

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A lemondás tanítása.

Irta: Mezei Ernő.

Ezekben a napokban tudósok vitakoznak arról a borzalmas lehetőségről, hogy bizonyos véletlenül előálló összeütközések folytán a közeledő Halley-üstökös csóvájából gyilkos gázok is vegyülhetnek légkörünkbe és hirtelen elpusztíthatják mindazt, ami szerves élet földünkön létezik. Az ilyen kiesztelt fölvetéseket a jó közönség csak úgy veszi, mint a kalandos képzelet játékait. De komolyan lehet kérdeznünk, micsoda rossz csillagok járhatnak a magyar égen és árasztanak egyre mérges ködöket, észbontó, lelket rontó párázatokat a magyar közéletnek már ugyanis poshadt levegőjébe. Azt a lélekállapotot, amelyet ma a nemzeti politika világa tükrözött, alig is lehet másképpen, mint a legsötétebb színekkel jellemezni.

Nincs mit tagadni, az elmúlt koalíciós uralom a mélységes szomorú csalódás érzését hagyta hátra és roppantul megfogyasztotta a nemzeti közbizalmat. Tökéjét pártok és vezérek iránt. Ha nem is vesztették el a hit a nemzeti eszmékben, a közvélemény tanácstalanul és gyanakvóan nézi azokat, akik az eszmék képviselésére fogadkoznak. Most követelőkön eléje állanak a másik oldalról, akik a lemondást hirdetik az egyetlen való evangéliumnak, a kishitűséget a

legfőbb bölcseségnek, a tehetetlenséget és kétségbeesést a menekvés útjának. És tanítják, mi súlyos bűne volt a nemzetnek, hogy egyáltalán mert akarni és akaratait alkotmányos kifejezésre juttatta. A nemzetnek ezért megadón vizekennie kell azzal az erős fogadalommal, hogy soha többé akarni nem fog.

Igy száll a romlás megnyitott méhéből felhő felhő után a közszellemre. Am akármilyen veszedelmes megpróbáltatások következhetnek is ránk, ezt a tökéletes Nirvana-tant nem lehet a nemzetnek éppen alkotmányos boldogulása utmutatójává elfogadnia. Épp az a mai helyzet jellege, hogy a legegyszerűbb elmék előtt is világossá vált, min áll most a nemzetnek választása. Nem a mérsékeltség és radikalizmus ellentéte van ma a nemzeti itélőszék elé állítva, nem is a konzervativság és haladás vitáját kell eldöntenie. Még tökéletesen igazat adunk Tisza Istvánnak abban a meghatározásában is, hogy nem a Hatvanhét és a Negyvennyolc közötti ellentét ma a nagy választási alternatíva. A kérdés ma világosan és félreérthetetlenül az, szabad-e a nemzetnek a 67-es egyezségben biztosított, más törvényekben is többszörösen szentesített jogát érvényesítenie, vagy „alkotmányos” önmegadással nyomban meg kell-e hódolnia, mihelyt a király teljesen jogosulatlan, még a „vetőjog” szempontjából is

igazolhatlan ellenkezését szegzi a nemzeti akarat ellen? Ez az uralkodó kérdés van a nemzet előtt feltéve és ezt a maga sarkalatos, kiszögellő jelentőségében nem lehet az időszerűség vagy oportunitás tekintetével elhomályosítani.

Hisz nem mai keletű ez a kérdés. Már harminczhárom éve annak, hogy Tisza István legközvetlenebb mentora, Tisza Kálmán akkori miniszterelnök, az önálló bank ügyét a korona elé vitte. Tette ezt bár mint véglegesen 67-essé vált kormányfő, a nemzet ily feltétlen jogát tisztán a korona ellenállása miatt nem sikerült gyakorlati értékűvé tennie.

Hogy oly hosszú idő elmulta után ugyanezen kívánság miatt a király most is inkább a legsúlyosabb válságok kockázatát idézte fel, semhogy a jelentékeny parlamenti többség által kifejezett nemzeti akaratot számbavegye, jelenthet-e ez egyebet, mint a nemzeti jog abszolút tagadását?

Nem metsző gúny-e, ha ott fenn kegyesen elismerik fentartott „elnevelési” jogukat és nem országos nevelés-e, ha az újdonsült munkapárt keresztsége napján esküszik rá, hogy ha Ausztriával nem lehet méltányos egyezsége jutnia, ezt a jogot érvényesíteni is fogja? Az ilyen kijelentéstől az új pártnak már csak a jó izlés okából is tartózkodnia kellett volna, mert a nemzeti jognak

Az orvos és a halál.

Irta: Benda Jenő.

(Utánnomlás tílos.)

Tavaszi napon, virágos ágyak közt, szelid ivben előre dülő orgonabokor árnyékában, hófehér abroszszal leterített asztalnál ebédelt a doktor. Köröskörül minden ragyogott, mintha fénylő aranyporral volna meghintve; a doktorral szemben az asszonya ült. Szőke haju, finom porcellán arcú, törekeny gyerekkasszony. Kívül az utczán a meghegyezett élű vasrácskerítés előtt emberek mentek, köszöntötték az orvost. Az orvos visszainteggett nekik, mosolygott és mindegyik ember után más betegség-nevet mormolt:

— Bronchitis. Tifus. Difteria. Arteriosclerosis.

Fényes tavaszi napon, szemben az asszonyával, akit szeretett, jó ebéd után, amittől a fáradt ember önbizalma és bátorsága megnő, az orvos élvezettel szivta a szivarját, s az az érzése volt, mintha diadalmenet volna el itt a rácsos kerítés előtt az ő tiszteletére. Juszt formált ezekhez az emberekhez, akik itt elmentek. Az övéi ezek az emberek. Az ő haláltól visszahódított, új életre támasztott hadserege. S kicsit kaptosán a raptól, mámorosan a virágzó orgonabokor illatától, némi pózzal s magakelletéssel így kezdett beszélni:

— A Halál meg én ellenségek vagyunk! — Régi, harcász ellenségek. A Halál én és kis ágyaeskát kezd magának építeni egy ép, egészséges ember tüdejében, vagy a szivében, vagy ott, ahol éppen eszébe jut. Tüdőrongyokból, szívfoszlányokból, összesűrűsödött rossz vérből gyászos, biboros árnyalatokat játszó fekete nyoszolyát. Hogyha kész van vele, azt mondja: „itt akarok aludni!” S akkor a tüdő nem lélegzik többé. A sziv verése megáll. Nehogy neszével zavarja az álmos Halált. És az ember meghal. Én azonban nyomon kergetem a Halált és valahol építeni kezdett, lerombolom azt, amit épített. Keserű orvosságokat, penetráns szereket keverek a beteg ember verébe, amiknek ízét, szagát a Halál nem szereti. És ha ez sem használ, késsel keresem meg azt a helyet, a Halál készülő ágyát, s egyszerűen kimetszem azt, amit addig épített. A Halál ezért ellenségem. És az Isten irtalmazzon nekem, hogyha egyszer hatalma lesz fölöttem. Addig azonban áll a harez és én vagyok az erősebb!

Kéjesen hátradólt a székében s egyik kezét keményen ökölbe szorította, hogy érezze, milyen erős? A másik kezével az asszonya keskeny, fehér ujjait szorongatta. Egy fehér asszony gyöngéden simuló fehér kezét fogva minden ember nagyon vakmerő, hogyha még fiatal és fürgén, diadalmasan birkózni szeretne az egész világgal. Az orvos barnapiros arcát odatartotta a tavaszi szélnek, széles mellkasát kifeszítve, telesziv-

ta levegővel. S egy pillanatig, — mintha átlátszó üveggé vált volna rajta a ruha, a test bőre — látta, érezte a maga elpusztíthatatlan egészségét. Látta a szivét, amint kemény, egyenletes tempóban úgy dolgozott, mint egy pompás motor. Látta, hogy ez a sziv mint dobja a kékes, fáradt vért a tüdőre, azután, amikor ez a vér a tüdő éltető oxigénjében megfürödve fölpirult és megfrissült, bő, egészséges csörgedéssel mint szivja magába vissza. A sziv összeszorul, mint egy hatalmas, vérbe itatott spongya, mely önmagát facsarja és kilövi az új egészséges, piros vért. A vér gyors iramban szalad szét az egész testen: a vastag artériákból, az elágazó erekbe; innen a hajszálfinom esőhálózatba. Az erőt, a forróságot, a megújuló életet viszi magával. Az orvos kisujja hegyén a rózsaszínű körmöt nézte. És mosolygott.

— Milyen okos vagy te! — suttogetta boldogan az asszony. És közelebb huzta a székét és bizakodón hozzásimult az ő széles vállu emberéhez. Szelid, ragaszkodó, hűséges volt ez a kicsi, törekeny asszony, mint egy hófehér bundájú, rózsaszínű orru, kis kutya.

Azután játékos kedve jött az asszonynak. Fölgrott, két marékkal tépte a fa orgonavirágját, kaczagva az ura arcába dobta és sikoltozva elszaladt. A férfi utána. Hajrá! Nagy hajszát a füvesen, azután keresztül a virágos ágyakon. A puha, fekete földben egy piczi pehelykönnyű lábaeska

oly konok és rideg visszautasítása után csak úgy hangozhatik, mintha a nemzeti akarat megalázását még ledér csufolódással is akarnák tetézni.

Tisza Istvánnak igaza van, nem a 67 és 48 ellentétes jelszavai mérköznek ebben a válságban, amely a 67-es közjogi keretnek egy kiegészítő, magában véve elég szerény részéért támadt. Egyrészt a *jogfeladók*, másrészt a *jogbiztosítók* tiszta, mondhatni szublimált, minden egyéb vonatkozástól mentes ellentéte jegecedett itt ki. Mert az oly törvénybe írott jog, amelyet a nemzet három évtized folyamán ismételt és fokozott erőfeszítés dacára nem érvényesíthetett, sőt végül odáig is jutott, hogy a király ellenkező akaratáért saját parlamenti képviselőt megtagadni legyen kénytelen, az ilyen nemzeti jog végleg megszűnt az élő jog és törvényes igazság hatályával birni. És az a nemzeti akarat, amelyet ily módon lehetne a királyi önkény jármába szoritani, megszűnt alkotmányos tényező lenni. Az a visszacsavarás a régebbi párturalomhoz, amelyet most megkísérlelnék, itt nem jelent egyszerű restaurációt. Mert a régi pártpolitikát örökös megadása, tulhajtott alkalmazkodása mellett is még úgy lehetett megítélni, mint a nem érvényesített jogok elvi fentartását, bizonyos fejlődési lehetőségek megővését. De a már nyilvánított, szabatos követelésekkel meghatározott alkotmányos ellentétet úgy fejezni be, hogy a nemzetnek a feltétlen lemondást írják elő, ez a visszacsavarás csak minden nemzeti hatalom és minden parlamenti tekintély teljes megsemmisítését jelentené.

Annyival rosszabb az alkotmány nyílt felfüggesztésénél, amennyiben a nemzet önkéntes hozzájárulásának színeben tűnnék fel.

A nagy fenyegetés, a kegyetlen megsemmisítés, a mélységes megalázás

minden fájdalma van rámerve a nemzetre abban a kormánypolitikában, amelyet a nemzeti munka jelszavával fogantatva vettek. És micsoda raffinált elégtétele a bécsi udvarnak, hogy ezt a nemzeti munkát alkotmányos önrendelkezésünk itézményeivel és formáival lehet végrehajtania. Alkotmányos kormányzatunkat ezután nyilván javító intézetül rendeznek be, ahol a vásott, rakoncátlan nemzeti akaratnak, ennek az éretlen sülvénynek hasznos nemzeti munkát kell megtanulnia.

Meg kell tanulnia azt, hogy a nemzeti akaratnak nem szabad önmagát akarnia, nem szabad önmagáról még csak tudnia sem. Meg kell tanulnia, hogy az alkotmányos jogrendnek első feltétele éppen az alkotmányos jogról való lemondás. Bizunk benne, hogy a nemzet egészséges természetét ez a nevelés meg nem törli. „Nemzeti munka” — igazán szép szó ez és nagyon fülbe-mászóan cseng minden jó polgárnak, aki úgy értelmezi, hogy az anyagi kereset alkalmait kell törvényhozási uton lehetőleg szaporítani. Készségesen elismerjük, hogy ez a feladat is a nemzeti törvényhozás munkájának egyik lényeges alkatrésze. De ez önmagában nem teszi szükségessé a nemzeti törvényhozást, mert az ilyen kormányzati sikerrel eldicsekedett valaha Bach Sándor abszolút minisztersége is. A nemzeti törvényhozás legfőbb munkája csak az lehet, hogy a nép nagy ideálját segítse megvalósítani és a polgári munkának is magasabb célokat tűzzön ki. És a szegény magyar nemzet alárendelt gyarmati helyzetében igazi nemzeti munka anyagi téren is csak az lehet, amely első sorban a gazdasági önállóság feltételeit biztosítja nemzetünknek.

rája mellett ott marad két széles, hatalmas férfiláb nyóron. Az asszony piheg, lélekzete elful, az orvos két ugrással utóleri, elkapja, magához öleli, hogy megcsókolja. Ebben a pillanatban tompa, erős nyilaló fájást érez közvetlenül a gyomor fölött a hasizom tájékán. Elsápad, meg is szédül egy kissé.

— No! — mondja türelmetlenül az asszony. És sürgetve nyújtja esőkra a száját. Az orvos megcsókolja.

... Azon a napon nem játszottak többet. És este, amikor már aludni készülődtek, az orvos nagyon komolyan, fájdalmas szomorúsággal azt mondta az asszonynak:

— Kicsi Margó! Nézz! Nekem itt egy daganatom van! Hogyha ez két hét alatt elmulik, nincsen semmi baj. De ha nem mulik el, mához egy esztendőre meghalok!

Aztán sokat gondoltak erre, de sohasem beszéltek róla. Ebédelték tovább az orgonafa alatt. Jött a perzelő nyár: az orgona elvirágozott. Jött az asszót színpompájú palástba öltözött ősz: az orgona hullatni kezdte a leveleit. Az orvos rendszeren járta a betegeit. Aztán a daganat nem mult el: megnőtt, meghízott. Jött a tél: nagyon szigorú, erős tél. Folytonosan fűteni kellett.

Puha fehérsejben duzzadó ágyon feküdt az orvos. Vászonszínű, megványadt arcát beárnyékolta a borotválatlan szakáll; megtört, megöregedett. Mindenki rögtön látta, hogy menni készül ez az ember. Vak, fanatikus bizakodással csak az asszony nem látta. Az asszony kicsit megijedve, nagyon elszó-

morodva olyan volt, mint egy játékos, kis ezicza, akit nincs ki simogasson, mert a gazdája elutazott. Minden ablakot gondosan elzártak. Dunsztos meleg volt idebenn. Az asszony az egyik ablaknál állt, homlokát hütötte az üvegnek támasztva. Odakünn hó feküdt meg a kertet: a virágágyak, mint apró, fehér sirdombok halmosodtak föl ebben a fehérsejben; néhány fagyban leforrázott viola és őszirózsátó szomorúkodott rajtuk és a csupasz orgonabokor árnyékosan borult feléjük.

— Tavaszra jól lesz, Sándor! Milyen jó lesz nekünk tavasszal! — ismételte az asszony, magát vigasztalva, hogy sírva ne fakadjon.

— Kop! kop! — hangzott ebben a pillanatban halkán, tompán, ijesztőn.

A beteg fölhajtva magáról a takarót, tenyerét fektette a testére, aztán lassan kopogtatni kezdte. Szépen, szakszerűen, komoly tudással, hosszú évek gyakorlatával. A kopogó hang előbb tisztán, egészségesen visszhangzott. Azután a kritikus ponton egyszerre megváltozott: kongó, siket hangot adott. Az orvos lemondóan intett a kezével és esendesen visszahuzta magára a takarót.

Szünet következett. Az asszony, mintha a szemén keresztül onnan kívülről minden hidegség a lelkébe gyűlné, megdidergett. Szeretett volna elfutni innen valahova, ahol vidámak az emberek, kacagások, tréfások. Nyomban ezután azonban nagyon elszégyelte magát s majd elpityeredett.

Khuen és társai Bécsben.

— A választás-vezető kinevezése. —

A főispánok második sorozata.

Budapest, február 26.

Khuen és társai holnap Bécsbe utaznak, hogy hétfőn résztvegyenek azon a közös miniszteri tanácskozáson, amelyen legfőbb bécsi parancsra el fogják határozni a román kereskedelmi szerződésnek törvény ellenére rendeleti uton való életbeléptetését. A kormány ugyan erősen tagadja, hogy ez a terve, azonban kétségtelen, hogy a bosnyák alkotmány törvényellenes kihirdetésénél nem áll meg, hanem mindent meg tesz, amit a bécsi udvar parancsol. Ezeket az újabb parancsokat audiencián veszi át Khuen, aki hétfőn jelenik meg a király előtt. Ezen a kihallgatáson különben megtörténik gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszterre való kinevezése is, valamint megteszi a miniszterelnök előterjesztéseit a többi kinevezésekre vonatkozólag is.

A Khuen-párt végrehajtó-bizottsága a kegydíjas zsebkendőlobogató Perczel Dezső elnöke alatt már osztogatja a kerületeket és ebben a munkában már segíti őt Jászenszky Sándor, a miniszterelnökség új államtitkárja, akinek kinevezését ma közli a hivatalos lap. Ő fogja vezetni a választásokat, úgy ahogy Bánffy Dezsőtől tanulta. Justh Gyula Galántán azt a kijelentést tette, hogy pártja márczius 24-én vád alá helyező indítványt fog benyújtani a Khuen-kormány ellen. Biztosra veszik, hogy a kormány meg fogja akadályozni az indítványnak nemcsak elfogadását, hanem érdemleges tárgyalását is, még pedig a Háznak fölösztatásával. Justh Gyulának ez a kijelentése, valamint az is, hogy már előre bejelentette az új Házban az obstrukciót, Bécsben nagy izgalmat keltett és Khuen programba vette a házszabályok módosítását is.

A Justh-párt ma tette közzé választási manifesztumát, míg Kossuth Ferencz a márczius hatodiki ezeleli nagygyűlésen, amelylyel

— Margó! — szölt ekkor a beteg. A nő az ágy szélére ült és odahajolt hozzá. A beteg szépen, férfiasan beszélni kezdett: a kötvény ott van a baloldali asztalfiókban. Ott keressék, majd: akkor! Péternek írni kell. Péter jó fiú. És kell itt majd egy komoly férfi: akkor. Majd megmondja, hogy mikor írjon. Most még ne. Nemsokára.

— Sándor ne! Az istenért, Sándor! — nyöszörgött az asszony.

A beteg azonban folytatta. Szinte diadalmas, kegyetlen daczczal, keményen szemébe nézve annak, ami elkövetkezik. Az asszony gyötrődése aligha hangzott föl hozzá, abba a magasba, ahonnan most az életet s az élet dolgait nézte. Ha fölhangzott, inkább hű elégtételfélét keltett föl benne és folytatta könyörtelenül: Ebben a takarékpénztárban ennyi. Abban a takarékpénztárban annyi. A betegek listája a kötvény mellett mindegyik névvel az összeg, ki mennyivel tartozik. Erre is szükség lesz: akkor!

Az asszony nem bírta tovább. Sikoltozva térdre vetette magát az ágy előtt, a paplanba temette az arcát:

— Nem akarom ezt hallgatni! Nem akarom hallgatni!

Azután eltorzult, földult arczzal, bomló idegzettel könyörögni kezdett:

— Ne beszélj így, Sándor! Miért akarsz meghalni? Hiszen te olyan okos vagy, annyi embert meggyógyítottál! Gondolkozz! Törd a fejedet! Csak te... Miért éppen te? Lehetetlen ez! Lehetetlen!

megkezdje az országos akeziót, fogja programun-
ját kifejteti.

Mai hireink itt következnek:

Khuen és miniszterei Bécsben.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszter-
terelnök holnap délután kétnapi tartózkodásra
Bécsbe utazik. A miniszterelnök hétfőn dél-
előtt résztvesz a közös miniszteri értekezleten
s különkihallgatáson is megjelenik a király-
nál. Kedden gróf *Khuen-Héderváry* az osztrák
kormány tagjainál, a nagyköveteknél és a köve-
teknél fog látogatást tenni s kedden este visszár-
tér Budapestre.

A miniszterelnökön kívül a közös minisz-
teri értekezleten résztvesznek *Lukács* László
pénzügyminiszter, *Hieronymy* Károly keres-
kedelemügyi miniszter és gróf *Serényi* Béla
földmivelségi miniszter. *Lukács* László pénzü-
gyminiszter már ma délután három órakor
elutazott Bécsbe s holnap a közös külügymi-
nisztériumban tanácskozást fog folytatni.
Hieronymy Károly és gróf *Serényi* Béla mi-
niszterek vasárnap délután utaznak Bécsbe. A
három szakminiszter még hétfőn visszautazik
Budapestre.

A hétfői közös miniszteri értekezlet —
bécsi forrásból eredő jelentés szerint — első
sorban a román kereskedelmi szerződés ügyé-
vel fog foglalkozni. A román kereske-
delmi szerződés perfekt és csak életbelép-
tetéséhez hiányzik a magyar törvényhozás hoz-
zájárulása. Ebben a kérdésben tehát a holnapi
tanácskozáson döntés nem várható, és így való-
színű, hogy még egy-néhány hónapig fog tar-
tani, míg a román kereskedelmi szerződés
életbe léptethető lesz. A hétfői közös miniszter-
tanácsnak ennél fogva csak az a célja, hogy a
magyar kormány tagjait az ügy jelenlegi állá-
sáról informálja és álláspontjuk kifejtésére al-
kalmat adjon. A Szerbiával kötendő kereske-
delmi szerződésre vonatkozó előzetes tárgyalá-
sok már hosszabb idővel ezelőtt megkezdődtek.
Ennek a szerződésnek megkötéséig azonban
előreláthatólag még hosszabb idő fog elmúlni.
Ami az osztrák-magyar-osztrák közlekedés kérdé-
sét illeti, ennek ma még nincs kézzelfogható
eredménye, és így a holnapi közös miniszteri
értekezleten aligha fog szóba kerülni.

A külkereskedelmi szerződések és a gazdák.

A hétfőn megkezdődő közös miniszteri ta-
nácskozással kapcsolatban a külkereskedelmi
szerződésekre vonatkozólag a „*Bud. Lev.*“ így
állapítja meg a gazdák álláspontját:

Az orvos megint csak a kezével legyin-
tett. S megsimogatta az asszony szőke fejét.

Valahol egy óra hangosan elütötte a
kettőt. Valahol egy kutya vakkantott egy
párat. Azután elhallgatott és csend lett.
Komisz, tolakodó, ijesztő, siket, halotti csönd.
Éjjelutáni éjszakai csönd. A beteg lázasan,
félíg öntudatlanul vergődött az ágyon, nyő-
szörögve, mint egy panaszos gyermek. Péter,
a jó Péter már néhány napja megérkezett.
Fölöltözve, ruhástul aludt a benyilóban egy
kanapén. Darabig becsületesen, barátságosan
hortyogott. Most azonban oldalt fordult, el-
hallgatott s az asszony a csönddel, a néma-
sággal egyedül maradt.

Tavaszi volt már: ebben az évben hirtel-
leg jött a tavasz. Az orgonabokor megint ne-
bész, tömött virágfürtök alatt roskadozott. A
tágra nyitott ablakokon tolongva jött a hullá-
mzó levegőgyűrűkön uszó illat. Valóság-
os nyárárszaka volt ez; fullasztó, izgalmas,
fojtó, nehéz éjszaka. Az asszony kimerülten
az ágy szélére roskadt: fehér kezét átengedte
a beteg lázas szorongatásának. A forró,
izzadt kezek kétségbeesve kapaszkodtak ebbe
a türekeny, átlátszó asszonykézbe. Ha egy
pillanatra elvonták tőle, legvadabb delirá-
lás közben magához tért és követelte. Az asz-
szony türelmesen ült ott és várt. Azután
eszébe jutott, hogy mire vár és megborzon-
gott. De csak egy pillanatra: az idegzete
végső kimerültségében immár képtelen volt
akármilyen izgalomra. Lány, anyáskodó

A magyar kormány nem hagyja el a törvényes
alapot, mikor nem emel kifogást az ellen, hogy
a közös külügyminiszter bármely állammal meg-
indítja a kereskedelmi szerződési tárgyalásokat.
A magyar kormánynak ezt a ténykedését nem is
kifogásolja a gazdaközönség. De más elbírálás alá
esik a szerződések rendeleti uton való életbelép-
tése. A gazdaközönség ez ellen a leghatározottab-
ban tiltakozik s ha ez csakugyan megtörténne, a
gazdatársadalom országos akeziót indít, hogy az új
parlament minden rendeleti uton életbeléptetett
kereskedelmi szerződést utasítsa vissza, példát
statuálván ezzel arra, hogy Magyarországot rea-
delektákkal kormányozni nem lehet.

Jeszenszky Sándor kinevezése.

A hivatalos lap ma közli, hogy a király
Jeszenszky Sándor közigazgatási bírósági
ítélőbíró miniszterelnökségi államtitkárrá ne-
vezte ki. Az új államtitkár ma reggel kilenc
órákor tette le a hivatalos esküt a miniszter-
elnökségen *Khuen-Héderváry* gróf kezébe s utána
tűstént megkezdte hivatalos működését. *Khuen-
Héderváry* gróf miniszterelnök ma délelőtt
másfél óra hosszat tanácskozott az új államtit-
kárral.

Fölmentett főispánok.

A hivatalos lap holnapi száma jelenti, hogy a
király *Lits* Gyulát, Homt vármegye és Selmech-
Bélabánya szabad királyi és bányaváros és ifjabb
Salamon Bélát, Szepes vármegye és *Ugron* Ákóst,
Udvarhely vármegye főispánját főispáni állásuktól
buzgó szolgálataik elismerése mellett saját kérel-
mükre felmentette.

Új főispánok.

Tizenöt új főispán kinevezését közli hol-
nap a hivatalos lap. Félhivatalosan jelenti,
hogy a király *Fehérváry* Jenő földbirtokost
Beszterce-Naszód vármegye, báró *Szentke-
reszthy* Béla földbirtokost *Háromszék* vármegye,
Mara László nyugalmazott főispánt *Hunyad-*
vármegye, *Somogyi* István vármegyei alispánt
Nagyküüllő vármegye, gróf *Bethlen* Balázs
volt országgyűlési képviselőt *Szolnok-Doboka-*
vármegye, dr. *Belegy* Miklós nyugalmazott al-
ispánt *Torda-Aranyos* vármegye, *Wieland*
Arthur földbirtokost *Szepes* vármegye, *Szal-*
avszky Gyula nyugalmazott főispánt, főrendi-
házi tagot *Trencsén* vármegye, gróf *Haller* Ján-
os volt főispánt *Udvarhely* megye, *Becsky*
Emil vármegyei alispánt *Ugocsa* vármegye, dr.
Rékassy István földbirtokost *Vas* vármegye, dr.

mozdulattal megtörülte a férfi verejtékező
homlokát, puha csókot nyomott két bezárt
szemére. Azután várt.

Két óra után a beteg magához tért. Ki-
nyitotta egy percze a szemét:

— Margó! Margó! — motyogta.
Vizet kért. Nyugtalanzkodott.

— A gyertya! Miért ég... rosszul ég...
a gyertya!

Egyszerre sirva fakadt. Szepgő, ijedt
sírással, mint a gyerekek, aki büntetéstől fél.

— Margó! Margó! — nyögte.

Az asszony a megszokás gépiességével
hajolt közelebb és megsimította az arcát.

— Mi az szentem? No, ne sirj! Miért
sírsz?

A férfi fölült, szepgő rémülettel egé-
szben az asszonyhoz húzódott és behorpadt,
széles mellkasából föltörő, furcsa, gyerekes,
sípító hangon könyörgött:

— Margó! Próbáld meg! Margó! Én
nem akarok!... Nekem... találj ki valami
orvosságot!

Akkor az asszony ölebe kapta az egész
összeasszott, nagy, erős embert, — milyen
pehelykönnyű volt most! — gyűgyögtetve,
mint a síró gyermeket, akit álomba kell rin-
gatni s komolyan, szeliden azt mondta:

— Ne busulj, szentem! Már kitaláltam
valamit! Már csinálják! Kapsz jó orvosságot!

... A hiboros fekete ágy, a halál gyá-
szos nyoszolyája akkor már készen volt.

Purgly Sándor volt országgyűlési képviselőt
Szabadka szabad királyi város, *Sziklay* Ede
földbirtokost *Abauj-Tornavár* megye és *Kassa*
szabad királyi város, dr. *Medve* Zoltán belügy-
miniszteri titkárt, *Krassó-Szörény* vármegye és
Usaba Adorján járási főszolgabírót *Szatmár-*
vármegye és *Szatmárnémeti* szabad királyi vá-
ros főispánjává kinevezte.

Hir szerint a következő turnusban *Vojnits*
István eddigi alispánt *Bács-Bodrog* megye, ifj.
Szemző Gyula földbirtokost *Baja* város és
Usaplovics Simon volt megyei főjegyzőt *Arva-*
megye főispánjává nevezte ki. Gróf *Wilczek*
Frigyes főispán lemondását visszavonta és to-
vábbra is *Nyitra* megye főispánja marad.

Aradról jelentik: *Urbán* István főispán ma
hivatalosan értesítette *Arad* megye alispánját főis-
páni kinevezetéséről s megállapítja az installáció
napját. Leirata többi részében a következőket
mondja:

Beiktatásom alkalmával minden dísz, ünne-
pést mellőzni kérek. Miután értesülésem szerint
több sürgős, fontos ügy vár elintézésre, nehogy a
törvényhatósági bizottsági tagok rövid időn belül
a közgyűlésre újra befáradni legyenek kénytelenek,
jónak látnám, ha a beiktató közgyűlésen ez ügyek
tárgyalásra szintén kiüzetnének. Mellékelek egy-
szersmind ötszáz koronát azzal a kérelemmel, hogy
ezt az összeget beiktatásommal kapcsolatban a vár-
megyei szegények, illetve az ezek elhelyezésére szol-
gáló menedékházak és egyéb intézetek között leg-
jobb belátása szerint szíveskedjék kiosztani.

A város polgármesterének a főispán szintén
ötszáz koronát küldött, hasonló levél kíséretében.

Khuen tárgyal.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök
ma délelőtt a miniszterelnökségen dolgozott. Több
látogatót is fogadott ma a miniszterelnök, köztük
Bogdanovics Lucziár szerb patriarkát. Délben a
miniszterelnök látogatást tett a közigazgatási bírósá-
g elnökénél, *Wlassics* Gyula titkos tanácsosnál,
akivel egy óránál tovább beszélgetett.

A pártkörökből.

A *Kossuth*-pártban ma este is igen élénk
volt az élet. *Kossuth* Ferencz, a párt vezére
hét óra tájban jött fel a pártkörbe és élénken
beszélgetett a nagy számban jelenlevő párttag-
okkal az aktuális politikai kérdésekről. Ké-
sőbb küldöttségek jártak a pártkörben. *Kecke-*
mét II. kerületének küldöttségét *Kada* Elek
polgármester vezette *Kossuth* Ferencz elé, *Te-*
mesvár városának küldöttségét *Kisfaludy* ügy-
védi kamarai elnök, a *temesvári* függetlenségi
párt elnöke és dr. *Steiner* Adolf ügyvéd.

A *Nemzeti Társaskör* helyiségeiben ma
este igen nagy számmal jelentek meg a kör
tagjai. Gróf *Tisza* István hét óra után érkezett
meg és a tagokkal hosszú ideig elbeszélgetett.
Nyolcz óra után jelent meg a körben gróf
Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, aki
minisztertársaival, gróf *Tisza* Istvánnal és az-
után a *Társaskör* egyes tagjaival élénken tár-
salgott. A miniszterek közül *Hieronymy* Ká-
roly, *Szekely* Ferencz és gróf *Serényi* Béla vol-
tak fenn. Ma először jelent meg a *Társaskörben*
a miniszterelnökség új államtitkára, *Jeszenszky*
Sándor, akit minden oldalról nagy melegséggel
üdvözöltek. *Jeszenszky* Sándor részt vett a
végrehajtó-bizottság mai ülésén is, amely más-
fél óra hosszat tartott. Elterjedt hírek szerint
Jakabffy Imrét belügyi államtitkárrá nevezik
ki a jövő hét folyamán.

A Justh-párt szózata.

A *Justh*-párt ma adta ki választási mani-
fesztumát. A párt elnöksége, ma délben *Justh*
Gyula elnöklésével ülést tartott a *Royal-klub-*
ban s megvitatta a manifesztum tervezetét,
amely *Holló* Lajos munkája. A tanácskozás há-
romnegyed egy óráig tartott, s azzal végződött,
hogy az elnökség a tervezetet elfogadta. Ez idő
alatt a *Budapest*en tartózkodó ötven-hatvan
párttagot távirattal összehívták és az elnökség
nyomban rögtönzött értekezleten bemutatta a
manifesztumot. A tanácskozást *Justh* Gyula
nyitotta meg. Közölte, hogy az elnökség meg-

állapodott a Szózat szövegében s utalt az ügy fontosságára és sürgősségére. *Farkasházy* Zsigmond azt kívánta, hogy ne ma határozzon a párt, hanem vigye a Szózat-ot teljes pértértekezlet elé. *Osizmadia* Endre viszont sürgősnek mondta a dolgot. Ezután *Holló* Lajos fölolvasta a manifestumot. *Hock* János szólalt fel elsőnek és kijelentette, hogy ő az általános, egyenlő és titkos választójog híve. Utána *Hrabovszky* Guidó, *Eber* Antal és *Holló* Lajos fejtették ki álláspontjukat. *Justh* Gyula beszédével negyed háromkor ért véget az értekezlet, amely egyhangulag elfogadta a Szózat-ot.

A manifestumot a következőkben ismertetjük:

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt sorakozásra hívja fel az ország választóit a nemzet megtámadott jogainak védelmére.

Nyíltan és férfiasan kijelentette azonban a függetlenségi és 48-as párt minden alkalommal, hogy a gazdasági függetlenség megvalósítását a ránk következő törvényes határidőben követelni fogja. Kívánja különösen, hogy az önálló nemzeti bank a közös bank szabadalmának lejártakor, vagyis 1911 január 1-én, az önálló vámterület pedig 1917-ben felállítassék.

A párt ünnepélyes határozatban mondta ki, hogy a kvótacemeléshez csakis azon feltétel alatt járul hozzá, hogy az önálló nemzeti bankot a közös bank szabadalmának lejártá idejére fel fogjuk állítani.

Megdöbbenéssel kellett ezek után tapasztaljunk, hogy a kiegyezés megkötése után alig másfél évre, amidőn az önálló bank érvényesítésére került a sor, az uralkodó megtagadta az önálló bank felállításához való hozzájárulását.

A képviselőház túlnyomó nagy többséggel kifejezetten állást foglalt az önálló bank mellett, de az uralkodó nem járult hozzá a parlamenti többség kormányalkotásához azért, mert a többség az önálló bank felállításához következetesen ragaszkodott.

A nemzet túlnyomó nagy többségének az a kívánsága, hogy gazdasági viszonyainkat az önálló berendezkedés és gazdasági függetlenség alapján lássuk el, az uralkodó tiltó szavával meg nem gátolható.

Az uralkodó ellenzését egyedül annak a káros politikai befolyásnak tulajdonítjuk, amelyet rá az öt környező 67-es politikusok gyakorolnak.

Most a választások alkalmával dől el, hogy a nemzet ragaszkodik-e gazdasági függetlenségének megteremtéséhez, vagy pedig meghajlik az uralkodó tilalma előtt.

A függetlenségi és 48-as pártnak nem egyedüli követelése az önálló nemzeti bank és az önálló vámterület. Ragaszkodik a pragmatika szankezióban Ausztria irányában megállapított kapcsolathoz, kívánja, hogy Magyarország politikai és gazdasági függetlensége kiépítessék.

De szükségesnek találja, hogy a függetlenségi politika ne a felforgatás utján, hanem lépésről-lépésre vitessék előre. Minthogy a gazdasági téren való előhaladást a ránk következő törvényes határidők állították előtérbe, a katonai téren pedig az uralkodóval kötött meg egyezés ezen kérdések rendezését egy időre kikapcsolta; ennek következtében a függetlenségi és 48-as párt maga választotta gondos előrelátással és nagy megfontoltsággal azt, hogy az Ausztriával vonatkozásban álló kérdések között a gazdasági függetlenség kivívását tekinti ez idő szerint első sorban megoldandó politikai feladatnak. A megállapított iránytól a párt magát hamis ürügyekkel eltéríteni nem is engedti.

Nem fogadhatjuk el, hogy ha az uralkodó az önálló bankot nem engedi, nem szabad azt erőltetni. A kvótacemelését annak idején megszavaztatni, most pedig az uralkodó kijelentése előtt kishitűen fegyverlerakással meghajolni, meg nem engedhető dolog.

Azt sem fogadjuk el, hogy lehet az önálló bankhoz ragaszkodni, de nem kell azt éppen most követelnünk és nem szabad éppen egy „terminus” miatt az országot felforgatni. A terminust a törvény állapítja meg. A közös

bank szabadalma 1911 január 1-én jár le. A magas kvótát is épp azért fizettük, hogy a közös bank szabadalmának lejártá idejére biztosítsuk az önálló bank felállítását.

Ha teljesedésbe is fog menni az udvar ki-rendeltjeinek az a gonosz számítása, hogy a nemzet kifogyjon az időből, ha el is mulik 1911 január 1-eje anélkül, hogy a nemzet visszanyerte volna szabad rendelkezését az önálló bank felállításra nézve: még akkor sem szűnik meg a nemzet ama joga, hogy az önálló bank tényleges felállítását követelje. Sőt akkor kell a maga egész erejében megindulni az önálló nemzeti bankért folytatott nemzeti küzdelemnek mindaddig, míg azon jognak érvényesítését tényleg keresztül nem vesszük.

A gazdasági függetlenség kivívásán kívül a függetlenségi és 48-as párt legközelebbi feladatának tekinti az általános és egyenlő választói jog megalkotását. Pártunknak ez kezdetől fogva sarkalatos programja volt, mielőtt az uralkodó részéről ez a kérdés előtérbe állított volna. Evtizedeken keresztül nem szűnt meg annak megvalósításáért küzdeni. Sajnos, a 67-es pártok merevsége és párthatalmi törekvései ezen a téren minden számbavehető előhaladást megátoltak.

A függetlenségi és 48-as párt minden alkalommal kijelentette, hogy az általános és egyenlő választói jog megalkotására bármely perczben kész.

A párt kész volt vállalkozni épp úgy az általános és egyenlő választói jognak, mint az önálló banknak megalkotására. Olyan módokhoz azonban, amelyek csak a nemzet kijátszását célozzák, soha sem fog hozzájárulni.

Az általános választói jog kérdésénél a párt elítéli a pluralitás behozatalát.

De elítéli a függetlenségi és 48-as párt azt a retrograd irányt is, amely visszafelé akarja forgatni a haladó idők kerekét. Lehetetlenség ma már olyan reformra gondolni, amely talán csak az ipari munkásság kiválasztottjait akarja jogokhoz juttatni.

Az általános és egyenlő választói jogot kell ma már behozni!

Az általános és egyenlő választói jog, a jogegyenlőségen nyugodva, a nemzeti államnak legszilárdabb támasza, alkotmányos életünknek erőssége leendő. Szűk, maradi választói jog csak arra jó, hogy alkotmányos életünket igaz tartalmából annak segélyével kivetkőztethessék.

Ha igaz, hogy a nemzetnek törvényekben biztosított joga van gazdasági önálló intézményeinek megteremtéséhez; ha igaz az, hogy ezen jogát a nemzet még külön meg is vásárolta: akkor egyenesen a politikai becsület követelménye, hogy a nemzet jogai mellett kitartsunk!

Láttuk már, hogy milyen szívós ellenállást tanúsított az uralkodó az egyházpolitikai törvények megalkotása idején. Hányszor tagadta meg hozzájárulását az elébe terjesztett törvényjavaslatokhoz, de végre is a következetes kitarás eredményt ért el. Így kell a nemzetnek most is szilárdan megállania jogai mellett. Ha azok érvényesítéséről önként lemond, ne várja sohasem, hogy eredményeket érjen el.

A Kluen-Héderváry-kormány, látjuk, hogy életre akarja kelteni azt az uralmat, amely évtizedeken keresztül az udvari akarat merev végrehajtásában találta hivatását.

A békét, az ország nyugalalmát és a produktív munka hasznosságát emlegeti, de nem akarja belátni, hogy az országban a békét, nyugalmat és hasznos munkálkodást az akadályozza meg, hogy az udvari önkény a nemzetet a szabad rendelkezés minden föltételétől meg akarja fosztani.

Igy csak tespedés lehet ebben az országban és az udvari akarat szolgai végrehajtása. Magyarországi anyagi erői csak arra látszanak rendelkezésre lenni, hogy egy idegen országnak anyagi jólétét és ipari fejlettségét szolgálják.

Szűgyene ennek az országnak, hogy akadnak politikusok és hatalomra vágyó egyének, akik, amidőn a nemzet jogainak érvényesítésért küzd, felajánlják szolgálataikat a fejedelmi önkény czéljaira.

Lépjen föl az abszolút uralom nyílt eszközökkel, de alkotmányos álarozatot czéljának elérésére ne használhasson.

Ugyis mélyen sújtja az országot az a tudat, hogy az a nemzetközi szövetség is, amelyben érdekeink védelmét véltük föltalálni, csak arra látszik alkalmasnak, hogy az ország anyagi erőit a végletekig kimerítse. Fegyverkezünk kell, meg kell feszítenünk az áldozatokban utolsó erőinket is, de ugyanakkor tiltó szóval megfeszítanunk bennünket attól, hogy anyagi helyzetünket javítsuk és elvesztett erőinket helyreépíthessük.

Nem volna csoda, ha Magyarország népének rokonszenve, ezeket látva, elfordulna attól a nemzetközi szövetségtől is, amely bennünket a fegyverkezés terén túlzott anyagi áldozatokba sodor, amikor nem állanak egyuttal rendelkezésünkre azok az eszközök is, amelyekkel más szabad nemzetek akadálytalanul rendelkezhetnek.

A függetlenségi és 48-as párt mindezeket látva, teljes elszántsággal megy bele a parlamenti küzdelembe. El van tökéltve, arra hogy a harcot a nemzet jogaiért és veszélyeztetett alkotmányáért a legteljesebb erővel felveszi.

Mi az udvari párt szervezkedésével szemben szervezkedésre hívjuk fel az ország hazafias közönségét.

A mi programunk tiszta és világos. Programunk a függetlenségi program a maga teljességében. Katonai téren, külügyi téren a magyar államiság jogainak érvényesítése. Nem a felforgatás, nem az erőszakos eszközök használása, hanem a lépésről-lépésre való előhaladás követése.

Programunk az önálló nemzeti bank tényleges megvalósítása.

Programunk az önálló vámterület felállítására.

Programunk az általános és egyenlő választói jog megalkotása.

Programunk e mellett a nemzeti előhaladásnak minden téren való biztosítása. Közigazgatásban és jogszolgáltatásban a mindenkit egyaránt megillető jogegyenlőségnek érvényesítése.

Felekezeti téren és nemzeti kérdésekben a békének, a jogrend uralmának biztosítása. A magyar államiság szigorú védelme közéletünk összes ágzataiban. Városaink és községeink érdekeinek előbbrevitele és hányzó intézményeinknek kiépítése. A tisztviselők jogállásának pragmatikus biztosítása és anyagi érdekeik fokozottabb védelme.

Programunk a katolikus autonómia megvalósítása és az 1848:XX. t.-cz.-nek az összes törvényesen bevett vallásfelekezetekre vonatkozó törvényileg biztosított további végrehajtása és a lelkesítő fizetések rendezése.

A mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeinek védelme, a kisipar súlyos bajainak orvoslása.

Az adók igazságosabb és arányosabb megosztása. A mezőgazdasági és ipari munkásság érdekeinek fokozottabb ápolása és előbbrevitele.

Addig is, míg alkalmunk lesz a választások küszöbén részletesebben összefoglalni a közélet egyes megoldandó feladataival szemben elfoglalt álláspontunkat, kijelentjük, hogy minden téren a demokratikus előhaladásnak, a nemzet viszonyaihoz mért fejlődésnek vagyunk hűvei.

Mindezekért küzdelembe bocsátkozunk teljes reménységgel, mert meg vagyunk győződve, hogy a nemzet igaz érzelmeit fejezzük ki és a nemzet, — ha akaratát szabadon érvényesítheti, egy perczre sem tántorodik el attól, hogy jogainak követelése mellett szilárdan megmaradjon.

Mi a nemzetet ezen küzdelemben el nem hagyjuk. Jogai mellett utolsó erőfeszítésünkig kitartunk és testvérkezet nyújtunk mindenkinek, aki a nemzet jogaiért folytatott ezen küzdelemben velünk együtt akar munkálkodni. Midőn ezen utunkra elindulunk, kérjük a nemzet minden igaz fiának hű és buzgó segédelmét.

A törvényhatóságok és a kormány.

Hunyadvármegye törvényhatósága ma Déván rendkívüli közgyűlésen foglalkozott a kormány bemutatkozó leiratával. A közgyűlés tizenegy szótöbbséggel bizalmatlanságot szavazott a kormánynak. A gyűlés lefolyása nagyon viharos volt.

Barsmegye közönsége mai Aranyosmaróthon

tartott közgyűlésében vett búcsút *Simonyi Béla* távozó főispántól. *Majláth* alispán és *Botka Győző* kir. közigazgató nagyhatalú beszédekkel búcsúztatták el a főispánt. A közgyűlés a főispán távozása feletti őszinte sajnálkozásának adott kifejezést és elhatározta, hogy érdemeit jegyzőkönyvben megörökíti. A közgyűlés a Khuen-kormány bemutatkozó leiratát megjegyzés nélkül tudomásul vette.

Zólyom vármegye köztörvényhatósági bizottsága ma Besztercebányán tartott közgyűlésén búcsúzott el *Osztrólczy* volt főispán, akitől a törvényhatóság tagjai melegen búcsúztak el. Ezután foglalkoztak *Kürthy* újonnan kinevezett főispán beiktatásának kérdésével és megállapították annak módozatait. A kormány kinevezését tudató kéziratot vita nélkül egyhangulag tudomásul vették.

Verecz város köztörvényhatósága ma rendkívül látogatott közgyűlést tartott. A Khuen-kormány hivatalba lépését tudató leiratot tudomásul vették és elfogadták a városi tanács azt a javaslatát, hogy a minisztériumot munkaképes parlament alakítása iránti törekvéseiben teljes erejével támogatni fogják.

Bácsbodrogmege törvényhatósága ma Zomborban rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a kormány bemutatkozó leirata volt. Az állandó választmány bizalmi indítványt terjesztett elő, amely ellen *Lovász Márton* szólalt föl. *Báró Vojnich István*, *Eördögh Elemér* és *Latinovics Pál* felszólalása után az állandó választmány javaslatát elfogadták. Előzőleg a báró *Vojnich* hívei megalakították a Khuen-pártot.

Gróf Zichy János utazása.

Fiuméből táviratozzák: Gróf *Zichy János* országgyűlési képviselő leendő kultuszminiszter családjával Fiuméba érkezett, ahonnan rövid tartózkodásra *Abbáziába* utazott.

Andrássy utazása.

Fiuméből jelentik: Gróf *Andrássy Gyula* holnap Fiuméba érkezik és a délben induló „Saxoniá”-val *Palermóba* utazik.

A zágrábi községi választások.

Zágrábból jelentik: A mai harmadik választási napon a független polgárság listája az egész vonalon győzelmet aratott. Összesen hét község-tanácsost választottak, ebből hat a szerb-horvát koalícióhoz tartozott és csak egy a Frank-párt tagja. A diákság a megválasztott község-tanácsosokat nagy ovációkban részesítette. Ismételt összejutásokra került a sor a választók között, melyek folyamán a rendőrség több letartóztatást eszközölt. Mindkét párt tüntető felvonulást rendez az utcákon. Összejutkozás eddig nem történt.

Választási mozgalmak.

Csikkarézfalván a Justh-párt *Balogh István* gyergyófalusi jegyzőt jelölte. Az eddigi képviselő *Török Ferenc* függetlenségi nem lép fel többé.

Nagyapólesányban gróf *Hunyady László* néppárti nem vállal mandátumot. Helyébe a néppárt *Janda* Napoleon esperesplébánost jelöli. Felépnek még *Sporzon* Ernő kormánypárti, *Hrossó József* parasztpárti és *Lelkes* Zsigmond keresztényszocialista programmal.

Szászrégenben *Urmánczy Nándor*, a kerület mostani Kossuth-párti képviselőjével szemben *Malonyai* Dezső lép fel nemzeti munkapárti programmal.

Vágújhelyen a függetlenségek *Markhot* Aladár munkapárti ellen *Jesszenszky Géza* patvaróvi földbirtokost léptetik fel.

Verbőn *Rudnyánszky György* volt alkotmány-néppárti képviselő eddig ellenjelölt nélkül áll.

Szokolozán *Csernoch János* esanádi püspök, néppárti képviselő eddig ellenjelölt nélkül áll.

Szegeden márczius hó 6-án, vasárnap tartja alakuló nagygyűlést a nemzeti munkapárt. A nagygyűlésre dr. *Lázár* polgármester meghívta a miniszterelnököt, gróf *Tisza* Istvánt és még másokat. *Tisza* István a meghívást elfogadta és beszédet fog tartani az alakuló gyűlésen. Az első kerületben eddig három jelölt van: báró *Bánffy* Dezső eddigi képviselő, *Návay* Lajos, a képviselőház volt elnöke és *Kossó* István, a szegedi függetlenségi párt elnöke.

Muraszombathán *Batthyány* Zsigmond Kossuth-párti képviselővel szemben a kormánypárt szentmártoni *Rodó* Lajost akarja felléptetni.

Técsőn *Novák* *Dániel* Justh-párti képviselő márczius 6-án tartja beszámoló beszédét. Újból jelöltni fogják.

Csongrádon dr. *Faragó* *Antal* Justh-párti jelölttel szemben hír szerint *Mártonffy* *Márton* lép fel kormánypárti programmal.

Tápén *Reök* *István* mostani képviselővel szemben *Fodor* *Miklós* lép fel Justh-párti programmal.

Hódmezővásárhelyen ha dr. *Endrey* *Gyula* nem lép föl, a kormánypárti *Návay* *Lajos* és a Justh-párti *Kun* *Béla* mérkőzik.

Mezőségen gróf *Bethlen* *István* Kossuth-párti képviselő márczius 10-én tartja meg beszámolóját. Gróf *Bethlen* újból fellép a kerületben, ahol nagy népszerűségnek örvend.

Nyárádszeredán *Gál* *Sándor* képviselőházi elnök, Kossuth-párti képviselő beszámolója márczius hó 8-án lesz. Fogadtatására nagyban készülnek a kerületben s a népszerű képviselőnek nagy ünneplésben lesz része. Újból jelöltni fogják és egyhangú megválasztásra van kilátása.

Szilágyosmlyón *Ugron* *Gábor* eddigi képviselőt újból jelölik.

Szabadkán az első kerületben *Mukits* *Simon* Justh-párti képviselővel szemben a kormánypárt *Vojnich* *Sándor* akarja felléptetni. Ha *Vojnich* a jelölést el nem fogadná, úgy vagy báró *Podmaniczky* *Endre*, vagy *Váli* *Gyula* mérnök veszi fel kormánypárti programmal a harcot. A második kerületben *Gyelmis* *Gerő* eddigi Justh-párti képviselő újra fellép. A kormánypárt vele szemben *Jániga* *János* szabadkai ügyvédet jelöli. A kerületben emlegetik még dr. *Pleszkovich* *Lukács* jelöltségét is, ki Justh-párti programmal lépne fel.

Bácsalmáson *Lázár* *Pál* Justh-párti képviselővel szemben újabbán *Szöts* *Andrást*, a budapesti szerezetház igazgatóját emlegetik kormánypárti programmal.

Nagyajtán *Ferenczy* *Géza* Justh-párti képviselő ellen a kormánypárt ifj. *Dániel* *Gábort* lépteti fel.

Csáktornyan *Filipich* *Lajos* eddigi Justh-párti képviselő — hír szerint — nem lép fel többé. Ez esetben a Justh-párt jelöltje gróf *Batthyány* *Pál* zalamegyei főispán volna. A kormánypárt dr. *Hajós* *Ferencz* ügyvédet jelöli.

Eperjesen a függetlenségi és 48-as párt erősen készül a választásokra. E hó 27-én nagy pártértekezletet tart, amelyen a közel jövő teendőit és a választásokra való szervezkedést tárgyalják meg. Az értekezletre *Csatáry* *Ágoston* dr. pártelnök lelkes hangú felhívásban hívja meg a párt tagjait.

A *gyalui* kerületben *Izsay* *Józsefről*, a kerület Kossuth-párti képviselőjéről olyan hírek jelennek meg egyes lapokban, hogy kerületében többé nem vállal mandátumot. Erre vonatkozólag *Irsay* *József* országgyűlési képviselő kijelentette, hogy kerületéről nem mondott le és csak később nyilatkozik magatartásáról, mert a Kossuth-párt szervezési munkájában részt kíván venni. De ha a kerületre egyáltalában nem reflektál, kötelességének fogja tartani erről a választópolgárságot értesíteni, ha pedig reflektál rá, nyugodt lélekkel fog appellálni újra a polgárság bizalmára.

Nagybecskerekéről jelentik, hogy a nemzeti munkapárti torontálmegye valamennyi választókerületében állít jelöltet, és pedig *Nagybecskerek* *Papp* *Gézát*, *Törökbecsén* *Joanovics* *István*, *Törökkanizsán* *Tallian* *Bélat*, *Párdányban* ifj. *Dániel* *Pált*, *Nagykomlóson* *Belicska* *Bénit*, *Pancsován* báró *Dániel* *Ernőt*, *Nagykikindán* *Telecsky* *Kristófot*, *Zichyfalván* gróf *Karátsonyi* *Jenőt*, az oroszai, zombolyai és bégaszentgyörgyi kerületben még nem állapodtak meg a jelölt személyében. Az ellenzéki jelöltek *Nagybecskerekén*: *Váradí* *Imre*, *Törökkanizsán* *Papp* *Róbert*, *Osorán* *Manojlovics* *János* (szerb nemzetiségi), *Pancsován* *Balla* *Aladár* függetlenségi, *Nagykikindán* *Polit* *Mihály* (szerb nemzetiségi.)

Nagyvásonyban dr. *Szabó* *Nep. János* miniszteri segédtitkár, volt deveoseri szolgabíró lép fel nemzeti-munkapárti programmal.

Kolozsvárt gróf *Bánffy* *Miklóst*, kinek a gyalui kerületet pártönkivüli programmal már felajánlották, ma a kolozsi választókerületből 160 tagú küldöttség kereste föl és pártönkivüli programmal felajánlotta gróf *Bánffynak* a kolozsi mandátumot. Gróf *Bánffy* *Miklós* köszönettel vette a megtiszteltetést, de kijelentette, hogy ha a kerület jelenlegi képviselője föllép, úgy a kolozsi kerületben nem vállalja el a jelöltséget.

Nagykárolyban gróf *Károlyi* *József* lép fel pártönkivüli programmal. A kormány eddig jelöltet nem állított. Hír szerint *Papp* *Béla* jelenlegi képviselő nem lép föl többé.

Vereczén a nemzeti munkapárt holnap, vasárnap tartja alakuló gyűlését. A kibocsátott felhívást a *Haag*-féle alkotmánypárti és *Seemayer*-féle polgárpárti vezető emberek írták alá, akik a koalíciós uralom alatt egymással elkeseredett harcot folytattak a városi közgyűléseken. A város lakossága a legközelebb megejtendő képviselőválasztásokkal foglalkozik. *Szilassy* *Zoltán* jelenlegi képviselőt nemzeti munkapárti programmal újból jelölik, amde erős ellenfele lesz *Seemayer* *János* nyug. polgármester, volt szabadelyű párti képviselő személyében, aki családi összeköttetése révén alig buktatható meg.

Nyiregyházán *Kállay* *Rudolf* elnöklésével márczius 2-án alakul meg a munkapárt. A Justh-párt is erősen szervezkedik és a legközelebbi napokban *Justh* *Gyula* lejövetelét várják, aki személyesen fog a szervező munkálatokban részt venni. *Justh* ez alkalommal a nyirbátori és kisvárdai kerületekbe is el fog látogatni.

Temesvárról szombaton este *Kisfaludy* *Kálmán* pártelnök vezetésével a temesvári függetlenségi párt egy küldöttsége érkezett Budapestre és felkérte gróf *Batthyány* *Tivadart*, hogy a jelöltséget vállalja el. *Batthyány* a jelöltséget elfogadta.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket himerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyady-utca.

A Reichsrath ülése.

Budapest, február 26.

Az osztrák képviselőházban másodszor olvasák az ujonczkontingensről szóló törvényjavaslatot. *Schuhmeier* képviselő tiltakozik az ellen, hogy mindig az ugynevezett államszükségleteket teszik a képviselőház munkaprogramjának élére, míg a népszükségleteket huzzák-halasztják. Rámutat a militarizmus nagy és a népet terhelő terheire és a nagyhatalmi hóbortra. Követeli az elszámolást a boszniai kaland kiadásairól és ezezből a delegációk összehívását; sürgeti a kétéves szolgálati időt, a büntető perrendtartás reformját és számos óhajt és panaszt hoz fel, végül pedig elvitatja *Stransky* képviselőtől azt a jogot, hogy az egész német nép nevében tiltakozzék *Schreiner* miniszter felmentése ellen.

Kosowski képviselő után *Georgi* landwehminiszter a következőket fejtette ki:

Ha az új eddig nem hozta meg az új véderőtörvényt és az új katonai perrendtartást, amelyeknek végre megvalósítását a hadügyi vezetőség éppúgy óhajtja, mint alakosság, adminisztratív téren mégis intenzív részletmunkát fejtettünk ki. Így a landwehregészségügyi intézmények létesítése és legmodernebb felszerelése, valamint a landwehrosok intenzív szakképzése által igyekezett az egészségügyi állapotokat megjavítani. És a polgári lakosságnak is hasznára válik, mert a landwehr egészségügyi intézményeiben szükség esetén polgári emberek is felvételnek. A katonai terhek tehát a lakosságnak nemcsak terheket okoznak, hanem javát is előmozdítják és szóló reméli, hogy így azután az óhajtott kontaktus létre is jön polgárság és katonaság között. A miniszter ezután foglalkozott a tartalékosokra vonatkozó törvény szűkebb interpretálása miatt emelt panaszokkal és orvoslást ígér. Rámutat az analfabéta katonák számára rendezett tanfolyamokra.

Ezek a tanfolyamok — folytatta a miniszter — amelyeket az illetők anyanyelvén tartottunk, nem jelentéktelen eredményt zártak. Az a terv, hogy egyes landwehrrhelyőrségek székhelyén mezőgazdasági tanfolyamok rendeztessenek, a megvalósulás stádiumába lépett, amennyiben a folyó évre 10 ily állomás van terelve. Nagy fontossággal bír a katonai kormányzatra a tanulójfúság testi nevelése a jövőnd véderőszolgálat szempontjából. Ezen a téren sok mindent kell pótolni. Az ok részben széles néprétegek elégtelen táplálkozásában, a nagyrészt lefáradtatásban és alkalmatlanságban van, másrészt azonban nemzedékünk fizikai elkorcsosodásában és abban is, hogy iskoláink a szellemi képzés mellett megfeleltek a testi képzésről. Itt végre ezüdtudatos akciókat kell kezdeni. Szpeciálisan katonai szempontok a tanuló ifjúság intenzívebb testi fejlesztését teszik szükségessé. A miniszter ezért melegen ajánlja a katonai természetű testgyakorlatokat.

Udrzal az uralkodó rendszerrel magyarázza a szlávok hadsereg-ellenes érzületét. A szlávok azért foglalnak állást az ujonczjavaslat ellen, hogy a német uralmi vágy és németesítés törekvése ellen, demonstráljanak. *Klofac* panaszt emel, hogy nem vették tekintetbe a ház egyhangú követelését a kétéves katonai szolgálat, a katonai büntető perrendtartás és egyéb dolgában. Behatóan foglalkozik a cseheknek a hadügyi kormány elleni panaszaival. *Liebermann* a katonai büntetőperrendtartást sürgeti és azt fejtegeti, hogy az új véderőtörvényt Magyarországtól függetlenül is keresztül lehet vinni. A vitát erre berekesztik. *Mayer* pro

vezérszónok reméli, hogy a két éves katonai szolgálatot mihamarább életbeléptetik és a javaslat mellett foglalt állást. *Folber* cseh nyelven indokolja a szociáldemokratáknak elutasító álláspontját. *Steiner* előadó állást foglal *Liebermann* azon nézete ellen, hogy Magyarország nélkül megalkossák az új véderőtörvényt, mert ezen eljárás megszegése volna egy alapvető törvénynek, mit Magyarország örömmel látna. Hangsúlyozza a tengeri haderő kifejlesztésének szükségét és kifejti, hogy a legutóbbi események bizonyítanak legfőnyesebben az erőteljes, harcra képes hadsereg mellett. A javaslatot 191 szavazattal 121 ellenében minden olvasásban elfogadják. A legközelebbi ülés kedden.

A fez bukása.

A „Frankfurter Zeitung“, a világ legtekintélyesebb börszlapja, néhány hét előtt nagyon pesszimistikus cikkeket közölt a törökországi állapotokról. A régi rend embeerek nagy erőfeszítéséről beszélt, akik minden követ megmozgatnak, hogy visszaállítsák az előbbeni állapotot s ez a törekvés — vélte a „Frankfurter Zeitung“ — aligha lesz sikertelen. A cikkek nagy feltűnést keltettek. A török papirosok tulajdonosai megijedtek. Ime, vége az új regimennek, ami minden jel szerint Törökország gazdasági fejlődését és fellendülését jelentette... És a papirosok elkezdtek esni, azután bukni a német börszéken, úgy, mintha ezért külön fizettek volna. És bizony azóta sem igen tudtak a nagy bukásból magukhoz térni.

Ugy látszik azonban: a szimatjáról híres börze és börszlap alaposan tévedtek. Egy egészen aprólékos dolog — legalább látszólag aprólékos dolog — ment végbe a napokban Törökországban, ami mindent inkább bizonyít, csak azt nem, hogy az új török rendszert veszedelem fenyegeti. Szinte kómikusnak tetszik az első pillanatra ilyen semmiséget olyan fontos dolognak feltüntetni, ilyen kicsiségben olyan nagy dolgok jelét látni, mint amilyen: a fez viseletének a beszüntetése. Mert erről van ez esetben szó. Aki azonban némileg jártas a nép-leléktani megfigyelésekben, az egész természetesen fogja találni az ilyen következtetéseket.

A török hadügyminiszter ugyanis még a multkoriban rendeletet adott ki, amely a katonaság fez-viseletét megszünteti és ez a rendelet most, a napokban, került végrehajtás alá. A rendeletet végre is hajtották, a hadseregből eltűnt a fez — a békeség és a nyugalom pedig teljes a török birodalomban.

Az olvasó most azt kérde, hogy hát mi is van ebben tulajdonképpen valami különös, valami jellegzetes, valami szimptomatikus? Pedig, amennyire aprólékos ez a kis ügy, éppen annyira jellegzetes is egyszerismind. A dolog t. i. úgy áll, hogy az emberek a testi viseletükben — pl. a hajviseletben — és a ruházkozásban rendkívül konzervatívok és ez a konzervativizmus annál inkább nő, minél alacsonyabb társadalmi rétegeket keresünk fel. Néha hitbéli okok idézik ezt elő, mint pl. a zsidóknál a „hunczutka“ viselését, de igen gyakran egyszerűen csak az, hogy senki sem hajlandó feltűnő módon másképp öltözködni, mint a többi ember, amire egyébként sem igen szokott semmi oka lenni. Minden ruhafajta között pedig a kalapviselet a legkevésbé változó, úgy hogy a magyar pásztor kalapviseletét például valószínűleg még egyáltalában nem változott lényegesen, mióta a magyar rónán a nyáját legelteti.

Az érdekes tény már most az, hogy mikor áll be a változás az öltözködés, ruházkozás terén (ami nem jelent egyet a divat változásaival, azért se, mert az csak részleteket változtat, és azért se, mert az alsóbb nagy néptömegeknek egyáltalában nem lehet divatról beszélni). Nos, a ruházkozásnak vagy annak valamelyik részletének megváltoztatása mindig együtt jár a nagy társadalmi változásokkal. A hunczutka zsidó rögtön

elveti a hunczutkáját, ha csak némileg is elhagyja régi ortodox világnézetét, ami viszont tömegesen csak akkor és ott történhetik meg, ahol anyagilag és erkölcsileg más helyzetbe került, mint ahogy például Oroszországban van. A nagy francia forradalomban a jakobinusok egyszerre átvesszik Angolországból az eddig lenézett és gyűlölt czilindert, amely azonban Angliában is a polgárforradalommal egyidejűleg kapott lábra. A carbonarimoizgalom a széles karimájú, ugynevezett carbonari-kalapot hívja életre, a szocialistamoizgalom a vörös nyakkendőt hozza divatba, nálunk 1865-ben a magyar ruha viselete szinte kötelezővé válik — és így tovább, míg az ellenkezőjére a királyi udvartartások szolgáltnak példával, amelyek még ma is ragaszkodnak a parókás, térdnadrágos viselethez.

Mindennek az oka pedig nyilvánvalóan az, hogy a társadalmi forrongásoknál a támadók részéről mindig megvan a hajlandóság és a kívánság arra, hogy mindazt, ami a régi állapotban megvolt, vagy arra emlékeztet, vagy azzal vejejt, ha nem is okoztat, de legalább is időbelileg, — mindazt lehetőleg megsemmisítsék, ujjal cseréljék föl. De még ugyanezek külsőleg is meg akarják különböztetni magukat amazoktól s éppen ezért nem is bánják a feltűnést, amit egyébként csökkent azt, hogy tömegesen igyekeznek magukat a többiekkel így elkülöníteni.

Ami már most a fejviseletet illeti: annak talán volt valami vallásos jellege is a törökségnél, de mindenesetre a legrégebb és a legerősebben meggyökeresedett szokások közé tartozott, annyira, hogy még a mi hadvezetőségünk is respektálta a bosnyák mohammedán katonák ez érzését. A szimbolikus jelentőségének, ha valamikor, úgy most kellett érvényesülnie. És miképpen a hirhadt szpahi-lázadás kitörésére Indiában az adta meg a lökést, hogy faggyus fegyver-gyutasot akartak a hindu katonaságra ráerősokolni — úgy egészen biztos, hogy ha egy szikrányi ellenkezés lappangott volna a török katonaságban, az rögtön kitört volna, amikor egy ilyen „reformot“ akarnak a körükben keresztülvinni. De nem, semmi sem történt — egyszerűen azért, mert a török katonaság egyetért az újítással és ilyenformán egészen kedves előtte ez a bizonyos „reform“. Ha pedig a hadsereg az új regime mellett van: akkor annak igazán nem kell semmitől sem tartania. Ennél erősebb argumentuma semmiféle kormányának sem lehet. A német tőkével pedig nyugodtan alhatunk.

KÜLFÖLD.

A monarchia és Oroszország. Pétervárról jelentik, hogy a tanácskozások a bécsi és a pétervári kormányok között kedvező mederben haladnak és nemsokára meg fog jelenni az osztrák-magyar-orosz kommuniké, amely a tárgyalások eredményéről fog beszámolni. Állítólag az osztrák-magyar-orosz nyilatkozat, amely legközelebb már nyilvánosságra fog jutni, nem fogja a Balkán-kérdéseket részletesen fejtegetni, hanem csak általában fogja megjelölni azt a politikai irányt, amely a két nagyhatalmat vezeti a Balkánon és hangsúlyozni fogja a két külügyi kormányt az eltekelt szándékát, hogy a kabinetek között normális viszonyt kíván fenntartani, aminek biztos-következménye lesz a két nagyhatalom további barátságos fejlődése. Izvolszki és *Aehrenthal* kölcsönösen megállapodtak a hivatalos kommuniké szövegében, mert ha külön-külön adnának ki egybehangzó nyilatkozatokat, az orosz parlamentben és az osztrák-magyar monarchia delegációiban megnehezítenék vele helyzetüket interpelláció esetén.

A berlini látogatás hatása. Konstantinápolyban igen kedvezően fogadják a berlini kommunikét és a lapok azt írják róla, hogy igazolja Ausztria és Magyarországnak meg Németországnak Törökországgal szemben táplált barátságát. Az Iskdam hozzászólása a kommunikében kifejezett óhajhoz a tö-

rök állapotok konszolidálása iránt intéseit a kamarának, hogy végezzen komoly munkát és adja föl a pártviszálykodást.

A párisi *Journal des Debats* az *Aehrenthal* gróf berlini látogatásáról kiadott kommunikéről azt írja, hogy *csodálatraméltó optimizmusról* tesz tanúságot a keleti ügyekben és jellemzi Németország és Ausztria és Magyarország közös álláspontját a balkáni státuszkvó fontartása és az ottomán birodalom belső megszilárdulásának elősegítése érdekében. Ez a hivatalos kijelentés megérdemli, hogy külön hangoztassák.

Gróf *Aehrenthal* külügyminiszter ma délelőtt három Podewilla miniszterelnöknél hosszabb látogatást tett. Ezután az osztrák-magyar követségre ment, ahol az osztrák-magyar kolónia több tagját és a Münchenben működő osztrák-magyar szak tudósítókat fogadta. A miniszter ezután részt vett a követség által adott reggelin.

Ferdinánd király látogatásai. Malinow bolgár miniszterelnök nyilatkozik ma a Birsevilla Vjedomostiban, hogy elvegye az élet *Paprikov* minapi nyilatkozatának. A miniszterelnök szerint csak akkor lehet szó Ferdinánd király későbbi látogatásairól, ha visszatért Szófiába. Szinte bizonyos, hogy a konstantinápolyi látogatás egyike lesz az elsőeknek. A Balkán-helyzet nem olyan aggasztó, mint általában hiszik. A krétai védőhatalmak bizonyára megfelelő eszközökről fognak gondoskodni, hogy elejét vegyék a bonyodalmaknak. Macedoniát illetőleg abban bizik Bulgária, hogy az ifjútörök kormány türethető helyzetet fog teremteni a keresztény lelkosság számára. Bulgáriának eszo ágában sincs, hogy bemutatkozzék Törökország belső ügyeibe, de testvéreinek sorsa érthetően érdekli. A Balkán-föderáció sorsa még messze van.

Az angol válság. Általános felfogás szerint a belügyi válságban hétfőn, amely napon *Asquith* miniszterelnök programbeszédét fogja mondani, áll be a döntés. A liberális, épp úgy, mint a konzervatív lapok ma jelentik, hogy a kormány hirtelen engedett pártlemberi követeléseinek. Elejtette eddigi álláspontját, amely szerint korainak tartja már most a felsőház reformjára vonatkozólag tervezetet kidolgozni és e helyett elhatározta, hogy a vétőbillit teszi akciója középpontjába. A nacionalisták mindamelllett még mindig elégedetlenek, mert a kormány vonakodott a költségvetést a vétőszédes elintézéséig fölfüggeszteni. Amennyiben a kormány szándékát kétfoig nem változtatja meg, lehetséges, hogy a konzervatívok a kormány mellett szavaztók, hogy a költségvetés elfogadását biztosítsák. A *Daily News* jelzi, hogy *Asquith* frontváltásával kapcsolatban a kabinetben változások lesznek. Radikális lapok, mint a *Weekly Journal* és a *Daily News* plebiscitumot követelnek a vétőbill tárgyában. A *Morningleader* azt állítja, hogy a kormány e lépést komoly megfontolás tárgyává tette. A konzervatív *Daily Telegraph* örömet fejez ki a kormány új magatartásán, mert ez alkalmas arra, hogy annak a tervnek, amelyet maguk a lordok a felsőház átalakítása ügyében kidolgoznak, a népkégyét megnyerjék.

Asquith miniszterelnök délelőtt fél óráig tartó audiencián volt a királynál. Ezután minisztertanács volt.

A mai minisztertanács három óra hosszat tartott. Utána a miniszterelnök elutazott s csak hétfőn tér Londonba vissza.

Hajórajunk Antivari előtt. Egy osztrák-magyar hajóraj márczius 2-án Antivariba fog érkezni, hogy a parancsnok *Feraucz József* király nevében üdvözlje *Nikita* fejedelmet uralkodói jubileuma alkalmából. A hajóraj parancsnoka a tisztikarral Cettinjébe utazik s ott a fejedelem nagy ünnepet rendelt tiszteletükre, a cettinjei osztrák-magyar követ pedig lakomát fog adni.

Az oroszok készülődése. A krakkói „*Glos Narodu*“ című lap jól informált helyről arról értesült, hogy az orosz kormány néhány hónap óta több német és orosz gyárban nagymennyiségű gyógyszerrel és költőszert rendelt. A megrendelések sokkal nagyobb mérvűek, mint az orosz-japáni háború előtt és feltűnt, hogy az orosz kormány a rendelkezésnél jóval nagyobb árat fizet, ha a rendeléseket az illető gyárak a kikötött idő előtt hajtják végre.

A görög helyzet. A kormány által kidolgozott alkotmányrevíziós tervezet a következő módosításokat ajánlja:

Külföldiek Görögországban ugyanolyan joggal léphetnek államszolgálatba, mint belföldiek. A költségvetést a rendes kamarai ülészek folyamán kell elintézni. A kamara minden ülészekben dekrétummal csak egyszer napolható el. Minden törvényjavaslat elintézésére két olvasás elegendő a mostani három olvasás helyett. A választásnál mostan használják szavazó-golyó helyett szavazó-cédula foglalja el. A kamara határozatképességéhez 150 képviselőnél kevesebb is elegendő. Háborúban a képviselők immunitása részben felfüggeszhető. A passzív választói jog harmincz év helyett huszonöt évnél kezdődik. A képviselői mandátum gyakorlása inkompatibilis a tiszti hivatással. A kamarai választások igazolásával a semmitűszeket bizák meg. A hivatalnokok jogi helyzetét, valamint kivonásuk és elmozdításuk feltételeit az alkotmány határozza meg. A polgármesteri választásra a direkt választást felfüggesztik.

Az alkotmányrevízió kérését követően megkönnyítésére szolgál egy második javaslat, amelyet a kormány a pártvezérek elé terjeszt és ezután a jövő héten benyújt a kamarának. Ez a tervezet az államtanács új megteremtésére és az államtitkárok intézményének létesítésére vonatkozó még vitás kérdésekről szól.

A katonai liga megbízásából Venizelos meglátogatta Smolenski tábornokot és kijelentette neki, hogy alaptalan a tisztikarnak az a féltése, mintha a katonai liga fen akarna maradni azután is, ha majd a királyi rendelet a nemzetgyűlés egybehívásáról megjelent és mintha a katonai liga arra törekednék, hogy a nemzetgyűlés változtassa meg a trónöröklés rendjét. A katonai ligának nincs más vágya, csak az, hogy helyreálljon az alkotmányos rend és a tisztikar hivatásának élhessen, hogy hasznavehető hadsereget képezzen ki.

Az albánok az ifjútörökök ellen. A „Politika” közli, hogy az albánok között erős mozgalom indult meg az ifjútörök uralom ellen és Abdul Hamid mellett. Sok városban meetingeket tartottak s követelték a mostani szultánnak lemondását és Abdul Hamidnak szultánná való kikiáltását. A mozgalom vezetői állítólag ki is akarták szabadítani Abdul Hamidot.

A török-bolgár határincidens. A párisi bolgár követtség tegnap jegyzéket adott ki, amelyben közli, hogy a török határon nem szűnt meg az ütközet. Török részről egy gyalogszázad vonult ki és a 21. bolgár gyalogezred parancsnoka hasztalan iparkodott a török katonaságot a tüzelés beszüntetésére bírni. A konstantinápolyi bolgár követ újabb instrukciókat kapott a határsértés elsimítására.

A drinápolyi váli tegnapi távirata szerint a török-bolgár határon tegnapelőtt újabb incidens történt Malkecsalar őrház közelében. Bolgár katonák lövéseket tettek egy török őrmesterre és két közemberre, kiknek egyike megsebesült. Este elterjedt hír szerint ma vagy tegnap egy másik incidens is történt. A porta a hírekre azonnal jelentést kért a szalonikii válitól. Délután a bolgár követ lépést tett a külügyminiszternél a határon való viszálykodások beszüntetése érdekében és mint hire jár, kedvező fogadtatásra talált. A porta Szófiában kérte az incidensben bűnös katonák megbüntetését.

Az elespott dalai láma. Hivatalos forrásból jelentik, hogy a dalai láma többször kérte Oroszország segítségét, azonban az orosz kormány az angol-orosz egyezsége való tekintettel kénytelen volt ezt a kérést elutasítani. Az angol és orosz kormány most Pekingben teendő diplomáciai lépésekről tanácskozik.

Newyorkba érkezett pekingi távirat szerint a brit ügyvivőt a kínai külügyi hivatalnál barátságos lépéseket tett Nagy-Britanniának a tibeti helyzetben való érdekeltsége, különösen a béke fentartásában és a határokon való nyugalomban való érdekeltsége dolgában. Az ügyvivőt továbbá formálisan érdeklődött a kínai kormány szándékai iránt.

A montenegróiak kiutasítása Szerbiából. A belgrádi rendőség kiutasította Szerbiából a montenegrói skupstinának két volt képviselőjét, Sobaic Simot és Pavics Lyubát, akiket annak idején a

bombamerénylet miatt a cettinjei törvényszék 20 évi börtönre ítélte és még más három halálraítélte montenegrói menekültet. A kiutasított montenegrói Ausztrián keresztül Amerikába fognak utazni. Keelerovics szociáldemokrata képviselő Pasics miniszterelnökhöz interpellációt intézett a montenegrói emigránsoknak Szerbiából való kiutasítása tárgyában. Az interpelláció felvilágosítást kér arról is, vajjon a kiutasítás Miklós, fejedelem kivánságára történt-e.

Czápák és delfinek harcza.

Irta: Zubovits Fedor.

E télen a „Semiramis” gőzessel utaztam Egyiptomba, s amint a Cap-Matapan elhagytuk, mindnyájunknak feltűnt, hogy egyre nagyobb számban mutatkoznak a delfinek, holott utunkban addig nem találkoztunk velük. Kréta-Kondia után pláne egész rajokban láthattuk őket, amint északi irányban uszva fel-felbuktak a vízből.

E nagy delfin-járás okairól a hajótisztektől próbálkoztam felvilágosítást nyerni, de ők csak annyit tudtak mondani, hogy már ösz óta találkoznak ily nagy számban delfinekkel. Ez a válasz bizony nem elégítette ki kíváncsiságomat, de egyelőre be kellett érnem ennyivel. No, és azzal, hogy tovább gyönyörködtem a delfinek kedves játékaiban.

En ismerem az Adriában az összes delfinfajokat, de a most látottak nagyobbak voltak emezeknél. Némelyikük — ha optikailag nem csalódtam, — a három métert is elérte. Ezek a delfinek abban is különböztek az Adria delfinjeitől, hogy kivette magukat a vízből nem szaltomortáléban vetődtek vissza, hanem egy tiszta felüvben, néha egy valóóságos fejessel. Gyönyörű látvány volt, amint 20—30 delfin egyszerre ugrott ki a vízből és kergetődzött a vízszínen. Különösen napfölkelte előtt volt élénk a delfinek játéka, amelynek a hajó utasai közül — dacára a korai óráknak, — mindig sok nézője akadt.

Megérkezve Port-Said-Suezbe már-már meg is feledkeztem a delfinjárásról, amikor egy kirándulásom alkalmából véletlenül újra találkoztam velük. Egy halászbárkán a szezi-esatorna torkolatánál időztem és szórakozásból korálist kerestem a Vöröstengerben, amikor ismét egy delfinraj uszott el mellettünk és tört neki nyilsebességgel a szűk csatornának. Uszásuk oly gyors volt, hogy menekülésnek is beillett s ennek bizony valami okának kellett lennie.

A halászhoz fordultam kérdéseimmel, aki meg is adta rá a választ. A delfinek a tömérdek czápa elől menekülnek, amelyek soha nem tapasztalt mennyiségben tartózkodnak most a Vöröstengerben. A csatorna torkolatáig nem mernek ugyan behatolni, de távolabb a csatornától valóssággal kipusztítják és kiüldözik a Vöröstenger halait és állatait.

Később egy pontonhoz értünk, amelyen egy mérnököt találtam. Ő is csak ugy nyilatkozott, hogy ösz óta időnként tömérdek delfin uszik át a csatornán, ahová a czápák elől menekülnek. Ennek oka pedig az, hogy a francia aknahajó escader a Gibuti körüli vizeken gyakorlatozik és aknákkal tesz kísérleteket. Oly tömérdek melinitet robbantanak itt fel a víz alatt, hogy a környék halászaik nem győzik kifogni a megölt halakat. A czápáknak azonban nem tetszik ez a tréfa és csapatostul hagyják el a vidéket. Egy részük Bab-el-Mandebnek, más részük pedig Sueznek menekül. A csapatostul feltűnő czápák elől viszont a delfinek menekülnek és a halásos ellenség közelségében ők is rajokba verődnek össze.

Egy délután, ugy alkonyat felé az öblön túl is jó messze vitorláztam az én halászbárkával. Itt már volt czápa bőven és szegény halászom siránkozott is, hogy koldussá lesznek, ha ez tovább is így tart. Öt-haszáz piastert érő hálóikat minden pillanatban összegszaggatják és összebogozzák a czápák. Ki-

fogni pedig — tekintettel nagy számukra — csak itt-ott sikerül őket.

Volt velem egy kitűnő Remington-fegyver is, megkísérletem tehát egyik-másik fenevadra löni. Siker azonban nem volt. Egy méter mélységű vízben a golyónak már nincs semmi hatása. Ha fejen találja is az ember a czápát, a lövés sohasem halálos, mert még mindig van annyi ereje, hogy a víz alá merüljön, ahol a lövés hatását nem lehet ellenőrizni. Nehány igen szép példány czápafejet őrzök visegrádi gyűjteményemben, de ezek is mind fogott czápáktól valók. Egy öreg arabs tanított meg annakidején Ras-Elbabon a Vöröstenger mellett arra, hogy hogy kell czápát fogni minden különösebb megerőltetés nélkül. Ime:

Egy frissen levágott ürü, vagy kecskebendőt oltatlan mésszel tömnek meg és azt — mint a horgászatnál — a vízszínen tartják. Ahol sok a czápa, ott már egy-két pillanat múltán eltűnt ez a csalétek. A czápa bekapja, mielőtt a mésszel teljesen átnedvesedett volna. Ez a proccessus már a czápa gyomrában megy végbe és gyorsan végez a fenevaddal. A csalétek eltűnése után pár perc múlva már a vízszínen van a czápa és irtózatoss küzdelmek közt vergődik, amíg végtére is kimullik. Így bánik el az arabs a czápával.

Ha azonban már a czápák között vagyunk, öszintén szólva fájt a lelkem, amikor ezeket a veszedelmes vadakat oly békés egyetértésben láttam magam körül uszkálni. Ezek nem falják fel egymást, mint mi — magyarok tesszük! És épp a vész óráiban...

Lueger utolsó órái.

Bécs, február 26.

Lueger állapota egyre reménytelen. A városi tanácsot és aztán a község-tanácsot azonnal ülésre hívják össze. Lueger polgármester állapota felett az orvosok ma déli tízenkét órakor dr. Neusser tanár, udvari tanácsos bevonásával konziliumot tartottak. A tanár a polgármester állapotát lényegében változatlanak találta, habár a diuresis növekedett. Hogy a hiányos táplálék felvétel miatt fenyegető erőbeli gyöngülést megelőzzék, mesterségesen táplálják a beteget. A csuklás morfeum és koffeininjekciók után alábbhagyott. Bebocsátották a beteghez egyik legjobb barátját, Weiskirchner kereskedelmi miniszert, akivel Lueger hosszasán beszélgetett. Mikor a miniszter bucsuzott és megszorította Lueger kezét, a beteg elhaló hangon így szólt hozzá:

— Add át meleg üdvözlétemet mindnyájunknak ott a Reichsrathban.

Délután elhívták Luegerhez a fogadalmi templom plébánosát, Mord prépost, hogy kéznél legyen a katasztrófa bekövetkezésekor. Délután négy órakor ismét álomba merült s csak olyankor mozdult meg, mikor a csuklás rájött. Egy óra múlva felült ágyában s néhány szippantást tett egy szivarból. Este hét órakor újabb konzilium volt Kapsamer és Bukovac orvosok között Neusser egyetemi tanárral, hogy megbeszéljék a kezelés további módját.

A hét elején, mikor Lueger betegsége még nem fordult aggasztóra, a polgármester a keresztényszociálista párt vezető tagjaival tanácskozott, hogy ki legyen utóda. Azt mondta Lueger, hogy nagy megnyugvás volna számára, ha a polgármesterséget biztos kezekben látná és legjobban szeretné, ha Weiskirchner kereskedelmi minisztert sikerülne megnyerni a polgármesterségre. Weiskirchner egy napi gondolkodási időt kért, de másnap levélben megírta Luegernek, hogy nem vállalkozhatik a polgármesterségre és ez nagyon lehangolta a beteg Luegert.

Este újabb konzilium volt Lueger ágya mellett és a kezelőorvosok Neusser tanárral egyetértőleg konstatálták, hogy a beteg állapota valamivel javult, de a veszedelem nem mult el. A hőmérséklet 36,4, az éverés 84 volt. A vese és a szív működése némileg kedvezőbb lett, a csuklás időnként elmaradt. A beteg teljesen étvágytalan s így a kezelőorvosok

kénytelenek voltak a mesterséges táplálás módjához folyamodni. Az öntudat egészen tiszta. Lueger estefelől többször hányt és ez annyira kimerítette, hogy a hányási inger ellen is szereket adtak be. Késő este sem jelentkezett a csuklás és a beteg lényegesen megkönnyebbült, szukjektív érzése is jobb volt, állapota folytonosan válságos és mivel a táplálkozás nem kielégítő, el kell készülnie a hirtelen katasztrófára.

A beteg állapotáról éjjel a következő jelentést adták ki: Erverés emelkedett, feszültség csökkent, szenzorium szabad, a beteg igen nyugtalan. Az orvosok kijelentették, hogy a beteget ez éjjel nem fenyegeti veszély.

TÁVIRATOK.

Muley Hafid hamisított levele.

ranger, február 26. Fezből érkezett információk szerint, Muley Hafid kijelentette, hogy párisi képviselőjéhez, El Mokrihoz intézett állítólagos levele a Franciaországgal való megállapodás elfogadásáról, hamisítvány.

A német szabadelvű pártok egyesülése.

Bécs, február 26. Ma délelőtt alakult meg a német szabadelvű pártok új szervezete, a német nemzeti szövetség. Az öttagú elnökségbe megválasztották Chiari, Sylvester, Damm, Gross és Wolff képviselőket.

A francia örökösödési adó.

Páris, február 26. A kamara jóváhagyta a pénzügyi törvény tárgyalása során az örökösödési adónak felemelését erősen emelkedő progresszivitással.

Nikita fejedelem Pétervárott.

Belgrád, február 26. (Saját tudósítónktól.) A Maly Journal értesülése szerint Nikita fejedelem még a tavasszal Pétervárra utazik és a császár fogadni fogja, visszafelé való útján pedig a montenezói fejedelem meg fogja látogatni Péter királyt.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.

		febr. 26.	febr. 25.	febr. 24.
Buza	májusra	122½	122½	—
	júliusra	115%	115	—
Tengeri	májusra	74¾	75	—
	júliusra	58	76½	—

Chicago.

Buza	februárra	115¾	115%	—
	májusra	114½	114¾	—
Tengeri	májusra	65¾	62½	—

Newyork, február 26. Gyapot Newyorkban, helyben 14.65 (14.45). Gyapot márcziusra 14.43 (14.28). Gyapot májusra 14.47 (14.34). Gyapot New-Orleansban, helyben 14¾ (14%). Petroleum Stand white Newyorkban 7.90 (7.90). Petroleum Stand white Philadelphiamban 7.90 (7.90). Petroleum Refined in Cases 10.30 (10.30). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.40 (1.40). Zsir Western steam 13.50 (13.55). Zsir Rohe és Brothers 13.80 (13.80).

Chicago, február 26. Zsir februárra 13.02 (13.02). Zsir júliusra 13.07 (12.95). Szalonna short clear 12.87 (12.87). Sertéshus májusra 26.20 (25.95).

Aranykivitel.

Newyork, február 26. Az elmúlt héten egymillió dollár aranyat vittek Argentínába, 55.000 dollárt más országokba. Az ezüstkivitel 675.000 dollár volt. Behoztak 161.000 dollár aranyat és 70.000 dollár ezüstöt.

Ausztria kereskedelmi mérlege.

Bécs, február 26. Dr. Weisskirchner kereskedelmi miniszter elnökletével a kereskedelmi mérleg ügyében két permanens bizottság ma teljes ülést tartott. A miniszter utalt a két bizottság felé hasznos munkájára és utal arra, hogy épp az utóbbi időben a kereskedelmi statisztikai eredmények oly élesen foglalkoztatták a közvéleményt, annál is inkább, minthogy a külföldi kereskedelmi forgalom kereskedelmi mérlege az elmúlt évben közel félmilliárd passzívával záródott, bár kedvező termés esetén a mérleg javulása várható, e fejlődés

kétségtelenül odavezet, hogy az aktívák ritkábbakká, a passzívák gyakoribbakká válnak. E passzívum elsősorban a rendkívül nagy gabonabehozattalal magyarázható. De nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy a kivitel fejletlensége is közreműködik és hogy több külföldi piacot a befejezetlen kereskedelmi szerződések zárnak el. A behozatal elkerülhetetlen emelkedését úgy lehet egyensúlyozni, ha a termelést növeljük és az államot kivitelképessé tesszük. Minél jelentékenyebb lesz a monarchia külkereskedelme, annál nehezebbé válik a bizottság munkája. A miniszter főfeladatát abban látja, hogy az expenzív kereskedelmi politika útját egyengesse. Az osztrák parlament a főlhatalmazási törvényvel módott adott a kormánynak arra, hogy Ausztria mozgékonyaságát biztosítsa és kívánatos volna, hogy Magyarországon is mihamarább bekövetkezzék ez eset. A napiren elintézés után az ülés véget ért.

Tizezer existenciáról.

Budapest, február 26.

Egy alakuló gyűlés volt a múlt vasárnap Budapesten, mely a segédjegyzők és egyéb községi alkalmazottaknak egy országos egyesületben való tömörülését mondta ki.

A napilapok, melyek a gyűlés lefolyásáról tudósítást irtak, meglehetősen tájékozatlanul hagyják olvasóikat a mozgalom jelentősége felől.

Nem olvastam például egyetlen egy lapban sem e mozgalom multjának ösmertetését, sem pedig annak a nagyjelentőségű adatnak a konstatacióját, hogy ettől az új egyesülettől tulajdonképpen tizezer nagyjából család ember nyomoruságos existenciájának jobbrafordulását reméli. Ennyire meg tudniillik a száma azoknak a boldogtalan embereknek, akik mint községi alkalmazottak tengetik életüket.

Ami a mozgalom multját illeti, emlékeztetnie idézzük olvasóinknak, hogy mintegy három évvel ezelőtt Ujpest (akkor még nagyközség) városházájának nagytermében ugyanez a rétege a községi közigazgatás tisztviselőinek egy igen népes nagygyűlést tartott, s azon minden szónok ritka egyetértéssel konstataciót, hogy Magyarországon ezer számra találhatók oly hivatalnoki existenciák, kiknek megélhetése úgy fizetés, mint állandóság tekintetében nagyjából alatta marad a mezőgazdasági családoknak színvonalán.

Oly élénk színekkel eszelték azon a gyűlésen a különböző alkalmazottak nyomoruságát, hogy az okleveles segédjegyzőkből egyszerre csak kitért az arisztokráciára mindenkor hajlandó ősi magyar virtus és a nagyon is vegyes társaságban kezdtek magukat nagyon is rosszul érezni. Aminek nyomában kifejezést is adtak és oly nyilatkozatok közt, amelyek igen kevés szociális érzékről tettek tanúságot, kijelentették, hogy ők ilyen elemekkel közös konyhán nem akarnak főzni.

Nagy konsternációt is keltett akkor ez a nem várt eredmény, de a dolgon segíteni nem lehetett. A vezetők belátták, hogy ha a megalakulást siettetik, a lappangó válság nyílt szakadásra vezethet, vagyis a gyűlés kimondhatja ugyan az egyesület létesítését, de annak csak az oklevél nélküli alkalmazottak lesznek a tagjai, a segédjegyzők ellenben, akiket a községi jegyzők országos egyesülete nélkül is tyukkal, galácsal édesget magához, abba be nem lépnek.

Igy aztán csak egy ideiglenes tisztikart választottak a további szervezkedés munkáinak végzésére, a megalakulást ellenben elhalasztották bizonytalan időre, azzal az elhatározással, hogy amint a segédjegyzők ellenkezését megszüntetni sikerül, új alakuló gyűlést hívnak össze.

Három évig váratott magára ez a nap, míg végre a múlt vasárnap sikerült egy közös egyesületbe tömöríteni az összes községi alkalmazottakat, köztük a segédjegyzőket is.

Az elmúlt három év alatt hogy a kulisszák mögött mi történt, nincs földerítve, de mi úgy sejtjük, hogy a segédjegyzőket nem annyira a kiküldött visszaadósító bizottság nyerte meg a közös ügynek és egyesületnek, mint inkább maga az élet, annak az elmúlt három év alatt bőségesen jelentkező keserű tapasztalatai.

Egy szónokuk fejtegette is, hogy a segédjegyzőn ugyan édes-keveset segít az oklevél, mert az állami segélyből rendszeresített segédjegyzői állás vajmi kevés, s aki ilyenre nem tud szert tenni, az éppen olyan nyomoruságos kenyeret eszik, mint a jegyzői hivatalok oklevélhijas páriáinak nagy tömege, kiknek a száma beavatottak állítása szerint még fölül is van a tizezeren.

A segédjegyzőkre nézve tehát nem maradt más hátra, mint a közös sors alatt nyögő többi kartársal egyesülni, illetőleg élükre állva, szervezkedni és egy számbeli tulsulyal a jegyzők egyesületét is fölülmuló szervezetben, elszánt küzdelmet indítani anyagi helyzetük biztosítására.

A segédjegyzők igen okosan tették, hogy fölsmerték érdektársaikat és jövőben velük egy uton haladnak.

A segédjegyzők programját az Egyetértés alapította meg legelőször, közel egy évtized előtt.

Mi hirdettük legelőször, hogy addig nem lehet rend a községi közigazgatásban, amíg minden ezer községi lakos után egy-egy segédjegyzőt, vagy ezekkel fölerő képzettségű (bárha oklevél nélkül) kishivatalnokot nem alkalmaznak az ország minden községében. Hogy miből fizessék őket? Kérdés tárgyává sem szabad tenni, hanem ki kell mondani, hogy ha a községtől nem telik, álljon elő az állam és legalább az 1000 koronára menő nyomoruságos éhbért biztosítsa nekik. Ez ma is a programunk, amelyért harcolni fogunk.

Nem ama 10.000 existencia érdekében, hanem ama 20 millió állampolgárért, akiknek első és legfőbb érdeke, hogy végre-valahára tühető közigazgatáshoz jusson.

Déri Gyula.

A kiütéses tifusz.

Két újabb eset. — Tifusz a kávéházban.

Budapest, február 26.

A kiütéses tifusz járványszerű föllépése most már minden kétségen felül megállapítható. A veszedelmes járvány egyre komolyabb jelleget ölt s a főváros különböző részein szedi az áldozatokat. Ma ismét hét pozitív beteggel szaporodott a járványkórház betegeinek a száma. Összesen negyvennégy pozitív beteg és huszonnégy gyanús beteg fekszik a Szent Gellért-kórházban.

Kétségtelen, hogy a betegség fészke a menedékhely s hogy az eddigi eljárásnak semmiféle eredménye nem volt. Csudálatos közömbösséggel kezelik a tisztí főorvosnak már régebben tett javaslatát, amely egyedül alkalmas arra, hogy a menedékházakból kiirtsák a tifuszt. A főorvos azt a javaslatot tette, hogy ne fürdőt rendezzenek be a menedékházakban, hanem tusokkal és házi ruhával szereljék föl a menedékházakat. Minden hajléktalant, aki este a menedékházban keres hajlékot, kötelezzék, hogy a tus alatt megmosakodjék s a házi ruhát vegye föl. Rendes ruháját pedig az éj folyamán fertőtlenítsék, hogy mindenki csak fertőtlenített ruhában távozhassék a menedékházból.

A mai napon hét új megbetegedés fordult elő. Az új betegek: Balla Gábor 27 éves napszámos (Tisza Kálmán-tér 22.), Diós Lajosné 79 éves mosónő (Alföldi-utca 6-8. sz.), Dömény Mária, egy napszámosné 16 éves leánya (Moster-utca 22.), Duhay Emma, egy napszámosné hétéves leánya (Szvetenay-utca 7.), Varga Borbála 27 éves Szent László-kórházi ápolónő, Bartos Ferencz 34 éves napszámos (Köztemető-ut 19.) és Friedrich Éva. A megfigyelő osztályból elbocsátottak 3 férfit. A pozitív betegek létszáma ma 18 nő és 26 férfi. Megfigyelés alatt van 8 nő és 16 férfi.

Az elmúlt éjjel történt, hogy a Rottenbiller-utcai menedékhelyről elszállítottak a fertőtlenítő intézet emberei egy Zech Károly nevű munkást, aki kiütéses tifuszban betegedett meg. A ragályos beteg a Szent Gellért-kórházba került, ahol az orvosok kötelező gondossággal apróra kivallatták, hogy hol töltötte a tegnapi napot. A munkás elmondotta, hogy nagyjából az utcán kóborgott •

csak néhány percre tért be a népszínház-utcai Kis Szimplon-kávéházba, ahol csomagját a kávészárazó bizta.

Amikor Bukovszky György igazgató és Glósz Béla tisztviselő Szénási Mór kávésnál a csomag átvételére jelentkeztek, a kávészárazó előbb egyszerűen úgy tett, mintha az egész dolgról tudomása sem volna, azután, — mert meggyőződött róla, hogy a hatósági embereket ezzel nem tudja lerázni a nyakáról, más eszközökhöz folyamodott. Telefonon rendőrt hivatott a 3-ik számú őrszobáról. Horváth János 1962-es számú rendőr a helyszínen intézkedni kezdett. Mindenekelőtt igazolásra szólította fel Glósz Béla fertőtlenítő intézeti tisztviselőt, ekit ekkorra már magára hagyott a kávéházban Bukovszky igazgató. Glósz nem tudta igazolni magát és arra kérte a rendőrt, hogy várja meg az intézet kecsiját, amelynek néhány perc múlva meg kell érkeznie. A fertőtlenítő kecsi tényleg megérkezett. De a rendőr ezt az igazolási módot sem fogadta el, miután a kecsis sem a szokásos orvosi jegyzéket, sem a hajtási jogosítványt nem tudta felmutatni.

Következett a többi fórum meghallgatása. A rendőr telefonon érdeklődött a fertőtlenítő intézetenél, amely megerősítette azt, hogy a Kis Szimplon kávéházba őrzőket küldött ki. Glósz Béla tisztviselő előadása szerint még ez sem volt elegendő igazolás a rendőr szemében, aki láthatólag a kávészárazó pártján állott s a kávéház fertőtlenítését azért huzta-halasztotta, mert a kis helyiség telve volt vendégekkel. Glósz ekkor felzavarta éjjeli nyugalmából Hammer drt, a fertőtlenítő intézet helyettes igazgatóját, aki a rendőrség éjszakai ügyeletétől kért sürgős hatósági intézkedést. Salay Károly rendőrtanácsos nyomban intézkedett, hogy a kávéházat, ha kell, rendőri asszisztenciával fertőtlenítsék.

A fertőtlenítés meg is történt végre egy óra helyett hajnali négy órakor. Tagadhatatlan, hogy ez az idővesztés a ragályos betegség továbbterjedése tekintetében százak és ezrek szempontjából jelent súlyos mulasztást, amelynek egyedüli részese a fertőtlenítő tisztviselő panaszára szerint Horváth 16. János közrendőr, aki ugyszólván megakadályozta őket törvényszabta kötelességük teljesítésében. Az eset, amelynek valóban nem szabad precedensül szolgálni, kínos feltűnést keltett s illetékes körökben ma már nemcsak szóbeszéd, de egyúttal szigorú vizsgálat tárgya is. Bukovszky György fertőtlenítő intézeti igazgató ma délelőtt meglátogatta Boda Dező dr. főkapitányt, aki nyomban a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. A vizsgálatot Lickl Géza rendőrfőparancsnok vezeti. A rendőr, aki a dologban szerepel, jelentésében egyébként arra hivatkozik, hogy ő felelőssége tudatában joggal igazoltatta a fertőtlenítő intézet embereit, de nyomban azután, hogy az igazolás megtörtént, szabad kezét engedett nekik a további eljárásra.

Gróf Khuen-Hédervány Károly miniszterelnök mint belügyminiszter, ki a járvány fellépése óta észlelt tünetekről és az óvintézkedésekről minden nap jelentést tettett magának, rövid uton is érintkezésbe lépett az illetékes fővárosi hatóságokkal, megbízván Böles Gyula miniszteri tanácsost, hogy a baj mibenlétéről közvetlenül tájékozódást szerezzen. Erre vonatkozólag a következőket lehet megállapítani: Mihelyt a járvány fellépett, a székesfőváros hatósága a betegeket kórházba szállította, a betegek hozzátartozóit és mindazokat, akik a beteggel érintkeztek, a fertőtlenítő intézetben fertőtlenítette, azokat a helyeket pedig, ahol a beteg lakott és ahol a beteg és hozzátartozói megfordultak, — fertőtlenítették. Az összes hajléktalan menhelyeket és szükségbarakokat a hatóság szintén fertőtlenítette, a bennlevőket orvos által minden este megvizsgáltatta, ismertebb tömeggyűlésekben pedig külön orvosi vizsgálatot teljesített. Ezenfelül a Budapest területén működő összes gyakorló orvosokat felhívta, hogy legkisebb gyanú esetén a betegedést a hatóságnál jelentésként be.

UIDONSÁGOK.

Esetek.

* * *

Egy amerikai aviatikus, Paul Hamilton, nagy hatósági apparátussal a következő kísérletet csinálta meg: Az Egyesült Államok és Mexikó határán fölállítottak egy sereg finánczot, megbíztatták őket, hogy jól vigyázzanak. Azután Paul Hamilton fölült a gépjére és elkezdett csempészni. Mexikóból Unióbba, Unióból Mexikóba csempészett különböző tiltott árukat háromszor egymásután. A finánczok jól vigyáztak; tudták is, hogy az aeroplán el fog repülni a fejük fölött. Mégis hiában vigyáztak, a repülőgép hihetetlen rövid idő alatt egymás után hat-szor kapott egy egérutat a fejük felett, hogy észre sem vették. A finánczok ezek után mit tehettek egyebet, kiállították a bizonyítványt, hogy az aeroplán kitűnő csempészeti eszköz, különösen éjnek idején.

Kinek volt szüksége erre a bizonyítványra? Azt hisszük, hogy első sorban a csempészeknek. A csempészek tudomásul vehetik, hogy az aeroplán kitűnő nekik való eszköz, különösen éjnek idején. Valószínű, hogy ezen után mindjárt használatba is veszik a technika legújabb és lecsodálatosabb vívmányát s szép ószinte dicséretet mondanak az Unió és Mexikó kormányának, amiért hogy hivatalos megállapítással megkímélték őket a költséges és fáradtságos experimentálás fáradságaitól.

Ma vagy holnap jelenik meg az első indiánus ujság első száma. A lapot indiánus területen, Északamerikában indiánok indián nyelven csinálják és a vállalat élén indián törzsfőnökök állanak. A Nagy Szellem bizonyára megcsodálja a fejt: az ő rézbőrű fia sokféle harci ösvényen jártak, e fajta ösvényen azonban, ahol a nagyérdemű közönség szíves támogatásáért kell megküzdeni aligha. A zengézetes irókész nyelv kissé furcsa lesz, hogyha nem füstös putrik mélyében, vagy a tanácsteremben, vagy a harci kiállítás formájában hangzik föl, hanem komoly vezércikkben, melyben a kiadók intencziója szerint a civilizáció iránt való szeretetre buditják a vörösbőrűeket s kapacitálják őket, hogy szüntessék be a fehér faj iránt való előítéletet. Ez, ez a kiadói program a leg-szomorubb az egészben, mert ez a program, a teljes megalkuvás és lemondás: egy hajdan nagy emberfajának a lassu, elhaló megalkuvása. Nincs husz esztendeje, hogy a sioux-k egy utolsó nagy fölkelésben lázadtak föl a fehér uralom ellen úgy, hogy az Uniónak rendszeres mozgósítással és véres hadviseléssel kellett őket leverniük. Eanek a forradalomnak az emléke valószínűleg egyformán él úgy az indiánus vadászterületeken, mint az Unió hivatalos köreiben. Eppen azért az új ujság aligha lesz népszerű az indiánus területen. Eppen azért ez az ujság aligha keletkezett másképpen, mint hivatalos pénzen, főnem, jó panama-alapon.

Edgár Alan Poe, a legsajátságosabb és legfünéményesebb költő fenomenok egyike, nyomorban és pálinkagőzben pusztult el. A fia Alwin Poe ellenben ma vígan él és milli-momos. A zseniális apa ebben az esetben még elég korán lett világhírű ahhoz, hogy a műve jövedelméből legalább a fiát talpra állítsa. S a fia alaposan talpra állott, szigorú üzleti alapon behajtotta a jövedelmet, azután az így szerzett tőkével maga is — kiadó lett. Ha valaki, akkor ő közelfekvő példából tanulhatta meg, hogy a könyvek nem azoknak jövedelmeznek, akik írják, hanem azoknak, akik eladják.

NAPIREND. Naptár: vasárnap, február 27. — Róm. kath.: Ocul. Prot.: Kajatis. — Görög-orosz: febr. 14. hetvened vasárnap. — Zsidó: Ad. 18. — A nap két reggel 6 óra 48 perczkor, nyugszik este 5 óra

39 perczkor. — A hold két este 9 óra 12 perczkor, nyugszik reggel 8 óra 18 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A Petőfi Ház (erekllyemuzem) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta, vasár. és ünnepnapokon is, 10—2 óráig. Belépődij 1 korona, keddi napokon ingyenes. — Faragó Géza kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—6-ig. Belépődij 1 korona. — Holland mesterek kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—1-ig. Belépődij 60 fillér. — A Művészház kiállítása (Váci-utca 9.) Nyitva 10—8-ig. Belépődij 1 korona.

Nyitvalevő muzeumok és könyvtárak: A Nemzeti Muzeum összes terei 9—2-ig. — A Szépművészeti Muzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzeum 10—1 óráig. — Az Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Muzeuma 10—1-ig. — Az Aquincumi Muzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — Az Erzsébet Muzeum 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—12-ig. — A pedagógiai könyvtár és tan-szerkiállítás 9—12-ig.

Hétfő, február 28. — Róm. kath.: Roman ap. — Prot.: Táltos. — Görög-orosz: febr. 15. Onezim. — Zsidó: Ad. 19. — A nap két reggel 6 óra 46 perczkor, nyugszik este 5 óra 40 perczkor. — A hold két este 10 óra 17 perczkor, nyugszik reggel 8 óra 34 perczkor. A miniszterek nem fogadnak.

— Az „Egyetértés Vasárnapja“ e héten úgy illusztrációkban, mint szövegben dus és érdekes. Lapunknak e heti melléklete is föl-öleli a hét nevezetesebb eseményeit. Kezdjük a sort

Bebel Ágosttal, a német szociáldemokraták vezérével, aki e héten ünnepelte Hamburgban 70-ik születésnapját. Három fölvetelünk van Bebelről, az első

Bebelt az utcán, a második

Bebelt a szociáldemokraták gyűlésén, a harmadik

Bebelt Singer szociáldemokrata képviselő társaságában ábrázolja.

A görög válságról négy képünk van

A görög király fontos tanácskozás után el-hagyja a miniszterelnök palotáját.

A görög trónörökös arcképe.

Czitadella Athén közelében, amely konfliktus esetén fontos szerepet fog játszani.

Görög katona, amint polgárokkal vitázik a helyzetéről.

Két képben bemutatjuk az

új munkásbörzét Londonban, egy harmadikon

az új fürdőépületet Abbáziában

Elmenreich Francziska arcképének az ad aktualitást, hogy a hamburgi Deutsches Schauspielhaus drámái hősnője hatvanéves lett.

Közöljük *Kolischer Kahn* arcképét, aki most Bécsben becsületsértés miatt pört indított a közös külügyminiszterium és magasrangú katonatisztek ellen.

Egy képünkön a nemrégiben elsüllyedt

„General Chanzy“ gőzös látható.

Stegmann Eumelinában az első német női bankigazgatót mutatjuk be.

Érdekes fölvetel készült

Adolf Frigyes mecklenburgi hercegről, aki most tért vissza középafrikai utjáról és kutatásairól fölolvastatott Bécsben.

Ot képben érdekes külföldi szokással ismertetjük meg olvasóinkat. Bemutatjuk a Francziaországban böjtben divatos, Boeuf Gras-t. Képünkön a nizzai „Boeuf Gras“ lát-ható, amint díszítik s végül, amint körül-bordozzák a városban. Az ezután következő képek czimeit:

Jubileum Német-Ujguinéában.

Az olasz király gyermekei szicíliai csacsifogaton.

A londoni kutyakiállítás díjnyertes állatai, végül

Tacskófogat, mint üzleti reklám.

A szövegrészben külföldi írók dolgait közöljük.

— **Személyi hír.** Darányi Ignác volt földmívelésügyi miniszter több heti tartózkodásra Abbáziába utazott.

— **Diplomáciai ebéd.** Az uralkodónál ma este diplomáciai ebéd volt, amelyen a német, olasz és török nagykövete, a görög és bolgár követe, valamint számos más diplomata vett részt.

— **A görög királyné megvakul.** A görög királyi család megszámlálhatatlan bajához most még egy tragikus dolog csatlakozott. Athénből jelentik ugyanis, hogy a királynét a megvakulás veszedelme fenyegeti, miért is azt az őhaját nyilvánította, hogy szeretné, ha Konstantin trónörökösét és György herceget, aki jelenleg Párisban időzik, még egyszer láthatná.

— **Ágost Frigyes király utazása.** Ágost Frigyes szász király este nyolcz órakor Triesztbe érkezett. A pályaudvaron Hohenlohe herceg helytartó, a német konzul és többen jelentek meg. A király a jelenlévőkkel néhány barátságos szót váltott, azután a rendőrigazgató kíséretében gyalog szállására ment. A király gróf Hülsenburg név alatt inkognitó utazik. A szász király a Karinthia gözönszón holnap Korfuba utazik.

— **Gróf Sigray Antal esküvője.** Gróf Sigray Antal ma utazott el Budapestről Amerikába esküvőjére. Vele utazott Pallavicini György örgróf, országos képviselő, aki az esküvőn tanuként fog szerepelni.

— **Főrangú hölgyek a menedékházban.** Ma délután meglátogatta a vakok országos menedékházát Újpesten gróf Andrássy Gyuláné, az intézet elnöknője, gróf Vay Ádámné és gróf Almásy Györgyné társaságában. A főrangú hölgyek nagy érdeklődéssel nézték végig a menedékház berendezéseit és meleg részvétellel tudakozódtak a beunlakók állapotáról.

— **Katonai körökből.** A hadsereg rendeleti közlönyének jelentése szerint Marsch Antal, valamint báró Jakobs altábornagyokat saját kérelmükre nyugdíjazták, előbbinek ez alkalommal az uralkodó legmagasabb megelégedését fejezte ki. *Nikolic-Radelzky* Valérián lovag vezérőrnagyot nyugdíjazták és ez alkalommal az uralkodó az altábornagyi ranggal, valamint a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. *Czibulka* Mór vezérőrnagy lemergi hadtestparancsnokot nyugdíjazták. *Starigrad-Canic* Károly ezredest, a 74. gyalogezred parancsnokát lemergi városi parancsnokká nevezték ki.

— **Kmetty Károly gyászja.** Súlyos csapás érte *Kmetty* Károly egyetemi tanár, országgyűlési képviselőt, lapunk kiváló munkatársát. Édesatyja, idős *Kmetty* Károly ma Hódmezővásárhelyen elhunyt. Az elhunyt érdekes öreg ur a város társadalmi és közéletében nagy tevékenységet fejtett ki s ezért rendkívül tisztelték és nagy szeretettel vették körül. Ugy az egyetemi tanárok közül és a tudományos élet kitűnő sorából, mint a függetlenségi és 48-as párt köréből igen sokan fejezték ki részvétüket *Kmetty* Károlynak.

— **Magyar aviatika.** A Magyar Automobil Klub kebelén eddig működött aviatikai bizottság feloszlott és szombaton délután 5 órakor ugyancsak az Automobil Klub helyiségében megalakult a Magyar Aeroklub. Ez a klub fogja rendezni a Budapesteni június hó 8-án megkezdődő nemzetközi repülőversenyt, amelyen a legkiválóbb külföldi pilóták mellett valószínűleg hat magyar ember is részt vesz. És pedig *Adorján* János és *Zsélyi* Aladár saját szerkezetű monoplánjukon, *Kutassy* Árpád és a Magyar Atlétikai Club egy küldöttsége Farman-féle biplánon, *Horog* Gyula debreczeni lakos Bleriot gépen és egy eddig ismeretlen hatodik versenyző. A rákosi gyakorlóter egy részén már megjavították a hepe-hupás talajt, amely a minapi *Adorján* balesetét okozta. *Kutassy* tegnap és tegnapelőtt sikerült felszállásokat végezett.

— **Chopin emléke.** Rómában nagy ünnepséggel ülték meg ma a Collégio Romanum dísztermében Chopin születésének 100-ik évfordulóját. Az ünnepségen nagyszámu disztigált társaság volt jelen. Barini író mondotta az emlékbeszédet, mely után Chopin-nek több műve került előadásra.

— **Orvosi körökből.** Dr. Palócz specialista orvos külföldi utjáról ma visszaérkezett s újból rendel.

— **A turini nemzetközi kiállítás.** Az 1911-iki turini nemzetközi kiállítás előkészítő bizottsága ma délután öt órakor a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének helyiségében *Chorin* Ferenc főrendiházi tag elnöklésével ülést tartott. *Chorin* Ferenc elnök bejelentette, hogy a kiküldött szervező-bizottság nagy sikerrel oldotta meg feladatát s a magyar kiállítási terület biztosítására eredményes lépéseket tett. Bejelentette továbbá az elnök, hogy a kormány előzékenységgel tett eleget a kiállítás támogatása iránt eléje terjesztett kérelemnek s kilátásba helyezte azt az anyagi segítyt, amelyet az előkészítő-bizottság a kiállítás sikere érdekében szükségesnek tartott. Az előkészítő-bizottság ezzel befejezte teendőit s a bizottságnak kiállítási nagybizottsággá kell átalakulnia, amire nézve a részletesen kidolgozott tervezetet *Hegedüs* Lóránt igazgató fogja előterjeszteni.

Hegedüs Lóránt előterjesztette a kiállítási nagybizottság szervezetére vonatkozó tervezetet a következőkben:

A kiállítás védnökei: Hieronymi Károly v. b. t. t. kereskedelemügyi miniszter, gróf Serényi Béla földmívelésügyi miniszter. — A kiállítási bizottság elnöke dr. *Chorin* Ferenc, a főrendiház tagja, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke. Diszelnökök: gróf *Hadik-Barkóczy* Endre v. b. t. t., az Országos Iparművészeti Társulat elnöke, dr. *Ottlik* Iván államtitkár, gróf *Károlyi Mihály* főrendiházi tag, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöke, dr. *Matlekovits* Sándor v. b. t. t., főrendiházi tag, az Országos Ipari egyesület elnöke, *Stetina* József államtitkárhelyettes, dr. *Bárczy* István, Budapest székesfőváros polgármestere. — A kiállítás ügyvezető elnöke *Zsolnay* Miklós gyáros. — A miniszteriumok képviselői: a kereskedelemügyi miniszterium képviselője *Miesch* Endre miniszteri osztálytanácsos, a földmívelésügyi miniszterium képviselője *Szomjas* Lajos miniszteri tanácsos. — A kiállítási bizottság társelnökei *Paul Vilmos* királyi tanácsos, a brassói kereskedelmi és iparkamara elnöke, *Reiner* Vilmos gyáros, a horvát-szlavonországi gyárosok szövetségének ügyvezető elnöke, maróthi *Fürst* Bertalan nagykereskedő, az Országos Kereskedelmi Egyesülés elnöke, *Rubinek* Gyula, az OMGE. igazgatója, *Thék* Endre, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, *Weiss* Manfréd gyáros, a Magyar Gyáriparosok Szövetségének igazgató tagja. — A kiállítás igazgatósága: elnök *Zsolnay* Miklós gyáros, főelőadó dr. *Kovács* Gyula, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója, *Hegedüs* Lóránt, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója, *Szilasy* Zoltán országgyűlési képviselő, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára, *Gelléri* Mór, az Országos Ipari egyesület igazgatója, *Fittler* Kamill, az Országos Iparművészeti Iskola igazgatója, *Agotai* Lajos a székesfővárosi mintarajzkola igazgatója, *Jeszenszky* Pál, az OMGE. ügyvezető titkára, *Ország* Róbert, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója, dr. *Márfly* Mantuano Rezső osztálytanácsos. A kiállítási bizottság titkárai: *Fodor* Ferenc, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének titkára, dr. *Tonelli* Sándor, az Országos Iparegyesület másodtitkára.

Az előkészítő bizottság az előterjesztett tervet egyhangulag hozzájárult s *Chorin* Ferenc elnök az állandó kiállítási nagybizottságot megalakítottak jelentette ki. *Zsolnay* Miklós tett ezután jelentést a szervező bizottság munkálkodásáról. *Chorin* Ferenc elnök indítványára több hozzászólás után kimondotta a bizottság, hogy az építkezések terveire pályázatot ír ki, a pályázat elbírálására hat tagu zsűrit alakít s a pályázat fölött való végleges döntést az igazgatóságnak tartja fenn. Dr. *Kovács* Gyula jelentette még be az előkészítő bizottság nevében, hogy a bizottság elkészítette annak a felhívásnak tervezetét, amelylyel majd az országos iparos- és gazdaközönséghez fordul a kiállításon való részvétel dolgában; elkészítette továbbá a kiállításon való részvétel szabályzatát és a csoportbeosztást. A felhívás, a kiállítási szabályzat és a csoportbeosztás kérdésében való végleges megállapodással *Hegedüs* Lóránt indítványára az igazgatóságot bízták meg s ezzel az ülés véget ért.

— **Csempészet repülőgépen.** *Paul* Hamilton amerikai aviatikus Texas és Mexikó határára érdekes példával szolgált az amerikai és mexikói vámhivatalnokoknak arra nézve, mint lehet aeroplánon a határon át árukat csempészeni. Különböző árukkal megpakolt aeroplánjával háromszor repült át *Hamilton* a határon és a Mexikóba csempészt árukat *Elipasoban*, az Unió területére csempészt árukat pedig *Gudrezben* rakta le. Az egész csempészeti mulatvány zavartalanul és csodálatos gyorsasággal folyt le és a jelen volt vámhivatalnokok kijelentették, hogy az aeroplán kitűnő csempészeti eszköz, különösen éjnek idején. A kísérlet különben teljesen fölösleges volt, amennyiben a vámhivatalnokok egész nyugodtak lehetnek; a csempészek maguk is rájöttek volna az aeroplán használhatóságára a csempészetben. A tolvajoknál és betörőknél buzgóbb figyelője a modern technikai eszközöknek, amelyeket azonnal a maguk hasznárára fordítanak. A rendőrség azután utánuk czammog.

— **Meggyanusított katonatisztek.** A temesvári királyi törvényszék előtt érdekes rágalmazási per nyert befejezést. Az ügy szereplői mind katonatisztek voltak s egyik volt bajtársuk kompromittáló kijelentései miatt vették igénybe a törvény védelmét. A különös per főszereplője *Ochsenfeld* János volt császári és királyi 61-ik gyalogezredbeli százados, ki ellen a 61-ik gyalogezred becsületbíróválasztmánya előtt becsületügyi eljárás volt folyamatban. Ez eljárás során *Ochsenfeld* súlyos vádakot emelt több tisztársa ellen. A közös hadügyminiszterhez még 1908-ban intézett beadványában *Jaeger* József őrnagyot és *Hornisek* János századost különféle nyereszkedési vágyból eredő visszaéléssel vádolta. Ennek alapján a hadügyminiszter nevezett tisztet ellen a becsületügyi eljárást rendelte el, amelynek során *Ochsenfeld* a kihallgatása alkalmával *Jaeger* József őrnagyról a következőket állította: *Jaeger* József mint a katonai lövölde parancsnoka a lövölde részére és számlájára a capodisztriai fegyvertérből rendelt szőnyegek közül több darabot saját céljaira elvont; a wárszancok lebontása alkalmával nyert téglából saját kertjében katonákkal kerít lakot építtetett; saját termésű borát hordókban katonák által vont kocsiiban szeméttel betakarva csempészte be a városba. *Hornisek* János századosról pedig azt állította, hogy ez a *Jaeger* üzletemeit elősegítette. Két másik temesvári tiszt feleségéről pedig azt állította, hogy nem moesoktalan multuak, hogy cselédek voltak, stb. A temesvári királyi törvényszék vádirata alapján *Ochsenfeld* János nyugalmazott századost több rendbeli rágalmazás vétsége miatt vád alá helyezte. Most volt ebben az ügyben *Gerdánovits* Sándor dr. királyi ítélőtáblai bíró elnökle alatt a főtárgyalás. A bizonyítványok alapján a vádlott több tanu vallomásaival próbálta bebizonyítani állításait. Az ezután elhangzott perbeszéd után a bíróság *Ochsenfeld* Jánost nyolczrendbeli rágalmazás miatt egyenként 40 korona főbüntetésre és háromrendbeli rágalmazás miatt tíz-tíz korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész és védő, valamint a vádlott felebbtek.

— **A braganzai herceg nyilatkozatai.** *Ferenc* József braganzai herceg, akinek váltóügyei az utóbbi napokban oly nagy szenzációt keltettek, Bécsben egy újságíró előtt így nyilatkozott:

— Kijelentem, hogy a *Vanderbilttel* való ügyeim és *Miguel* fivéremnek *Pariser* Henrik berlini pénzemberrel való dolgai közt semmi kapcsolat sincs. Én és a fivérem a legjobb viszonyban vagyunk és neki a róla legutóbb terjesztett hírekről aligha van tudomása. Jelenleg nászuton tartózkodok. Ami engem illet, egy angolnak az áldozata vagyok, aki magát *Vanderbiltnek* nevezte. Nem csoda, ha felültem neki, hiszen igen előkelő, magasrangú párisi urak társaságában mutatják be nekem. A Hotel-Astorban lakott, költségesen és fényűzően élt, mindenki *Vanderbiltnek* tartotta. — Csakhamar beleavatott egy üzletti titokba; hogy neki óriási smaragd-bányái vannak és felhívott, hogy lépjek be a részvénytársaságba és e célból, fedezésként, váltót kért tőlem. Felvilágosítottam, hogy csőd alatt állok, nincs vagyonom és így váltót nem adhatok; de tovább kapacitált, adjam csak át neki a váltót, azt ő bezárja a pénzeszkényébe és sehoh sem forgalmazza. Biztam benne és aláírtam a váltót. Megjegyzem, hogy az *ál-Vanderbilt* egy csomó smaragdot adott át nekem. Londonba, Berlinbe, majd Bécsbe utaztam, ahol dr. *Krennek* megmutattam egy ilyen smaragdot. Ő megvizsgáltatta és kiderült, hogy a drágakő hamis és hogy én ezélt-hámosnak estem áldozatul. Most minden követ megmozgattam váltóm visszaszerzése céljából. Nyomozást indítottam és megtudtam, hog az *ál-Vanderbilt* egy *Lakersteen* nevezetű szélhámos, akit gyanus üzemeiért Bécsből kitiltottak. Letartóztatták. Váltómat tőle elvették. Nem igaz tehát, hogy vele szemben anyagi kötelezettségeim volnának.

— **Bombamerénylet.** Csak annak köszönhető életét *Hollein* Lajos névű freistadi főmérnök, hogy a válságos pillanatban nem vesztette el lélekjelétét. *Hollein* a Freistadt mellett levő *Karvin-tárna* főmérnöke és üzemfőnöke. Ma reggel hálószobájába ismeretlen tettesek bombát röpítettek. *Hollein* felkapta a bombát és kihajította az ablakon. A bomba a kertben explodált, de kárt nem okozott és senkit meg nem sebesített.

— **A dróttalan táviratozás.** Párisból jelentik nekünk: A tengerészeti miniszter elrendelte, hogy a „Justice” és „Vérité” hadihajókon kabinokat rendezzenek be a dróttalan telefonozásra.

— **Házasság.** *Lukács* Ernő eljegyezte *Lengyel* Gyöngyikét, *Lengyel* József leányát Budpesten.

Kertész Izidor, a *Deutsch* Zsigmond és *Fia-czég* tisztviselője eljegyezte *Reisz* Helént Erdőrl.

— **Nászajándékok.** *Jegygyűrűk* legelőnyösebben *Polgár* Kálmán művészi ékszerterelő, Budapest, VII., Erzsébet-körut 20. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— A Vasutas Szövetség tisztelgése. A Vasutas Szövetség ma tisztelgett nagyobb küldöttség útján Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternél, aztán Kossuth Ferenc volt miniszternél. A küldöttséget Halas István állomási előljáró, a szövetség jelenlegi elnöke, Kugler Mihály, nyug. máv. felügyelő, alelnök, Lorber József máv. ellenőr, titkár és dr. Lengyel Zoltán orsz. képviselő, a szövetség ügyésze vezették. Kugler Mihály alelnök hosszabb beszédben üdvözölte Hieronymit és kiemelte, hogy a Vasutas Szövetség nem politikai testület és arra semmiféle politikai párt, vagy politikus nem támaszkodhatik. A szövetség minden irányú kísérlettel szemben a meghatározottabban tiltakozik. A szövetség szociális egyesülés és csakis ily céljai és törekvései lehetnek. E célok számára kér a minisztertől támogatást.

Hieronymi az üdvözlésre szintén hosszabb beszédben válaszolt. Kifejtette, hogy súlyt fektet a testületi szellem ápolására, de egyben, mint miniszter, köteles örökölni afelett, hogy kötelességét mindenki buzgón teljesítse. Biztosította a szövetség küldöttségét arról is, hogy a legnagyobb jóakarattal viseltetik a szövetség céljai iránt, de ez a jóakarattal csak úgy válhat a szövetség céljaira gyümölcsözővé, ha a vasutasok szívében is visszhangra talál.

A miniszter beszédét a küldöttség megéljenzte. A kereskedelemügyi minisztériumból a küldöttség a Gresham-palotába ment, ahol Kossuth Ferenc volt kereskedelemügyi minisztert keresték fel. A küldöttség tagjait Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, a Vasutas Szövetség ügyésze mutatta be Kossuth Ferencnek.

Kugler Mihály alelnök megköszönte Kossuth Ferencnek azt az atyai jóindulatát, amellyel a vasutasok iránt viseltetett minisztersége alatt és azt a sok jót, amelyet velük tett, különösen pedig a vasutas pragmatikának és a vasutasok fizetésrendezésének törvénybeiktatását.

Kossuth Ferenc meleg szavakban fejezte ki köszönetét, hogy a vasutasok iránta most is szeretettel viseltetnek, mikor már nincs hatalom. Ez bizonyítja, hogy ragaszkodásuk kifejezése ment minden érdektől és tisztán a szívek sugallatából eredt. Biztosítja a küldöttség tagjait legteljesebb jóindulattal és kijelenti, hogy az ellenzék sorában is mindent meg fog tenni a vasutasokért, amit megtehet, mert nehéz munkájukkal az ország anyagi fejlődésének nagyon fontos tényezői.

Ezután Kossuth Ferenc hosszabban elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik közül Kugler Mihály Kossuth Lajosnak egy 1855-ben kelt angol levelet mutatta be, amelyet Kossuth Lajos King londoni magánzóhoz intézett egy akkor megjelent kérésre kiadása tárgyában. Végül meleg köszönettel búcsuzott el Kossuth Ferenc a küldöttség tagjaitól, akik lelkesen megéljenztek.

— Nagy czéczó a Fővárosi Orfeumban. A fővárosi mulatók és kabarék tagjai, hogy a napi-szó jóindulatát viszonzozzák, tudvalevőleg elhatározták, hogy márczius 22-én a Fővárosi Orfeumban nagy czéczót rendeznek az újságírók betegpénztára javára. Az estély, amelynek rendkívül érdekes és változatos programja lesz, egyike lesz azoknak a mulatságoknak, amelyek eredeti és művészi ötletekben párjukat ritkítják. A mulatság rendezője Waldmann Imre, a Fővárosi Orfeum igazgatójával élén már megalakult és tagjai a következők: Albach, Baumann, Bársony István, Jaulus Morini, Kövári Gyula, Mérei Adolf főrendező, Gyárfás Dezső, Lerescu S., Schmidt Bertold, Steinhardt Géza, Trebitsch Sándor és Vasvári Adolf. A rendezőség már megkezdte munkáját és serényen dolgozik az est programjának összeállításán, amelynek minden egyes száma szenzációsnak ígérkezik.

— Vermérgezés. Nagy részvétel kelt Eperjesen Neusinger Fülöp nevű pénzügyi biztos tragikus halála. Az életerős ember becsületének részgálérja a nyakán támadt sebet befecziálta és halálos vérmergezést okozott. Özvegyet és kilenc kiskorú árvaát hagyott hátra.

— Halalos pisztolypárbaj. Bécsben ma halalos pisztolypárbaj volt két helytartósági fogalmazó között. A párbajban báró Wiederhofer Herman helytartósági fogalmazó meghalt.

— Leány a ládában. A kassai esendőség tegnap névtelen följelentés alapján házkutatást tartott Buchner Máriánál, aki hivatalosul azzal foglalkozik, hogy a nála cselédként szolgáló leányokat áruba hocsátja. A nyomozással Kára és Kenyeres detektiveket bízták meg, akik Buchner Mária leányát, miután az anyja nem volt otthon, föl szólították, hogy adja át a lakás kulcsait, amit a leány megtagadott. A detektivek lakatost hívtak, felnyitatták a lakást, ahol feltűnt nekik egy alacsony ruhásláda. Az időközben hazakeresztett Buchner Mária megtagadta a bezárt láda kulcsának átadását, mire a detektivek egy kétkerekű talyigán a feltűnően nehéz ládát a városházára szállították és egy lakatossal felfeszítették. A ládában a rendőség meglepetésére egy fiatal, öszszegörnyedt és elalélt leányt találtak, aki — mikor eszméletre térítettek — zokogva mondta el, hogy Miasztra Mária a neve, tizenhét éves, cseléd és csak néhány nap óta van Buchernél szolgálatban, de mikor észrevette, hogy erkölcstelen üzelmekre akarják felhasználni, fölmondta a szolgálatot. Amikor a detektivek jöttek, a szerencsétlen leányt erőszakosan belegyömöszölték a ládába és a tetejét rázárták. Buchner Mária ellen megindították az eljárást.

— A butornagykereskedő-cég csalárd bukása. A főkapitányságon ma teljes apparátussal folytatták a vizsgálatot a Friedmann és Varga butornagykereskedő cég ellen. Sándor László rendőrkapitány másfél óráig át hallgatta ki Varga Ábrahámot. Sorra kerül még Varga felesége, és a könyvvezetője, Beck Emil is, akit a hitelezők szintén följelentettek. Friedmann Lajost egyelőre nem hallgatták ki és róla kiderült, hogy nem részes az inkriminált műveletekben. Friedmann még tavaly szeptember 14-én, amikor az üzlet még aktív volt, kilépett a cégtől. Vargák leginkább Weissberger és Hoffmann, továbbá a Grossbari-féle bécsi céget károsították meg, de Friedmann ezekről a dolgokról már nem tudott. A följelentésköz csatlakozott Eiser Samu is, ki Beck Emil közbenjárására szíveségből bianco-váltókat adott kölcsön Vargáknak s csak utólag tudta meg, hogy azokat tiltott manőverekre használták föl. Vargák megbízottja azt mesélte, hogy százezer koronányi hitelt kapnak a Wiener Bankverein budapesti fiókintézetében, ha igazolják, hogy a régi cégnek — amelyben Friedmann is benne volt — másfél-százezer koronányi váltója van a váltótárazójában. Eiser átadta a váltókat s Vargák pár mulva fizetőkép telenséget jelentettek be kétszáz ezer korona passzívával. Hasztalan kérte aztán vissza Eiser a váltóit. Kedden megnyitják a csődöt is Vargák ellen s attól fogva hamis bukás címén is folytatják a vizsgálatot.

— Magyar találmány Franciaországban. A francia léghajózási állomás vezetője Surcouf mérnök indítványára, aki legelső tekintély a kormányozható léghajózás terén, elhatározta, hogy a Franciaország tulajdonát képező Colonel Renard típusú és a legkiválóbbnak bizonyult kormányozható léghajókat a Hány Gyula festőművész által föltalált és Lossinszky Imre mérnök által tökéletesített új csavarral fogja felszerelteni. A két kiváló szakembert meg is hívták Párisba, ahol az állami műhelyben fogják a csavarokat előállítani, amelyek az erőfokozás és erőfelhasználás tekintetében minden eddigi csavarszerkezetet felülmúlnak és hivatva vannak a repülés problémáját nagy lépéssel előrevinni és a hajózás terén is rendkívüli gyakorlati előnyöket biztosítani. A magyar találmány kiválóságáról meggyőződött dr. Plamm Oswald, a charlottemburgi műgyegetem világhírű tanára is, aki azt a legbehatóbb tudományos vizsgálódás tárgyává tette.

— A Halley-üstökös előtt a halálba. Demkovics András nagylaki mészárosmester ma föbelőtte magát. Hátrahagyott levelében kedélyesen búcsuzik el hozzátartozóitól és azt írja, hogy nem akarja bevárni a Halley-üstökösöt, hanem inkább önszántából megy a halálba.

— Előadás a békemozgalomról. Nagy és előkelő közönség jelenlétében tartott ma este előadást a Magyar Békeegyesületben Eckstein Anna, a bostoni főiskola nagy tudású igazgatója. Világkörüli körutjából hívta meg a Magyar Békeegyesület a nagy békepostolt. Szellemes előadásában ismertette a lefegyverzés útjait és tétjét. Előadása végén felkérte a Magyar Békeegyesület tagjait, hogy írják alá azt az indítványt, amelyben az állam különböző polgárai azzal a kéressel fordulnak a legközelebbi haagai békekonzferenciához, hogy a harmadik hágai békekonzferencián oly egyezségek kötessenek, melyek szerint az összes Hágában képviselt hatalmak arra kötelezik magukat, hogy az egyes államok autonómiájának és területi viszonyainak státuskvíójában történendő esetleges változtatásokat kizárólag olyan szerződésekkel idézik elő, amelyek az összes érdekelt államok szabad hozzájárulása alapján kötetnek meg. A nagy szaktudású és elvezetés előadást a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta és sokáig ünnepelte az illusztris előadót. Az előadás után az egyesület nevében Giesswein Sándor elnök, pápai praelátus mondott köszönetet. Eckstein Anna igazgató hűfőn délután hat órákor a Magyar Négyesület Békeszakosztályának meghívására a Művészet és Művelődés Négyesület helyiségében (Royal-szálló, Erzsébet-körút 49.) „A nő és a békemozgalom” czímen, német nyelven tart előadást. Belépő díj nincs. Vendégeket szívesen látnak.

— A Munkásbetegségélyző Pénztár közgyűlése. Az Országos Munkásbetegségélyző és Balesetbiztosító Pénztár igazgatósága most tartotta meg rendezes havi ülését Garbai Sándor, majd Fock Géza alelnökök elnöklése alatt.

Az igazgató havi jelentésének tudomásul vétele után az állami munkásbiztosítási hivatalnak újabb tisztviselői állások engedélyezése, az igazgató megerősítése és a tisztviselők véglegesítése tárgyában érkezett leiratait tárgyalta az igazgatóság. A leiratokat meglegedéssel vették tudomásul és egyben megfelelő előterjesztések megtételét határozták el. Az 1909. évi hiteltul-lépés fedezése, valamint a kötszerek és gyógyászati segédeszközök szállítása tárgyában Lukó főszámtanácsos előadása után elhatározták, hogy mindkét tárgyban az állami hivatalhoz intézendő felterjesztésben fejt ki az igazgatóság álláspontját. A Horvátországgal való viszonyosság rendezése és az 1909. évi baleseti járulékelőlegek ártótlék megállapítása tárgyában előterjesztett javaslatok elfogadása után Waltner Jakab egy felmerült eset kapcsán az iránt intőz kérdést az igazgatósághoz, hogy a szolgálati és fegyelmi szabályzatnak a tisztviselők politikai szabadságát érintő rendelkezéseit miként értelmezi. Garbai alelnök megenyugtató felvilágosításai után betárgyalták még az elnökségnek a gyógyfürdőkkel kötendő szerződés tárgyában tett javaslatát, azután pedig több új tisztviselői állást töltöttek be választás útján. Megválasztattak dr. Szabados Sándort, a kiváló és nagy szaktudású újságíró titkárnak, dr. Reinitz Béla ügyvédet, a neves zeneszerzőt és dr. Bánóczy Lászlót, a Thália volt agilis igazgatóját segédtitkárnak. Az előterjesztett folyó ügyek során még baleseti kártalanítások megállapítása, a helyi szerveknél állás-szervezések és fizetésrendezések, orvos-egyezségek, önkéntes tagok felvétele stb. tárgyában hozott az igazgatóság határozatot.

— Titokzatos gyilkosság. A Westendben ma titokzatos gyilkosság történt. Éjjel 5 férfi egy autóbilt bérlet és egy előkelő fogadó elő vitette magát. A hotel elő érkezve, az autóbiltól jött férfiak egyike egy borszolgát beküldött a fogadóba és kihívott onnan egy férfit s mikor az kijött, szó nélkül leszurta. Az öt férfi aztán revolvért szegezett az autóbilt sofferjének homlokára és kényszerítette, hogy amilyen gyorsan csak bír, hajtson el velük. A rendőség egész nap sikertelenül nyomozta a merénylőket. Aldozatuk menten meghalt s így nem lehetett kihallgatni.

MOLL-féle SÖSBORSZESZ
 legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. MOLL-készítmény kérendő.
Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.
 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és ved-jegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por
 felümulthatatlan házi-er mindama gyomorhajóknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor.
Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
BÉCS, I., TUCHLAUBEN 9. SZ.
 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és ved-jegyével ellátott készítményeket kérni.

— **Milliók a jótékonyágnak.** Londonból jelentik: A nemrég elhunyt Morrisennének, az ismert filantrop nőnek most jutott nyilvánosságra végrendelete. Hetedfél millió koronát hagyott hátra s mivel gyermekei nem maradtak, egész vagyonát jótékony célra fordította. Egy gyermekmenhelynek 800.000 koronát hagyott, a két antivivisekció-egyesületnek egyenkint 125.000 koronát, négy templomnak 5—5000 koronát, félmillió koronát hagyományozott a cselédségének és a megmaradt csekély összeggel elégitette ki rokonait, de kikötötte, hogy rokonai közül azok, akik a katolikus hitre trnek át, vagy katolikus házasságot kötnek és gyermekeiket katolikus vallásban nevelik, elvesztik örökszüket.

— **Husvétii társasutazás Olaszországba.** Márczius 21-én a hajóutazás elkerülésével Velence, Florenz, Róma, Nápoly, Capri és Pompeji megtekintésére igen dús programmu kirándulás indul Olaszországba. A részvételi díj 420.— korona, mely összegben az utazás, teljes elsőrangú lakás és ellátás, a vezetés, az összes belépődíjak, kocsik és borralalok költségei foglaltnak benne. Részletes prospektust szívesen küld az érdeklődőknek a Középponti Menetjegyiroda, Budapest, Vigadó-tér 1.

— **Vasárnapi munkásgyűlések.** A főkapitányság elnöki osztályánál a következő vasárnapi munkásgyűlések megtarthatására kértek engedélyt: A Budapesti Asztalosmunkások a Szövetség-utca 24. szám alatti vendéglőben délelőtt fél 11 órakor tartanak gyűlést, míg az asztalosmunkások parkett- és szerszámgyártó egyesületének délelőtt fél 11 órakor a Práter-utca 26. szám alatti vendéglőben tart gyűlést. Mindkét gyűlésen az asztalosok gazdasági helyzetét és a szervezkedés ügyét fogják tárgyalni. Az újpesti munkások Újpesten a Gyár-utca 41. szám alatti Újpesti Munkás Otthon helyiségében délelőtt fél 11 órakor nagy munkásgyűlést tartanak. Délután 3 órakor pedig a Rákospalotai Park-vendéglőben jönnek össze. Mindkét gyűlésen a politikai helyzetről lesz szó.

— **Beírások a gyorsíró-iskolába.** Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület márcziusi tanfolyamaira most folynak a beírások a parlamenti gyorsírók vezette Gabelsberger Szakiskolában (csakis: Liszt Ferenc-tér 10. sz.). A tanév végéig teljes gyakorlati kiképzés nyerhető itt a magyar vagy a német gyorsírásban, gépirásban valamint a mindkét nyelvű fogalmazásban (levelezésben). Az összes tandíj havi 10 korona (3 leckeóra naponta). E tanfolyamokkal párhuzamosan végezhető el a kereskedelmi tanfolyam, amelyet állami felső kereskedelmi iskolai tanárok vezetnek. Az egyesületi tanfolyamokat még Markovits Iván alapította 1863-ban és látogatottságuk az utolsó évtizedben a gyorsírás használatának terjedése folytán rohamosan emelkedett. A múlt tanévben 532 növendék végezte el teljesen a tanfolyamokat, akiknek tummyomó része már állásban van. Az egyesületnek más iskolája nincs.

— **Öngyilkos főkönyvelő.** Faschinger Viktor, a Muraszombatban székelő délvasmegye-takarék-pénztár főkönyvelője lakásán agyonlőtte magát. Az öngyilkosságot később vették észre, amikor az öngyilkos ruhája, amely a lövéstől tüzet fogott, lánggal égett. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra. Tekintélyes, vagyis ember volt és boldog családi életet élt. Öngyilkosságának okát nem tudni.

— **Premiere a Folies Caprice színpadán.** Csütörtökön este német újdonságot mutatott be a jeles társulat, melynek „Schmücke dein Heim!” a címe, szerzője Satyr, rendezője pedig Werner Ödön. A kissé drasztikus elemekkel dolgozó vígjáték elajától végig kacagató és hatásait leginkább az emeli, hogy Rott Sándor, a messze földön ismert komikus egy tízennégy éves fiú szerepét játssza a humor barátainak nagy öröme. Springer és Werner két öreg ur szerepében, Trebitsch egy mesterialon megjátszott fiúr alakjában, továbbá Pfeifer és Gerő kisebb alakításaikban fényesek voltak. Weissné, Werner Teresi és Kmochné, mint mindig, most is szépen játszottak. Több mint bizonyos, hogy az újdonság számtalan telt házat fog vonzani. A Folies Caprice nagánzámai és a Casino de Paris lémez-attrakcióitól válogatott gournandéiak és szintén nagy vonzó erőt gyakorolnak a közönségre. A Folies Caprice előadásai esti fél tízezer órakor, a Casinói pedig éjfélkor kezdődnek.

— **Fiatallal zsarolók.** A jó bor korán érik — tartja a közmondás — de az is igaz, hogy a gonoszság is hamar mutatkozik. Azt bizonyítja az alábbi esemény, amely Münchenben játszódott le. Minap egy elékelő bank igazgatója zsaroló-levelet kapott, amelyben megfenyegették, hogy fiával együtt lelövik, ha egy bizonyos helyre tizenötezer márkát nem küld. Mivel az igazgatót már hasonló levéllel megfenyegették s revolver-merényletet is követtek el ellene, komolyan vette a dolgot s titkosrendőrökkel őriztette magát. A rendőrség is kuatta a fenyegető levél íróját, akit végre tegnap két tizenhárom éves iskolásgyermek személyében tartóztatott. Az egyik fiú a bank portásának a gyermeke. A fiatal zsarolók sirva vallották meg, hogy nem akartak semmi rosszat elkövetni s a fenyegető levelet csak tréfából írták. A két fiút, aki az egész rendőrséget mozgósította, átadták a szülőknek házi dorgálás végett.

— **Átöröklés és nevelés.** A jövő nemzedék e két legfontosabb kérdése lesz a tárgya Forel tanár márczius 8-iki előadásának. Korunk tudományos kutatásainak központjában az átöröklés kérdése áll és e kutatások eredményeit fogja a kiváló természettudós és szociológus előadásában összefoglalni. A közönség, amelynek Forel világos, lebilincselő előadómódja még emlékezetében van, az előadás iránt, mely az Újvárosi háza közgyűlési termében lesz, rendkívüli érdeklődést tanúsít. Jegyek 4 és 2 koronáért Deutsch Zsigmond és Társa (V., Dorotya-utca 9) és Szilágyi Béla (IV., Károly-körút 26) könyvkereskedésében kaphatók.

— **Fővárosi Orfeum.** Vasárnap, február 27-én a délutáni előadáson, amely négy órakor veszi kezdetét, Bernardi, ez a maga nemében igazán bámulatos átváltozó művész, szintén fel fog lépni. Február elseje óta egyetlen előadáson sem maradt üres hely, a közönség annyira rajong Bernardiért, hogy az összes jegyek napokkal előbb kellenek el. Márczius hó egész tartamára prologálta Waldmann igazgató Bernardi szerződését és a művész a jövő hónap összes esti, valamint vasárnapi, csütörtöki és szombati délutáni előadásain is fel fog lépni.

— **Elsüllyedt gőzös.** Buenos-Ayresből jelentik: Az „Abaris” angol gőzös ma este beleütközött a „Litoral” nevű argentinai gőzösbe, amely éppen elindult dél-argentinai útjára. A „Litoral” elsüllyedt. Számos ember a vízbe fullt. Azt hiszik, hogy az „Abaris” nem sérült meg.

— **A család nagymestere.** Mondhatnók azt is, hogy a család fejlődése. Mert akóra rekordot talán ember még el nem ért a csalásban, mint Rosenthal Márkus ügynök, akit a szegedi rendőrség az éjjel letartóztatott. Rosenthal a Kereskedelmi Közlöny nevében, saját bevallása szerint, 6000 csalást követett el hamis megrendelésekkel az egész országban. Szegeden 70 áldozata van.

— **A Royal-Orfeum márcziusa.** A főváros legnépszerűbb bohányos színháza: a Royal Orfeum, márcziusra az érdekes és frappáns hatású újdonságok egész sorát hozza. Két új francia bohózat: a Kakuk és a Katonadolog, amely komikumban és kacagató ötletekben talán legzavargabb a Royal Orfeum műsorán, már vasárnap és hétfőn színre kerül. Még két új színpadi tréfa és 12 új hatásos kuplé teszi teljessé a magyar részt, amely mellett 10 elsőrangú varieté szám kerül bemutatásra, ezek sorában La belle Rostano, az Edwardo apassnőgyes, Henny és Ety, Hally and Campbell, Angele de Chabrol és L'Andora szerepelnek.

— **Halálozás.** Maurer Gusztáv, a kassai jelzálogbank volt igazgatósági tagja, február 23-án 73 éves korában elhunyt Kassán. Gross Ármán életének 70-ik évében hosszas szenvedés után meghalt Pákoszentmihályon. Müller Károly, cs. és kir. alezredes, tegnap Eperjesen hirtelen meghalt. Holttestét Verseczre szállítják és az ottani családi sírboltba helyezik örök nyugalomra.

— **Biztos hatású gyógyital.** Az összes gyógyvizek között első helyet foglal el a sztojkai sósvíz, melynek karakterét a natriumbicarbonat, konyhasó és szénvevő szén-dioxid arányban való összekeverése adja meg. Étvágyhiány, váltóláz, sárgaság, máj- és epekövetegségeknel elsőrendű gyógyszer, ezukorbetegségnél valóságos speciifikum. A sztojkai sósvizet a Magyar Ásványvízforgalmi és Kivitelési R.T. hozza forgalomba, bel- és külföldön való terjesztése érdekében pedig az Idegenforgalmi Vállalat fejt ki nagy tevékenységet.

— **A Beretvás-pasztyillát mindennemű fejfájásnál** rendkívül jól alkalmaztam. Hangzotatnom kell azon tulajdonságát, hogy daczára annak, miszerint már két pasztyilla legtöbb esetben megszünteti a fejfájást, még egy pasztyilla bevételénél sem tapasztaltam szívdobogást, bágyadtságot, izzadást, gyomorrontást, vagy fülzúgást.

— **Szép a bajusz Hajdusági pedróvel.**

— **Tamássy Park-Szanatóriuma** Dunaharaszti-ban, Pestmegye. Elsőrangú gyógyító intézet alkoholisták, morfinisták és idegbetegek részére. Prospektust küld vánatra küld az igazgatóság.

— **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

— **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Gígesz és Tüdo.

— *Homonnai Albert háromfelvonásos tragédiája. Bemutatták a Magyar Színházban.*

Homonnai Albertet a régi görög drámai formák ejtették meg. Sokkal talantamosabb, tanulni készebb és sokkal fiatalabb író, semhogy már ma be ne lássa, hogy ezek a formák csak középiskolai magyarázatásbár; tehát elcsavart formáságukban hatottak rá. Hiszen görög formában egy mai hisztérikus, kitartott leány igaz szerelmét megőnekelni, roppant bizarrnak tetszhetett előtte. És a dolognak látszólag nehezebb részét fogta meg, utána lapozott a görög tragédiáknak, hozzájuk stilizálta a kis hisztérikát, mint ó-lórály Vénusz-papnőjeit, a leány szeretőjét, ezt az ágaskodó zsúrtút: királyfinak, Lédiából hozatott nekik kulisszákát és hol versben, hol prózában megírta mai szerelmüket. És teljesen elhibázta a témáját. Mert ez a téma a nagy, görög köcsölopok között, koturnusban egyszerre eltörpült, ellaposodott, szétfolyt, a maga apróságával tötyögött ebben a formában s a házagokat, mint szalmával paraszt a eszmáját, nem lehetett még csak nagy hasonlatokkal, megint csak a formától kölcsönkért, de a szereplőkhöz idegen, nagy és szenvedélyes szókötőresekkel kitölteni. Így aztán üres keretet kaptunk dráma nélkül *Homonnai* színpadi erejét és rátermettségét bizonyítja, hogy így is érdekeset és értékeset tudott adni és nagyon sok lelyüitt megvesztegette a közönséget.

Gígeszt Lidia fiatal királyiul hivatja-haza Aithenből a nagybátyja: Szadiatesz. Az öreg király a lányát is neki szánta, de Gígesz Tüdot, a király szépséges ágyasát választja s mikor róla lemondani nem akar, száműzetésbe küldi Szadiateszt. De Tüdo egyszer egyszerű kerészleány volt s egy matrózé volt. Ez a matrózé a koronázó nászmenetben le akarja szurni Tüdot s így tudja meg Gígesz is királynéja multját. Sokkal fiatalabb és sokkal inkább kapta nevelését Werthertől, mint Szokratesztól, vagy Plátótól, sem hogy ebbe beleugodni tudna. Tüdo meg akarja szabadítani gyöt-reimétől, de Gígesz megosztja vele a méregitalt épp abban a felvonásvégi perczben, amikor Szadiatesz ellenséges serege a várost beveszi.

Sok lézag és értelmetlenség van a darabban. A görög tragédiák megrendítő és fenséges sorsmagányosságából pedig igen kevés. Klasszikus levőt, formászerűséget hiába keresnénk. Azt azonban feltétlenül megérdemli *Homonnai* Albert, hogy készséggel elismerje a közönség komoly írói készültségét, íróságának készségét és fiatalos erjét.

Tüdot R. Gombaszögi Frida játszotta nagyon szépen. Teljes plaszticitással tudta jeleneteit betölteni, beszéde, szenvedélye nemesen, egyszerű és igaz volt. *Sebestyén* egy görög csinikus maszkjába pottyant ötletit sok éllel és magatartó-

Salgótarjáni,
petrozsenyi és porosz színet és
légszeszgyári pirszenet szoba-
fűtési célokra, pirszengyári pirszenet központi fűtésre szállit:

SALAMON JAKAB és Társai

Budapest, V., Erzsébet-tér 5.

TELEFON:

73-96, 73-97, 73-98.

tatással játszott. Csontos, mint Gígesz, nagyon emlékeztetett a középfajta rémdrámáknak fiatal hőseire. Az ő szerepét írta meg szerző a legújabbban s ezt nagyon megérezte játék és alakítás egyaránt. Törzs az öreg király szerepében tulokos volt. Ennyi intelligenciával nem csinálnak annyi galibát. A görög tragédiák vonalvezetését néhány szavas szerepükben legszöbben mutatták Tóth Irma és különösen Tarnai.

A rendezés Markus László stílusát dicséri. A közönség igen melegen fogadta a darabot s a szerzőt sokszor kitapsolta.

m. j.

(*) Zeneakadémiai hangverseny. A Zeneakadémia mai hangversenyéről csak egyetlen igazán művészi momentumnak az emléket hoztuk magunkkal. De ez az egy legalább kárptöltés volt a közepszerűségekért, — kellemes kárptöltés, mert friss talentumnak a megjelenését jelzi. Ez a fiatal tehetség: Kabos Ilona, nem a virtuóz fajtaból való. A zongorán való szuverén uralkodása nem a biztonság kihasználását, csillogtatását és magáért való célját jelenti nála. Ahogyan játszik az egy művészi elgondolás kifejezése, megérzkítése és formába öntése, Beethovent játszott ma este (a d-moll szonáta első tételét) és egyetlen akarás, gyönyörű művészi törekvés volt a Beethovent a megértés felé. Hogy az akkordjai pompásan hangzó, hogy a skálája tiszta, hogy manuális készsége rendkívüli, az nem volt fontos a játékában. A fontos a fölfogása volt, a megértése és az a koránérett elmélyedés, amely egyáltalában nem vall fiatal lánylányokra. A közönség megérezte, hogy egy nem közönséges talentummal áll szemben és rendkívül sokat tapsolt Kabos Ilonának. Két intelligens muzikusról kell még megemlékeznünk. Tardos Nelly zongorázása értelemmel sugárzik és az dinamikai finomsága van benne, tónusa már most is meleg és puha. Moór Károly orgonázott, — de a Reger-passacaglia fölépítési szépségeivel adós maradt. Baranyainé az énekesek között a legerősebb: biztos, csillogó koloratúrája van, de a lélekzavart még nem elég egyenletes. A többiek közül jóbb nem beszélni: a lelkéjükkel jól-rosszul (inkább rosszul) megtanult iskolások voltak. (d.)

(*) A francia vendégek. Blanche Toutain fényes különös, majdnem groteszk, meghatottsággal is pikánsan ácsillogó humorával vette a budapesti közönséget, vagyis ennek egy számban kisebb képviselőjét. Ma már lényegesen többen jöttek el, hírére annak, hogy itt különösségről, sőt művészetéről van szó. És ez a ritka, kedvességében gazdag párisi nő és ez a kitűnő művésznő ma nemcsak a tegnapi kelt lelkesedést igazolta, hanem újabb meglepetésekkel is szolgált. Sok színben csillanó egyéniségének egy még eddig ismeretlen regiszterével, valamint ritkamód finom érzelmességgel, mely Pailleron kissé fakult butorait éppen olyan nemes, örök érv szöveggel vonta be, mint ahogyan a Duse gesztusai a „Kaméliás hölgy” ósdi rekvizitumait. Persze, a mélységét ennek az érzelmességnek nem szabad súlyos ónokkal mérni, de a formái, tökéletesek. És a művészetre ez a fontos. Hatása külső jelekben is nagy volt. Az „Ahol unatkoznak” című kedves régiségről van szó, melynek híres Prielle-szerepét jól játszotta — ha nem is Prielle-módról — egy derék éltes urna.

(*) Színházaink műsora. A Nemzeti Színház jövő heti műsorát is java részben Szomorú Dezső páratlan sikerű színművének, A nagyasszonynak előadásai töltik be. A Mária Terézia darabot holnap, vasárnap, kedden, csütörtökön, a jövő vasárnap és a jövő kedden, összesen tehát ötször adják elő. A közönség egyre fokozódó érdeklődésének jele, hogy a nagyasszonynak igen nagy díszlet és jelmezöltésével már az első hét előadásban megtérültek és így a színház oly ragyogó rokkó-díszlet- és jelmeztárral gyarapodott, amely művészileg is nagy értéket képvisel. Vasárnap délutánra Shaw Bernard pompás exotikus komédiája, a Brassbound kapitány megtérése van kitűzve, amelynek egyetlen női szerepét P. Márkus Emilia, Brassbound kapitányt pedig Pethes játsza. Ez lesz a darab kilenczedik előadása és a jövő héten még pénteken is színpadra kerül. Hétfőn Az ember tragédiáját adják elő. Szerdán huszonegyedik előadását éri meg A botrány, Henry Bataille szenzációs sikerű színműve. Szombaton megismétlik a Vájlunk el-nek mult heti előadását. A jövő vasárnap délutánra a „Pry Pál” van kitűzve a főszerepben Rózsahegyivel, a jövő hétfőre pedig a „Szentivánéji álom”, amelynek ez lesz a százegyedik előadása.

Az Operaházban az Elektra rendkívüli munkát és időt igénylő előkészületei miatt a jövő hét szerdáján és péntekjén ezuttal kivételesen előadást nem tartanak. Ehhez képest a műsor a következő lesz. Vasárnap az Istenek alkonya-t adják, amelyben Anthes hosszabb betegsége után első ízben éneklí Siegfried szerepét. Brünhilde Vasquezné, Guttrune Ambrusné, Waltraute Fodorné, Voglinda Szilágyiné, Welgunde Berts, Flossilde Valent, a három norma: Fodorné, Váradi M. és Dömötör, Gunter Szemere, Hagen Venczell, Alberich Dálnoki, egy vitéz Kárpát lesz. Vezényel Kerner István karnagy, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. Az előadást hat és fél órákor kezdik. Évi bérlet 42. Hétfőn ifjusági előadásul olesó helyárrakkal a Várásfüvölát ismétlik meg Sándor, Hajduné, Szoyer, Diósiné, Ney H., Valent, Berts, Payer, Várady M., Arányi, Erdős, Hegedüs, Várady S., Déry, Mihályi és Kertész fellépésével. Vezényel Szikla Adolf karnagy, rendező Alszeghy Kálmán főrendező. Ezt az előadást kivételesen este 6 órákor kezdik. (Bérlet szünet 13). Kedden Carmen kerül színpadra Szamosi, Hajduné, Berts, Payer, Környei, Szemere, Kornai, Mihályi, Ney B. és Pichler közreműködésével. (Évi bérlet 43.). Csütörtökön a Téli regé van műsoron, amelyben Vasquezné, Sándor, Berts, Payer, Valent, Anthes, Takács, Arányi, Szemere, Erdős, Hegedüs, Venczell, Déry, Mihályi, Pichler, Ney B., Kertész Ö., Váradi S. és Kárpát a főszereplők. (Évi bérlet 44.). Szombatra Fra Diavolo van kitűzve a címszerepben Környei, a többiekben Hajduné, Ambrusné, Kornai, Hegedüs, Dálnoki, Kertész Ö., Ney B. és Kárpát fellépésével. (Évi bérlet 45.). Vasárnap, március 6-án a Pillangó kisasszonyt adják, amelyben Cocosan Szamosi, Pinkerton dr. Székelyhidi, a konzul Dálnoki lesz. (Évi bérlet 46.). — Az Operaház legközelebbi újdonságának, dr. Strausz Richard Elektrájának bemutatását március 10-ére tűzték ki. A hatalmas zenedráma címszerepében V. Krammer Teréz jut kiválóan érdekes alakításhoz. Klimentestrát Fodorné, Crisotenist Sebeők, Aigisthost Arányi, Orestest Szemere adja. Kivülük Ambrusné Valent, Szilágyiné Berts, Haselbeck, Várady M., Payer, Kornai, Kertész Vilmos és Kárpát működnek közre a darabban.

A Vígsház játékrendjében a következő hetekre a „Masamód”-ot, Heltai szeretetreméltó vígjátékát annyiszor tűzték ki, ahányszor csak a műsor változatosságának megőrzése mellett a legnagyobb sikerű darabokat szokták adni. A holnapi vasárnapon kívül még hétfőn, szerdán, pénteken, valamint a következő vasárnap és hétfőn ismétlik a diadalmas magyar vígjátékot, amelyet a tegnapi bemutatás a közönség oly osztatlan tetszéssel és lelkesedéssel fogadott. A többi estén a színház másik nagy sikerű újdonsága, a „Kis cukros” szerepel, amelynek eddigi előadásaira még sohasem maradt jegy. A népszerű francia vígjátékot kedden, csütörtökön és szombaton játszzák. Holnap, vasárnap délután a „Makrancos hölgy”-nek lesz az első délutáni előadása.

A Királysínházban Lehar Ferencz gyönyörű zenéjű operettje a Luxemburg grófja, amelynek január 14-én volt a Királysínházban a bemutatása és azóta minden előadásán már délután ki-függesztették a „Minden jegy elkel”-ét hirdető táblát, — pénteken, március 4-én jut el második jubiláris stációjához, az 50-dik előadásához. Jövő héten is két délutáni előadás lesz. Szombaton, március 5-én délután 3 órákor megismétlik a „Jánoskát”, vasárnap délután 3 órákor a „Táncos huszárok” kerül színpadra, a kis Fényes Annuskával a suszterinas szerepében. A „Táncos Huszárok”-ban holnap, vasárnap délután is Fényes Annuska játsza a suszterinást.

A Magyar Színház e hetének műsorát Homonnai Albert szerelmi drámája, a „Gígesz és Túdo” dominálja. Az érdekes milieuban játszódó, hatásos darab holnap, vasárnap este, hétfőn, szerdán, pénteken és jövő vasárnap este kerül színpadra. Kedden és szombaton „A kurzusló” van műsoron, csütörtökön Goethenek rég nem adott remekművét „Faust”-ot újítják fel. Holnap, vasárnap délután a „Hivatalnok urak” van mérsékelt helyárrakkal műsoron, a jövő vasárnap délután pedig „A sötét pont”-ot adják először mérsékelt helyárrakkal. Az Uránia Színházban „Napoleon”. Pekár Gyula gyönyörű tanulmánya nap-nap után zsufolt házak előtt kerül színpadra. A nagyközönség érdeklődése a darab iránt állandóan és változatlanul nagy, ugyanarra, hogy a jegyek már legnagyobb részben az előtelt pénztárnál elkelnek. A jövő hét egész sorát a Napoleon tölti be, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a „Táncos”-ot adják.

Városligeti Színház. Feld Mátyás pompás bohóza, a „Pesti zsidó”, amelynek eddigi előadásai teljesen zsufolt házak előtt, folytonos kacagás kö-

zette folytak le, a jövő hét műsorát is teljesen betölti. A legnagyobb hatást mindenkor a kitűnő „Chantaclet” paródia kelti, melyben Ferenczy Károly mint kakas, Láng Etel aranyfőzőn és Szalay Gyula a házőrző kutya szerepében folytonos derűltétségben tartják a közönséget. Vasárnap délután 14-edszer „Az erdőszelvény” kerül színpadra Kury Klára fellépésével. Mindkét előadás iránt óriási érdeklődés mutatkozik s máris tömeges előjegyzés történt.

Gyermekszínház. Holnap, vasárnap negyedszer kerül színpadra „Ludas Matyi” című énekes és táncos varázsszeregeje. A látványosságokban és bohókás jelenetekben bővelkedő mesejáték kedves gyermekhangversenynek van egybekötve.

(*) A Lipótvárosi Kaszinó estélye. Kitűnően sikerült művészestélyt rendezett ma este a Lipótvárosi Kaszinó. Az estélyt Hangverseny vezette be, amelyen Dobosiglo Mária Luzja francia énekesnő adott elő néhány dalt, majd Markus Lili zongorázott és ragadta tapsokra a közönséget pompás technikájával és érzéssel tele fölfogásával. Végül Son Henri csellózott, széles tónusú, erős vonású játékaival nagy tetszést aratva. Ezután Földes Imrénének az „Otthon”, Rákosi Jenőnek: „Az ispán ur” és Molnár Ferencznek: „A vacsora” című egyfelvonásosait adták elő a Víg- és Nemzeti Színház művészei. A kis darabok mindegyike után sokat tapsolt a publikum a szerzőknek és a szereplőknek.

(*) Vernissage a Nemzeti Szalonban. Faragó Géza gyűjteményes kiállítását ma délután négy órákor nyitották meg ünnepélyesen a Nemzeti Szalonban. A megnyitásra igen nagyszámu műértő közönség jelent meg, amely a kiállítást elragadtatással szemlélte. Félöt óra után érkezett meg Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár, akit Galbéri és Róna igazgatósági tagok, valamint Déry Béla ügyvezető titkár fogadtak. Az államtitkárnak bemutatott a kiállító művészt, aki azután kalauzolta őt a kiállításon. Több mint egy óra hosszat tartózkodott az államtitkár a tárlaton.

(*) Modern Színpad. Nagy Endre kabarétjében még csak néhány napig játszzák a nagyszerű februári műsört, amelyet estéről-estére az elismerés megnyilatkozásával fogad a közönség. Hétfőn játszzák el utóljára a satirikus és jókedvű „Külvárosi kabarét”, amely szántiz előadást ért meg. Kedden mutatják be az új műsört. A legérdekesebb számnak ígérkezik „Az üstökös az Akadémián” cz. parodizkus kis operett, amelynek szövegét Nagy Endre írta, zenéjét pedig Nádor Mihály komponálta. Bemutatásra kerül ezenkívül „A jelölt ur vizitel” című satirikus jelenet Medgyaszay Vilma, Németh Juliska, Ferenczy Károly és Sajó Géza új magánszámokat fognak előadni, Nagy Endre pedig néhány aktuális témájú conferanceot fog mondani. A februári játékrend legvonzóbb száma, a „Király-énekek” című poétikus dalsorozat továbbra is műsoron marad.

(*) A Tavasz Tárlat. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat titkársága ezúton ismételtelen figyelmezteti a művészeket, hogy az igazgatóság és az összes művészeti szakbizottságok által egyértelműleg hozott új kiállítási szabályzat alapján már a tavasz tárlatra meghívót csak azoknak küld, akik ezt személyesen vagy írásban kérik. A beküldéshez szükséges és a művekre alkalmazandó főkönyvi lapokat (képakasztó kártyákat) a titkári hivatal írásbeli kérésére bezárólag március hó 5-ig adja ki minden hétköznapon délelőtt 9—12 óra között. A főkönyvi lapok kiadása a beküldés határnapjain szünetel. Főkönyvi lapokat (képakasztó kártyákat) mindenki tetszés szerinti számban kaphat, darabját 20 fillérével, amely összeget a művészi segély- és nyugdíjalap javára fordítják. Ingyen főkönyvi lapokra csakis a Magyar Képzőművészek Egyesületének tagjai tarthatnak igényt, de ezek is legfeljebb hat darabra s minden további darab után szintén tartoznak 20 fillért fizetni. A kiállításra szánt műtárgyak beküldéséről a művészek tartoznak gondoskodni, mivel a Társulat gyűjtőkocsit nem küld.

(*) A Kisfaludy-Társaság ülése. A Kisfaludy-Társaságnak március hó 2-dikán, szerdán délután 5 órákor a Magyar Tud. Akadémia heti ülésében tarja rendes havi ülését. Tárgyszorozat: 1. Folyó ügyek. 2. Fadrusz-rapszódia, költemény Kozma Andor r. tagtól. 3. Sarolta és Christiane, Goethe hölgyei, tanulmány Heinrich Gusztáv r. tagtól. 4. Az ökula, költemény Bárd Miklós r. tagtól, felolvassa Vargha Gyula r. tag. 5. Szerb költőkből műfordítások, Rohonyi Gyula vendégtől, felolvassa Pekár Gyula r. tag. Zárt ülés. A zárt ülés után a tagok társas vacsorára gyűlnek össze a Continental-fogadóban.

(*) Az Akadémia ülése. A Magyar Tudományos Akadémia e hó 28-án d. u. 5 órakor tartja összes ülését.

(*) Zenepedagógusok ülése. A Magyar Zenepedagógiai Társaság márczius 20-án, vasárnap Hubay Jenő elnöke alatt az Országos Zeneakadémiában ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Chopin műveinek zeneirodalmi értéke. Felolvassa Hackl V. Lajos. 3. A zongorabilentés technikai sajátosságai, előadja Berényi Aladár zene tanár. 4. A vidéki zeneiskolák tanárainak fizetésügye. Előadó Szentgály Gyula zenei igazgató. 5. A Liszt Ferenc-jubileum tervezete. Előadó dr. Fábó Bertalan. 6. Indítványok.

(*) Hangversenyek. Márkus Lilly, a nagyra becsült magyar zongoraművész jövő esztendőben, márczius 3-án, a Royal-teremben tartandó egyetlen hangversenyére élvezetes műsort készített.

Gerardy Jean családjában haláleset történt, miért is a művész márczius 4-ikére hirdetett hangversenyét a jövő szezonnra halasztotta. Az eddig váltott jegyek árát vizsátéri Méry Béla zeneműkeskedése.

Gerhardt Elena esztendőben, márczius 10-én rendezi második és utolsó dalestétjét a Royal-teremben, minden tekintetben kitűnő műsorral.

A Sevesik vonósnégyes szerdán, márczius 16-án bucsuzik a budapesti közönségtől második és utolsó bérleti kamarestéjén.

Zimmer Mária budapesti hegedűművész, Szabathiel Rezső tanár nagyjövőjű tanítványa pénteken, márczius 18-án mutatkozik be első nyilvános hangversenyén a Royal-teremben. A hangversenyen közreműködik Környei Béla, az Operaház kitűnő művésze.

A bécsi Tonkünstlerorchester hatodik és utolsó filharmoniai hangversenyét kivételesen vasárnap, márczius 20-án rendezi a Vigadóban, Nedbal Oszkár vezényletével. Mint vendég Kaufmann Francisco, a bécsi udvari Opera kitűnő koloratur énekesnöje működik közre.

Backhaus Vilmos, a fényes készütségű zongoraművész szerdán Chopin századik születésnapjának emlékére a Royal-teremben Chopin-ünnepet rendez. Jegyek Márkus Lilly, Gerhardt, Sevesik, Zimmer, a Tonkünstlerek és Backhaus estére Méry Bélánál válthatók.

Az „Egyetemi Énekkarok“ hangversenye, márczius 3-án, esztendőben lesz a Zeneakadémia nagytermében.

Kerpely Jenő gondokaművész és Bartók Béla zongoraművész hétfőn, február 28-án tartandó szonataestélyükön a következő műveket játszza: Beethoven: Szonata C-dur. Reger: Szonata F-dur. Brahms: Szonata E-moll. A jegyeket a Harmónia árusítja.

A postatisztviselők ének- és zeneegyesülete táncmulatsággal egybekötött hangversenyét márczius 3-án, esztendőben rendezi a fővárosi Vigadóban.

A márczius 7-iki IX-ik filharmoniai hangversenyen a hirtelen megbetegedett Rachmaninoff helyett Sapellnikoff Vaszili fogja játszani ugyanazon zongoraversenyt. A műsor többi száma is változatlanul megmarad.

Rendelésszerűen készült

frakk- és smoking-öltönyök

délvidékre utazóknak,

színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben,
divatos szabásban, jutányos
árakon kaphatók:

Deutsch F. Károly és Tsa

Budapest, IV., Ferenciek-tere 2. sz.

A templommal szembe.

IRODALOM.

Szomory Dezső.

[Az Isteni kert. Novellák. A Nyugat kiadása.]

Azok, akiknek mindenre, mindenkire, tehát az írók részére is megvan a maguk külön, elkényvelt skatulyájuk, nem kis zavarba jöhetnek, amikor Szomory Dezsőt akarják elhelyezni. Mert hát, hová is helyezhetnék őt? A maga egészében legalább is körülményes a dolog. Ez kétségtelen. De talán részletekben! Miért ne? Valahogyan ezen a logikai mesgényen kerülhetek szóba Swinburn és Wilde. Az elsonél — úgy vélték — elhelyezhető a Szomory poézise. Aztán Wilde, mint stilsztikai forrás. És így tovább. Az angol írók. Csak úgy általában: az angol írók. Hiszen ez olyan egyszerű. Az angol írók téma-világa: az angolélet. És a Szomoryé...? Megdöbbenő Szomory tényleg importált néhány angol témát. Ebből pedig világos: Szomory hasonlít az angol írókhoz. Vagyis, emezekhez is, amazokhoz is. Szörnyen praktikus konstrukciója ember ez a Szomory Dezső. Ha már mindenáron el kell őt helyezni valahová: tehetjük ide is, oda is. Azaz, hogy — bocsánat — tehetik. Tudniillik, akik skatulyázni szeretnek.

Amikor valaki olyan egy darabból kalapáltan mutatja meg a talentumát, mint Szomory, minnek szétszedni azt a — mások alkotásaira? Leszedni a nehéz bronzveret, lekaparni a gazdag intarziát, csak azért, hogy ezek nélkül is lássuk! A Wilde statisztikája! Érdekes! Ez épp úgy nem privilégiuma Wilde-nek, mint a poézis Swinburn-nak. Ami ezekből az egyéné volt, azt művész ember és csakis az, képtelen elsajátítani. Amit ebből a körülmények adtak nekik, azt alkalmasint Szomorynak is megadták. Ennyiben nem hasonlít tudniillik Szomory akár az egyikhez, akár a másikhoz. Wilde angolságában, intellektualitása mellett, több volt az ir és a párisi temperamentum megnyilvánulásából, mint abból, amit egy kaptafára huzottan — Wilde-nél a legtevesebben — angolnak szokták nevezni. Nos, Szomory angolságában, ugyancsak egyéniségét helyezve előtérbe, több a párisi viszonyokból sarjadt kulturtulfinomultság, mint a clubelökölőség, amit talán csak cinikusan leadott paradox-jai miatt, mint a szépitőszert kentek Wilde-re buzgó félremagyarázói. Igaz, Szomory Dezső Angliából hozta témái egy részét. Nem igaz azonban, hogy ezért akár az angol írókra, akár a De profundis szerzőjére hasonlítana. Hiszen éppen az angol írók hasonlitanak a legkevésbé Wilde-re. Amiket Szomory az angol életben meglátott, nem is ezölva ahogyan szokták meglátta, azt a bennszülött írók nem igen szokták meglátani. Lehet, hogy annyira megszokták azokat, hogy már, vagy még nem veszik észre. Szomory Dezső a maga, nem akarom mondani, hogy magyar de pesti kulturáját (itt nem okvetlenül szükséges, hogy Szomory Dezső kulturáját a Pestével össze-tévezzék) elvitte nyugatra, ahol magába szívta mindazt, amit igaz, hogy az angolok is magukba szívnak, de nyomban ki is fújnak, mint a pipa-füstöt. Azért, hogy az angol hideg és előkelő, roastbeef erzu és szöke — bizonyára nem ezekért a témamegállapodásokért, ment Szomory Dezső Angliába. Aminthogy valószínűleg nem is témáért és nem is programmal ment. Hanem ment, mert ment és ugyan ki keresné, hogy miért? Hát ezért a néhány novelláért. A fogalom klasszikus értelmében: igazi novelláért. Amiket pedig meglátott, esakis ő láthatta meg úgy és csakis azért, mert idegen és mert — és ezt első sorban kellett volna mondani — mert író. Vérteli író. Mert költő!

Ha nem függetlenitném Szomoryt minden művészi iránytól, szeretném őt neoimpresszionista írónak, vagy azon túl — hallom Duret így nevezi ezt az irányt — „neotradicionalistának“ nevezni. (Természetesen a piktori értelmezést az irodalomba áttransponálva.) Mert, amit Szomory Dezső meglát: az a lényeg. A meglátástól azonban a megkomponálásig, milyen csodálatos átalakulások és variációk. Szinte az az érzésem, hogy az íróművészeknek sokkal

inkább szabad konglomerálnia, mint a piktorművészeknek. Szomory Dezső majd prerafaelista, majd impresszionista, majd mind a kettő, majd egyik sem, hanem valami egészen más. Mindez nyugodtan konstataálható, mert hiszen, amint igaz — ha úgy akarom — hogy annyi íróhoz hasonlít, hogy nem hasonlít egyikhez sem, úgy az is igaz, hogy annyi irányt egyesít magában, hogy egyikbe sem sorolható. Hála Istennek! Ha mégis, talán udvariasságból, pontosan meg akarnám állapítani irány illetőségét, negative tenném. Nem naturalista. Így! Aminthogy tényleg nem az. Szomory Dezső nem fotografálja az életet, hanem újra éli. Ujra éli a maga egyéni módja szerint. Valahonnan rokokó érzések pasztell-hangulata árad felénk, enyhén, mint a levendula-illat; a Watten figurái életre kelnek, selyemsusogást hallunk, finom szordinos muzsikát, mint amikor az acol-hárfára rásóhajt a tavasz-éji szellő; nehéz, patinás bronzkeretből Gainsborough szöke gyermekalakja lép ki és elshuan mellettünk, mint valami álom.

Mindenből, amit Szomory Dezső meglát és megír, akár emberekről, helyzetekről, bármiről beszél, az artisztikum az, ami legelőbb megkapja az olvasót. Mindennek van artisztikuma. A lélek előkelő megnyilvánulásának csak úgy, mint a report-szenzációvá súlyesztett élettörténetnek; a Lord Wendesley úri-nyomoruságának és a szörnyeteg nőstény férfi-éhségének, mindennek. És Alice, a jó gyilkos... Alice embert öl és kanarit öl. Ez egy véres report. És még sem underodunk és esztetikai jóérzésünk sem megy a falnak. Sőt. Gyönyörködünk. Ennek a vérnek artisztikuma van. Olyan, mint egy nagy, szép piros folt, amely, mint dekoratív elem, hozzá tartozik a novella szépség-harmóniájához. Olyan, mint az a vörösén izzó rubint a Tremolles gróf fehér ingplasztrónján, amely, mint valami szerelmi-mementó végig kergeti Miss Harriet Stuart-ot a Brit szigetországon...

Szomory Dezső írása — ha még oly puffogóan is hangzik — az artisztikus szépségek bachanáliája.

Relle Pál.

* Nil: A szívem. (Verseik.) Asszonyosgyengél, bársnyos finomságu hűrokról meleg, zsongó, csupmese melódiák. Van bennük olyan is, amely nem röppen el nyom nélkül a tenger verseskönyv ágakódó, édeskés lyraiságától észre és érzéketlen esízolt gondolatvilágunkból. Rózsaszínű, csipkeverő asszonykezek melegsége sugárzik ki belőlük. Nem jóindulatu elfogadást, szigorú, komoly megbecsülést követelő asszonykezeké. A Nil új verseskőnyvét olvasva, almavirágillatu, csöndes falus vasárnap délutánok jóleső hangulatossága szál rám. És ezért a melegségtől sugárzó illuzióért igen hálás tudok lenni Nilnek. Ebből a nagy körengtegből, melynek minden talpalattnyi rögéről éhes prózáiság és hétköznapvi viaskodások ásitának felénk, jól esik hangtalan, mezőillatu friss levegőre jutnunk. Ezt a tösgyökerez, illatos földszagot — az asszonykezek finom patinájával és lyraiságával átvonva — érezzük ki a Nil verseiből. És még egyet. A liktető erőt, a kövzetlenséget, a melegséget. Már a Nil utolsó verskötetete, a „Nálunk“ is igaz gyönyörűséget szerzett nekünk. Izmosodó, utat törő, egészséges tehetséget mindig jól esik látnunk, különösen ma, mikor nagy vajadások korát éli a dekadens irodalom. Nil még a régiek közül való és mégis új; ez az ő ereje. Minden jó könyv, legyen az dekadens vagy régi irányu, modern. Ami jó, az nem marad a kor-szellem mögött és a Nil könyve ezek közül való. Új verseskőnyve az asszonyos megértések néhány hamisítatlan igazgyöngyét tartalmazza. A „Válasz egy levélre“, „Így...“, „Csak egyszer“, „Csodák“, „Hogyha hívni“ ezek közül valók. A kötet egyik legszebb versét mutatoul ideiktatjuk:

Néha.

Néhanap gögös, fénykoronás
Barna fejemet magasra tartom
Es diadalmat lángol az arcom.

Néhanap forró, csökos dalok
Kacagnak lelkem zengő hurjából,
Szikrázók fénytől, naptól, sugártól.

Néhanap bátor, hangos a szóm,
Tán vakmerő is. Riasztón kondul.
Ittas a fojtó, könnyes mámorotul.

Néhanap aztán . . . koldus vagyok
Remegő, gyáva, gyöngö a hangom,
Csilingel, mint a lélekharangom.

Vak éj borul rám, fagyos, hideg,
Sugaras lelkeim szüntelen, bágyadt
Tűzét felisszák álmodok és vágyak.

S meghajlik titkon büszke fejem.
Mosolygó arczom lángja kihamvad . . .
Nevetett roncsa vagyok magamnak.

A csinosan kiállított verseskönyv czimlapját Ács Ferenccz rajzolta. Nil új verseskönyve a szerzőnél rendelhető meg. (Szeghalom, Békésmegye.)

* **A Hargita alatt.** Kiss Menyhért nem új ember az irodalomban. Egy kötetet már adott a közönségnek és ezzel egyszerre megszerettette magát, verseiből, amelyeket a lapokban olvashatunk, tudjuk róla, hogy jó lírikus. Ebben az új kötetben megérett, megízmosodva jelenik meg előttünk, mint olyan ember, aki fejlődik folyton és aki az írói kvalitásait pompásan tudja érvényesíteni. Lírai elbeszélői vénája szépen fonódik össze a „Hargita alatt” című új kötetében. Lírai novellák ezek mind, nem csak az elbeszélés tónusát tekintve, hanem sokszor magát a témát is. Történetei lírai történetek, „angulotok, amelyeket nagy finomsággal hoz ki, irásait hozzáhangolja a történetéhez, letomp zinte elhalkítva jelennek meg előttünk ez a kis köpek. A színei előkelők és puhák, a megírásban virtuóz ember Kiss Menyhért mindig, hogy mit akar, mestéri módon formálja ki a témát, nem ejt el semmit és betakarja az írásait finomságokkal. Kiss Menyhért novellái csupa nuanceból vannak összerakva, — de a részletek nem nyomják el az egészet, — mindig meg van bennük az összetartó erő. Ez az erő az írónak éppen az a sajátossága, amely lírikusnál annyira ritka, az, hogy a témái megcsinálásánál tiszta, világos fővel dolgozik és az elbeszélő objektivitásán nem uralkodik a lírikus elragadtatása. Ez pedig olyan tulajdonság, amely a teljes ökonómianál sokkal többet jelent: artisztikumot. Artisztikumot, amelyvel tele van. Kiss Menyhért írása és amelyet ki lehet érezni minden sorából. De van a kötetnek még egy érdekes tulajdonsága. „A Hargita alatt” — írja föl czimnek Kiss Menyhért a kötetére. A Hargita mellől valók ezek a novellák, nemcsak a témáik, de a hangulatok, az emberek is onnan valók. Szinte megérzik rajtuk az erőt, előnti mindegyik novellát és megfogja az olvasót a különösséggel, a nem megszokottsággal. Hogy pedig a hangulat jellegzetességét mi csoda művészettel tudja megcsinálni Kiss Menyhért, arra nézve jellemző mindegyik írása. Az értekes kötetet Singer és Wolfner adta ki.

* **Lehel Ferencz: A művészet bölcsölete.** Lehel könyve azok közé tartozik, amelyikről bajosabb ítélet mondani, mint egy nehéz filozófiai rendszerrel. Fiatalsággal van tele ez a könyv: ami meggyőző bátorságot, merész szembeszállást, kedves közvetlenséget és néha-néha naiv — de ilyenkor is mindig szimpatikus — túlzást jelent az író részéről. Ez azonban csak egyik fele az éremnek: a másikon ott van a gondolatoknak egy bizonyos küszöbszáma, a szisztematikusságnak egy bizonyos hiánya, amely nem egyszer zavarólag hat és elreplezi magukat a gondolatokat, melyeket talán megfejtethetünk, — de soha tudjuk igazán: csakugyan az író gondolja-e, vagy csak mi imputáljuk-e azokat az írónak? Ez a kétféle benyomás aztán az ami megzavarja az ítélezésünket és megakadályozza a határozott állásfoglalást: a szerző önálló gondolkozása, tehetséges volta ütözködik ki könyvéből állandóan, — de csak ezután munkáiból fogunk csakugyan tiszta képet kapni a tehetségről.

* **„Uj Idők.”** Változatos és gazdag tartalommal jelent meg az Uj Idők e heti száma, amelyből Herczeg pompás regénye „A fehér páva” mellett kiemeljük még Biró Lejost és Krudy Gyula novelláit. „Neményi Erzsébet”-ről szóló cikket, az önkéntes naplója humoros rovatát és Szaboleska Mihály versét. Apróbb cikkek és versek teszik változatosabbá a lap szövegrészét, míg az illusztrációk közül különösen érdekes az a képesport, amely Rostand Chanteclerjét a kulisszák mögött mutatja be. Az Uj Idők előzetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kérsre ingyen küld a kiadóhivatal Budapest Andrássy-ut 10.

* **Az „Ország-Világ”** e heti (9-ik) száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A szövegrészben első helyen dr. Falk Zsigmond legújabb elbeszélését találjuk. Gabriele D'Annunzio pescarai novelláinak folytatása Balla Ignác fordításában, Orelly novellája, Reich P. Kornél történelmi életrajzai, Rudnai Győző, Gábor Jenő, Doleschall Ervinné és Bakti Gyula versei sorakoznak egymásmellé a gazdag tartalmu számban, melynek rovatai is rendkívül élénkek és változatosak. A szövegrész számtalan szebbnél-szebb kép díszíti. Közülük megemlíthjük báró Rosenkrantz Arild festményét, több hollandiai képet, egy XV. századbeli olasz szépség képét, Newyork város legmagasabb épületeit, az amerikai homesteadi magyar ref. templom toronygombjának feltevését és a newyork-brooklyni függő hidat ábrázoló képet, továbbá több képet Rostand „Chantecler” című világhíre vergődött darabjából. A könyvalaku regénymellékleten „Rockhurst, a víg czimborá” című angol regény folyik.

* **A „Vasárnapi Ujság”** február 27-iki számában érdekes és változatos képsorozatokat mutatják be a munkáskerteket az alsórákosi bazalt-bányákat, a Tátra idei téli életét, a Chantecler párisi előadását, Damjanich tábornok temesvári lakásait, Bebel, a német szociálisták vezérét, Mikszáth Kálmán regénye, Farkas Imre és Peterdi István versei, Takáts Sándor történelmi korpéje, Rákosi Viktor korrajza a kommunáról adnak bő szépirodalmi olvasmányt. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi cikke, Chopin arcképe és életrajza, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* **„Az Én Ujságom.”** Csupa érdekes történettel trefával, mesével van telítve. Az Én Ujságom e heti száma. Egész hétre való vidámságot visz a gyerekszobába, ahol kis olvasói már türelmetlenül várják. Pósa bácsi szép verset pöngetett ki az ezüstpatkóról, Gyököcsy Endre a Lyukas meggyóról mond el vidám mesét, Szegedi Lőrincz a munkáról tud érdekes történetet, Gyula bácsi pedig olyan lámpásokról ír, amelyek a tenger fenekén világítanak. Csalavári Csakvér is beszámol újabb kalandjairól, Pali bácsi pedig folytatja az aranykeresők érdekes történetének elbeszélését. Az Én Ujságom minden száma az ifjúságnak íródott és a magyar fiúknak, magyar leányoknak igaz gyönyörűségük telhet minden sorában. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot kérsre ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-ut 10.

FŐVÁROS.

(A népszínházi bizottság ma délelőtt dr. Bárczy István polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen tudomásul vették a zárószámadokat, amelyeket a közgyűlés elé fognak terjeszteni. A bizottság egyuttal Kléb Istvánnak, a főváros díszpolgárának, aki a népszínházi bizottság megalakítása óta tagja, továbbá Heltai Ferencz dr.-nak és Hüvös Józsefnek, akik a bizottság tagjai közül kiváltak, jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki.)

(Helyettesítés. Dr. Bárczy István polgármester a Sziatiny Ferencz számvevő lemondása folytán megüresedett számvevői állás teendőit Seregi Árpád számtanácsosra bízta.)

(Kinevezések a fővárosi közmunkák tanácsánál. A miniszterelnök a fővárosi közmunkák tanácsánál Francsek Imre és Sigray János műszaki tanácsosi czimmet és jelleggel felruházott miniszteri főmérnököket műszaki tanácsosokká, Szuppán Ferencz miniszteri számtanácsost miniszteri főszámánácsossá, Popovits Gyula miniszteri irodatisztet segédhivatali igazgatóvá, Szidánits Károly miniszteri írodasegédhivatali miniszteri irodatisztét s végül Molitorisz Gyula miniszteri számellenőrt a IX. fizetési osztályba való sorolással a Szent Margitsziget felügyelőjévé, Fodor Sándort, az állami hidak műszaki felügyelőjét a fővárosi közmunkák tanácsához miniszteri mérnökévé nevezte ki.)

(Jelölés az előjárói állásra. A IX. kerületi bizottsági tagok értekezlete ma este tartott ülésén a IX. kerületben üresedésben levő előjárói állásra egyhangulag Gergelyi Sándort jelölte. Az üresedésben levő másik előjárói állás betöltésére nézve az illető kerület jelöltjét fogja támogatni.)

(A sertésszállás-telek. A kőbányai sertésszállások telkének építő területté leendő alakítása dolgában a kiküldött albizottság ma folytatta a tárgyalásait. A bizottság ma sem tudott határozni, mert a kőbányai szállás-telektulajdonosok azt akarják, hogy a főváros díjtalanul törölje azt a korlátozást, hogy az annak idején potomáron adott telkeken csakis sertésaklokot rendezhessenek be. Bámulatos szívóssággal küzdenek álláspontjuk mellett, jóllehet tudják, hogy az alig negyedfél száz ezer koronába került telektömb ma négy millió koronánál is többet ér. A mai ülésen Platty György azt indítványozta, hogy a korlátozást 400.000 korona lefizetése ellenében töröljék, a pénzt pedig a tulajdonosok a maguk körében alakítandó részvénytársaság útján szerezzék össze. A kőbányaiak persze ezt az ajánlatot sem fogadják el.)

(Jóváhagyott szerződés. Budapest székesfőváros közönsége és a budapesti helyi érdekű vasut részvénytársaság között a budapest-szentendrei helyi érdekű vasut céljaira szükséges út és egyéb közterületek használatára ügyében szerződés jött létre, amelyet jóváhagyás czéljából a kereskedelemügyi miniszterhez terjesztettek fel. A miniszter ma értesítette a fővárost, hogy a szerződést azzal a kikötéssel hagyta jóvá, hogy a szerződés 11. pontjában felsorolt földalatti közműveket a vasutüzem megszakítása nélkül kell létesíteni, illetve javítani és ez okból a forgalmat csak a vismajor esete korlátozhatja, vagy szüntetheti meg.)

EGYESÜLETEK.

(A Magyar Adria Egyesület megalakulása. Az Akadémia üléstermében nagy és díszes közönség jelenlétében ma délután megalakult a Magyar Adria-Egyesület, amely czélul tűzte maga elé, hogy a magyar birodalom tengermellékének és az Adriának tudományos, kulturális és közgazdasági viszonyait kutassa és ezáltal a magyar tengermelléket szorosabban kapcsolja Magyarországhoz.)

Megjelentek többek között: Entz Géza akadémiai osztályelnök, Gonda Béla miniszteri tanácsos, Gelléri Mór kir. tanácsos, Horváth Géza muzeumi igazgató, gróf Teleki Pál, Angyal Dávid, Békely Remig, Áldásy Antal, dr. Schafarik Ferencz, dr. Lörenthey Imre, Réthy Antal, dr. Prince Gyula, dr. Kovács József, az Adria tengerhajózási társaság főtitkára, Borovszky Samu, az Akadémia igazgatója, Erdő Béla udvari tanácsos és mások. A megjelenteket Szabó László író üdvözölte a szervező-bizottság nevében és egyuttal beszámolt a szervező-bizottság eddigi munkásságáról. Bejelentette, hogy Berzeviczy Albert v. b. t. t., a szervező-bizottság elnöke fontos elfoglaltságára való hivatkozással a mai alakuló közgyűlésről kimentette távolmaradását. Ezután felkérte a megjelenteket, hogy az értekezlet elnökét válasszák meg. A megjelentek Erdő Béla udvari tanácsos, főigazgatót kérték fel az értekezlet vezetésére. Erdő elfogalván az elnöki széket, melegen üdvözölte a megjelenteket. Majd a szervező-bizottság által elkészített alapszabálytervezet megvitatására került a sor. Az alapszabályok szerint az egyesületnek czélja a magyar birodalom tengermellékének és az Adriának tudományos és gyakorlati kutatása, kulturális és közgazdasági viszonyainak tanulmányozása és társadalmi kapcsolatnak létesítése a magyar tengermellék s az anyaország között. E céljainak elérésére az egyesület alkalmas intézményeket létesít, kutatás tárgyává teszi a tengert, népszerű tudományos folyóiratot indít és egyáltalában minden irányban közelebb hozza szívükhöz és érzelmiükhöz a tengermelléket. Az egyesületi sajtó kebelében egyelőre felállítja a történelmi, geográfiai, zoológiai, botanikai, tengerészeti és közgazdasági szakosztályokat, azonfelül megalakítja a Fiumében székelő tengermelléki bizottságot. Az alapszabályokhoz többen szólottak hozzá és végül kisebb módosításokkal elfogadták. Az elnök ezután megalakítottak jelentette ki az új egyesületet és felhívta a közgyűlést a tisztikar megválasztására.

Elnökké egyhangulag Horváth Géza javaslatára Gonda Bélát választották meg. Az új elnök megköszönvén a választást, beszédében hivatkozott azokra a fontos és nagy feladatokra, amelyekre az új egyesület hivatva van. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a közgyűlés alelnökké Fegyverpaty Lászlót, Erdő Bélát és Kövesligethy Radót választotta meg. Főtitkár Szabó László, titkár dr. Tonelli Sándor lett. A történelmi szakosztály elnökévé dr. Csánky Dezsőt, a geográfiai szakosztály elnökévé gróf Teleki Pált, a zoológiai szakosztály elnökévé Eniz Gézát, a botanikai szakosztály elnökévé Filárszky Nándor muzeumi igazgatót, a tengerészeti és közgazdasági szakosztályok elnökévé pe-

dig Gonda Béla elnököt választották meg. A tengeremléki bizottság elnöke Fest Aladár, főtájkára Garády Viktor lett. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után az elnök néhány lelkes szóval berekesztette.

(—) A Magyar Szakírók Országos Egyesületének választmánya tegnap tartotta februári ülését Gelléri Mór kir. tanácsos elnöklésével. Az elnöki előterjesztések után felolvasták Sztérynyi József volt kereskedelemügyi államtitkárnak az egyesület tagjaihoz intézett köszönő búcsulevelét. Róna Lajos jegyző tett ezután jelentést azokról a lépésekről, amelyeket a kiküldött bizottság az elnökséggel együtt tett a nyomdai árak újabb tervezett emelése esetére. Az egyesület kötelekőbe tartozó lapok kivétel nélkül szolidaris eljárásban állapodtak meg minden olyan terv ellen, amely a szaklapok anyagi érdekét veszélyeztetné. Gelléri Mór elnök bejelentette, hogy az osztrák szakírók szövetsége az egyesületet meghívta a bécsi nemzetközi vadászati kiállítás alkalmából. A választmány a részletek megállapítására bizottságot küldött ki.

(—) A Szabad Egyetem tegnap fejezte be új előadássorozatának harmadik hetét. A jövő heti előadási program a következő: Hétfőn dr. Alexander Bernát: Az emberiség nagy gondolkodói című előadássorozata keretében a francia filozófia XIX. századi fejlődését s Comte bölcselét tárgyalja. Kedden dr. Berzeviczy Albert: A XVII. századi tájképfestészet köréből a romanista tájképfestészetnek német földön, továbbá Flandriában s Hollandiában való alakulásait mutatja be. Szerdán dr. Vangel Jenő az állatvilág fejlődéséről a nemzeteképváltozásról s az ivari sejtekről tart vetítéseket kísért előadást. Csütörtökön dr. Széthy Zsolt: Az irodalom és története című előadássorozatát folytatja. Pénteken dr. Hegedüs István a Prometheus-monda világirodalmi feldolgozásainak tárgyalása során Edgar Quinet Prometheus-jéről értekezik.

(—) A Debreczeni Patronage Egyesület alakuló közgyűlése. Az Országos Patronage Szövetség megbízásából egynéhány hét előtt Horváth Endre, a szövetség titkára Debreczenben megkezdte a mozgalmat a patronage-egyesület alakítása érdekében. Az országos mozgalom, mint mindenütt, Debreczenben is lelkes viszhangra talált és a városháza nagytermében megalakult a debreczeni patronage egyesület. A termet a város előkelősége töltötte meg. Ott volt a táblai és törvényszéki bírói kar, a város tisztikara, az egyházak vezető férfiai, az ügyvédi és orvosi kar számos tagja és más előkelőségek. A közgyűlés megnyitása előtt számos aláírási ív járt kézről-kézre, amelyen mintegy 200-an léptek be az alakítandó egyesületbe. Kulin Imre törvényszéki elnök volt az alakuló közgyűlés elnöke. Rövid üdvözlő szavak után Horváth Endre dr., az igazságügyminiszter kiküldötte fejezte ki a patronage mozgalom célját és eddigi eredményeit. Utána Gáthy Bálint, debreczeni kir. ügyész tartott hangulatos és hatásos beszédet, amelyben a patronage intézmény szép és magasztos célját hirdette. Beszéde befejező részében a gyermekeket megmentő harcra hívta fel Debreczen város közönségét, és kérte, hogy a jelenlevők egyhangú felkiáltással alakítsák meg a debreczeni patronage-egyesületet. Ugyancsak az ő indítványára az egyesület szervezésére és az alapszabályok kidolgozására egy tiztagu bizottságot küldtek ki, amelynek elnöke Kulin Imre törvényszéki elnök, tagjai pedig: Erős Lajos református püspök, Gróf Ferencz római k. apátplébános, Materny Lajos ág. ev. esperes, Csiky Lajos ref. lelkész, Tóth Lajos dr., Kovács József polgármester, Aczél Géza főmérnök, Kenézy Gyula dr., és Balkányi Miklós dr. orvosok. A közgyűlés ezután Kulin Imre köszönő szavaival véget ért.

(—) Szabad Iskola. A Magyar Társadalomtudományi Egyesület Szabad Iskolájában a jövő héten a következő előadások lesznek. Hétfőn: dr. Pauler Ákos: Szociál-ethikai problémák. Kedden: dr. Palágyi Menyhért: A társadalombölcselet története a francia forradalom óta. Szerdán: dr. Székely György: Bevezetés a szociális lélektanba. Csütörtökön: dr. Sívári Schneider Sándor: A magyar külkereskedeleme fejlődése. Pénteken: dr. Ajtay József: Választójogi rendszerek és elméletek. Szombaton: dr. Marczali Henrik: A demokrácia eszmék fejlődése Magyarországon. Az előadások naponként este 6—7 óráig tartanak meg a központi egyetem I. számú jogi tantermében (Szerb-utcai bejárat). Az összes, valamint az egyes kollégiumokra jegyet lehet váltani az előadások előtt a pénztárnál.

(—) A Pesti Lloyd-Társulat elnökségének meghívására Pirmitzer Gyula, a Wiener Bankverein igazgatója, aki nemrég hosszabb tanulmányutat tett az Egyesült Államokban, pénteken, márczius 4-én este hét órakor „Amerikai uti benyomások” címen előadást tart a Lloyd-Társulat helyiségében, V. Mária Valéria-utca 12. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadáson a társulat vendégeket is szívesen lát.

(—) A Société Littéraire Française de Budapest a párisi árvizkárosultak javára márczius hó 14-én jótékonyági ünnepélyt rendez a m. kir. Operaházban tartandó jótékonyági buffet-vel egybekötött díszelőadás keretében. Előjegyzések erre az előadásra a Société Littéraire Française de Budapest irodája közvetít (Andrássy-ut 25.)

Mulatságok.

Erzsébetvárosi bál.

Budapest, február 26.

Az Erzsébetvárosi Kör ma este rendezte ez idei első nagyobb szabású bálját a Royal disztermében, hol a főváros, de különösen az Erzsébetváros családjai fényes milőben, rendkívül kedves mulatságban gyűltek össze, az intim fehér termet a zsufolásig megtöltve. Dr. Bárczy István polgármester a feleségével, Morzányi Károly volt orsz. képviselő a családjával, Sztérynyi József, Márkus Jenőné, Márkus Józsefné, Elek Pálné, a bál védnökei féltíz órakor vonultak fel Balog Károly bandájának Rákóczi-indulója mellett a pálezások vezetésére alatt a városi díszesatlósok és huszárok sorfalai között, a virágokkal és pálmákkal izlősen díszített terembe. A táncz nyomban kezdetét vette. Balog rázendítette a „Nádfedeles kis házikóm...” kezdetű csárdást, a fiatalok tánczra perdültek és mindvégig emelkedő hangulatban folyt a rendkívül sikerült mulatság reggelig. A Napközi Otthonon pedig busás összeget kapott.

Jelen voltak:

Asszonyok: Bárczy Istvánné, Morzányi Károlyné, Ehrlich G. Gusztávné, Márkus Józsefné, Márkus Jenőné, Auer Róbertné, Marx Jánosné, Szabó Jánosné, Grünfeld Miksáné, Nessi Gyuláné, Walla Józsefné, Petánovits Józsefné, Czizler Gézné, Salgó Józsefné, Popper Mórné, Lád Károlyné, M. Béky Dezsőné, Elek Pálné, Cserven Flórisné, Róth Mórné, Ehrlich Manoné, Czettel Gyuláné, Elek Bernátné, Hirmann Ferenczné, Horner Samuné, Frisch Ignáczné, Ritscher Lipótné, Wolfner Józsefné, Beliczay Béláné, Benedek Dezsőné, Berényi Miksáné, Peregriny Sándorné, Bleyer Miksáné, Breitner Lipótné, Gaszner Pálné, Gellert Jenőné, Fodor Istvánné, Gerley Lajosné, Goldmann Józsefné, Grecsák Károlyné, Waldhauser Adolfné, Szász Istvánné, Lajta Lipótné, Topits J. Alajosné, Schechter Jakabné, Maloschik Antalné, Klopfer Jakabné, Hirsch Lajosné, Schwarz Jenőné, Szidon Samuné, Urban Adolfné, Pannoz Sándorné, Sztérynyi Józsefné, Schiffer Miksáné, Sennyey Ferenczné, Grünwald Mórné, Hudecz Jánosné, Mauthner Ödönné, Schöffler Bódogné, Hávev Jipótné, Hoitsy Pálné, Kovács Jenőné, Schnabel Frigyesné, Festetich Gézné grófné, esetei Herzog Péterné báróné, Baek Fülöpné, dr. Balázs Béláné, Beck Gusztávné, dr. Bakonyi Kálmánné, dr. Berger Rezsőné, dr. Bódy Tivadarné, Dózsa Kálmánné, dr. Guthi Sománé, dr. Kiss Ferenczné, dr. Krausz Ferenczné, Márkus Miksáné, Sántha Lajosné, Sprung Jánosné, Sturza Jánosné, Zucker Henrikné, Erényi Béláné, Mandl Árminné, Róth Izidorné, Zilser Hugóné, Mandl Manoné, Sugár Vilmosné, dr. Jünker Pálné, Hönig Antalné, Kemény Gézné, Bercezer Jenőné, Demjén Gézné, Igaly Kálmánné, Sántha Dénesné, Fmód Józsefné, Schmelhegger Árpádus, Nagy Gézné, Schwamberger Alajosné, Wittinger Gyuláné, Farkas Lászlóné, Erényi Sámuelné, Mangold Gusztávné, Spatz Adolfné, Pogány Lászlóné, Morzányi Gézné, Vajda Mihályné, Hudomei Józsefné, Berger Simonné, Muschel Józsefné, Kesztler Árpádné, Egry Izidorné, Gritzler Árminné, Zimmermann Salamonné, dr. Vadász Aladárné, Lavay Györgyné, dr. Vita Emilné, Geiger Árpádné, Burda Frigyesné, Szivirsky Antalné, Gottlieb Béláné, Müller Jenőné, Friedmann Dávidné, Klein Ignáczné, Szántó Ödönné, Vécsy Ferenczné, Schiesinger Kláráné, ifj. Morzányi Károlyné, Freund Dezsőné, Markovits Farkasné, Holndonner Ignáczné, Piltzer Sándorné, Herz Henrikné, Hannover Ferenczné, Kállay Sándorné, Fleischl Károlyné, Kun Józsefné, Reinkopf Adolfné, Janisch Jánosné, Zsv. Wattenwilli Brunner Béláné, Nemcsék Józsefné, Hilingzer Rezsőné.

Leányok: Spatz Rózi és Frida, Berger Margit és Melanie, Hirmann Klótild, Muschel Hermin, Gritzler Erna és Rózi, Nagy Margit, Rothausner Elza és Margit, Kolbán Renée, Klopfer Aranka, Roth Aranka, Adél és Sárika, Doktor Juliska, Friedmann Kata, Klein Kornélia, Schiesinger Paula, Vécsy Rózi, Deutsch Margit, Roth Lili és Margit, Kulhavy Lili és Manzika, Beck Elizke, Burda Vilma, Hönig Elza, Holndonner Gabika, Herz Margitka, Hannover Giza, Kállay Böske, Kiss Aranka, Ilonka és Hermin, Reinkopf Nelly és Rózi, Kolarits Rózsika, Radó Irénke és Katóka, Nemcsék Irma, Markovits-Markó Mariska és Mieke, Stern Renée.

Jótékonycélu bazár a Mücsarnokban. A városi Mücsarnok termében ma délután is fényes és előkelő társaság gyűlt össze, hogy a jótékony céllal áldozzon filléreivel. A szegények számára építendő ingyenes gyermek-kórház építési alapja javára, holnap délután is négytől félki-lenczig tartó sétahangversenyyel egybekötött tea-estélyt rendez a hercegi Odescalchy Gyuláné védnöksége alatt álló előkelő hölgytársaság, melynek sorában helyet foglal Szilassy Aladárné, báró Radvánszky Gézné, gróf Aponyi Albertné, gróf Batthyány Lajosné, Benczur Gyuláné, Elek Pálné.

Lánczy Leóné, Daniel Gáborné, gróf Edelsheim Gyulai Lipótné, Puchner Anna báróné, báró Madarassy-Beck Gyuláné, Daniel Ernőné, Cséry Lajosné, Lotz Kornélia, ifj. Lónyay Sándorné, Keglevich Ilona grófné, gróf Bethlen Istvánné, gróf Miksa Árminné és még sok fényes név viselője. A pazar fényvel kivilágított Mücsarnok elé automobillokkal tarkított kocsiábr szállításra az előkelő vendégsereget. Bent az első nagy teremben dezséri Bachó István vezetése alatt a negyven tagból álló honvédzenekar hangversenye szerzett művelzetet a közönségnek. A különböző termekben pedig izlősen felépített sátrak alatt szép asszonyok és leánykák árusítottak különböző dolgokat. A sétahangverseny vasárnap délután négy órakor folytatódik. A hölgyekkel egyetemben a társadalom előkelő férfijai közül is számosan vettek részt a rendezés munkájában s az urak bizottsága élén főrendezőként Zaleski Jenő dolgozott fáradságtalanul.

Otói tea. A Diables Dansants Társaság, a mely már eddig is két sikerült mulatságot rendezett az elmúlt farsangban, idei szezonját nagyszabású otói teával fogja befejezni. A teadélután a budapesti ügyvédi kamara disztermében márczius 6-án, vasárnap fogják megtartani.

A VIII—X. ker. Izs. Nőegylet ma este tartotta meg szokásos évi bálját a fővárosi Vigadóban. A jótékonycélu mulatság nagyon szép eredménnyel — a késő reggeli órákban ért véget.

A Katholikus Kör februárban fényesen sikerült jelmez-estélyt rendezett. E alkalommal a közönség tarka-barka jelmezekben a téra megtöltötte az összes helyiségeket, hol csak pár esak a folyosón táncolhatott.

A Nemzeti Torna-Club fényesen sikerült bált rendezett.

Nőtisztviselők bálja. A Nőtisztviselők Országos Egyesülete márczius 5-én rendez, fényes sikerűnek ígérkezik. Előrangú művészek vesznek részt az estélyt bevezető hangversenyen, melynek végleges műsorát a napokban becsatják ki. Nagy bál követi a hangversenyt és remélhető, hogy a vigalmi bizottság nagy buzgalma nem csupán erkölcsi sikerét biztosítja az estélynek, hanem, hogy az egyesület humanitárius intézményeinek, az állásközvetítőnek és üdülőtelepnek is szép összeg jut majd az est jövedelméből. Jegyek 5 és 2 koronáért Rózsavölgyi és Tára czégnél, illetve az egyesületben (VI. Andrássy-ut 83.) és a vigalmi bizottság tagjainál kaphatók.

A Gies művész-társaság márczius 5-én a Splendid-kávéház külön termében tartandó zártkörű kabarés táncestélye iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Az agilis rendező fiatalág egészen új, eredeti ötletekkel és tréfákkal igyekszik a műsornak értékes tartalmat adni és az estnek hangulatos teremténi. Akik meghívót még nem kaptak s erre igényt tartanak, szíveskedjenek címüket közzéni. (Splendid-kávéház, IV., Károly-körut 24.)

Az Odol, mint ismeretes, azon szájjvize, mely a fogromlás okai ellen biztosan küzd. — A ki az Odolt következetesen alkalmazza, az a mai ismerete szerint a legjobb fog- és szájjápolást végzi.

Tudományos közlések lenyomatait melyekből erről bárki maga is meggyőződhetik, mindenkinek, ki ez iránt érdeklődik, kiváncsra díjmentesen megküldjük.

Odolvár Bodenbach s. E.

DITTRICH ÉS KOMLÓS OKL. MÉRNÖKÖK
BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 2.

VAS, RÉZ ÉS KERTI BÚTOROK
GSILLÁROK LEGMODERNEBB
KIVITELBEN.
GÁZ FŐZŐK, KALYHÁK STB.
PÉNZSZEKRENYEK

SPORT.

(A labdarugó-szövetség felhívása. A Magyar Labdarugók Szövetsége a következő levelet intézte a „Federation International de Football Association” végrehajtó-bizottságához:

Alulírottak közöljük, hogy a Magyar Labdarugók Szövetsége az AFA, az USFSA és a CSF-val való engedélyezését, illetve ezen ügyben összehívandó rendkívüli kongresszus egybehívását célzó kérésüknek elutasítását tudomásul vette, de a végrehajtó-bizottság ezen elutasító határozatában még nem nyugszik, hanem egy a nevezett szövetségekkel való játék engedélyezését, valamint az ezek ügyével összefüggő nemzetközi viszonylatok végleges rendezésének kérdésében leendő állásfoglalás céljától rendkívüli kongresszusnak sürgős egybehívását tartja szükségesnek; miért is az összes társzövetségeket felhívja a mellékelt körlevélben, hogy hozzájáruljanak egy, Frankfurt am Main városában 1910 március hó első felében megtartandó rendkívüli kongresszus egybehívásához.

Budapesten, 1910 február havában.
 Magyar Labdarugók Szövetsége.

(A vasárnapi mérkőzések. Nemzetközi mérkőzés. Floridsdorfer FC.—Ferencvárosi Torna Club (millenáris pálya), délután 3 órakor. — I. osztályu bajnokság: BTC.—UTE. (millenáris pálya) délután fél 2 órakor. BAK.—MTK. (amerikai-uti pálya), délután 3 órakor. NSC.—TTC. (margitszigeti pálya), délután 3 órakor. Törökvis—MAC. (hőlyg-utcai pálya), délután 3 órakor. — II. osztályu bajnokság. 33. FC.—III. TVE. (vörösvári-uti pálya). URAK.—KAOE. (mező-utcai pálya). Postás—Typogr. (margitszigeti pálya). — III. osztályu bajnokság: BLIE.—Erzsébetvárosi C., Litogr.—För. TK.

(Európa birkózó-bajnoksága. Budapest székesfőváros tanácsa legutóbbi ülésén megengedte Beketow Mátyásnak, hogy a városligeti czirkusz a márczius 5., 6. és 7-én tartandó nemzetközi amatőr birkózó-versenyekre az Európa-bajnokságot rendező, Postások rendelkezésére boeassza. A tanács engedélye egyik leghathatósabb támogatása ama rendkívül imponánsnak ígérkező birkózó-versenynek, amely márczius elején a világ legjobb amatőrjeit fővárosunkba fogja gyűjteni, mert lehetővé teszi, hogy a méreteiben eddig a világon páratlan birkózó-verseny megfelelő helyen bonyolítottassék le. Egyedül a külfödről ötvennyolcz birkózó és megfelelő számú kísérő fog a napokban Budapestre érkezni, hogy a versenyen résztvegyen. A vendégek elszállásolásáról és Budapest szépségeinek és nevezetességeinek bemutatásáról egy, a Postások köréből alakult nagybizottság fog gondoskodni. A verseny egyik diszelnöki tisztségét tudvalevőleg dr. Bárczy Istvan polgármester fogadta el, aki az idegen birkózók részére Budapest főváros emlékérméinek adományozását vette tervbe.

(A kezdők mezői versenye, melyet a Magyar Athletikai Club vasárnap, folyó hó 27-én délután félnégy órakor rendez a Margitszigeten, a legszebb eikerűnek ígérkezik. Öt csapat fog starthoz állani, összesen negyvennyolcz futóval. A verseny a legizgalmasabbak egyikének ígérkezik, mert a MAC., MTK. és BEAC. csapatai közel egyforma erősek. A táv körülbelül öt és fél kilométer. Start, nemkülönben a finisch a MAC. klubháza közelében lesz. Belepődj nincs.

(Magyarország tornász-bajnoksága. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége márczius hó 13-án délután 6 órakor rendez a Nemzeti Torna-Egylet Szentkirályi-utcai csarnokában az ez évi tornász-bajnokságot. A bajnokságra, mely két részre oszlik, — egyéni és csapatbajnokság, — márczius hó 1-én van a nevezési zárlat. Az előjelek után ítélve a csapat-bajnokságra, mely ezuttal korláton fog lefolyni, 7—8 egyesület fog nevezni. Az egyéni bajnokság előirt tornászerei a nyugtő és a lő, melyre ezuttal sem várható nagyobbserü nevezés. A tornász-bajnokság ezuttal is nagyobb szabásu disztorna keretében fog lefolyni. A nevezések és a disztornában való résztvétel bejelentése Bernáth János előadóhoz intézendők (Budapest, X., Fűzér-utca 6.). A bajnoki csapatversenyben résztvevő

mintacsapatok már 13-án délelőtt 9 órakor kezdik meg a versenyt. A bajnokság és a disztorna lefolyása csekély belépő-díj mellett megtekinthető lesz. A MOTESz. titkári irodája márczius 4-én fogja ki-boesátani a meghívásokat.

(A Magyar Aero-Klub ma tartotta a magyar automobil-klub helyiségeiben alakuló közgyűlését Gerenday György pénzügyi főtanácsos elnökletével. Az alapszabályok elfogadása után a választásokra került a sor. Megválasztottak dísztagoknak dr. Bárczy Istvan polgármester és Schreiber Viktor altábornagy. Elnök lett gróf Károlyi Imre, alelnökök Hatvany József és Windischgraetz Lajos hercege és Zichy Béla Rezső gróf. Ügyvezető igazgató ifj. Tolnay Lajos orsz. képviselő, igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Andrássy Sándor gróf, Pallay Lajos, Edelsheim-Gyulai Lipót gróf, Hauptstummer Lipót báró, Herzog Mór Lipót báró, Károlyi Mihály gróf, Kohner Jenő, Krisztinkovics Béla, Madarasi Beck Gyula báró, Orosdy Fülöp báró és Rákosi Jenő. Ezután 28 tagu választmányt választott a közgyűlés, amely az elnök életetésével ért véget.

(Pisztolylövészet. Vasárnap d. e. 11—1 óráig Devillers-rendszerű pisztoly- és revolverlövészet lesz a Fodor-féle vívőteremben (Koronaherceg-utca 3. I. em.), melyre érdeklődőket szívesen látnak.

(A Sportújság, a Budapesti Újévetverseny-Egyesület hivatalos lapjának, legújabb száma is bő és változatos tartalommal jelent meg. A hivatalos rész az 1910. évi tenyészversenyek nevezéseit tartalmazza, azontul az órákórakoztatómegirt cikkek követik egymást. Igen szépek a Sportújság eredeti illusztrációi is és mindenkifelett ötletes kártyarovata. A Sportújság kiadóhivatala (VII., Kertész-utca 34.) mutatványszámot szívesen küld.

Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi vizsgákra, államszámviteltani államvizsgákra gyorsan biztos sikerrel készülni el

Dr. Erős Vilmos
 jogi szemináriumában
 Budapest, VII., Wesselényi-utca 13. Telefon 118-57
 Nem téveszthető össze hasonló intézetekkel.
 Fiókintézet: Kolozsvár, Paris-utca 11.

TÖRVÉNYSZÉK.

A Wohl-ügy.

— Hasura visszavonta a szakvéleményt. —
 Budapest, február 26.

Ma újabb váratlan fordulat következett a Wohl-féle végrendelet-hamisítási ügyben, melyben a vád főleg a Hasura Károly szakértői véleményre támaszkodott, aki határozottan azt állította, hogy a kérdéses végrendelet hamis. Hasura Károly most megváltoztatja a véleményét s azzal igazítja helyre, hogy tévedett, mert a végrendelet kétségtelenül valódi. Tévedését az okozta, hogy félrevezették és Pap Dánielnek a sajtószertű írása megzavarta. Hasura Károly ezzel az önbeismeréssel bevezette a legmulatságosabb figurák közé s alaposan hozzájárult a szakértői vélemények kompromittálásához. Mert azoktól a szakértőktől, akiket egy laikus félrevezet, egy sajtóságos írás megzavar és akik hol reprodukcionális másolat átfestésének, hol hiteles rendes írásnak nézik az iratot, nincsen mit várni többet.

Az Osztrák-Magyar Bank szakértőjének, Hasura Károlynak újabb szakvéleménye tegnap érkezett meg a bírósághoz. Ebben a szakvéleményében, amely 33 írott oldalra terjed, Hasura kijelenti, hogy azt a véleményt, amelyben megtevesztve és valótlán adatok alapján a végrendeletet hamisítványnak nyilvánította, az újabb vizsgálat után semmi tekintetben fenn nem tarthatja. Megállapítja továbbá azt, hogy a végrendelet nem egy reprodukcionális másolat átfestése után jött létre, hanem valóságos kézírás, és pedig minden kétséget kizárólag Pap Dánielnek a kézírása. Megállapítja a szakértő azt is, hogy Wohl Hermann Árminnak a végrendeletben lévő aláírása valódi. A szakértő hosszasan elmondja azután, hogyan ejtették őt tévedésbe. Megérkezett a bankhoz az ügyésznek az átírata is, amelyben a végrendelet szakértői megvizsgálására kéri fel őt. Ebben az átírásban az ügyész közli, hogy az okiratok egy részét az ügyész megbízottja fogja neki kézbesíteni. Néhány nappal később megjelent nála Fráter

László, aki magát az ügyésznek kiküldöttjének adta ki és magával hozta az ügyész által megnevezett fényképeket és lemezeket. Fráter előadta, hogy neki az az utasítása és megbízatása van az ügyésztől, hogy a vizsgálatnál jelen legyen és a szükséges felvilágosításokat megadja. Előadta Fráter László, hogy az ügyész részéről már megállapított tény, hogy a végrendelet hamis és megállapított nyert, hogy a végrendeletet ki hamisította és milyen módon. A d. ot rendkívül sürgősnek jelezte, mert az ügyésznek érdekében áll, hogy a vélemény hamar kész legyen. Fráter figyelmeztette őt a gyanus jelenségekre is.

Miután neki semmi egyéb adat, mint a 94-es és 98-as felvételek, meg a végrendelet, nem állottak rendelkezésére, kénytelen volt a Fráter által előadott adatokra támaszkodni. Mindazonáltal azt azt a kérelmet intézte Fráterhez, eszközölje ki az ügyészégnél, hogy a vizsgálatokhoz melléje még egy irásszakértő is (Hasura tudvalevőleg nem irásszakértő) rendeltessek ki. Fráter ezt a kérelmet az első perczben készséggel akceptálta, egy-két nap mulva azonban azt a választ adta Hasurának, hogy a budapesti ügyész ezt feleslegesnek tartja, mert a magyar irásszakértőkkel eddig igen rossz tapasztalatokat tett.

Előadja még Hasura, hogy első véleményének leadása után felkereste őt dr. Győző Dezső, dr. Lengyel Zoltán társa, akitől ő megkérdezte, hogy a nála járt ügyészi megbízott, Fráter László, bírósági vagy ügyészeti tisztviselő-e. Győző azt a felvilágosítást adta, hogy Fráter kereskedő, aki bár közvetlenül nincs ebben az ügyben érdekelve, azonban atyja és rokonsága a per kedvező kimenetele esetén örökölni fognak. Elmondja, hogy soha szakvélemény nehezebb körülmények között, az ügy teljes ismerete nélkül, hazug adatok alapján létre nem jött, mint az ő előző szakvéleménye, amely lehetett téves, de rosszszemű nem volt. Jóhiszeműsége nem vitatható el tőle, amidőn anynyira abnormis és különös sajtóságu írással állott szemben, mint a megoldogult Pap Dánielé.

§ Kettős házasság. Barcza Adolf műkertész 1890. február 10-én Bécsben házasságot kötött P. Gabriellával. Ez a házasság azonban nem volt boldog s rövid idő mulva megindította a válóper felesége ellen. A bécsi-hietzingi cs. és kir. járásbíróóság 1894. évben a házasságot ágytól és asztaltól elválasztotta. Barcza Adolf abban a hiszében, hogy feleségétől véglegesen elválasztották, elköltözött Bécsből és Budapestten telepedett le. Itt rövid idő mulva beleszeretett B. Ignác magánzó Ilona nevű leányába, akinek kezét meg is kérte. B. Adolf nyomban az eljegyzés után megmondotta leendő apósának, hogy ő már nős volt, de elvált a feleségétől. A válásról azonban ítéletet mind ez ideig nem kapott. B. Ignác az esküvő előtt elment a VII. kerületi anyakönyvvezetői hivatalba s ott megkérdezte, hogy válóperi ítélet felmutatása nélkül megköthető-e az újabb házasság. A válasz tagadó volt. B. Ignác ezután a VIII. kerületi anyakönyvvezetői hivatalhoz fordult, de itt már elhallgatta, hogy leendő feleség már volt felesége, akitől még törvényesen elválasztva nem lett. Az anyakönyvi hivatal nőtlen embernek tartva Barcza Adolfot, összeeskette B. Ilonával 1904. május 12-én. A második házasság sem lett boldogabb az elsőnél, mert Barcza Adolf második feleségét is elhagyta. Erre az após, B. Ignác, feljelentette vejét, hogy bigámiát követett el. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a Bécsben kötött házasság felbontása iránt indított válóperben Barcza Adolf csakugyan nem lett törvényesen elválasztva első feleségétől. A kir. ügyész úgy találta, hogy Barczának nős voltáról már előzetes tudomása volt B. Ignácnak és leányának is s ezért Barcza Adolf ellen kettős házasság büntette, B. Ignác, az após és leánya ellen, mint bűnségeik ellen vádiratot adott be. Ma tárgyalta ezt a bűnpert a büntető törvényszék dr. Tholt bíró elnöklété alatt. A tárgyaláson kiderült, hogy Barcza időközben visszatért első feleségéhez Bécsbe s most ezzel van együtt. A váddal szemben azzal védekezett, hogy őt B. Ignác és családja erőszakolták rá a második házasságra, bár tudták, hogy neki felesége és két gyermeke van. Több tanu kihallgatása után dr. Tholt kir. ügyész mind a három vádlottal szemben fentartotta vádját. A bíróság Barcza Adolfot kettős házasságért négy hónapi fogházra, B. Ignácot okirathamisítás vétségéért az enyhítő körülmények figyelembevételével ötszáz korona pénzbüntetésre, nemfizetés esetén 25 napi fogházra ítélte. B. Ilonát ellenben a vád alól felmentette. Az ítélet ellen az ügyész mind a három vádlott terhére felelőzést jelentett be, de felelőztek az elítélt vádlottak és védőjük is.

§ Kolischer kán pöre. A Kolischer-pör tárgyalását ma, miután reggel a törvényszéki orvos Kolischer lakásán konstataálta, hogy nem jöhet el a tárgyalásra, nem folytatták, mert a védők ellenézték a tárgyalás folytatását a vádlott nélkül. A következő tárgyalási nap hélfőn lesz.

§ Izzató szász diák. A kisküküllőmegyei Nagysinken 1908. évi augusztus 23-án a szász nemzetiségi egyetemi hallgatók nagy ünnepeket rendeztek. Az ünnepség során Graeser Alfréd megyesi bölcsészethallgató izzató beszédet mondott, amely miatt az erzsébetvárosi ügyészség vádat tett Graeser ellen izzatás miatt. Az erzsébetvárosi királyi törvényszék néhány szász tanu vallomása alapján fölmentette a vádlottat, mert úgy találta, hogy az inkriminált beszédet teljes hitelességgel megállapítani nem lehetett. A marosvásárhelyi tábla ezzel szemben megállapította, hogy a vádlott diák igenis izzatott a magyar nemzet és államcsöme ellen és ezért egy hónapi államfogházra és ötven korona pénzbüntetésre ítélte Graesert. A Kuria ma Sebestyén Mihály elnöklésével tárgyalta a benyújtott semmisségi panaszokat és azok elutasításával hozzájárult a másodbíróság marasztaló ítéletéhez.

§ Pártos Gyula gondnokság alatt. Nagy port vert fel ezeltől két évvel a maroshévi tragédia, amelynek szereplőjén, Pártos Gyula mérnökön, aki Giacomuzzi földbirtokost szóváltás közben agyonlőtte, kevéssel a fölmentése után az elmebetegség tünetei jelentkeztek. A szerencsétlen mérnök elméje azóta úgy látszik teljesen elborult, mert — mint a hivatalos lap mai száma jelenti — az aranyosmaróti törvényszék Pártos Gyulát elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

§ A fiatalok felügyelő hatóságának tagjai. A fiatalok bíróságai felállításának kiegészítéseképp az igazságügyminiszter most kinevezte a fiatalok felügyelő hatóságok tagjait is. Egyelőre Debreczenben, Nyíregyházán, Győrben, Kassán, Kolozsvárt, Marosvásárhelyt, Brassóban, Pécsen, Pozsonyban, Szegeden, Zomborban, Temesvárott és Lugoson szerveztek felügyelő hatóságokat. A kinevezett tagok névsorát ma közli a hivatalos lap. A tagok 1913. végéig terjedő időtartamra lettek kinevezve.

§ A jászberényi pénzhamisítók. Sztojka János jászberényi földműves alig szabadult ki a fogságból, máris újabb bünygybe keveredett. Tóth László vagyonos gazdával szövetkezve hamispénz gyártására vetemedett. A hamisítványokat Sztojka nővére, Sztojka Rozália és leánya Sztojka Verona hozták forgalomba. Több száz korona értékű hamispénzt hoztak ily módon forgalomba, mikor a csendőrség rajtuk ütött s az egész társaságot elfogta. A befejezett vizsgálat után a kir. ügyészség Marinka Tóth László és Sztojka János ellen pénzhamisítás büntette miatt, Sztojka Rozália és Sztojka Verona ellen hamispénz forgalomba hozatala miatt emelt vádat. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék dr. Bakonyi táblabíró elnöksége alatt. A tárgyaláson Marinka Tóth László és Sztojka János teljes beismerésben voltak, Sztojka Rozália és Sztojka Verona pedig azzal védekeztek, hogy ők nem tudták, hogy az általuk forgalomba hozott pénz hamis és arról sem volt tudomásuk, hogy ezeket ki készítette. A bíróság a lefolytatott tárgyalás után meghallgatva dr. Kisfalvi Rezső védelmét, Marinka Tóth Lászlót hat hónapi börtönrre, Sztojka Jánost egy évi börtönrre pénzhamisítás büntetteért, Sztojka Rozáliát és Sztojka Veronát hamis pénz forgalomba hozásának vétségeért egy-egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen az összes felek feleltek.

Nyiltter.

Előzetben közöltük azt nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.

Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.

Ára tűzve 1 K., diszkótásban 1 K. 60 all.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács Izso orvos, Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

TÉLI FÜRDŐKURA.

Budai Szt.-Lukácsfürdő
Nagyszállójában és Thermal-szállóházában lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az uszadékhoz. Természetes forró-meleg kén források, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő Részvénytársaság Budapest Budán

A Wettenstein-Ambulatorium
Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5.
és a Dr. Wettenstein-Sanatorium-R.-T.

szanatoriumában Margitliget, Pomáz mellett Pestmegye a tüdőbetegek és egyéb tuberkulózisban szenvedők Wettenstein József dr. gyógymódjával nyernek gyógykezelést.

Dr. Harmat Gyula

Tüdőbetegek Rendelőintézete
Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.

Tüdő-mellbajok: Tuberkulózis I. és II. stádiumában (vérkőpés, tüdőcsuszurhat), kitűnő eredménnyel gyógyítanak szorom oltásokkal
INHALATORIUM. Rendelés d. e. 11—12-ig és d. n. 2—4-ig
(A betegek 70 százaléka teljesen gyógyult.)

KÖZGAZDASÁG.

A jég hiány és a főváros.

Budapest, február 26.

A tavaszi napsugár, mely néhány nap óta beáramozza az erdő-mezőt, végleg megdöntötte azt a tényt, hogy az idén esetleg még kapunk természetes jéget. Ma már bizonyosra vehető, hogy az ország legnagyobb része s maga a főváros is arra a jégre szorul, amit a mesterséges jéggyárak fognak termelni. Ez pedig nemcsak hogy a szükségletet nem fedezi, hanem — tekintettel a jéggyárak kártelére — olyan óriási drágaságot fog előidézni az amúgy is drága élelmiszerekben, amire még példa hazánkban nem volt. A hatóságok ugyan gondoskodnak arról, hogy legalább az egészségügyi szolgálatra szükséges jég biztosításuk szerződésük által, a magánfogyasztás azonban teljesen ki lesz szolgáltatva a jégkارتel önkényének. A főváros vágóhidain és középponti vásárcsarnokában van hűtő, de a vágóhídi hűtők normális időben is szűknek bizonyultak. Az pedig kétségtelen, hogy a mészáros és hentes a jég hiány folytán nem fogja egész napi szükségletét elvitetni az üzletbe, hanem háromszor-négyszer is fordul naponta az áruval. Ennek természetes következménye a vágóhídi hűtőkben a hus torlódása, ami a hus minőségét jelentékeny mértékben megromítja. Még nagyobb a veszedelem a tejkereskedelemben. Ha a tejkereskedők nem jutnak elegendő jéghez, a közönség nagyrészt romlott tejet fog kapni. Talán fölösleges bizonyítani, hogy a romlott élelmiszer nagy veszedelem a közegészségügyre a kevés vizsgálatást nyújt járvány esetén, hogy a patikában orvosi receptre milligrammos adagokban kapható jég.

És a jég hiány éppen azt a népszótályt fogja legjobban sújtani, amelyből ma is szedi áldozatait a kiütéses tifusz. Hiába költenek tízezreket a fertőtlenítésre, a legkülönbözőbb óvintézkedésekre, ha aszegény nép csak romlott élelmiszerhez juthat, ha a nagy drágaság miatt csak a megromlott hulladékkal táplálkozik. Nem elegendő, hogy a főváros csak a maga üzemei számára biztosítja a jéget. A hatóságnak kötelessége gondoskodni arról, hogy a nagyközönség is egészséges élelmiszert kapjon. A város jégszállítója halasztást kért a jég szállítására. A tanács a halasztást nem adta meg s kötelezte a vállalkozót a szerződés megtartására. Azzal azonban nem törődött a tanács, hogy mi történik a nagyközönséggel, amely nem tudja közgazdasági uton behajtható bírsággal kényszeríteni a vállalkozót, hogy adjon jéget. Ilyenkor kell a

hatóságnak megmutatnia, hogy van érdeke a szociális feladatok megértésére s van ereje a polgárság lelemibb érdekeinek a megvédelmezésére. Mindenesetre jellemző, hogy a kormány elsősorban a fővárost érintő e nagy kérdésben összehívott értekezletre a fővárost nem hívja meg. Ez azonban nem mentesíti a városi hatóságot kötelességének a teljesítése alól. A fővárosnak meg kell indítania az akcióit polgárainak megvédésére. A főváros kötelessége arról gondoskodni, hogy a közlekedést mesterségesen megdrágítani ne engedje. A vidéki városok tudatában vannak ennek a kötelességüknek s a legtöbb vidéki város már gondoskodott is, hogy a jég hiány veszedelmét elhárítsa. Csak Budapesten nem történt semmi, csak Budapest tanácsa várja összetett kezekkel a katasztrófa bekövetkezését. A városházán nem érnek rá a polgárok ügyes-bajos dolgaival bibelődni, minden idejüket lefoglalja a politika.

Pedig igen könnyű a megoldás. Egy igen praktikus eszme pl. az, hogy a város állítson fel néhány óriási jégvermet, azt töltsék meg a Kárpátokból és az orosz határról vasuton hozott jéggel és árusítsa az élelmiszer-üzletek számára azt méltányos árárt. Így lesz jég és a jégkارتel uszora is meghiusul. De fel kell állítania a fővárosnak azt a nagyszabású jéggyárat is, amelyet már ismételtelen sürgöttünk. Legyőzhetetlen nehézségei sincsenek a dolognak. Harmadfél hónap alatt működésbe hozhatják a városi jéggyárat, amelynek minden évben hasznát veheti a város. A városi jéggyár a legkeményebb tél idején is tud tud adni a termékén a saját intézeteiben. Elláthatja a kórházakat, szegényházakat s a kerületi vásárcsarnokok árusait. Nem kockáztat tehát semmit, ha megépíti a jéggyárat. De azonnal hozzá kell fognia az építéshez, nehogy karácsonyra kezdje meg a jéggyár működését.

A Jelzálog-Hitelbank üzleteredménye. Megírtuk már, hogy a Jelzálog Hitelbank az elmúlt évben oly kiváló üzleteredményt ért el, hogy ismét magasabb osztalékot fog fizetni, jölehet a Széll Kálmán által inaugurált rendkívül óvatos üzleti politikának megfelelően a bank igen nagy összegeket fordít ismét — hagyományaihoz híven — tartalékjainak gyarapítására és a folyó évi átvitelre. A kiváló üzleteredménynek természetesen a tőzsdén is van visszhangja s remesak a hazai, hanem a külföldi piacokon is állandó érdeklődés mutatkozik a jelzálog részvények iránt. Különösen párisi számlára történnek vásárlások, amelyek következtében a papírok ma is lényegesen emelkedtek 494 koronáig.

Az Erzsébetvárosi Takarékpénztár tőkeemelése. A Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság által a havi közgyűlésének határozata értelmében kibocsátott 2000 darab 500 korona névértékű új részvényt már teljesen jegyezték, úgy, hogy az intézet alaptőkéjének 4.000.000 koronáról 5.000.000 koronára való felemelése így teljes sikerrel keresztülvitették.

A Közuti részvények emelkedtek. Tudott dolog, hogy körülbelül másfél év óta a Közuti Vilamos Vasút papiroisai a legelőkeltebben keresett papiroisok közé tartoznak. Állandóan nagy tételekben vásárolják és tömegesen eszterlnek azok gazdát. Ez az élénk forgalom természetesen a papírok árfolyamát is folyton emelte, úgy, hogy az már elérte a 700 koronát is. Oly kurzus ez, amire még a befentesek sem számítottak. Ma aztán még magasabbra emelkedtek a Közuti részvények, 709 koronára, bizonyosságául annak, hogy a vasut kitűnő üzletmenete már közismert. Ezt igazolja az is, hogy a részvények mellett az *előzetli jegyek* ára is emelkedett, még pedig az utóbbi időben kb. 104 koronával, úgy hogy a jegyek ma 460 koronán zárultak.

Legelőrendtartás készítése. Felmerült esztől kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a földművelésügyi miniszter: azért, hogy a köz-

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS természetes alkali-sós savanyuvíz.

Főraktár: ÉDESKUTY L., BUDAPEST. Kutkezelőség: BRASSÓ.

legelő több kisebb részletből áll. legelőrendtartás készítése nem mellőzhető.

A Czukoripari R.-T. nagyobb osztaléka. Megírtuk már, hogy a magyar cukorgyárak a múlt évben oly kiváló üzleteredményeket értek el, hogy a Magyar Czukoripari R.-T. nagyobb osztalékot fog fizetni. Ezt már előre honorálta az értéktőzsde is akkor, mikor a cukoripari részvényeket állandóan vásárolta, minek következtében a papírok árfolyama is állandóan emelkedett. Így ma is 30 korona volt az emelkedés, úgyhogy a papírok ma 2370 koronán zárultak. Az általános értéklődés egyik fő oka az, hogy a cukorkartel rövid fél év alatt csak 8 koronával emelte az árakat, aminek — természetesen — igen kedvező nyoma lesz a Magyar Czukoripari R.-T. mérlegében is. A tőzsdén már is biztossá veszik, hogy a múlt évről a társaság az 1908. évi 125 korona helyett 135 korona osztalékot fizet, ami aztán a részvények emelkedését is érthetővé teszi.

Könyvtár a börzén. A tőzsdelátogatók legkedvesebb olvasmánya jó ideig egy német nyelvű napilap volt, amelyet rendszerint hátulról kezdtek olvasni, nyilván azért, mert ott láthatók a kurzusok. Lassankint azonban, ahogyan a tőzsdén is helyet szorított magának a magyarosodás, rájötték, hogy magyar lapokat is lehet, sőt kell is olvasni. Ebben segítségére jött a tagoknak a tanácsnak az az intézkedése, hogy a társalgótermet egyúttal olvasóteremmé is berendezte és az összes magyar lapokat, de néhány külföldi és szaklapot is megrendelt. Ez azonban csak kezdete volt a tőzsde idevágó reformjának, mert még hiányzik a könyvtár, amit szintén terbe vett a tőzsdetanács már jó ideje. Most erre is rákerül a sor. A könyvtárt, amelyben a szakirodalom munkái állanak majd a tagok rendelkezésére, legközelebb az olvasó mellett rendezik be.

Krausz Simon — tőzsdetanácsos. Krausz Simon, a Krausz és Bettelheim cég belfogóját a Budapesti Áru- és Értéktőzsde legközelebb tartandó közgyűlésén egyhangulag beválasztják a tőzsdetanácsosok sorába. Krausz Simon neve ma már fogalom a magyar pénzpiacra, megtestesítője a magyar értéktőzsdei életnek, az ő érdeme, hogy körülbelül 5—600 millió koronával szaporodott a nemzeti vagyon a tőzsdei árfolyamok legutóbbi emelkedésével. E nagy tevékenységet jutalmazták a tőzsdetagok akkor, mikor egyhangulag beválasztják a tőzsdetanácsosok sorába.

A „Minerva“ biztosító és üzletágai. Az Assicurazioni Generali leányintézete, a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság útján, új biztosítási ágazatokat: a kezességi és óvadékbiztosítást, az eltulajdonítás, lopás, hiútlon kezelés és sikkszítás elleni biztosítást, valamint a versenylovak, telivérek, értékesebb tenyészállatok, valamint egyéb luxusállatok biztosítását felvette működési körébe.

Fizetésektelenségek liszt-speculációból kifolyólag. Ismeretes, hogy sok millió métermázsza idegen buzát hoztak be az országba, azoknak az áriási mennyiségű liszteladásoknak fedezésére, melyeket egy a fővárosi, mint a vidéki malmok néhány hóval ezelőtt január—májusi terminusokra előre eszközöltek. Már régen kiszült, hogy a liszt-kivitelek nem fogyasztási, hanem spekulációs célokra történtek és most, hogy a liszt ára 3 koronával csökkent, az átvételről a vevők nagyrésze tudni sem akar. A malmok raktárai tele vannak a liszttel, melyeket most leszállítani kellene, de úgy látszik, hogy az előjegyzések java része a könyvtárban fog maradni, vagy pedig kényszereladások mellett a tőzsdébírósnál fog lebonyolítani, hol már most napirenden vannak a tömeges liszt-perek. Az első fizetésektelenség a spekulációból kifolyólag ma már jelentkezett. Ugyanis Lauer Miklós ujjpesti pékmester fizetésektelenséget jelentett. Lauernek kis péküzlete van Ujjpesten, melynek szükséglete alig haladja meg a néhány száz zsák lisztet, Lauer mégis 12,000 zsák liszttel spekulált. Most aztán, mikor át kellett volna venni a kötésokat — fizetésektelenséget jelentett.

Lauer nem az első, már eddig is több esetről beszélnek a tőzsdén, amelyeket azonban sikerült „estendőben“ elintézni. Minél olcsóbb lesz a liszt — és nap-nap után olcsóbb lesz — annál többen fognak fizetésektelenséget jelenteni.

A Hitelintézet Részvénytársaság közgyűlése. A Budapesti Hitelintézet Részvénytársaság ma tartotta meg harmadik évi rendes közgyűlését, melyen a nagyszámban megjelent részvényesek jelenlétében beszámolt az igazgatóság az 1909 évben elért üzleti eredményről. A közreadott mérleg szerint az 1909-iki üzletév K 32,903.31 fill. nyereséggel zárult. Az igazgatóság javaslatához képest a közgyűlés elhatározta, hogy ezen nyereségből első sorban az 1908. évi 23,436.89 korona veszteség leírassék, a fennmaradó 9466.42 koronából 5000 koron tartalékalapra, 2500 korona veszteségi tartalékalapra és 600 korona a felügyelő-bizottsági tagok bizteletdíjára fordíttassék. Az ezután fennmaradó 1366.42 korona pedig új számlára hozassék. A felmentvényt a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta. Új igazgatósági tagul Garán Dániel ügyvéd, gödöllői földbirtokost választotta be. A felügyelő-bizottságba az eddigieken kívül Kállai Ignáz elektrotechnikus vállalkozót választotta be.

Magyar Vasúti Forgalmi R.-T. üzleteredménye. A Magyar vasúti forgalmi részvénytársaság igazgatósága mai ülésében megállapította a társaság 1909. évi mérlegét, mely szerint a nyereség a tavalyi áthozatalt beleértve 1,729,197.43 koronát tesz ki, a tavalyi 1,570,756.16 koronával szemben. Az áthozatalt levonása után a tiszta nyereség 1,515,717.95 koronára rug a tavalyi 1,478,719.70 korona ellenében. A kocsialomány és a tárolótelep leírásaira 346,965.39 korona fog fordíttatni, a múlt évi 289,415.89 kor. ellenében, úgy, hogy 1,382,232.04 korona marad a tavalyi 1,281,340.26 koronával szemben a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság a márczius 21-én megtartandó XIV. rendes közgyűlésnek a 6 millió koronát kitevő részvénytőke után — a tavalyi 12 és fél százalékkal szemben — 13 százalék osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni. Javasolni fogja továbbá, hogy a tartalékalapra 43,437.63 koronát — a tavalyi 44,463.19 kor. ellenében — valamint az adótartalékra 170,000 koronát — a tavalyi 140,000 koronával szemben, továbbá kocsijavítási tartalékra 40,000 koronát fordítson, és hogy az egyéb alapszabályszerű javadalmazások kifizetése után fennmaradó 218,481.53 koronát — a múlt évi 213,479.50 koronával szemben — új számlára vitesse át. Az ügyvezető igazgatónak az igazgatóság által tudomásul vett jelentése szerint — habár pillanatnyilag a különleges kocsikban való üzlet konjunktúrája némileg gyengébb — alapos kilátások vannak arra, hogy a társaság a jövő üzletévben is hasonló kedvező eredményeket fog elérni. Az igazgatóság jelentette továbbá, hogy a társaság a birtokában levő „Ausiliare Locazione di Vagoni Imprese Ferroviarie e Tramviarie“ milánói társaságnak teljesen befizetett ezimleteiből jelentékeny mennyiséget adott el egy konzorciumnak; a még tárczában maradó régi és új kibocsátású részvények az érdekkör döntő befolyását továbbra is biztosítják. Az eladott részvények elszámolása csak a jövő üzletévben történik. Az igazgatóság az igazgató ezen jelentését meglepéssel vette tudomásul, egyben Erdélyi Vincze társulati főmérnöknek cégjegyzési jogosultságot adott.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács ma Horváth Elemér elnöklésével teljes ülést tartott, amelyen elrendelte az Erdélyrészi Takarékpénztárak Zálogintézete Részvénytársaság részvényeinek és 5%-os záloglevelének tőzsdei lajstromozását és jegyzését. — Kimondotta a tanács, hogy az árjegyzőlapnak az értéktőzsdére vonatkozó részét akként módosítja, hogy az árjegyzőlap ezenfelül időrend szerint első sorban az előző nap utóitőzsdéjének, azután az előtőzsdének s végül a déli tőzsdének az árfolyamait tüntesse fel. A tavaszi buza szállíthatósága tekintetében felmerült kötélyek elosztása céljából kimondotta a tanács, hogy az áruüzleti szokásoknak a gabonaneműekre vonatkozó különös határozatai értelmében a tavaszi buza

szállítható. Ezután a tanács folyó ügyeket intézett el.

Reformok a BUR. vasutnál. Mint értesülünk, a Budapest—Ujjpest—Rákospalotai Vasutnál nagyobb reformok előkészítésén dolgoznak. E reformok egyrészt a vezetésre, másrészt a társaság technikai üzemére vonatkoznak és — hír szerint — igen kedvezőek a társaságra nézve. A BUR. vasut vonalai egyébként is olyan erőteljesen fejlődnek és a társaság bevételei oly lényegesen emelkednek, hogy a jövőre nézve máris megállapítható, hogy a társaság nagyobb osztalék fizetésére lesz képes. E hírek, természetesen, a tőzsdére is volt hatása, hol nagyobb mértékben keresték a papírosokat, minek következtében azok 246 koronáig emelkedtek.

A kereskedelmi utazók közgyűlése. A Gyári- és Kereskedelmi Képviselők Országos Testülete Pauncz Sándor elnöklésével tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a folyó évi rendes közgyűlést márczius hó 27-én, husvét vasárnapján délelőtt fél tizenegy órakor tartja meg saját helyiségében. A titkár által bemutatott évi jelentést, valamint az új adótörvények életbeléptetésének felfüggesztése iránt a pénzügyminiszterhez intézett felterjesztést a választmány elfogadta. A titkár bejelentette, hogy a tagok körében mozgalom indult meg aziránt, hogy a kereskedelmi és iparkamarai választásokra szervezkedjenek. A választmány elhatározta erre vonatkozólag egy előkészítő-bizottság küldését, amelynek feladata e fontos kérdésben a testvéregyesületekkel karöltve eljárni.

A kamarai választási mozgalom. Mindössze három hét választ el bennünket a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara tagjainak választásától; érthető tehát az a nagy élénkség, amely a választások körül nap-nap után kifejlődik. A választások vezetésére kiküldött központi bizottság már nagyjában elkészült munkájával és intézkedéssel, hogy a választási igazolványok márczius 1—10-ike között kiosztassanak. Az érdekelt iparosok és kereskedők is megtartották már jelölő értekezleteiket s megállapodtak abban, hogy a kölcsönös józan belátás alapján a tagok felét a nagyiparosok, illetve kisiparosok, másik felét pedig kisiparosok, illetve kisiparosok köréből választják. A józan belátás diktálja azt, hogy a kisiparosok ne érvényesítsék a maguk numerikus erejét a nagyiparosok intellektuális erejével szemben, mert hiszen a múlt megmutatta, hogy éppen a nagyiparosok voltak a legerősebb védelmezői a kisiparnak. Teljesen elítélendő és romboló munkát végeznek tehát azok, akik a saját önző érzéleik érdekében viszályt akarnak szítani a nagy- és kisiparosok között ahelyett, hogy együttesen dolgoznának az ipar- és kereskedelemellenes áramlatok ellen. Csunya, rosszhiszemű kortérfogás az, hogy a kisiparosokat ki akarnák a kamarából szorítani, hiszen miként a múltban, úgy az idén is az egyenlő arány fenntartása mellett foglaltak állást az illetékes tényezők. Az a mozgalom tehát, amit most néhány szereplőni vágyó ipartestületi elnök indított s amely a pajtáskodást akarja uralkodóvá tenni a kamarában is, egyenesen a félrevezetett kisiparosok romlását jelenti. Egyszerűen nem fedi a valóságot az, hogy a kisipari érdekeket elhanyagolja a kamara. Ha a most szervezkedő önjelölteknek fogalmuk lenne a kamara tevékenységéről, tudhatnák, hogy ennek éppen az ellenkezője igaz. De hát ezek ezzel nem törődnek: csak az a céljuk, hogy hűségüket a kamarai tagsággal kielégítsék. A mozgalom élén egyébként a szabók állanak, az az iparág, amely talán a legjobban volt eddig is képviselve a kamarában. De éppen ez mutatja, hogy az egész mozgalom személyi érdekeket akar előtérbe tolni. A mai értekezletükön ezek az urak végrehajtó-bizottsággá alakultak át, amelynek elnöke Cserna Lajos ipartestületi elnök lett, alelnöke Hermann Ödön, a kárpitós-ipartestület elnöke, fővárosi bizottsági tag, Horváth József, az építőiparosok ipartestületének elnöke, fővárosi bizottsági tag és jegy-

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, beléssel 55, Frakk, v. Ferenc József-ölt. egészen selyem-beléssel 55 frt.

legjobb angol-kelméből, csakis mérték szerint, első-ranga kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű őrli szabótermelő
IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 116-59.

zöje Farkas Iván lett. A végrehajtó-bizottság naponta értekezletet tart a főváros összes kerületeiben, amelyeken a választók szervezését végzik. A jelöléseket az eddigi eljárással szemben nem a választások napján, hanem már idejében fogják publikálni, amint azt a nyilvánosság érdeke megkívánja. Remélhetőleg az ipartestületek s a józan iparosok nem hagyják magukat megtévesztetni a vizálysztók által.

Ugyanígy elítélendő az a mozgalom is, amelyet a feministák indítottak, akik egy hölgyet akarnak jelölni az első női jelölt Brauner Alfrédné dr.-né, a budapesti jégművek tulajdonosa. Braunernő megválasztása érdekében a feministák indítottak mozgalmat s március 4-én, pénteken este hét órakor az iparegyesület helyiségében (Gróf Zichy Jenő-utca 4) nagygyűlést hívtak össze, a melyen Brauner Alfrédné dr.-né, Gergely Janka és több más hölgy fog felszólalni. Kár minden szóért. A kamarai tagság munkát és szakértelmet kíván és nem tolatteket. Igazán szomorú, hogy ilyen komoly dolgokból is játékokat üznek a feministák.

A „Fonciére” biztosító új feltételei. A Fonciére, Pesti biztosító-intézet 1910. március 1-én új életbiztosítási feltételeket léptet életbe, amelyek liberális tartalmuknál fogva a kor követelményeinek megfelelnek. A régiekhez képest az új feltételeknek nevezetesebb előnyei: a biztosítás megtámadhatatlanságánál, hivatalból való tökéletesítésnél, a díjfizetés mulasztása folytán hatályvesztett biztosítás újra érvénybehelyezésénél és végül a biztosításból folyó igények elévülésénél jutnak kifejezésre. Mindezen előnyök valamennyi 1910. március 1-én hatályban lévő biztosításra is kiterjesztetnek, anélkül, hogy az illető kötvény átírást igényelne.

A Laenderbank magyar érdekeltsege. A Laenderbank tudvalevőleg legutóbb szoros érdekközösségbe került a Leszámitolóbankkal. Hogy ez az érdekközösség csak örvendetes, azt igazolja a Laenderbank tegnapi közgyűlése is, hol az igazgatóság jelentést terjesztett elő a Laenderbank által vásárolt Leszámitolóbank-részvényekről s ezekkel kapcsolatban azokról a változatokról, a melyek a két intézet igazgatóságában legközelebb bekövetkeznek. Az igazgatóság jelentése szerint a Laenderbank 40.000 darab Leszámitolóbank-részvényt biztosított magának. Ebből a 40.000 daraból 15.000 darab egy magyar csoport tulajdona, amde a 15.000 darab részvényen alapuló szavazati jogot a Laenderbank gyakorolja. A többi 25.000 darab részvényből 16.500 darab a Laenderbanké, 8500 darabot a párisi Societé Generale vett át. A Laenderbank két, a Societé Generale egy bizalmi embere a Leszámitolóbank igazgatóságának lesz tagja és Beck Miksa, a Leszámitolóbank elnöke, valamint gróf Szápáry László a Laenderbank igazgatóságának tagjai lesznek. Az igazgatóság jelentése megemlékezik arról az üzleti versenyről, a mely a Laenderbank és a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság között fennáll s amelyen a Leszámitolóbankkal létrejött érdekeltesség nem változtat semmit; a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság továbbra is képviselni fogja a „Solo” gyufagyári kartelt. Itt említjük meg, hogy a Laenderbank az elmúlt üzletév 8,514.187 korona tiszta nyereségéből részvényenként 6/2 százalékos, vagyis 26 korona osztalékot fizet.

Börértékesítő Részvénytársaság. Értesülésünk szerint Börértékesítő Részvénytársaság czim alatt a múlt héten új vállalat alakult a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság üléstermében. Az új vállalat a nevezett intézet pénzügyi közreműködésével és a szakmabeli érdekelttség bevonásával jött létre egy millió korona teljesen befizetett alaptőkével avégből, hogy az állati nyersbőrök értékesítését országosan szervező s nevezetesen a börértékesítésnek azt a modern alakulatát, mely az utóbbi években egész Nyugat-Európában elterjedést nyert s nagy sikereket ért el: a böráukéziókat, nálunk is megteremtse, kezdetben Budapesten, utóbb fokozatosan a vidék fontosabb géocpontjain is, sőt esetleg a balkánfélszigeti országok ebbeli termékeire is kiterjessze. E czélzatok megvalósítására a vállalat külön aukció-csarnokot fog létesíteni Budapesten, mely igen nagy mennyiségű nyersbőr befogadására és szakaszi kezelésére alkalmas. Az aukció-szabályzatot az új vállalat már benyújtotta a kereskedelemügyi minisztériumhoz.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Haberern László kereskedő, Alsókubin; — Handel Márton bej. kereskedő, Zombolya.

A tavaszi luxuslövésár. A budapesti luxuslövésár vasuton felérkező lovakra és az ezekkel egyazon vasuti kocsiá berakható hajtokocsikra nézve a Máv. igazgatósága útján a kereskedelemügyi miniszter a kiállítási állatokra kiszabott legnagyobb kedvezményt nyújtó szállítási díjszabást engedélyezte. Az első, március 12—15-ig tartó tavaszi luxuslövésár már oly szép számban érkeztek bejelentések, hogy erre a vásárra már csak igen mérsékelt számban fogadhatók el lovak. A vásár legszebb lovait ez alkalommal is igen értékes díjakkal jutalmazták és várható, hogy a földművelésügyi miniszter is fel fog ajánlani egy díjat.

Sertéskereskedelmünk 1909-ben. Az Első Magyar Sertésbiztosító Részvénytársaság most tette közzé múlt évi üzleteredményéről szóló jelentését. Eszerint az 1909. évben 90.952 belföldi sertés hajtattott föl, 2136 darabbal több mint 1908-ban. Ebből belföldre 50.068 darab, Bécsbe 15.204 darab és az osztrák tartományokba 11.755 darab szállított el. Vámkülföldre: Béjorországba 168 darab vitétt ki. A piac forgalma az 1908. évet valamivel meghaladta. A felhozott sertések értéke (az 1908. évi készletekkel együtt) az elfogyasztott eleség hozzászámításával 17.681.367 koronára, az elszállítottaké, a jövő évre átvitt készletek levonásával 14.733.300 koronára rugott.

Hajózás. A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közhírré teszi, hogy hajójaratát Vukovár-Ujvidék között az egyidejűleg kiadott menetrend-hirdetmények szerint a f. évben akként indítja meg, hogy az első menet mindkét irányban március hó 2-án lesz. Az említett napon tehát ezen vonal állomásainak egymásközi forgalmában ugy a személy-, mint az áruszállítás megújulik.

IDEGENEK UTMUTATÓJA

Legajánlatóbb beszerzési források

BUDAPESTEN.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Triestini ált. biztosító-társaság. Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371,42 korona. Budapest, Dorottya utca 10. az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint fuellátási és leánykihazasítási biztosítások. — Tűz-, szállítmány-, betöréssel, lopással és üvegbiztosítások. — Jegybiztosítás a Magyar jeg- és viszontbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nador-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 346.151.371,42 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisztaírtással is) az Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. Gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40—43. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek és mindenemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorsjáték felárusító helye: VI., Andrásy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányítók: VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Víz- és légszuszszvezeték és csatornázás.

Pissurnyi L. utoda Janisch János és fia Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, építésközpont műhelye és horgany disztimények gyára. Légszusz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vízellék, mindenemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvizgyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtőfűzhely összeköttetéssel vagy saját fűzhelylyel. Ambergi légszuszszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki czélokra. Saját légszuszsz-készülék minden házban. Telefon 20—83.

Magyar-Siemens-Schuckert-művek

vilamosági részvénytársaság Budapest, V., Lipót-körút 5. Gyár: Pozsonyban. Telefonszám 211. és 212. Táviratczim: Siemenschuckert. Készít: Villamosvilágítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékananyagot, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolókészülékeket, biztosítókat, wattóraszámolókat (Schuckert-rendszert), vezetékerendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító testeket, izzólámpaszemeket. Különlegességek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűrógépek, villamos bányá fűrógépek, villamos berendezések, mezőgazdasági és ipari czélokra.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsdé.

Budapest, február 26.

A készáru-piaczon ma igen csendes volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak és ugyszólván semmit sem akartak vásárolni. Így aztán csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mindössze alig 800 q buza kelt el a tegnapiaknál 5 fillérrel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 14.40 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 13.95 korona 76 kilós fehérmegyei buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs 5 fillérrel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalmába került: 500 q zab 7.62 és fél 7.75 koronás áron és 300 q tengeri 6.17 és fél koronás áron. A Latáridópiaczon a mai üzlet barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán egyre szaporodó kínálatra, amivel szemben csak igen csekély vételkedv mutatkozott, lanyhult az irányzat és mérsékeltlen gyöngültek az árfolyamok. Az áprilisi buza 4 fillérrel a tegnapi zárlaton fölü 13.78 koronán indult, 13.70-ig csökkent, aztán 13.75-ig javult és zárlatkor 13.70 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az áprilisi buza négy fillérrel, a májusi buza három fillérrel, az októberi buza hat fillérrel, az áprilisi rozs kilencz fillérrel, az októberi rozs öt fillérrel, a májusi tengeri hat fillérrel gyöngült, az áprilisi zab ellenben egy fillérrel javult.

Eladott:

Buza Tiszavidéki: 200 q 80 k 28.80 K.
Pestvidéki: 200 q 79 k 28.50 K, 250 q 78.5 K
28.35 K, 150 q 78 k 28.40-K, 300 q 78 k 28.40 K.
Fehérmegyei: 200 q 76 k 27.90 K.
Zab: 150 q 15.35 K kpf, 200 q 15.50 K kpf,
100 q 14.45 K kpf.

Tengeri: 300 q 12.35 K kpf par.

Az árak 100 kilogrammonként, koronáértékben értendők.

A készáru-üzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.20—28.60
"	76	—	80	28.50—28.80
"	77	27.80—28.10	81	—
"	78	28.—28.30	82	—
Fehérmegyei	75	—	79	28.10—28.50
"	76	27.10—27.50	80	28.40—28.70
"	77	27.70—28.05	81	—
"	78	27.90—28.30	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.10—28.50
"	76	—	80	28.40—28.70
"	77	27.70—28.05	81	—
"	78	28.05—28.25	82	—
Bánsági	75	—	79	28.20—28.60
"	76	—	80	28.50—28.80
"	77	27.70—28.10	81	—
"	78	27.95—28.30	82	—
Bácskai	75	—	79	28.25—28.65
"	76	27.35—27.80	80	—
"	77	27.80—28.10	81	—
"	78	28.—28.30	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	18.50—18.60
középmínőségű új	—	—	—	18.30—18.40
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	13.90—14.—
II-rendű	—	—	—	13.60—13.80
Zab I-rendű	—	—	—	15.50—16.—
II-rendű	—	—	—	15.—15.40
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.40—12.60
Körpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiaczon kötetett:

Délelőtt:

Előforduló kötéseik (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza ápr. 13.78—13.70—13.75—13.70—	—
Buza májusra 13.55—13.56—13.49—	—
Buza októberre 11.85—11.37—11.29—	—
Rozs áprilisa 9.30—9.29—	—
Rozs októberre 8.37—8.32—	—
Tengeri májusra 6.45—6.55—6.46—6.39—	—
Zab áprilisa 7.38—7.42—7.41—	—

óra 30 percckor zárulnak:

Buza áprilisa	13.70—13.71
Buza májusra	13.49—13.50
Buza októberre	11.29—11.30
Rozs áprilisa	9.19—9.20
Rozs októberre	8.31—8.32
Tengeri májusra	6.39—6.40
Zab áprilisa	7.41—7.42

Budapesti gabonaforgalom.

1910. február 24-től 1910. február 25-ig.

	Érkezett	Elszállított
	métermázsá	
Buza	5707	2076
Rozs	105	2.0
Árpa	4164	934
Zab	1155	—
Tengeri	8515	8315
Liszt	—	21115
Korpa	—	4093

Értéktőzsde.

Különösebb buzdítás híján, nem volt jelentékeny üzlet s a spekuláció is meglehetősen tartózkodó magatartást tanúsított. Javulás csak egy-két helyi értékben mutatkozott, míg a vezető értékek s a többi nemzetközi papírok meglehetősen változatlan árfolyamokkal voltak forgalomban. A Kereskedelmi társaság és a Közuti vasút részvényei ma is emelkedtek. A helyi értékek piacán a Hazai bank, a Hermes, az Agrárbank, a Kereskedelmi bank, az Erzsébetvárosi és a Lipótvárosi takarékszövetkezet, továbbá az építőipari s néhány vasipari és forgalmi érték volt forgalomban. A járadékpiac további javulást mutat. Köttetett az alább felsorolt értékeken kívül: Hazai bank 290.50—290 koronán, Kereskedelmi R. T. 732—730—732 kor., Agrárbank 476—476.50—475—476 kor., Vasuti forgalmi 442 kor., Drascho 592 kor., Magyar általános biztosító 11,900—12,000 kor., Magyar Villamosági 435—436 kor., Salgó 634—635—634 kor., Magyar parcellázó bank 415—430 kor., Kereskedelmi bank 3705—3698 kor., Danubius 354 kor., Keramiai 290—293 kor.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 675.50—674.75—675, Magyar hitel 817—815.50, Államvasút 756.50—757—756.50, Leszámitóbank 558, Jelzálogbank 491—489.50—490—489.50, Városi villamosvasút 329, Közuti v. 702—704—701.50, Magyar koronajáradék 93.30—93.32.50 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 675—674.75, Magyar hitel 814.75, Államvasút 756, Jelzálog 490.50—493.50, Közuti 701.50—705, Városi villamosvasút 328.50, Koronajáradék 93.47.50 K.

Utőtőzsdén délután 4 órakor:

Osztrák hitel 675, Magyar hitel 816, Államvasút 756.75, Jelzálog 490, Rimamurányi 660, Közuti 707.75.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, február 26. (Saját tudósítónktól.) A mai heti tőzsde látogatottsága nagyon gyér volt, az irányzat lanyha, mert a malinok és a kereskedők teljesen tartózkodtak a vásárlástól. Buza 15—20 fillérrel olcsóbb lett a mult szombati árakhoz képest és csak egy itteni cég vásárolt némi csekély mennyiségű állítólag a budapesti contremine számlájára. Árpa iránt a malátagyárosok nem érdeklődtek, tengeri ártartó s zab ára is változatlan.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 14.75—15.05, bánáti 14.15—14.80, mosoni 13.55—13.95, tótfelvidéki 13.50—13.95, délviasuti 13.55—14, marehfeldi 13.35—13.65, romániai 14.30—14.55, orosz 13.35—14.30.

Rozs: tótfelvidéki 9.40—9.55, csepei 9.30—9.45, pestmegyeri 9.15—9.35, délviasuti 9.30—9.45, különféle magyar 9.20—9.40, osztrák 9.15—9.40.

Árpa: morvaországi 8—8.85, marehfeldi 7.30—7.60, bécsvidéki 7.40—7.80, csepei 6.70—7.20, tótfelvidéki 6.70—8, győri 6.90—7.10, közpdunai állomások 7—7.25, délviasuti 7.10—8, északmagyarországi 6.65—7.35, tiszavidéki 6.25—7, maláta 6.80—7, takarmány 6.30—6.70.

Magyar tengeri 6.70—6.95, Cinqquantin 8.55—9, Magyar zab 7.60—8.35, válogatott 8.35—8.65, cseh. országi 7.50—7.75.

Lisztben a forgalom egész heten kedvezőtlen volt és noha az árakat lényegesen leszállították, a konzum egyáltalán nem mutatott érdeklődést, ugyszintén az átvételek korábbi kötésekre is csekélyek, aminek következtében egyes malinok ismét az üzem korlátozására gondolnak.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 26. Az előtőzsdén a forgalom nagyon csendesen indult és az árfolyamok meglehetősen tartózkodtak. Alpési részvények a tegnapi gyöngülést követően javultak, államvasuti értékekben realizációk fordultak elő. Kelvező hatást tett a Laenderbank mérlege. Korlátok közt egészen jelentéktelen volt az üzlet, csak galicizai Kárpát-petroleum és liesingi sörgyár részvényei élénkültek. Kedvetlen forgalommal nyílt meg a déli tőzsde, az árfolyamok alig változtak. Később újabb realizációk mutatkoztak vasbánya értékekben és ezt a piac irányzata gyengült, csak ma-

gyar bankértékek javultak újabb budapesti vásárlásokra. A berlini piac nyugodt irányzatot követett.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 675.50, Magyar hitel 815, Laenderbank 502.50, Union 605, Államvasút 757, Délviasút 126.50, Alpési 736, Török sorsjegy 234.50, 3 százalékos délviasuti elsőbbség 277.50, Galicizai Kárpát-petroleum 883, Liesingi sörgyár 224.50 K.

Egy óra 30 perczkor: Osztrák hitel 675.—, Magyar hitel 814, Anglo 317, Bankverein 554, Osztrák Földhitelintézet 1181, Laenderbank 502.50, Union 604.50, Magyar jelzálogbank 492, Államvasút 756, Délviasút 126.25, Alpési 734.50, Prágai vasmű 25.94, Pimamurányi 658, Orosz járadék 103, Török sorsjegy 234.25, Galicizai Kárpát-petroleum 877, Magyar kereskedelmi részvénytársaság 730 K.

Bécs, február 26. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjáradék 114.1, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 154.—, Magyar hitelbank részvény 814.50, Magyar leszámitó és váltó részvény 552.—, Rimamurányi 678.20, Magyar cukoripar 23.40, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajáradék 93.3, 4 százalékos magyar földterem. kötvény —.—, Magy. nyerem. köles. sorsjegy 215.—, Kassa-Oderbergi Vasútrészv. —.—, Magyar jelzálogbank 49 —.—, Magyar kereskedelmi bank —.—. Az irányzat gyöngült.

Bécs, február 6. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjáradék 9.35, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 117.55, 1860-as sorsjegy 171.—, Osztrák hitel-sorsjegy 54.—, Angol-osztrák bankrészvény 316.50, Bécsi Bankverein 552.50, Osztrák magyar bank 1774.—, Déli vasút 126.—, Dunagőzhajózási társ. 10.4, Dohány részv. —.—, Cs. k. arany (vert) 1138, Német bankv. 117.53, Osztr. Lloyd 566. 4.2 száz ezüst jár. 95.35—99.20, Osztr. koronajáradék 93.35, 1864-es sorsj. 324.30 Osztrák hitelintézeti részvény 674.75, Union-Bank 6.3, 5 Osztrák Laenderbank 501.95, Osztrák-magyar államvasút 566.25, Elbevolgyi vasút —.—, Alpési részvény 734.70, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.10, Lipótkohó 579.—, Török sorsjegy 233.85.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 26. (Értéktőzsde.) A tegnapi erős esőkkenések után, megnyitáskor Newyork szilárdaságára, a rudvasárak emelkedésére és a phoenix-társaság üzleti helyzetéről szóló kedvező jelentésekre a bányapiaczon lényeges javulás volt észlelhető, amely azonban a Laura-kohó részvényeinek állandóan gyenge irányzata következtében nemsokára ismét bágyadtságnak engedte át a tért. Bankok kevésbé változtak, vasutak túlyomórészt gyengébbek voltak, különösen osztrák államvasuti részvények. Magasabbak voltak Pensylvania és Meridional vasut részvényei. Járadékok közül japániai és oroszok szilárdabbak voltak. A további forgalom erősebben esőkkenő árfolyamok mellett általában kedvetlen volt. A tőzsde muló javulás után a bányáértékek, különösen a harpeniek további esőkkenésére bágyadt irányzat mellett zárult. A készpénzpiac ipari értékei többnyire gyengültek. Pénz márczius 5-ig 4 százalékos, magánleszámitó kamatláb 5% százalékos.

Berlin, Február 26. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlati jegyzetük: 4.2 százalékos papírjáradék —.—, 2 százalékos osztrák aranyjáradék 13.—, osztrák hitelrészvény 2.2.10, Déli vasút 23.40, orosz bankjegyek 216.70, 4 százalékos új orosz kölcsön 9.80, Disconto Commandit 197.40, Dinamittrusz 179.70, Harpe. i 2 0.—, Unifikált török járadék 94.94, 4.2 százalékos ezüstjár. 85.0, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.9, Magyar koronajáradék 93.20, Osztrák-magyar államvasút 161.5, Bécsi váltóár 849.75, Olasz járadék 105.20, Ált. villamosági Edison 251.5, Gelsenkircheni 213.9, Laurakohó 1.6.50.

Frankfurt, Zárlat. Febr. 26. 4.2 száz.-os papírjáradék —.—, 4 száz.-os osztr. ar-jár. 10.20, Magy. ar-jár. 95.95, Osztr. hitelint. részv. 212.70, Osztrák-magyar államvasút 161.5, Északnyugati vasút —.—, Bustiehradi vasút —.—, Londoni váltóár 24.—, Bécsi Bankverein 140.8, Villamos részvény —.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 7.0, 4.2 százalékos ezüstjáradék —.—, Osztrák koronajáradék 93.25, Magyar koronajáradék 93.45, Osztrák-magyar bank 12.30, Déli vasút részvény 240, Elbevolgyi vasút —.—, Bécsi váltóár 8.025, Párisi váltóár 81.33, Union bankrészvény —.—, Alpési részv. —.—.

Hamburg, (Zárlat) Február 26. 4.2 százalékos ezüst járadék 94.10, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasút 23.10, 4 százalékos aranyjáradék 93.30, Osztrák hitelrészvény 21.—, Osztrák-magyar államvasút 161.5, Olasz járadék 104.10, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.65 Szilárd.

London, február 26. Angol consol 81 1/16.

Paris, (Zárlat) Február 26. 3 százalékos francia járadék 93.75, Osztr. aranyjáradék 102.20 Magyar aranyjáradék 98.1, 5 százalékos boigrár kötvény 1896.évről 508.—, 3/4 százalékos Olasz járadék —.—, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 21.—, 5 százalékos marokkói járadék 52.—, 4 százalékos 1890. román köles, 97.25, 4 százalékos amort. román jár. 19.5. 94.—, 5 százalékos orosz járadék 104.0, 4 és fél százalékos 1900. orosz járadék 9.40, 4 százalékos spanyol jár. 96.72 4 százalékos unifikált török jár. 95.82, Török sorsjegy —.—, Török dohányrészvény 396.—, Osztrák földhitelintézet 1264, Osztr. Laenderbank 547.—, Magyar jelzálogbank 525.—, Banque de Paris 1769, Banque Ottomane 714.—, Osztrák-magyar államvasút —.—, Déli vasút

132.— Meridionalvasút 701.—, Hartman gépgyár 577.—, Rio Tinto 134.—, Sucrerie d'Egypte 57.—, Tula 377.—, Urikányi köszén 180, Chartered 47.50, De Beers 483.—, East Rand 133.—, Jagersfontein 231.5, Trans. Land Comp. 82.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 201.37, Váltó német piacokra (rövid) 123.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.68 Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 251.80, Magánkamatláb 2/4. Szilárd.

Üzleti tudósítások.

Vásárcsarnok.

Hivatalos tudósítás. —

Február 26. Marhahus. Helybeli első minőségűnek hátulja 1.16—1.40, eleje 0.90—1.20 K. A másodrendű eleje 0.74—0.80, hátulja 0.80—1.00. A vidéki elsőminőségű hátulja 0.90—0.0, eleje 0.60—0.68. A másodrendű hátulja 0.64—0.76, eleje 0.48—0.56.

Borjuhús. Helybeli éléstű, bőrben 1.16—1.28, vidéki 0.88—1.10.

Juhhús. Helybeli elsőrendű 1.00—1.04, másodrendű 0.80—0.88.

Báránj. Ölött, bőrben, első minőségű 0.92—1.04.

Sertésbús. Helybeli elsőrendű szalonnával 1.58—1.60, másodrendű szalonnával 1.56—1.56. Vidéki szalonnával elsőminőség 1.48—1.52, másodminőség 1.32—1.44. Szalonna nélküli elsőminőség 1.56—1.64, másodminőség 1.50—1.52. Nyers sonka 1.72—1.80. Füstölt sonka 2.20—2.40. Szopós malacz 2.00—2.20. Szalonna olvasztani való 1.68—1.72, füstölt 1.60—1.72, paprikás 1.60—1.68, sózott táblás 1.40—1.44. Helybeli disznósír 1.80—1.84. Vidéki disznósír 1.68—1.72. Új szalámi 3.80—4.00 kilónként.

Baromfi. Rántani való csirke 2.80—3.40, sütni való 3.40—4.20. Tyúk 3.80—4.80. Kappan 4.80—6.40. Sovány ruca 6.80—7.60. Hízott liba 20.00—28.00. Hízott pulyka 12.00—16.00 páronként.

Vágott baromfi. Csirke 1.20—2.00. Kappan 3.00—4.00 darabonként. Ruca 1.70—1.80. Liba 1.60—1.80. Pulyka 1.40—1.70. Libamáj 4.00—7.00 kilónként.

Vadak. Szarvas egészben 0.90—0.90. Vaddisznó egészben 0.60—0.90. Halak élve. Harsa 2.40—2.80. Ponty 1.70—1.80. Pisztráng 14—14. Apró kevert hal 80—90. Halak jegelje. Harsa 1—2.20. Csuka 0.80—1.00. Ponty 0.80—1.40. Fogas 2—2.20. Apró kevert hal 40—50 kilónként. Teavaj 2.80—3.20, köpött 1.90—2.20. Tehénturó 0.32—0.44 kilónként. Tojás Száz darab teafőj 5.80—7.60. 1440 drb friss alföldi tojás 78—80. 1440 darab friss erdélyi tojás 78—80 korona. Zöldseg. Vörshagyma 6—10. Sárga burgonya 8—9. Fehér 5.40—5.80. Rózsa 5.40—5.60. Kifli 18—18 K mmzánkint. Karfiol 100 drb olasz 12—14.

Gyümölcs. Almafélék 24—30. Körtefélék 16—20 mm.kint. Apró keményhéjú dió 30—50. Olasz mogyoró 84—100. Vékonyhéjú mandula 200—240. Olasz gesztenye 24—44 K mm.kint. 100 drb messinai narancs 2—3, mandarin 2—4.

Fűszerek. Szegedi paprika 220—300. Pergetett méz 90—100 K métermázsánkint.

Kőbányai sertéspiac.

Február 26. Heti átlagárak: Magyar első minőségű árú 320—380 kgr. nehéz 162—164 fillér, 280—300 kgr. nehéz 162—166 fillér, szedett sertés vaggonból átvéve 162—168 fillér. Elességárak 0-tengeri 15.20 K, árpa 15 K. Kőbányán átvéve. Helyi állomány: Február 18-án maradt 24.239 drb. Felhajtás: Belföldre 1761 drb. Összesen 25.990 drb. Felhajtás: budapesti fogvasztásra 329 drb. Belföldre 573 drb. Bécsbe 534 drb. Osztrák tartományokba 24 drb. Szappangyáiban feldolgozott 33 drb. Összesen 1493 drb. Maradt állomány 24.497 drb.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás. Budapest, IV., Károly-körút 24, I. em. Lift. Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finson-féle ivlámpa fürdők szív- és vesebetegségek, szélbaj és vesebetegségek, szélbaj és vesebetegségek.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria), ideggyengeségi állapotok, álmatlanság, fejfájás, hidegek (Paralýsis), idegfájdalmak, idegszékák (Neuralgiák, ischiás), Gorinczevelőservadás (Tobes), Szívbetegségek, Vesebetegségek, Kőszvény és csusz, reuma, izületi és csontbajok, Szőrekedő, Caganatok, Anyagcserehibák (Elhízó cukorbetegség, verszegénység), Bőrbajok, Borviszacség, Lupus, Hajullás, kopaszág, Szőrtelenítés (mőknel az arezon), Aranyeres csomók.
Elektromágneses gyógyítás	
Röntgen sugarakkal való kezelés.	
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	
Kék fénnyel való kezelés.	
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	
Villamos fénnyfürdők.	
Villamos massage (Vibratio).	
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	
Villamos vízfürdők.	
Szénsavas fürdők.	

— Rendelés d. e. C-ll-ig, d. u. 2—6-ig. — Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus.

Szerkesztői üzenetek.

Sárka. „Meddig maradnak még bakfis!” Igy sóhajt föl — ne haragudjék! — kissé komikus kétségbeeséssel. Mamája, ugyanis, nem engedi meg, hogy haját divatofrizurárá torzítsa, hanem azt szendén hátrasímitva s czipfba fonva a hátán k... lógatja. Nem engedi meg, hogy hosszú szoknyát viseljen, e helyett restelnivaló bokorgrósz szoknyába bujtatja. Egész farsangon át nem vitték bálba, hogy „majd egy vagy két év múlva is ráérsz még!” Ha vendég jön, tisztességtudó pukedli után, visszavonulhat a szobájába kézimunkázni vagy skálázni. Eretlen gyermeklánykák barátoktatják s szórakozásul délutánokint elmehet a Petőfi-terre — diabolózni! Pedig — így írja — már régen nem bakfiss! Már felnőtt kisasszony... a mult hónapban lett 16 éves. „Tizenhat év pedig már hajadoni kor, ugy-e szerkesztő bácsi?” De hát, — az a baj! — van egy 18 éves nénye, aki még nem ment férjhez és mamájának az a fixa ideája, hogy magácska addig fog kurtaszoknyában bakfisskedni, míg Vera nénye főkötő alá nem kerül. „Hát ha véleány marad!” — kiált föl rémülten. Megnyugtathatjuk. A levelehez mellékelte fotográfia tanuskodása szerint, Vera nagysád nem sokáig marad pártában... és egy „16 éves érett hajadon”-nak nem árt meg a gyermekszoba levegője, sőt — jósolhatjuk — vissza fog oda még kívánczoni valaha!

Sz. Sándor. (B—e.) A kereskedelemügyi miniszter hirdette a pályázatot új posta- és távirde-értékjegyekre és pedig a koronaértékű bélyegekre egy, a fillérekértékű pedig négy, egymástól feltűnően eltérő terve-re. A képminták 19/23 mm., vagy esetleg 22/34 mm. nagyságúak legyenek, illetve a tervrajzok ezen mérték nagy-avagy hatszoros nagyságában készítenők, fehér alapon fekete tollrajzban. Pályadíjak: egy 2000 koronás, két 1500 koronás és két 1000 koronás. A pályázat titkos és az évi december 31-én jár le.

K. E. 7829. Intézkedni kell tehát az iránt, hogy akár a hivatalban levő bába, akár más nő, a legközelebbi bábaképzőintézetben késedelem nélkül kiképeztes-sék. Ha más nő vállalkozott, akkor az új oklevélvel letelepszik és akkor a másik — nem okleveles — a hivatalát, sőt a jogosultságát is, egy év alatt a törvény alapján mindenesetre elveszti. És akkor semmi sem áll az útjában annak, hogy a meglevő okleveles bábát községi bábának megválasszák. Ha pedig az oklevelet maga a hivatalban levő bába szerezte meg, akkor a komplikáció önmagától elesik.

S. B. né. P—ny. A kottások a jól kikerülő tojás-héjat össze kell szedni, megszáritani, porrá zúzni s a baromfi takarmányába bekeverve újra fektetni. A héj nagyrészt szénsavas mészből áll, amelynek, mint csont-képző anyagnak haszna nyilvánvaló. A tyukban is ha marabb kifejedik a tojás, ha a hozzá kellő anyagokat könnyű feldolgozásra alkalmas alakban veheti magához.

B. Lajos. A német hivatalos világ lájja, hogy a pangermánok igazításainak milyen káros következményei vannak még Amerikában is, mert feligazítják úgy a kis, mint a nagy nemzeteket és félelemmel, bizalmatlansággal töltik el. Ha azonban a hivatalos világ el is fordul tőlük, ők a társadalom segítségével tovább dolgoznak és kivált az osztrák pangermánok úgy nyíltan, mint alattomban hazafias németiségüket minden áron el akarják a magyarságtól idegeníteni. A németországi „Verein für das Deutschtum im Auslande”, mely a Németország határain kívül élő 30 milliónyi németiséget veszi gondjái alá s a magyarországi németekre is ki-terjeszti működését, 40.000 taggal dícseszkék és évi 337.000 márkával dolgozik.

B. Ferencz. Az ilyen elfogult kérdésekre Ignotussal feleljen: „Akinek szolgál-művészet kell, az ne kereskedjék költőnkél; az mondja ki egyszerűen, hogy csak egy művészet a művészet: a cigányé.” Léven ez az egyetlen művész, aki úgy huzza, amint parancsolják.

Uj iskola. A rajztanító nem kötheti le a tanulókat érdekes kísérletekkel, sem élénk előadásával, viszont a tanulóknak mit sem kell könnyű nélkül tanulni, vagy el-szavazni. A rajzolásnál huzamos megfigyelés, a fel-fogott dolgok, benyomások pontos ábrázolása utján tanulja meg azt, hogyan kell a forma lényegét megér-tetni, hogyan tehet szert önálló ítéletre, végül hogyan sajátítja el a képző ügyességet a formák visszaadásában; a tulajdonképpeni rajzolásban.

S. Márton. K—a. A légzőszervek legtöbb lobja és sok fertőzés a levegőnek szájon át való belégzése útján kelekkezik. Tanítsa meg gyermekeit arra, hogy az orron keresztül vegyenek lélegzetet, ha piszkos, poros levegőn keresztül haladnak, ha fertőzésre gyanus helyiségen kénytelenek átmenni, de nagy hidegben is.

P. Béla. Vásár. A befogadással köteles az igaz-gató az intézet székhelye szerint illetékes kir. járásbíró-ságnak és a beteg lakhegye, ha pedig ez ismeretlen, az intézet székhelye szerint illetékes gyámhatóságnak, va-lamint az intézet felügyeleti hatóságának (77. szakasz.) 24 óra alatt jelentést tenni.

S. M. Abauj-Szencs. Legalább annyival kell ren-delkezniök, hogy abból két hétig fönntartsák magukat. Ezt az összeget az Egyesült Államokban husz dollárban állapították meg; a mi pénzünkben száz korona. Utle-velet csak azoknak adnak, akik katonai kötelezettsé-güknek eleget tettek vagy csak ideiglenes tartózkodásra mennek ki.

Ambitio. Minden levele felénk. Bizonyára nem kaptuk meg. Sziveskedjék a kérdést megismételni.

Sch. Ilona. Budapest. Alkalmadtán sorra ke-rülnek.

Tiszamélt. Talán idővel javulni fog; most még nem úti meg az irodalmi mértéket.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek verszegényseghől erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

szüntet meg legjobban. A leg-tisztább alkatrészek, a melyek izletes módon könnyen emész-tethető krémme egyesítettnek a ki-ló SCOTT-féle eljárás által, a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétség-bevonhatatlan hirnevet biztosítot-tak számára ezeknél a bajoknál. Egy eredeti üveg ára 2 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelméért — a halászt kérjük figyelembe venni.

Egész országban jó hírnevű Koch I-féle törv. védett „Európa” szabásati rendszerrel 5 óra alatt garancia mellett tanultat bárki mindenféle női ruha szabást 15 kor. Nap-dívatu : : tanfolyamok. — Az „Európa” szabászat 5 korona utasítással is megrendelhető.

KOCH I., Budapest, VI., Petőfi-utca 5. 28124

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az északi határmegyékben volt 5 mm. körüli eső és szórványosan kisebb területeken 1 mm.-t meg nem haladó csapadék. A hőmérséklet nyugaton erősen emelkedett, míg egybűtt változatlan. A maximum 17 C. volt Eszéken, a minimum —3 C. Boffalun.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Lényegtelen hőváltozás és elvétve csapadék várható. (Sürgöny-progn.: Enyhe, elvétve csapadék.)

Table with columns: Állomás, Légréteg mag. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és sebesség, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet máx. min.

Feloldós szerkesztő: PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

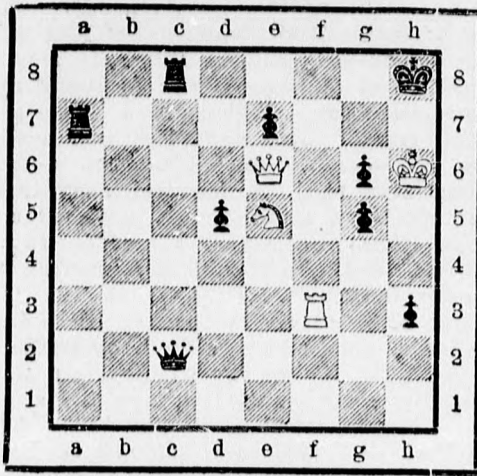
Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Large financial table with multiple columns: BUDAPESTI ERTEKTOZSDE, Mai záró árfolyam, Pénz, Aru, Záloglevelek, Elsősbségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőszalmok, Iparvállalatok, Borsjegyek, Pénznemek és váltók.

SAKK.

53. számú feladvány.

Coultais J., A. Newyork.

Matt a harmadik lépésre.

314. számú játszma.

Játszották Székesfehérvárott 1909 augusztus havában; egyik játszma az első matchnek, amely 8:1 arányban *Cseh István* győzelmével végződött.

Spanyol játék.

Világos: **Exner Győző.** Sötét: **Cseh István.**

1. e2-e4	e7-e5
2. Hg1-f3	Hb8-c6
3. Ff1-b5	a7-a6
4. Fb5xc6	d7xc6
5. d2-d4	e5xd4
6. Vd1xd4	Vd8xd4
7. Hf3xd4	c6-c5
8. Hd4-f3	
9. 0-0	0-0-0
10. Hb1-c3	Ff8-d6
11. Fe1-c3	f7-f6
12. Ba1-d1	Hg8-e7
13. Bd1-d2	

Jobb és szokásosabb itt 8. Hd4-e2.

A bástyák kettőzése nem célszerű; czáltal csak a világos tiszték mozgékonyasága lesz megátalva. Helyesebb volt 13. Bf1-e1 s utána esetleg Hf3-d2.

13. Bh8-e8

14. Bf1-d1 He7-c6

15. b2-b3

Világos akadályozza a fenyegető He6-a5-c4-et, és erre viszont más oldalról jön a veszedelem

15. Fd7-g4!

16. h2-h3

Világosnak nincs sok választása, a természetellenes 8. lépés következménye, hogy az e4-gyalog megvédése nehézséggel jár. Sötét fenyegetett 16. He6-c5-tel.

16. Fg4-h5

17. g2-g4 Fh5-g6

18. He3-a4 Fg6xc4

19. Hf3-e1 He6-e5

Számításba jön 19. c5-e4.

20. Ha4xc5 He5-f3+

21. He1xf3 Fe4xf3

22. Bd1-f1!

Az egyedüli lépés, fenyegetett 22. Be8xc3 s utána 23. Fd6xc5.

22. h7-h5!

23. g4-g5

A gyalog ütése után sötét döntő támadást kapna a h-vonalon.

23.	f6xg5
24. He5-d3	g5-g4
25. Hd3-e1	Ff3-c6
26. h3xg4	h5xg4
27. Fe3-g5	Be8-h8
28. f2-f3	Bd8-f8
29. Kg1-f2	g4xf3
30. He1-d3	Bf8-e8
31. Bf1-e1	Bh8-h2+
32. Kf2-f1	Bh2-h1+
33. Kf1-f2	Be8xe1
34. Hd3xe1	Fd6-c5+
35. Kf2-g3	Bh1-g1+
36. Kg3-h4	Bg1xg5

A nyílt h-vonallal sötét döntő előnyben van.

315. számú játszma.

Játszották Lexingtonban 1909. november 26. A match utolsó játszmaja.

Vezércsel.

Világos: **Marshall.** Sötét: **Showalter.**

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e5
3. d4xc5	d5-d4
4. Hg1-f3	Hb8-c6
5. Hb1-d2	Fe8-g4
6. h2-h3	Fg4xf3
7. Hd2xf3	Vd8-e7
8. a2-a3	

Világos sikerrel meg tudja tartani a nyert csdgyalogot, miért is sötét részéről ez az ellencsel-szerű megnyitás nem bizonyul kielégítőnek.

8.	0-0-0
9. Fe1-g5!	f7-f6
10. e5xf6	g7xf6
11. Fg5-f4	Ve7-e4
12. Vd1-d2	d4-d3
13. Vd2-e3	

Világos ezzel elejét veszi minden támadási lehetőségnek.

13.	Ve4xc4
14. e2xd3	Ve4-f7
15. Ff1-e2	Hg8-e7
16. 0-0	He7-d5
17. Ve3-d2	Bh8-d5
18. Ba1-c1	Hd5xf4
19. Vd2xf4	Vf7-e6
20. Vf1-e4!	Bd8-d5

A legjobb volt még a vezércsere; a tett lépésre világos rohamosan nyer.

21. Hf3-d4!	Ve6-f7
22. Hd4xc6	b7xc6
23. Fe2-f3	Ff8-d6

Sötétnek itt már nincs védelme.

21. Bf1-e1	Vf7-d7
25. Ff3xd5	c6xd5
26. Vc4-a6+	Kc8-d8
27. Va6xa7	Vd7-g7
28. Va7-a8+	Kd8-d7
29. Va8xd5	feladja.

Sakk-hirek.

A Budapesti Sakk-Kör versenyén Maróczy Géza mesteren kívül még a következő tizenegy játékos vesz részt: *Barász Zs., Balogh János, Grenscharsky M., Kiss L., Lovas Gy., Merényi L., Molnár J., Petényi G., Somló J., Strasser J. és Vas Géza.* Newyork. Január 24. óta Marshall és Rosenfeld között tíz játszmából álló sorozatos mérkőzés folyik, melynek eddigi eredménye a következő: *Marshall 4, Rosenfeld 1, remis 1.*

Pétervár. A pétervári sakk-kör legutóbbi két fordulós versenye a következő eredménnyel végződött: *Freyman, Lebedow, Löwenfisch 7, Dus-Chowimirski 4, Helbak, Terescsenko 2 1/2.* A bizottság döntése szerint azonban az első díjat egyedül *Freyman* kapta.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 26. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Sándor Lajos predeáli fővámhivatali gyakornokot a zsilyajdevulkáni mellékvámhivatalhoz ellenőrré, Sárközy Jenő budapesti fővámhivatali gyakornokot az újvidéki fővámhivatalhoz vámségédtiszté; a honvédelmi miniszter dr. Altorjay Sándor végzett joghallgatót díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká;

a budapesti törvényszék dr. Daima József budapesti lakos, ügyvédet a törvényszék területére állandó bítes tót tolmácsosá;

a dohányjüvedéki központi igazgató Akter László segélydíjas kezelési gyakornokot ideiglenes minőségű irodaségédtiszté nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Massard Hona nagyhalmai és Mohaupt Erzsébet nagyvarjasi áltami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte;

az igazságügyminiszter Zöld Gy. János máramaroszigeti törvényszéki telekkönyvvezetőt a beregszászi törvényszékhez helyezte át, Dévényi György salgótarjáni és Homoga János egri járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Pályázatok. A brassói pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vigyázói állásra április 24-ig; a budapesti egyetemen szolgai állásra 6 hét alatt; a privigyei járásbírósnál hivataliszolgai állásra április 10-ig; a kapuvári járásbírósnál szolgai állásra 4 hét alatt; a brassói törvényszéknél bírói állásra, a vasköhi járásbírósnál albírói állásra, a marosvásárhelyi ítélőtáblánál bírói állásra 2 hét alatt; a szekelykeresztúri járásbírósnál hivataliszolgai állásra április 11-ig lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

		méter		méter			
		febr. 26. febr. 25.		febr. 26. febr. 25.			
Inn	Schärding	0.95	1.08	Tisza	M.-Sziget	0.56	0.60
	Passau	2.55	2.76		Tekéháza	0.76	0.83
	Linz	0.14	0.19		V-Namény	0.88	1.33
	Bécs	0.04	0.28		Tokaj	2.31	2.56
	Pozsony	1.76	1.03		Tiszafüred	2.36	2.62
	Komárom	3.04	3.25		Szolnok	2.42	2.64
	Budapest	2.48	2.75		Csongrád	2.14	2.20
	Paks	1.68	1.85		Szeged	2.51	2.49
	Mohács	2.90	2.91		T.-Becse	2.59	2.50
	Gombos	3.86	3.80		Titel	3.75	3.88
Morva Vág	Ujvidék	3.50	3.37	Körös	B.-Ujfalu	0.37	0.31
	Pancsova	3.90	3.83		Csucs	0.32	0.46
	Orsova	3.88	3.85		N.-Várad	0.01	0.06
	Morvafalu	2.64	2.78		Belényes	0.38	0.53
	Zsolna	1.56	1.50		Tenké	0.12	0.14
	Trencsén	1.11	1.08		Gurabonc	0.55	0.56
	Szerec	2.04	1.76		Borosjenő	0.06	0.04
	Szt.-Gothárd	0.18	0.15		Békés	0.84	0.90
	Sárvár	0.69	0.63		Gyoma	1.44	1.48
	Győr	2.81	2.86		Gy.-Fehérvár	0.14	0.26
Dráva	Varasd	1.65	1.62	Maros	Branyicska	0.46	0.54
	Zákány	0.22	0.05		Soborsin	0.88	0.88
	Barcs	1.15	0.91		Arad	0.14	0.14
	Eszék	2.04	0.00		Makó	0.50	0.50
	M.-Szerdab	1.22	1.18		K.-Kostély	0.84	0.86
	Zágráb	1.52	1.54		Kiszató	0.84	0.84
	Sziszák	5.93	5.82		Temesvár	0.48	0.44
	Mitrovicza	5.22	0.00		Becsikerek	0.27	0.21
	Dees	0.32	0.37				
	Szatmár	0.86	1.02				
Száva	Kraszna N.-Majtény	0.76	0.74				
	Latorczamunkács	0.56	0.48				
	Laboroz Homonna	0.70	0.56				
	Perccseny	0.00	0.00				

„EGYETERTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: **PAJOR MÁTYÁS.**

Heti műsor:

1910. február hó	Nemzeti Színház	II. kir. Operaház	Varszinház	Vigszinház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Fővárosi Városi Színház
28 Hétfő	Az ember tragédiája	Varázstuvola	—	A masamód	Gígezs és Tudó	Luxemburg grófia	Na oleon	A pesti zsidó
1 Kedd	A nagyasszony	Cermen	—	A kis czukros	A kuruzsló	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
2 Szerda	A botrány	—	Liliomfi	A masamód	Gígezs és Tudó	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
3 Csütörtök	A nagyasszony	Téli rege	—	A kis czukros	Faust	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
4 Péntek	Brassbound kapitány megterése	—	—	A masamód	Gígezs és Tudó	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
5 Szombat	Váljunk el	Fra Diavoló	Ismerd meg magad	A kis czukros	A kuruzsló	Jánoska	Az Országos Szín-művészeti Akadémia előadása.	A pesti zsidó
6 Vasárnap	Fry Pál	Pillangó kisasszony	—	Liliom	A sötét pont	Fanczos huszárok	—	Trenk Báró
	A nagyasszony	—	—	A masamód	Gígezs és Tudó	Luxemburg grófia	—	A pesti zsidó

Szerkesztői üzenetek.

Sárka. „Meddig maradnak még bakfis!” Igy sóhajt föl — ne haragudjék! — kissé komikus kétségbeeséssel. Mamája, ugyanis, nem engedi meg, hogy haját divatorfrizuráig törzitsa, hanem azt szendén hátrasimítja s czopfba fonva a hátán k... lógatja. Nem engedi meg, hogy hosszú szoknyát viseljen, e helyett restelnivaló bokorgrós szoknyába bujtattja. Egész farsangon át nem vitték bálba, hogy „majd egy vagy két év múlva is ráérsz meg!” Ha vendég jön, tisztességtudó pukedli után, visszavonulhat a szobájába kézimunkázni vagy skálázni. Eretlen gyermeklányakkal barátkoztatják s szórakozásul délutánokint elmehet a Petőfi-terre — diabolózn! Pedig — így írja — már régen nem bakfiss! Már felnőtt kisasszony... a múlt hónapban lett 16 éves. „Tizenhat év pedig már hajadoni kor, ugy-e szerkesztő bácsi?” De hát, — az a baj! — van egy 18 éves nénye, aki még nem ment férjhez és mamájának az a fixa ideája, hogy magácska addig fog kurtaszoknyában bakfisskedni, míg Vera nénye főkötő alá nem kerít. „Hátba veleny maradt!” — kiált föl rémülten. Megnyugtathatjuk, Vera nagysád nem sokáig marad pártában... és egy „16 éves érett hajadon”-nak nem árt meg a gyermekszoba levegője, sőt — jósóhatjuk — vissza fog oda még kívánczolni valaha!

Sz. Sándor. (B—e.) A kereskedelemügyi miniszter hirdette a pályázatot új posta- és távirde-értékjegyekre és pedig a koronaértékű bélyegekre egy, a fillerértékűkéhez pedig négy, egymástól feltűnően eltérő tervezetre. A képminták 19/23 mm., vagy esetleg 22/34 mm. nagyok legyenek, illetve a törzrajzok ezen mérték négy-avagy hatszoros nagyságában készítendők, fehér alapon fekete tollrajzban. Pályadíjak: egy 2000 koronás, két 1500 koronás és két 1000 koronás. A pályázat titkos és ez évi december 31-én jár le.

K. E. 7829. Intézkedni kell tehát az iránt, hogy akár a hivatalban levő bába, akár más nő, a legközelebbi babaképzőintézetben késedelm nélkül kiképeztessek. Ha más nő vállalkozott, akkor az új oklevelével letelepszik és akkor a másik — nem okleveles — a hivatalát, sőt a jogosultságát is, egy év alatt a törvény alapján mindenesetre elveszti. Ez akkor semmi sem áll az útjában annak, hogy a meglevő okleveles bábát községi bábának megválasszák. Ha pedig az oklevelet maga a hivatalban levő bába szerezte meg, akkor a komplikáció önmagától elesik.

S. B. né. P—ny. A kotlósek aól kikerülő tojáshejat össze kell szedni, megszárítani, porrá zúzni s a baromfi takarmányába bekeverve újra fektetni. A héj nagyrészt szénasavas mészből áll, amelynek, mint esontképző anyagnak haszna nyilvánvaló. A tyukban is hamarabb kifejlődik a tojás, ha a hozzá kellő anyagokat könnyű feldolgozásra alkalmas alakban veheti magához.

B. Lajos. A német hivatalos világ lájja, hogy a pangermánok igazgatásainak milyen káros következményei vannak meg Amerikában is, mert feligatják ugy a kis, mint a nagy nemzeteket és félelemmel, bizalmatlansággal töltik el. Ha azonban a hivatalos világ el is fordul tőlük, ok a társadalmi segítségével tovább dolgoznak és kivált az osztrák pangermánok úgy nyíltan, mint alattomban hazafias németiségüket minden áron el akarják a magyarságtól idegeníteni. A németországi „Verein für das Deutchtum im Auslande”, mely a Németország határain kívül élő 30 milliónyi németiséget veszi gondjai alá s a magyarországi németekre is ki-terjesztő működését, 40.000 taggal dicsekszik és évi 337.000 márkával dolgozik.

B. Ferencs. Az ilyen elfoglalt kérdésekre Ignottussal feleljen: „Akinél szolgál-művészet kell, az ne kereskedjen költőknél; az mondja ki egyszerűen, hogy csak egy művészet a művészet: a czigányé.” Léven ez az egyetlen művész, aki úgy húzza, amint parancsolják.

Új iskola. A rajzitanító nem kötheti le a tanulókat érdekes kísérletekkel, sem élénk előadásával, viszont a tanulóknak mit sem kell könyv nélkül tanulni, vagy elszavazni. A rajzolásnál huzamos megfigyelés, a fel-fogott dolgok, benyomások pontos ábrázolása utján tanulja meg azt, hogyan kell a forma lényegét megérteni, hogyan tehet szert önálló ítéletre, végül hogyan sajátítja el a kelő ügyességet a formák visszaadásában: a tulajdonképpeni rajzolásban.

S. Márton. K—a. A légzőszervek legtöbb lobia és sok fertőzés a levegőnek szájon át való belégzése útján kerülnek. Tanítsa meg gyermekeit arra, hogy az orron keresztül vegyék a levegőt, ha piszkos, poros levegőn keresztül haladnak, ha fertőzésre gyanus helyiségen kénytelenek átmenni, de nagy hidegben is.

P. Béla. Vásár. A befogadásról köteles az igazgató az intézet székhelye szerint illetékes kir. járásbíró-ságnak és a beteg lakhegye, ha pedig ez ismeretlen, az intézet székhelye szerint illetékes gyámhatóságnak, valamint az intézet felügyeleti hatóságának (77. szakasz.) 24 óra alatt jelentést tenni.

S. M. Abauj-Szemerc. Legalább annyival kell rendelkezniök, hogy abból két hétig föntartsák magukat. Ezt az összeget az Egyesült Államokban husz dollárban állapították meg; a mi pénzünkben száz korona. Utlevélt csak azoknak adnak, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek vagy csak ideiglenes tartózkodásra mennek ki.

Ambitio. Minden levélre felelünk. Bizonyára nem kaptuk meg. Sziveskedjék a kérdést megismételni.

Sch. Iona. Budapest. Alkalmadtán sorra kerülnek.

Tiszamenti. Talán idővel javulni fog; most még nem úti meg az irodalmi mértéket.

BŐRBAJOKAT

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

szüntet meg legjobban. A leg-tisztább alkotórészek, a melyek izletes módon könnyen emészthető krémme egyesítettek a ki-lő SCOTT-féle eljárás által, a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hirnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál. Egy eredeti üveg ára 2 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsióvásárlásánál a SCOTT-féle módszer védőegységét — a halaszi kerület ügyészségébe venni.

Egész országban jó hírnevű Koch I-féle törv. védett „Európa” szabásati rendszerrel 5 óra alatt garancia mellett tanulhat bárki mindenféle művészetet: a czigányé. Léven ez az egyetlen művész, aki úgy húzza, amint parancsolják. divatu :: női ruha szabást 15 kor. Nap-pali, esti tanfolyamok. — Az „Európa” szabásati 5 korona utasítással is megrendelhető.

KOCH I., Budapest, VI., Petőfi-utca 5. 28124

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap az északi határmezsgyéknél volt 5 mm. körüli eső és szóróványosan kisebb területeken 1 mm.-t meg nem haladó csapadék. A hőmérséklet nyugaton erősen emelkedett, míg egyebütt változatlan. A maximum 17 C. volt Eszéken, a minimum —3 C. Botfalun.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Lényegtelen hőváltozás és elvettve csapadék várható. (Sürgöny-progn.: Enyhe, elvettve csapadék.)

Table with columns: Állomás, Lángyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmér-éklet max. min.

Felolós szerkesztő: PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

BUDAPESTI ERTEKTŐZSDE table with columns: Pénz, Aru, and various financial entries like Magyar aranyjárdék, Pesti magy. kerek. bank, etc.

Table with columns: Pénz, Aru, and entries under Záloglevelek, elsősbségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok.

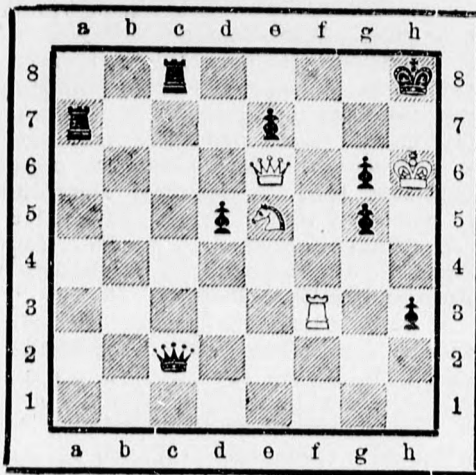
Table with columns: Pénz, Aru, and entries under Gőzmalmok, Iparvállalatok, Kőzetmalmok, and various industrial companies.

Table with columns: Pénz, Aru, and entries under Iparvállalatok, Kőzetmalmok, Sorsjegyek, and various other financial and industrial items.

SAKK.

53. számú feladvány.

Coultaus J., A. Newyork.

Matt a harmadik lépésre.

314. számú játszma.

Játszották Székesfehérvárott 1909 augusztus havában; egyik játszma az első matchnek, amely 8:1 arányban Cseh István győzelmével végződött.

Spanyol játék.

Világos: Exner Győző. Sötét: Cseh István.

- 1. e2-e4 e7-e5
- 2. Hg1-f3 Hb8-c6
- 3. Ff1-b5 a7-a6
- 4. Fb5xc6 d7xc6
- 5. d2-d4 e5xd4
- 6. Vd1xd4 Vd8xd4
- 7. Hf3xd4 c6-c5
- 8. Hd4-f3
- 8. Hd4-e2
- 9. 0-0 Fc8-d7
- 10. Hb1-c3 Ff8-d6
- 11. Fc1-e3 f7-f6
- 12. Ba1-d1 Hg8-e7
- 13. Bd1-d2

Jobb és szokásosabb itt 8. Hd4-e2.

A bástyák kettőzése nem célszerű; ezáltal csak a világos tisztek mozgékonyasága lesz meggátolva. Helyesebb volt 13. Bf1-e1 s utána esetleg Hf3-d2.

13. Bh8-e8

14. Bf1-d1 He7-c6

Világos akadályozza a fenyegető He6-a5-c4-et, de erre viszont más oldalról jön a veszedelem

15. Fd7-g4!

16. h2-h3

Világosnak nincs sok választása, a természetellenes 8. lépés következménye, hogy az e4-gyalog megvédése nehézséggel jár. Sötét fenyegetett 16. ... He6-e5-te!

16. Fg4-h5

17. g2-g4 Fh5-g6

18. Hc3-a4 Fg6xe4

19. Hf3-e1 He6-e5

Számításba jön 19. ... c5-c4.

20. Ha4xc5 Hc5-f3+

21. He1xf3 Fe4xf3

22. Bd1-f1!

Az egyedüli lépés, fenyegetett 22. ... Be8xc3 s utána 23. ... Fd6xc5.

22. h7-h5!

23. g4-g5

A gyalog ütése után sötét döntő támadást kapna a h-vonalon.

- 23. f6xg5
- 24. He5-d3 g5-g4
- 25. Hd3-e1 Ff3-c6
- 26. h3xg4 h5xg4
- 27. Fe3-g5 Be8-h8

A nyílt h-vonallal sötét döntő előnyben van.

- 28. f2-f3 Bd8-f8
- 29. Kg1-f2 g4xf3
- 30. He1-d3 Bf8-e8
- 31. Bf1-e1 Bb8-h2+
- 32. Kf2-f1 Bh2-h1+
- 33. Kf1-f2 Be8xe1
- 34. Hd3xe1 Fd6-c5+
- 35. Kf2-g3 Bh1-g1+
- 36. Kg3-h4 Bg1xg5

315. számú játszma.

Játszották Lexingtonban 1909. november 26. A match utolsó játszmája.

Vezéresel.

Világos: Marshall. Sötét: Showalter.

- 1. d2-d4 d7-d5
- 2. e2-c4 e7-c5
- 3. d4xe5 d5-d4
- 4. Hg1-f3 Hb8-c6
- 5. Hb1-d2 Fe8-g4
- 6. h2-h3 Fg4xf3
- 7. Hd2xf3 Vd8-e7
- 8. a2-a3

Világos sikerrel meg tudja tartani a nyert csolgyalogot, miért is sötét részéről ez az elleneszerű megnyitás nem bizonyul kielégítőnek.

- 8. 0-0-0
- 9. Fe1-g5! f7-f6
- 10. e5xf6 g7xf6
- 11. Fg5-f4 Ve7-e4
- 12. Vd1-d2 d4-d3
- 13. Vd2-e3

Világos ezzel elejét veszi minden támadási lehetőségnek.

- 13. Vc4xc4
- 14. e2xd3 Ve4-f7
- 15. Ff1-e2 Hg8-e7
- 16. 0-0 He7-d5
- 17. Ve3-d2 Bb8-d5
- 18. Ba1-c1 Hd5xf4
- 19. Vd2xf4 Vf7-e6
- 20. Vf1-e1! Bd8-d5

A legjobb volt még a vezéresere; a tett lépésre világos rohamosan nyer.

- 21. Hf3-d4! Ve6-f7
- 22. Hd4xc6 b7xc6
- 23. Fe2-f3 Ff8-d6

Sötétnek itt már nincs védelme.

- 24. Bf1-e1 Vf7-d7
- 25. Ff3xd5 c6xd5
- 26. Vc4-a6+ Ke8-d8
- 27. Va6xa7 Vd7-g7
- 28. Va7-a8+ Kd8-d7
- 29. Va8xd5 feladja.

Sakk-hírek.

A Budapesti Sakk-Kör versenyén Maróczy Géza mesteren kívül még a következő tizenegy játékos vesz részt: Barász Zs., Balogh János, Grenesarsky M., Kiss L., Lovas Gy., Merényi L., Molnár J., Petényi G., Somló J., Strasser J. és Vas Géza.

Newyork. Január 24. óta Marshall és Rosenfeld között tíz játszmából álló sorozatos mérkőzés

folyik, melynek eddigi eredménye a következő: Marshall 4, Rosenfeld 1, remis 1.

Pétervár. A pétervári sakk-kör legutóbbi két forduló versenyére a következő eredménnyel végződött: Freyman, Lebedew, Löwenfisch 7, Dus-Choimirski 4, Helbak, Terescsenko 2 1/2. A bizottság döntése szerint azonban az első díjat egyedül Freyman kapta.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 26. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Sándor Lajos predeali fővámhivatali gyakornokot a zsilyajdevulkáni mellékvámhivatalhoz ellenőré, Sárközy Jenő budapesti fővámhivatali gyakornokot az ujvidéki fővámhivatalhoz vámségédtiszté;

a honvédelmi miniszter dr. Altörjay Sándor végzett joghallgatót díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká;

a budapesti törvényszék dr. Daima József budapesti lakos, ügyvédet a törvényszék területére állandó bítes tót tolmácsosá;

a dolányjüvedéki központi igazgató Akter László segélydíjas kezelési gyakornokot ideiglenes minőségű irodasegéd-tiszté nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Massard Ilona nagyhalmgyi és Mohaupt Jenő erzsébet nagyvarjasi állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte;

az igazságügyminiszter Zöld Gy. János máramaroszigeti törvényszéki tevékenységét a beregszászi törvényszékhez helyezte át, Dévényi György salgótarjáni és Homoga János egri járásbírókat külön-külön áthelyezte.

Pályázatok. A brassói pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vigyázói állásra április 24-ig; a budapesti egyetemen szolgai állásra 6 hét alatt; a privigei járásbírósnál hivataloszolai állásra április 10-ig; a kapuvári járásbírósnál szolgai állásra 4 hét alatt; a brassói törvényszék bírói állásra, a vasközi járásbírósnál albirói állásra, a marosvásárhelyi ítélőtáblánál bírói állásra 2 hét alatt; a székelykeresztúri járásbírósnál hivataloszolai állásra április 11-ig lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

		méter		méter				
		febr. 26. febr. 25.		febr. 26. febr. 25.				
Duna	Schärding	0.95	1.08	Tisza	M. Sziget	0.56	0.60	
	Passau	2.55	2.76		Tekeháza	0.76	0.83	
	Linz	0.14	0.19		V-Namény	0.88	1.38	
	Bécs	0.04	0.28		Tokaj	2.31	2.56	
	Pozsony	1.76	1.03		Tiszafüred	2.36	2.68	
	Komárom	3.04	3.25		Szolnok	2.42	2.64	
	Budapest	2.48	2.75		Csongrád	2.14	2.20	
	Paks	1.68	1.85		Szeged	2.51	2.49	
	Mohács	2.90	2.91		T-Becse	2.59	2.50	
	Gombos	3.86	3.80		Titel	3.75	3.68	
Móra	Ujvidék	3.50	3.37	Körös	Hoór	0.12	0.12	
	Pancsova	3.80	3.85		Tapoly	Bártfa	0.80	0.88
	Orsova	3.88	3.85		Bodrog	Ladmóca	3.96	3.96
	Morvafalu	2.84	2.78		Sajó	Zsoltca	2.80	2.68
	Zsolna	1.56	1.50		Hernád	H-Németh	1.32	1.35
	Trencsén	1.11	1.08		Berettyó	Margitta	0.11	0.11
	Szered	2.04	1.76		B-Ujfalu	B-Ujfalu	0.37	0.31
	Szt.-Gottbárd	0.18	0.15		Maros	N-Várad	0.01	0.06
	Sárvár	0.69	0.63			Csucsa	0.32	0.46
	Győr	2.81	2.86			N-Várad	0.01	0.06
Vasas	1.65	1.62	Belenyes	0.38		0.78		
Zákány	0.22	0.05	Tenke	0.12		0.14		
Barcs	1.15	0.91	Garabony	0.55		0.56		
Eszék	2.04	0.00	Borosjenő	0.06		0.04		
M-Szerdah	1.22	1.18	Békés	0.84		0.90		
Zágráb	1.52	1.54	Gyoma	1.44		1.48		
Sziszek	5.98	5.82	Gy-Fehérvár	0.14		0.26		
Mitrovicza	5.22	0.00	Branycska	0.46	0.54			
Deés	0.32	0.37	Soborsin	0.88	0.88			
Szatmár	0.86	1.02	Arad	0.14	0.14			
Kraszna N-Majtény	0.76	0.74	Makó	0.50	0.50			
Latorcza-Munkács	0.56	0.48	K-Kostély	0.84	0.80			
Laboroz Homonna	0.70	0.56	Kiszató	0.84	0.84			
Ung Perocseny	0.00	0.00	Temesvár	0.48	0.44			
			Becskerek	0.27	0.21			

„EGYETERTÉS“

politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Heti műsor:

1910. február hó	Nemzeti Színház	III. kir. Operaház	Varszini	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Fővárosi Városi Igazgatói Színház
28 Hétfő	Az ember tragédiája	Varázsfuvola	—	A masamód	Gigesz és Tudó	Luxemburg grófia	Na oleon	A pesti zsidó
1 Kedd	A nagyasszony	Cermen	—	A kis czukros	A kuruzsló	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
2 Szerda	A botrány	—	Liliomfi	A masamód	Gigesz és Tudó	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
3 Csütörtök	A nagyasszony	Téli rego	—	A kis czukros	Faust	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
4 Péntek	Brassbound kapitány megrerése	—	—	A masamód	Gigesz és Tudó	Luxemburg grófia	Napoleon	A pesti zsidó
5 Szombat	Válj-nk el	Fra Diavoló	Ismerd meg magad	A kis czukros	A k-ruzló	Jánoska	Az Országos Szín-művészeti Akadémia előadása.	A pesti zsidó
6 Vasárnap	Fry Pal	Pillangó kisasszony	—	Liliom	A sötét pont	Fanczos huszárok	—	Trenk báró
	A nagyasszony	—	—	A masamód	Gigesz és Tudó	Luxemburg grófia	—	A pesti zsidó

KÜLÖNFÉLÉK.

Számadás.

Ugy fájnak, fájnak a magányos esték, —
Mért is szerettem mindig olyanokat,
Kik tölem soha meg nem érdemelték.

Nem lelkeimhez illő, mind, kire vágytam, —
Mért jött elém Balzac, csak ő a bűnös,
Megtisztult volna már régen a vágyam.

Fáj, hogy másnál magam különbnek tudom, —
Mért képzelem olyanok, kit szeretnék,
Hogy tán rá se lelek az élet-uton.

Fáj, hogy munkába öltem legszebb időmet, —
Mért hagytam elmenni annyi dalt, mámort,
Az árnyékok már lelkeimre nőnek.

Számadásra hívom a lelkeimet, —
Mít ér minden, ha elszalasztott órák
Öröme szemrehányón rám nevet.

Jövöm, ha majd multamma! leszámol,
Lesz-e olyan emlék, lesz-e olyan egy is,
Mi magányomnál majd be nem vádol?

... És a magány elém hoz egy régi éneket:
Szép régi mesét szép barna leányról, —
S rámezőfől versem s én álomra ébredek.

Sikabonyi Antal.

(Francia társasjáték a XVIII. században.)

Fiatalság bolondság, tartja a magyar közmondás, s valóban az évszázadok sok mindenben különbözhetnek egymástól, de egyben megegyeznek: a fiatalság csapongó jókedve mindig megvolt, a duzzadó életerő bohó játékokban nyilatkozott meg. Egy régi francia könyvben olvassuk, milyen érdekes játékokkal üzték az időt a XVIII. század fiataljai. Mennyi tréfás büntetést szenvedtek el a zálogosdínál, midőn ki kellett váltani a rossz felelet miatt zálogba adott tárgyat! Baiser sans le chandelier (csókolni a gyertyatartó alatt) volt a leggyakoribb szórakozásuk. A két fiatal az égő láng alatt értette össze ajkát s fölöttük a gyertya inogott és emlékesöppet hullatott a boldog bűnösökre. A szellemes francziák közt a rimjáték is nagyon járta. A kérdező azt mondta: Je vous vend ma cassette: que voulez-vous, qu'on y mette. (Eladó

a kazettám, mit tegyek bele?) Erre azután ette végü szavakkal kellett felelni. Jöttek azután a feleletek: Une noisette (egy meggyorót), une assiette (egy tányért), une cuvette (egy csészét), stb. Érdekes volt és a kort is jellemezte a silhouette (árny-)játék. Átlátszó függöny mögött vonultak föl a fiatalok tréfás ruhákban, nők férfiruhában, férfiak főkötőben, az arczot elintorítva s nagy volt az öröm, ha valakit megismertek alakjának kontur-vonalairól. Charles Monselet meséli, hogy egyszer maga Chateaubriand is elvonult a vékony függöny mögött. Bizony nem csinálta dolgát valami ügyesen. Alighogy megjelent a függöny mögött, nevéből visszhangzott a terem s a nagy író megérezte vállain az éveket, amelyek hirmet hoztak, de ifjúságot vittek. Volt dugdosó-játék is. Ha a kereső a tárgyhoz közelített, a hegedüs mind erősebben játszott s ha halkult a játék, ez annak volt a jele, hogy a kereső távolodott az eldugott tárgytól. Egyszer Viotti, a híres hegedüs volt meghíva egy társaságba s egy rajongója — gombostűt rejtett el, hogy a keresés annál tovább tartson s annál hosszabban gyönyörködhesen a mester fenséges játékában. A francia temperamentumot jellemzi: a Pince sans rive (csipés nevetés nélkül). A kis áldozat a szoba közepére állt. S most odalépett hozzá az ifju s orrán, homlokán, vagy arczán megcsipte. Ha a leány elnevette magát, zálogot adott, büntetést állt. A tréfás fiuk bekormozták kezüket az égő gyertyánál. Csipésük nyoma ott feketélt a leány orra hegyén, mögötte össze-összenevettek s a kicsike hordta a jelt egész estén s volt nevetés, derű, öröm a jókedvű francziák között.

(Gutenberg sirja.) Sokáig azt hitték, hogy Gutenberg, a könyvnyomtatás feltalálója a mainzi ferenczrendi kolostor templomában van elhelyezve. Néhány évvel ezelőtt azonban a templom alatt elterülő sírboltokban kutattak Gutenberg holtteste után és nem találták meg. Ujabb kutatások most kiderítették, hogy Gutenberg nem Mainzban, hanem Eltvilében halt meg, ahol élete utolsó éveit is töltötte. Eltvilében egy könyvnyomdában dolgozott, amely már 1465. óta állott fenn és Bechtermünze nevé tanítványának a tulajdona volt. Abból, hogy Gutenberg Eltvilében halt meg, azt következtetik, hogy ott is van eltemetve, még pedig vagy az eltvillei plébánia-templom sírboltjában, vagy a templom körül elterülő temetőben. Az eltvillei plébánia-templomot most revonálják és ez alkalommal kutatni fognak Gutenberg sirja után.

(London, Páris, Berlin.) Dr. Schmidt Hermann német tudós érdekes közleményben foglalkozik a nagyvárosok fejlődésének kérdésével. A tudós szerint ugyanis a kulturáramok lakossága mindinkább a városokba torlódik, míg a vidék hova-tovább egyre veszít jelentőségéből. Ez a számosság, nagy várossal bíró ipari állammá való átalakulás az újabb idők jelensége. Így például a mai német birodalom területén 1816-ban még csupán két város volt és pedig Berlin és Hamburg, amelyeknek lakossága meghaladta a százezret, míg jelenleg már 37 ilyen nagyváros van, amelyeknek összes lakossága a német birodalom népességének 20 százalékát teszi. A jelenlegi nagyvárosok fogalma egyébként túlhaladja az illető város területét, amelyhez a közvetlen környéken és az elővárosokon kívül rendszerint a szomszédos városok is hozzászámítandók. Például Berlin területén 1905-ben 2,040,148 volt a lakosság lélekszáma, míg a szélesebb értelemben vett Nagy-Berlin népessége 2,881,831 lélekre rugott. Ezen az alapon az utolsó hivatalos kimutatások szerint a lakosság száma Nagy-Londonban (1901-ben) 5,879,000, Nagy-Párisban (1906-ban) 3,592,000 és Nagy-Berlinben (1905-ben) 2,282,000 volt. Az egyes városok fejlődése az utolsó száz év alatt így alakult: Nagy-London (1801) 1,000,000, (1861) 2,964,000, (1901) 5,879,000. Nagy-Páris (1801) 608,000. (1861) 1,884,000, (1901) 3,448,000. Nagy-Berlin (1801) 181,000, (1861) 577,000, (1901) 2,469,000. A tizenkilencedik században tehát London és Páris lakossága mintegy hatszorosra, Berliné viszont a tizenháromszorosra emelkedett.

(Különös üdvözlési módok.) Nem mindenütt üdvözik egymást úgy az emberek, mint nálunk Európában, ahol a kalapemelés és a kézszorítás az általános üdvözlési formák. A primitív népeknél sok olyan üdvözlési forma járja, amelyekből a be nem avatott ugyancsak megijed. Darwin egy öreg tűzföldi emberről tesz említést, aki baráti érzelmeinek a nagy tudós iránt az által adott kifejezést, hogy a tudós mellett simogatta és közben olyan hangot hallatott, mint amilyennel a tyukot szokás hívni; azután pedig hirtelen háromszor egymásután jól hátbaitotta Darwint. A Niger-folyam mentén lakó négerek is furcsa módon üdvözik egymást. Ha két néger egymással találkozik, akkor kezüket ökölbe szorítva villámgyorsan ölelik át egymást négyszer-öttször különösen; jó indulatnak és baráti szeretetnek a jele, ha azonkívül tenyerükkel egymás bordáira ütnek és az öklöt egymás orra alá tartják.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

23

A szeméhez emelve a lorgnettjét s rábámult a gyermekre.

— Nos, gyere most ide hozzám, had nézzek meg én is, — mondta Augustza parancsoló hangon.

A gyermek a kezét a hátán összekulcsolta s gyanakvó pillantással és dobogó szívvvel lépett közelebb.

— Te, ugyebár, már régen itt vagy?

A gyermek fejével intett igent.

— Miért vagy olyan csuf? Gonsz, kis leány? Hogy a leányok mind elszöknek előled?

Semmi válasz.

Csak egy vad, átható pillantás és homokránczolás.

— Igazán nem tudom, mit kezdünk veled, — folytatta kétségbeesett hangon Augustza. — Kénytelen leszek, hogy téged iskolába adjalak.

— Oh, ahoz még tulságosan kicsi, — szólt közbe Rosabel. — Különbén fogadni merek, hogy félig sem olyan fekete, amint őt lefestik.

— Na, amit azt illeti, éppen elég fekete, — felelte Augustza. — Láttál valaha ilyen kezeket, vagy körmeiket? De máról-holnapra nem tudunk gverekleányt kapni!

— Szabad Nixonékhoz menni a portásházba? — szólt közbe a kis leány tiszta, csengő hangon. — Toosie Bob és Katie szívesen megtartanak engem örökre.

— Nem, semmi esetre sem! — kiáltotta lady Scantlands. — Nos, hallgasson ide, Martin, — folytatta és megfordult a komorna felé. — Tulajdonképpen maga felügyelete

alá vehetné miss Ellát, — csak egy hétre, vagy tíz napra, addig, amíg én itt maradok. Addigra majd csak találunk egy megfelelő személyt.

Martin arca hirtelen megnyult és első-tétedett.

— Oh, természetesen nem kívánjuk, hogy ingyen tegye. A kicsike magánál ehetik a régi gyermekszobájában, de arról okvetlen gondoskodnia kell, hogy rendesen fel legyen öltözve. Jó cipőt és ruhát kapjon és maga mellett maradjon. Hiszen azelőtt gyermekek mellett volt és érti a velük való bánást. Velem pedig nincsen sok dolga, — tette hozzá és hirtelen a parkájához nyult. Ha jól fog gondoskodni miss Elláról, hálásak leszünk.

— Igen, kegyelmes grófnő.

— Természetesen, soha nem szabad a szalomba, vagy annak közelébe jutnia és a vendégeknél nem szabad, hogy lássák. Különbösen így, ebben az állapotban. Az első, amire legnagyobb szüksége van, egy jó fürdő. Nem gondold, gyermekem? — kérdezte az öreg hölgy Ella felé fordulva.

— A vacsorámat szeretném, — volt a váratlan felelet.

— Igen, igen, természetesen. De hát mondd meg, mit ettél és hol vacsorára?

— Seholy. Toosie Nixon adott többnyire egy darab zsíros kenyert és hozzá szilvát.

— Istenkém, micsoda ételek! Hiába, semmisen ér föl az ifjúsággal. Ilyen vacsora a halálom lenne. Most azonban mondj szépen jó éjt és menj enni és légy jó, kedves gyermek.

Mialatt lady Scantlands még beszélt, Martin kinyitotta az ajtót, mire a gyermek egyenesen kiment, anélkül, hogy a jelenlévőkről tudomást vett volna.

— Micsoda módor! — szólt Augustza. — Egy lehetetlen teremtés, — igazi neveletlen vadóc!

— A szegény gyermek nem érti jobban.

— mondta az öreg nő engedékenyen. — Valóban Augustza nem bokolhatok a mostoha testvérekéhez.

— Nem, hiszen valóságos borzalom! — felelte miss Movbray elkeseredetten. — Olyan, mintha egy malomkő lógna a nyakamban. Bár sohasem született volna meg.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Látható kedvtelenséggel költözködött be Martin lady Scantlands komornája a gyermekszobába ápolójával. Saját kifejezése szerint ezért a „kellemetlenségért“ tíz shillinget adnak neki egy hétre: de mindennek dacára el volt határozva, hogy nem sokat fog törődni a vad gyerekekkel. Elhozta neki a vacsoráját, megfürdette, ráadott egy kis rongyos hálóingecskét és lefektette. Azután lezárta az ajtót, s ment a házvezető szobájába szórakozni.

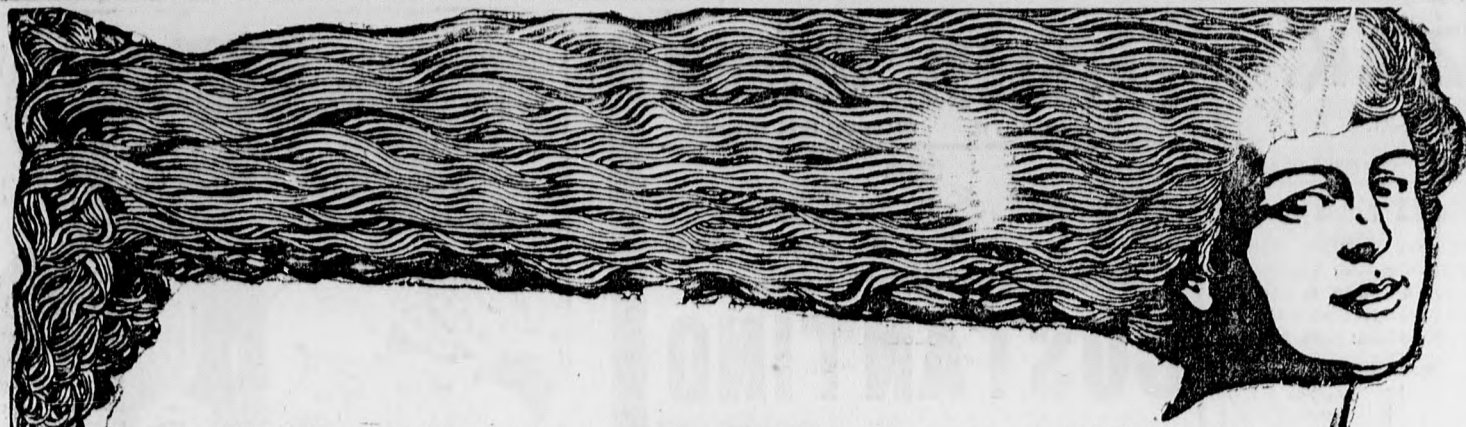
Alig tűnt el a leány, a kis Ella ismét kimászott az ágyából, hogy elmondja esti imádságát. Mert sokkal félénkebb volt, hogy azt idegen előtt elmondja, aki ezt a mulasztást különben nem látszott észrevenni.

Foszlott, kis ingecskéjében letérdelt a puszta padlóra s összekulcsolt kezekkel, komoly képpel elmondotta a Miatyánkot, azután hozzátette:

— Kedves, jó Istenkém, vidd el ezeket az embereket innen — a testvéreimet, az öreg nénit a szemüveggel és a Martint — és küldd vissza nekem Mamsot, Daddit és Zackot. Amen.

— Oh, Mams, — és hirtelen esukló zokogásba tört ki, — miért mentél el és hagytál itt ezeknél a rossz embereknél? Ezek nem akarnak rólam tudni; ki nem állhatnak, mindig szidnak, azt mondják, menjek el, a közelükbe se jöjjenek, ne is lássanak engem; senkisésem törődik már velem, — csak a Nixonok.

(Folyt. köv.)

Az okszerű hajápolást egybe kell kapcsolni egy jó, kipróbált hajnövesztő szerrel és óvakodjunk a reklámosan kidicsért értéktelen és többnyire ártalmas vizektől. Egyedüli kipróbált és kitűnő voltánál fogva elimert szer a mi gumónk, melynek

„IPE”

a neve, ez egy szenzációt keltő hajnövesztő-szer, amelyet Európában még nem láttak. Egy csomag „Ipe”-gumóból minden gyermek tud magának két liter „Ipe”-hajvizet előállítani. A hatása csodás és mindenki azt mondja rá: „Egyszer próbáltam, mindig használok.”

Az „Ipe”-gumó nem engedi a haj ősülését egész a késő korig, a haj kihullása megszűnik és tartós kezelés mellett a haj uj, buja tenyésztésnek indul! Már az első mosás után nyer a frizura, a haj illatossá lesz és pompás tömörségűvé válik. A korda rögtön eltűnik.

LEGJOBB

még a leggyöngédebb szőke hajnak is az „Ipe”-gumó. 1 nagy csomag „Ipe”-gumót küldünk mindenhol 4 koronáért, 1 fél csomagot 2 koronáért. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. — Gondot kell fordítani

a HAJ NÖVÉSÉRE!

A test és arc bőrének ápolására föltétlenül enyhe, még a leggyöngédebb bőrre is ártalmatlan szappanra van szükség. Csakis a mi

„OJA”

szappanunk kölcsönöz a bőrnek viruló színt, légyságot és simaságot, melyben mindenki gyönyörködik. A bőr minden tisztátalansága, minők: pórsenések, szeplők, vörösség, paraziták, ráncok stb.

akvetlenül eltűnnek az „OJA”-szappan használata folytán. „OJA”-tól a legkérgesebb kéz is elegánsá, gyöngéddé és finommá válik. A pórusok megtisztulnak és a tulságos izzadás csakhamar megszűnik. Rövid használat után be fogja Ön látni, hogy az „OJA”

nélkülözhetetlen

1 egész doboz „OJA”-csodaszappan K 2.—, 1 kis doboz K 1.—. Tessék azonnal megrendelni az összeg beküldése mellett (levélbélyegeken is lehet) vagy utánvétellel. „OJA” az egyetlen jó szer

a bőr ápolására!

Ajánljuk továbbá hírneves specialitásainkat:

RIORET, perui szappangyökér, garantálva elsimitja fiatalosan üdév és vakító fehérré teszi. **Eredeti csomag K 5.—.** Mintacsomag K 2.—.

INCARNAT halvány arcoknak gyöngéd, rózsás lehetet kölcsönöz. Teljesen fölismerhetetlen. **Nem kendőző-szer!** 1 doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—

Kaliforniai „OJA”-crème, előállítva Virginiaiából (a tavasz szépsége), ninos benne sem zsiradék, sem semmiféle festőanyag s reggel és este használandó, előzetesen „OJA”-szappannal való mosdás után. „OJA”-crème a legdurvább, vörös és felpattogzott bőrt nyomban bársonypuhaságra változtatja. 1 eredeti doboz Kaliforniai „OJA”-crème K 3.—, 1/2 doboz Kaliforniai „OJA”-crème K 2.—.

Kaliforniai „OJA”-puder az „OJA”-crème vagy az „OJA”-szappannal való mosdás után használják. Az „OJA”-pudernek előnye, hogy absolute láthatatlan és hogy mentes minden fémanyagoktól. A bőr az „OJA”-puder használata után nagyon gyöngéd és üde lesz. Ily meglepő hatású pudert Európában eddig még nem ismertek! Kaliforniai „OJA”-puder 1 eredeti doboz K 5.—. Kaliforniai „OJA”-puder 1 mintadoz K 2.—. (Fehér, rózsaszín, vagy crème).

Amerikai „OJA”-körömfény a körömöknek nyomban gyönyörű zománcos fényt kölcsönöz, mely 8 napnál tovább is eltart. Egy doboz K 2.—, 1/2 doboz K 1.—.

Szállítás naponta az összeg beküldése vagy utánvét mellett az

7555

„OJA” első amerikai illatszer-palotából

WIEN, I., PETERSPLATZ 11.

PRÁGA, OBSTGASSE 9.

Budapesten kapható a cégeknel: Thallmayer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Dr. Egger Leo és Egger J. gyógyszer-tár, VI., Váci-körút 17., Molnár és Moser, drogueria, IV., Koronaherceg-utca 11., Török József, Király-utca. és minden szakbéli nagyobb üzletben.

KWIZDA-FÉLE FLUID

Kigyó-védlely. Turista-fluid.

Kégy bevált aromattias be-örzölés az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpározók, vadászok és lovasok által sikerrel használva elő-és utóerősítésre nagyobb turák után. **Egész üveg ára K 2.— Fél üveg ára K 1.20** Kwizda-féle Fluid Valódián kapható a gyógyszer-tárakban. — Főraktár: **Török József** gyógyszer-tár, Budapest, Király-utca 12., Andrassy-u 26.

Tankönyveket és Segédkönyveket

Magyarország legrégebb és legnagyobb tankönyvkereskedésében

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer P. és Fiai) részvénytársaság

Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

Itt kapható

az elemi-, polgári-, közép-, felsőbb leány-, kereskedelmi- és magániskolákban s a szakkiskolákban használt minden levő minden tankönyv és segédkönyv a legújabb kiadásban.

Postai megrendelések a beérkezés napján azonnal elintéztetnek.

A kiadásunkban megjelent összes tankönyvek jegyzékét kívánatra készséggel megküldjük.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer P. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

ÉVŐESZKÖZÖK
EZÜSTBŐL és ALPACCA EZÜSTBŐL,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
A LEGELÖNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN EKSZERTELEPEN
BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körút 29.sz.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK. ÁRJEJYZÉK 2000°RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Meghülésből származó hurutos bajoknál használjon Réthy-féle czukorkát. Ára gyógyszer-tárakban 60 fillér.

Szabó Emil és Társa
Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz.
— Gresham-palota, a Láncz híddal szemben. —
Telefon 76-48. :: Sürgőnycim: Szabóék, Budapest.
Szállítunk **BOLINDER** nyersolajmotorokat, **DOBRY**-féle benzínmotorokat és cséplőgépeket, szivógázmotorokat és malomberendezéseket.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.
Viszontelárusítók kerestetnek.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. február 27-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárák.
Brassbound kapitány megtérése
Exotikus vígjáték 3 felvonásban.
Írta: Shaw, Bernárd.

Észmélyek:
Sir Howard Gál
Lady Cicely P. Márkus
Rankin Hajdu
Brassbound kapitány Pethes
Drinkswater Kovacs
Marzo Kürthy
Johnson Nádai
Redbrook Bonis
Kearney Somlay
Kádi Horváth
Sidi sejk Pálfi
Osman Mészáros
Matróz Földy
Hordár Abonyi

Kezdeté 1/2 3 órákor.

Este rendez helyárákkal.
A nagyasszony.

Történelmi vígjáték 4 felvonásban.
Írta: Szomorj Dezső.

Észmélyek:
Ferenx ezredes Pethes
József főherceg Odry
Kancz Gál
Storch báró Hajdu
Esztérházy gróf Mihályfi
Barkóczy prinás Molnar
Hadik gróf Pálfi
Hatzfeld gróf Rányi
Lesi gróf Nádai B.
Colloredo gróf Kürthy
Mária Terézia Jászai
Castellani Florence P. Márkus
Auersperg herg Cs. Alszéchy
Hohenhausen gróf Vízvári M.
Lieblich Mari Rátos A.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Istenek alkonya.

A »Nibelung gyűrűje« című zenedráma-trilógiának harmadik része egy előjátékban és 3 felv. Zenejét és szövegét írta: Wagner
Richard. Fordította: Radó Antal.

Észmélyek:
Sigfried Anthes
Günther Szemere
Hagen Venczeli
Alberich Dálnoki
Brünnhilde Vasquezné
Gutrune Ambrusné
Waltraute Fodorné
Voglande Szilágyiné
Wellgunde Berts
Flosshilde N. Valent V.

Kezdeté 7 órákor.

URANIA SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárák.

A tánc.

Kezdeté 1/2 4 órákor.

Este rendez helyárákkal.

Napoleon.

Írta: Pászár Gyula.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

A min. v. és köz. miniszter elismerő leltárával kitüntetve
Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelőb
FOGORVOSI INTEZETE
Áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**
Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak
Tartós fogtömések. Szájpadlás nélküli műfogak
Fogműtések (altatásban is). Jól használható fogorvok el-
készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Videóképek félnap alatt megkapják műfogukat

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma
2 ELŐADÁS 2
kezdetük 4 és 8 órákor.

Mindkettőben fellép:
COSTANTINO BERNARDI

Délutáni mérsékelt helyárák.
Jegyelővétel délelőtt 10-1 óráig és délután 3-6 óráig a nappali pénztárnál.

Alkalmi vételt
ajánl szép és finom
butorok,
perzsa-
szőnyegek,
csillárok-ban
a legnagyobb alkalmi lakásberendezési
áruház
VI., Lázár-utca 3.
(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)
Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nél-
kül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

Nem kell többé kávét főzni,
sem cukrot venni!
WILLAX KÁVÉKOCCA
forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész,
zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.
DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST.
GYÁRTELEP IRODA: VI., VACZI-ÚT 167-169. TELEFON 177-61.

FOGAK és fogsorokat szájpadlás nélkül, a
természetes fogaktól meg nem
különböztethető és rágásra kitűnő
10 évi szavatosság mellett készít
Külföldre.
Külföldre.
Guttermuth János
műfog specialista
Budapest, VII., Baross-tér 20. I. em. jobbra 3.
Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert
ketten vagyunk e házban. — Erkezéskor kérem a
kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot meg-
nyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék.
Telefon 159-63.

ROYAL ORFEUM
PRÁZSÉBET-KÖRÚT 21. TELEFON 110-22
Ma, vasárnap február 27-én
két előadás.
Délután 1/4 órákor mérsékelt helyárákkal
fehér családi műsor.
Este 8 órákor rendez helyárákkal az összes
 attrakciók és a februári műsor bucsuja.
Éjjeli 12 órákor a ragyogó tükörteremben ROYAL-
KABARET. — Enek- és táncelőadás. — Keringő-
verseny. — Czigányzene reggeli 5 óráig.

Elsőrendű zongorák
Kovács Gyula
zongoratermeiben,
Bpest, V., Cresham-palota.
Ferenx József-tér 7.

Budapesti Cabaret
BONBONNIÉRE
Teréz-körút 28. Telefon 52-88.
Kezdeté 9 1/2-kor. Teljesen új februári műsor.
A MONTMARTRE-ON (BLUETT)
A mintá-cabaret (Paródia) A háromszög (rod. pályázat)
Pán és Daphnia. — Emelvény. (Heltai Jónó Shakleton-fel-
döntés). — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fel-
lépnek: **KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh**
J., Balogh R., Gonda, Csabay, Kulcsy, Erdős, Kócán,
Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órákor 1 és 2
koronás helyárák.

Jaj, de durva ez a kicsi
Kész; a pedig KERPEL-féle kézfi-
nomitóval bársonyossá és hófe-
hérré lehetne varázsolni, mert
a Kerpel-kézfinomitó 90 fillér. A kezef 3 nap alatt bársonysimára
és hófehérré teszi. Kerpel-arcfinomitó 2 korona 50 fillér. Az arcon
előforduló szeplőket, májfoltokat, ml'esszert és egyéb tisztátalanságot röglőn
elmulaszt. Kerpel-bőrfinomitó mosdószappan 3 darab 1 korona
30 fillér, ezidőszert a legolcsóbb és legtökéletesebb kiváló illatu mosdó-
szappan. Kerpel-arcfinomitó puder 2 korona. Feltétlen ártal-
matlan, kitűnően tapad és remek illatu. Minden színben kapható. Egy arc-
finomitót, egy kézfinomitót, egy pudert, egy csomag szappant franco küld:
Kerpel-gyógyszertár, Budapest, V. kerület, Lipót-körút 28. szám.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. február hó 27-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helysarak. A makranczos hölgy.

Vígjáték. öt felvonásban egy próloggal. Írta: Shakespeare. Fordította: Zsigány Árpád.

Személyek:
 Petruchio Hegedűs
 Baptista Batasea
 Katalin Varsányi I.
 Bianca Csáki Irén
 Az özvegy Hegedűsné
 Vincentio Kasmáczky
 Lucentio Tanay
 Grumio Vendrey
 Gremio Szerényi
 Hortensio Tapolezay
 Tranio Tihanyi
 Biondello Harsányi
 Szabó Bárdi
 Kékta Kárpáti
 Nathaniel Szigeti

Kezdeté 3 órakor.

Este rendezés helysarakkal. A masamod.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Heitai Jenő.

Személyek:
 Graf Rátóti Iván Fejvesei
 Adám Béla Hegedűs
 Mak István Székely
 Artúr Tihanyi
 Szekeres Vendrei
 A direktor M. Harmath
 Kalotaszegi Vilma M. Harmath
 Boja Irén Kornay B.
 Krucz Klári Hegedűsné
 Fáczi Elza Komlósi I.
 Özv. Adámné Kiss I.
 Éberényi Sarkadi
 Mariame Zébine Harasztly
 A soffőr Gyöző
 Főpincér Bárdi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helysarak. Hivatalnok urak.

Társadalmi színmű 3 felvonásban. Írta: Földes Imre.

Személyek:
 Brohszer gyáros Vágó
 Barna Gábor Sebestyén
 René neje Batori G.
 Müller Papp
 Feleki Törzs I.
 Herczog Réthey
 Vedres Dobi
 Ulrich Vándori
 Roth Rátkay
 Ella, lánya Tóth I.
 Kozma Tarnay
 Vámosiné Porrai R.
 Dezső, fia Z. Molnár
 Nagy Pál Czobor
 Smolla János Vajda
 Juliska) Farkas M.
 Terka) géplőrnök Zala K.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendezés helysarakkal. Gígesz és Tudó.

Tragédia 3 felvonásban. Írta: Homonnai Albert

Személyek:
 Szadiattesz Törzs
 Tudó R. Combszögi
 Gígesz Csontos
 Ikáz a Zala K.
 Eginia Tóth I.
 Argon Pártos
 Alattesz Sebestyén
 Kúlippe Nagy T.
 Likambesz Kúrti
 Jardonosz Dobi
 Ardusz Kormendi
 Ligdamisz Gara

Kezdeté 1/2 8 órakor.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 1/2 9 órakor. Ma és mindennap

11 órakor: **Önálló vámerület!** Ujdonság! Bohózat. Írták: Glinger és Taussig, ford. és átdolgozta Steinhardt.

9 órakor: **A varva-várt pillanat** 9 órakor: Bohózat. Írták: Glinger és Taussig, ford. és átdolgozta Steinhardt. Továbbá Steinhardt és Hunyady Emil új szülő műsorral és előrendű külföldi számok

Jegyek: 10-11 és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és Özv. Kontiné dobánykülönlegességei árúdjában Andrássy-ut 29. — Esti pénztárnyitás 7 órakor. A zenék félkeretben éjféltől reggelig tánc és cabaret. Belépő díj nincs.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám. Telefon: 11-22. Telefon: 14-22.

Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor. Az előadás kezdete 1/2 9 órakor.

11 órakor: **MA!** Ujdonság! „Schmücke dein Heim“ Bohózat. Írta: Satyr. Rendező: Werner Manó. Ezt megelőzi 9 1/2 órakor: **A csoda szer** Bohóság. Írta: Uhu. Rendező: Rott Sándor.

Jegyek kaphatók a Folies Caprice nappali pénztárnál, 4. e. 9-11 és d. u. 3-6-ig, egyúttal „Lyra”-színirodában, Andrássy-ut 18. és Soprony utca szomszédságában Rákóczi-ut 1. 12 órakor az 1-ső emelet **CASINO D: PARIS** ban a világ legelső enek- és táncszínházának fellépte.

Császárfürdő BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógytulajdona. Elsőrangú kezes hévízi gyógyfürdő; moderu berendezésű gőzfürdő. kényelmes iszap-, me encze- és kádifürdők, melyek kiváló gyógyhatással használtak az összes reumatikus és idegbántalmaknál. Uszodák, hölgy-, szénasavas és villamosvíz-fürők. Ivo- és belelegzési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Szönyeg-ujdonság!

330 cm. nagyságu mindkét oldalon egyforma nyírott Jaquard szönyeg elpusztíthatatlan minőségben 5 ft 80 kr. szabott árért kapható.

Rosenberg és Quitt

női divat, vászon és szönyeg-árak nagy áruház.

Budapest, VI., Király-u. 32. (sarküzlet.) 25047

Alapított 1895.

Csütörtökön, márczius 3-án. Royal-terem.

MÁRKUS

Lily zongoraművész nő egyetlen hangversenye
Jegyek: 10, 6, 4, 2 kor. kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12. szám.

Csütörtökön, márczius 10-én. Royalterem.

Gerhardt

Elena második és bucsu-dalestélye.
Jegyek: 10, 8, 6, 4, 2 korona, kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12. szám.

Vasárnap, márczius 20-án. A Vigadóban a bécsi

Tonkünstler

Orchester VI. és utolsó filharmoniai hangversenye.
Vezényli: Nedbal Oszkár. Közreműködő: Francillo Kaufmann udvari operaszínművész.

Szerdán, márczius hó 23-án. Royalterem.

BACKHAUS

Vilmos zongoraművész
CHOPIN-ÜNNEPÉLYE
Jegyek: 10, 6, 4, 2 kor. kizárólag Méry Bélánál Andrássy-ut 12. szám.

Hubert

Tezső

HUBERT J.E. és kir. udv. szállító POZSONY

Értesítés.

Ezennel van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy helybeli szénraktarunk hidmérlege, a Magy. kir. államasutak Igazgatóságának f. é. február hó 15-én kelt 6523/1910. számú határozatával a

hivatalos mérleg

jelleggel felruházott és sikerült a Magy. kir. államasutak Igazgatóságával ama megállapodásra jutnunk, hogy oly nyit fuvaru szénzállítványaink mérlegelése, melyeknek súlya a v. v. közönség által saját hidmérleg híján nem ellenőrizhető, szénraktárunkon egy a M.-gy. kir. államasutak kezelebből e célra állandóan kiküldött hivatalos mérlegmestere által fogantatosított és minden ily mérlegelésről a t. v. v. közönségnek egy hivatalos mérlegjegy kiszolgáltatik.

Kiváló tisztelettel
GUTMANN TESTVÉREK
kőszénbányatulajdonosok
Budapest, V., Mély-g-utca 8.

Nálam

BUTOR

minden hitelképes, tisztességesen gondolkodó egyén

SÁNDOR IGNÁCZ

butorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétáló-utca), Bazilika-templom közelében, Váci-körút mellett. — Butoralbumot 1 korona, bélyeg ellenében küldök. — Telefon 104-24.

Szenzációs találmány 1909!

„Jupiter” öngyújtó fémgyertya, zsírtalan petróleumtöltéssel. Használata 10-szer olcsóbb, mint a szokásos milly- és stearin gyertyák, mert egyszeri töltésre, amely 6-8 fillérbe kerül, 18-20 óráig tartó szagtalan szép világlást szolgáltat. A láng tets. és szerint kisebbre v. nagyobbra szabályozható, ezért éjjeli lámpának is használható. „Jupiter” magát 1 gyullad ki, gyufa nélkül, egyszerű nyomással; a gyújtókerék 30 éves élettartam mellett 40 maradvány funkciókban. Népszerűsége mind n. családnál, különösen szállodákban, vendéglőkben, üzletekben, gyárakban, templomokban stb. Ára 6 K., 3 drb 18 K., 6 drb 30 kor., 12 drb 57 K. utaztettel; éjjeli lámpaburokkal 1 koronával több. Képviselek és elárúsítók kerestetnek.

Czím: Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

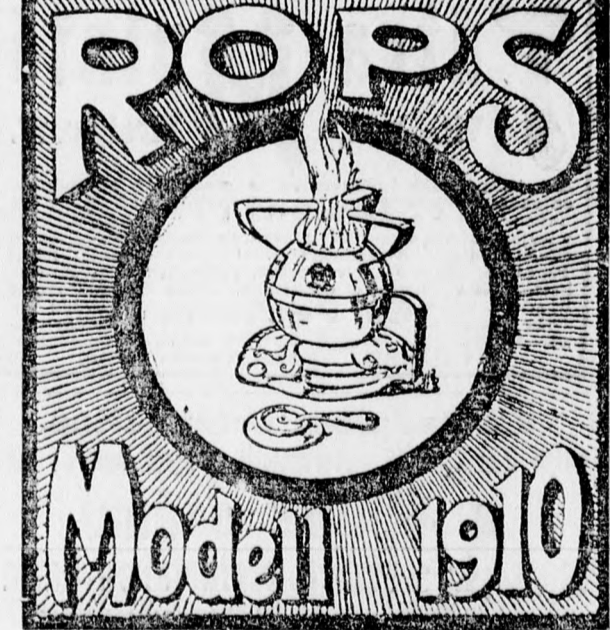
Kézimunkák

Cobelinek és Csipkeveréshez

szükséges teljes felszerelések legnagyobb választékban eredeti gyári árákon. Vidékre képes árujegyek ingyen. Vevők in vételekben tanácsban részesülnek.

Bérczi D. Sándor
női kézimunka nagyiparos
Budapest, VI. ker., Bessenly-utca 5.
— saját áruházban. —
Alapítva 1883-ban —
Telefon 109-06.

ROPS

Modell 1910

1910-es medellünk újításai:

Intenzív lángzó; gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészei kirehetőek és tisztíthatók. — Műveszi galvanbronz kivitel.

Hozzáadva a Rops biztonsági gyorsfőző edoigi előnyeit:

a „Rops 1910” a jelenkor legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhelye.

Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

Ara Budapesten 4 korona.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

ROPS Fémáru Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-ut 74/p. e.
Képviselek vidéken kerestetnek.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. február 27-én.

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Tánczos huszárok.

Operett három felvonásban. Írta: Rajna Ferencz. Zenejét Szép Ernő verseire szerzte: Szirmai Albert.

Személyek:

Hubert Egon herceg Róth L.
Von Flüggen Szirmai
Von Sauburg Csizser
Von Dennenwitz Sárosi
Von Stuckenberg Boross
Hellbrück Frasnay
Canisius Wolf Papir
Herma, neje Erdei B.
Thea, leánya Komlóssy
Proksch Libor Csizser
Éde, a hű Pónyes A.
Dürenstein Pásztor
Erna, a feleség Becskönye
Herta, leányuk T. Harmath
Dr. Frolocker Raskó

Kezdeté 3 órakor.

Este rendes helyárakkal.
Luxemburg grófia.

Operett 3 felvonásban. Írta: Lehar Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófia Király
Baril herceg Rákay
Staza grófné Erdei B.
Brisseid Armand Kovács
Vermont Juliette Várdai I.
Didier Angéla Petráss S.
Mencskoff Szegej Sárosi
Pavlovics Pavel Toth
Pelegrin Sairány
Managere Fenyvesi
Baronó Saári R.
Saville, Csizser
Boulanger festő Balázs
Marchan Paolai
Sidonie Németh E.
Aurelie modellek
Coralie Selyomné
Francis, inas Sánta J.
James, liftboy Gergely I.
Jules, főpincér Krásnai

Kezdeté 1/8 órakor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Révai-utca 18. szám.
Igazgató: Feld Zsigmond.

Ludas Matyi.

Vasárnap több képmel, ének és tánczokkal.

Kezdeté 4 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Délután mérsékelt helyárak.

Az erdőszelvény.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Buchbinder Bernát. Zenejét szerzte: Jarno György.

Kezdeté 1/4 órakor.

Este rendes helyárakkal.

Pesti zsidó.

Operett 5 képmel. Szövegét írta: Feld Mátyás. Zenejét szerzték: Barna Izso, Chorin Géza és Weiner István.

Személyek:

A cigánykirály 36. Rácz L.
Dalesz Lipót Ferenczy
Vilam Vilim Vörös Hy
Kaczér Vicza Mezey I.
Hungária T. Csige B.
Gyökér Tóni Fekete
Krenk baró Thury
Glicerint Ottó Szalay
Polacekné Lang Etel
Weidinger bácsi Keller
Móhecska Jászay Olga
Dr. Kaczér Bihary
Báikirályné Kelemen B.
Balázs G.
Káttay A.
Szegei J.
Radó G.

Messenger

Boj-ók

5-ik kép: „CHANTECHLER”

Személyek:

Kakas Ferenczy
Aranyfácán Lang E.
Ház őrző kutya Szalay

Kezdeté 1/8 órakor.

INTIM SZÍNHÁD

(Projectograph)

VIII., Sándor-tér 4. szám.
(Gutenberg palota).

Mozgófénykép előadások.

Teljesen új, kizárólag elsőrangú attrakcióiból álló eszaladás jellegű műsor. A képek bemutatásata cs. éskir. 3-ik borsnyák gyalogezred zenekara kíséri. A tovaros legszebb és legnagyobb kényelemmel berendezett mozgófénykép bemutatási helyisége. Előadások d. u. 4 óratól folytatódólagosan öránként éjfélig. Vasár- és ünneppnap előadások: rendezti az Apolló Projectograph igazgatósága.

TELEFON: 58-83

VÁLASZTÁS ZÁSZLÓK BIZTOSÍTÁSSAL

VAGY E NÉLKÜL

INTERURBAN TELEFON 58-83.

Választás biztosítással.

1. A képviselőjelölt vesz a versenyecéj árai n nett tetszés szerinti összegben zászlót.
2. Ha a jelöltet nem választják meg, ugy a lezetett összeg felét visszatéríttem.
3. Nem térítetik meg a fele összeg: Megvá szítás, pótválasztás vagy visszalépés esetén.

Megrendelési lapot csak jelöltek kapnak.

LINHART festő zászdiógyára

BUDAPEST, Hunyady-utca 27. szám.
Biztosítás nélkül 20 százalék engedmény.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZÍNHÁD

Telefon 93-16 Andrassy-ut 69.
Minden VIRÁGÉNEKEK.

este:
Tinódi, Balassa Bálint és Falózi Horváth Ádám versét az eredeti zenére. Előadók: Medgyaszay, Ferenczy S. ó, Papp János, SZABAD SZEBELEM (E. ministra tréfá).
TAGÉLVÉTEL A DEMOKRATA KÖRBE (Szatina).
Böhöztök, színpadi tréfák új magasztalok. Felépnek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Németh Juliska, Sajo, Pallai Rózi, Hadr k Anna, Huszár, Boldizsár, Szász Ilona, Vidor Ferike, Papp János.
Jegyek előre válthatók a cabaret pénztáránál, Andrassy-ut 69. Kezdeté 9 1/2 órakor.

FOGAK

3 koronától szájpadiás nélkül, gyökértávolítás fölölleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghuzások érzéstelenítés sel. — Videklék 12 óra alatt kielégítetnek. Régi hasznavehetetlen fog-
sort hasznavehetővé alakítók. " " "

Dr. Hegedüs Jakob fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

ÖN BÉREL KIDOB

egy ócska zongorát vagy pianót és havonta 12 vagy 16 korona kölcsönödiat, végre pénzt átadta, Zongorája ninesen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányu, legmodernebb ércpanezeltetés keresztúros új zongorát vagy pianót, nem ír alá váltót, nem állít kezést, nem költöszelgetje bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szölid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvény-társaság
(Igazgató: Sternberg Dezső.)
zongora eladási és kölcsönzési telepén.
Eufon tölcser nélküli legelőkeltebb gramofon- és művész-
lemezek fölarusítása.

Budapest, VI., Teréz-körut 1/a.
(Király utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)
Telefonszám: 4-31.

Zongorák becserelése, javítása, hangolása legkülönbsabban.
Ez a rendszer kedvezményében egyelőre csak a 10

LEGUJABB DIYAT!

Tündér-virág-illat

Igen csinos fatokban, 1 üvegese 2 kor. 50 fillér.
5 illatban: ibolya, rózsza, gyöngyvirág, tartós és igen kellemes parfüm.
Összes különlegességelműl árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

LUX MIHÁLY
drogua-, vegy- és illatszer-üzlet
Budapest, IV., Muzeum-körut 7. sz. Telefon 6-72

HAGGENMACHER

Szt.-GELLÉRT SÖR
CSAPOLÁSA

Wehrmann Béla I., Fehérvári-ut 46.	Wagner Vilmos VI., Andrassy-ut 44.
Egyed György I. Krisztina-tér Zöldfa-vendéglő	Treiber Péter VI., Teréz-körut 17.
Markovics Domonkos I., Döbrentey-tér 5.	Sipos Benő VI., Király-utca 100.
Kubancsek Venczel II., Budai Vigadó	Waliz György VII., Aréna-ut
Borovszky Lajos II., Pálffy-tér.	Kéményseprő-vendéglő.
Hlatky Sándor III., Fő-tér 2.	Jahn Edene VII., Király-és-Valeró-u. sarok.
Derer Jozsef III., Zsigmond-utca 23. Lukács-fürdő mellett.	Schneider Lipót VII., Király-utca 7.
Göttler L. IV., Veres Pálné-utca 2.	Szeles József VII., Damjanich-utca 23.
Bertha Gyula V., Lipót-körut 11.	Waschata Győző VIII., József-körut 46.
Nemcsák Mihály V., Szabadság-tér 6.	Gebauer Ferencz VIII., József-utca 46.
	Meril István IX., Üllői-ut 111.

41378

Nehéz

volt azelőtt zongorát, vagy pianót beszerezni, mert csak készpénzzért lehetett azt megvenni.

10 frtos részletfizetésre
ma bárki

azt mint jogos tulajdonát megszerezheti, de csak ha **Reményi**

nagy zongora-telepén veszi meg.

NEM BÉRLI
a részletfizetés leple alatt — hanem
azonnal Öné a zongora.

Mielőtt zongorát vesz, kérje REMÉNYI legujabb árjegyzéket és prospektusát Budapestrol, Király-utca 58. sz. Elsőrangú hangverseny-zongorák bécsi és angol ismétlő-mechanikával, a világelső művészeitől ajánlva

Tátra Mulató
VII. ker., Király-u. 77.

A legkényesebb igényeknek is megfelelő legszenzációsabb ??? Taciano ??? !!! EIGRAD műsor! JAJQUES!!!
A legjobb német humorista !! Cleo de Osterodt! A német előadó művészet nagymestere. !! Biachs Ideál!! Indiai Pacod tánczosnő 3 néger boys! Koly Berte bravour énekesnő. Ada Puretto dán soubrette. Hedy Silvano etoilie française. Mark Ein Pechvogel. Eredeti hófery soubrette.

Írta: Schmiéd Bertalan. Kezdeté 3 órakor. Pénztárnyitás 5 órakor. Telefon: 15-10.

Szabadalom értékesítés.
Crispo Dominique áll. laboratoriumi igazgató Anvers-i lakós

a 40082 számú

és „Eljárás réznek réztartalmu hulladékokból való kiválasztására”

szimű szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlathavétele zéljából beföldli gyárosokkal összekötötést keres. Szabadalom tulajdonos hajlandó szabadalmát el is adni, esetleg gyártási engedélyt adni. Bővebb felvilágosítással szolgál a Szabadalmunkat Értékesítő Vállalat PÁSZTOR cég, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 17. szám.

A kerékpárvilágot mar 3 év óta uraló eredeti angol

Helical Premier és The Champion

kerékpárokat dupla barang-
csapoképpal és szabadon-
futóval, 3 és 5 évi jótállással
minden arfenemelés nélkül
szigorúan az eredeti gyári
árakon havi 12 és 15 koronás
részletre adjuk és

kerékpár-a katrészeket
az egész világon létező összes kerékpárokhöz, külső és belső
gummitak, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, konu-
szákat és csészéket öránai forgalmunk következtében megven
leszállított nagypáni szállítunk vidék-
eredeti gyári áron 30% árleszállítással

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körut 41. szám.
Főközlétek: Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körut 6. sz.
Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár
és alkatrészekről innen

Holzer Divatháza

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.

Népszerű osztály

a SOUTERRAIN-ban:

Kosztüm jó minőségű angol kelméből, divatos szabásu, a kabát sálgallérja moirée-selyemből	K 33.-
Kosztüm elsőrendű minőségű angol kelméből, alj mideres, kabátja modern szabásu	40.-
Raglan angol kelméből	18.-
Paletot minden színű, jó minőségű angol kelméből, 120 cm. hosszú	30.-
Selyemből különböző színű	15.-
Csipekblúz	6.50
Zsupon jó minőségű lüsterből, különböző színű	6.50
Alj divatos angol kelméből	8.-
Kimono fekete és kék posztóból	23.-
Paletot bőlelt, serdülő leányok részére	K 8-tól K 12-ig
Leány gyermekruhák tartós anyagból	6-tól 12-ig

Továbbá az előző tavaszi idényről: kosztümök, aljak, pongyolák, bluzok és zsuponok mélyen leszállított áron.

Doktor czim
elnyerésére európai főiskolákon (dr. juris, pol. phil., med. theol. ing.) már 48 év óta szakszerű, különleges információt és tanácsot adok. Referenciák minden államból és foglalkozási körből. Csak levél (nem levelezőlap) czimzendő dr. R. Breslau hauptpostlag. Válaszbélyeg 12 fillér.

Kézimunka
hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rójtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszomángyár, Nagymező-u. 46. szám.

50 millió
akác és erdei csemete.
Akác: 1 éves magonc, 1000 drb 20 cm magas, 3 mm erős K 2.50, 20-50 cm magas, 3-6 mm erős K 9.-, 50-100 cm magas, 4-8 mm erős K 16.-, 100-150 cm magas, 8-14 mm erős K 25.-. 2 éves magonc, 1000 drb 20-50 cm magas, 3-5 mm erős K 16.-, 50-100 cm magas, 4-8 mm erős K 20.-, 100-150 cm magas, 8-15 mm erős K 30.-. 3 éves magonc, 1000 drb 100-150 cm magas, 10-15 mm erős K 35.-, 150-200 cm magas, 15-20 mm erős K 45.-, 200-300 cm magas, 18-30 mm erős K 65.-. 2 és 3 éves iskolázott csemetek minőség szerint 1000 drb 26-75 kor. 5 millió Gladiolus csemete 1, 2 és 3 éves magoncok 1000 drb 7-65, 2 és 3 éves iskolázott 1000 drb 22-65 kor. Erdei csemete: Luczfenyő 1, 3 és 4 éves magoncok 1000 drb 2-6 kor. Erdei fenyő 1, 3 és 4 éves magoncok 1000 drb 3-9 K, Feketefenyő 1, 2, 3 és 4 éves magoncok 1000 drb 3-9 K, Kocsánjostölgy 1, 3 és 4 éves 1000 drb 6-15 K. Továbbá igen nagy készlet fűz, galagonya, égercsemetekben, gyümölcsfadonozókban. — Magasörzű rymölcsfák a leghíresebb fajokban. Dísz- és sorfák, dísz-cserjék, tülevelűek, rózsák fajbaromfiak, stb. Képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi intézősége Csendlak, u. p. Ferencz-lak Vasmező. 23546

Meggyógyít a villamosság!

A kikeret hoszas betegkedes meggyógyit, akik a legkülönbözöb módön próbálták egészsegüket visszazszerezni, de hiába hozták a legnagyobb aldozatokat, ne fedték, hogy a galván villamosságban oly eszközrel rendelkezük melylyel az általános idegyengeség, rheuma, rófájás, álmatlanság, buskomorság, hűdeszerü állapotok, neuralgiák, ideges emésztési zavarak, mindenemü gyengeségi állapotok és a legkülönbözöb női bajok ellen eredményesen küzdhetünk. Ezen gyögmódot egy igen érdekes könyvben leirtuk és e könyvet mindenkinek, aki hozzánk fordul

Ingyen könyv

ingyen és bérmentve

zárt borítékban, minden kötelezettség nélkül elküldjük. Soha Magyarországon ily tanulságos, értékes könyvet teljesen ingyen még nem ajánlottak fel a közönségnek.

Elektro-Vitalizer orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4., féleml. 10/C.
Rendelő órák: hétköznapokon 10-1 óráig és 3-6 óráig, vasár- és ünnepnapon 11-1 óráig.

Szelvény egy ingyen könyvre.

910. II/27.
ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. féleml. 10/C.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyögmódotról” szóló művet.
Név
Cím

Nők részére külön női értekezés.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSÝ

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesefolyást, hólyagbaj, sebeket, bujkórt (syphili-s), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbajait, ideg- és hágerinczsbaj, valamint minden női bajokat.

Rendel d. e. 10 órától d. u. 4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körut 2. szám.

Levelekre válaszul, gyógyszeréről gondoskodik. — Levél útján is biztos gyógyítok.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszúnál és meghűtésnél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K 80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

ÁGY és ÁGY BETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint részlettörlesztésre is kapható.

Pfeffermann Imre utóda
GYÁRÁBÓL
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz.
Arjegyzéket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Bézs és vaságyak minden kivitelben.

Betegtolócsészék.

Sodrony kocsik minden méretben.

Összevasható vaságyak legjobb minőségben.

Sodrony ágybetétek bármely nagyságban.

Bojtos, faulonszinek és nádrolettek minden méretben kaphatók.

„ELEKTRA”

VILLAMOS ÉS ERŐTELEPEKET ÉPÍTŐ R.-T.

Budapest, VI., Gyár-utca 11. sz. Telefon 84-64.

Villamos berendezés saját teleppel: Gazdaságok, kastélyok, ipartelepek, gyárak, malmok, nyomdák stb. részére.

Villamos vasutak, vágány nélküli villamos gépjárat.

Nagy raktár

Osvam- és Wolfram-lámpákban, kisipari motorokban.

Tervezés! Építés! Rekonstrukció! Üzembantartás!
MÜNCHENI GÁZMOTORGYÁR
Magyarországi vezérképvislete.

Költségvetésekkel és szakszerű előterjesztésekkel szívesen szolgálunk.

VÉTKEZIK

Önmaga ellen minden nemü betegségben vagy nemü gyengeségben szenvedő, ha nem olvassa el Dr. GARAI hírneves szakorvos

Hasznos tanácsadó
minden férfi és női nemü betegségben

ezim számos ábrával ellátott könyvét, mely az összes férfi és női nemü betegségek leírását, okait és gyógyítását tárgyalja népszerű előadásban. A könyv ára 2 korona, mely összeg 10 filléres levélbélyegekben is beküldhető. Zárt borítékban bérmentve küldi a szerző.

Dr. GARAI,
Budapest, Andrassy-ut 24.

Rendel húgyservi, bőr és nemü betegségeknek délelőtt 10-től délután 4-ig és este 7-8-ig.

LEGJOBB ÉS LEGSZEBB CZIPÓK

BENCZE ÉS TÁRSA

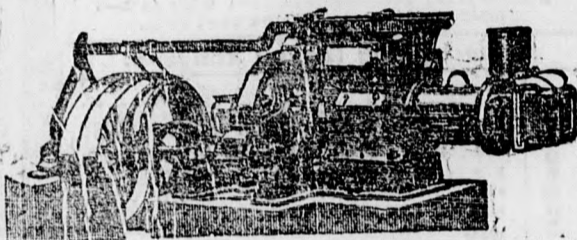
cégnél, Budapest, IV., Váci-utca 2. sz.

A Kobrak-czipók egyedüli elárúsítója a Belvárosban.

HIRSCH és FRANK

Budapest-salgótarjáni gépgyár és vasöntő részvénytársulat.

Budapest, VI. ker., Aréna-út 130. sz.

Közlön osztály:
 TÉGLAGYÁRI GÉPEK
 Gyárt:
 Falitágra- s eszerépsajlók, téglagyártó- és agyagmunkáló-gépeket, legújabb és legjobb berendezésekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglagyári telepek létesítését

Tervek és költségvetések díjtalanul.

Elsőrangú referenciák.

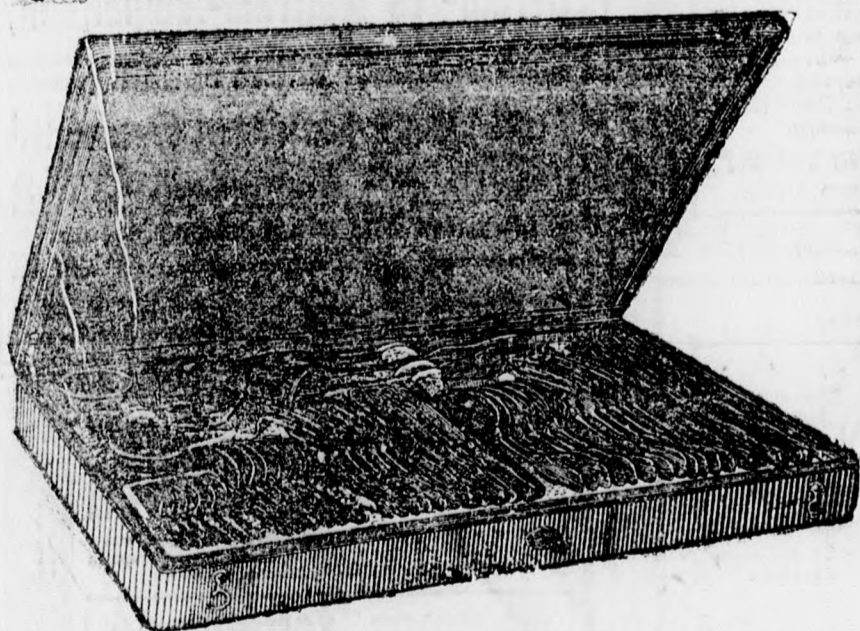
Aufrecht és Goldschmied

nagyáruháza BUDAPEST, VII. Rákóczi-út 30.

Remek kivitelű tömören ezüstözött alpaca-ezüst evőkészletek, tálcaik, kosarak, gyertyatartók és egyéb háztartási cikkek.

Szandrik-féle hazai gyártmány

evőkészlet hat személyre elegáns kazettában, 49 drb, ára 10 kor. havi részletre 200 kor.

Levélzendő és hozzánk beküldendő!

Megrendelési ív. AUFRECHT és GOLDSCHMIED cégnél Budapest, VII. Rákóczi-út 30. sz.

ezennel megrendelem a fent körülírt 6 személyre való alpaca-ezüst evőkészletet elegáns kazettában, 200 korona árban, fizetendő 10 koronás havi részletekben a szállítástól kezdve Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi.

Olvasható írást kérünk!

Lakhely: _____
 Kelet: _____
 Név és foglalkozás: _____
 Háztartási cikkekről szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. PN

DIESEL-motorral a tényleges löerő

óránként csak 1 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a Fegyver- és Gépgyár R.-t. BUDAPESTEN.

A. THIERRY BALZSAMA

Törvényileg védve.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Mohitsch-Sauerbrunn.

Egyedül csak az APACZA védjeggyel valódi. Biztos hatás minden légzőszervi megbetegedésnél, köhögés, váladék, rekedtség, gégehurut, tüdőbaj, gyomorgörcs és más gyomor-fájdalmaknál minden belső szervi gyulladás, étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedésnél stb. Külsőleg minden szájbetegség, fogfájás, sebek, végtagszaggatás, kilitések, különösen influenzánál stb. — 12 kis vagy 6 dupla-üveg vagy egy nagy családi üti-üveg K. 5.—

A. THIERRY gyógyszerész egyedül valódi GENTIFOLIEN KENŐCSE

meglepő, feltétlenül biztos és utóérhetetlen gyógyhatású, bármily idült, rálszerű sebeknél, daganatok, sebesedések, gyulladások, fagyos lábak, kezeknél, eltávolít minden rosszindulatú képződést, gyógyesedést, feleslegessé tesz minden fájdalmas operációt. 2 tégely K. 3.60
 Cím: Schutzengel-Apotheke des A. THIERRY in Pregrada bei Rohitsch.

Kedvező havi részlettörlesztésre

Zörejnélküli gramofonok és az összes létező gyártmány hanglemezek, mindennemű hangszer, melyek nagy képes árjegyzékét és lemezek teljes joggyűjteményét ingyen és bérmentve küldjük.

CLEMENT automatikus pisztoly 1909 évi minta. Browning-pisztoly tökéletesítés. Mellényzsebben elfér. — Ára: 72 korona. Havi részlet 4 korona. E pisztoly ismertető jegyét két kívánatra seonnal ingyen megküldjük.

Hegedűk Fuvolák Cimbálmok és egyéb forgatható mechanikai hangszer, melyek nagy képes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYÁRUHÁZ BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 15.

Miért vesz minden szegény és gazdag egyaránt

DIANA SÓSBORSZESZT

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó **masszirozást.**

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-eröltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a **masszirozás alatt** múlnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz

Urlovasok, zsokék, sportférfiak

részére nélkülözhetetlen szer a **DIANA-sósborszesz.** Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA-sósborszeszt** visznek magukkal. Mert a **DIANA-sósborszesz** ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvjá a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő-szert nyerne a **DIANA-sósborszeszben.** A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derekfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szert nem találhatnak a **DIANA-sósborszesznél,** a mely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatályosabb, biztosan ható szer.

Mint arczápoló-szer

a legkiválóbb a **DIANA-sósborszesz,** a mely eltünteti a mitesszereket, az arczbőrt simává, tisztává variálja. Sikerrrel alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbiz megszűntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bűmulatos rugékonyságot, üdőséget kölcsönöz.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5. szám.

A 100714 VII. b. számú módosított miniszteri rendelet értelmében a Diana-sósborszesz kereskedők által is szabadon árusítható

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

használt „DIANA-sósborszeszes“ üvegeket nem veszünk vissza.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Egy üveg DIANA-sósborszesz 44 fillér

Egy nagy üveg Diana-sósborszesz 1.10 kor.

Egy legn. üveg Diana-sósborszesz 2.20 kor.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA-sósborszesz** biztosan ható és a legolcsóbb háziszér.

Esténként miért használják oly előszereléssel a DIANA sósborszeszt

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön, megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel,

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyadság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
Aki egésznap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Miért van a legkomolyabb hivatása a

DIANA sósborszeszsznek

fodrásztermekben?

Mert köztudomású lett, hogy feltűnő kellemes illata végett az urak nagyon kedvelik.

Mert fejmosásnál **DIANA-sósborszesznél** nincs jobb a világon.
Mert a fejbőrre hűsítőleg, frissítőleg és erősítőleg hat.
Mert a korpaképződést megszünteti a hajhullással együtt.
Mert a haj színét eleveníti, fényesíti.
Mert a borotválkozás utáni rossz érzéseket azonnal megszünteti.
Mert pattanások képződése ki van zárva.
Mert megvágás esetén a vérmérgezés ki van zárva.

Köztudomású, hogy a mindennapi életben a legveszedelmesebb bőrbajokat egyik ember a másiktól kapja tudtán kívül és pedig leginkább ott, ahol a legtöbb ember megfordul.

Nem csoda tehát, ha borotválkozás vagy hajvágás közben hozzá jutunk egy ily ragadós bőrbajhoz anélkül, hogy ennek bárki oka volna. Eppen azért tanácsos a **DIANA-sósborszesz** befecskendezés minden borotválkozás és hajvágás után.

Legerősebb sósborszesz!

Az egész országban mindenütt kapható.

E hirdetési rovatban minden szö... egyszerű beiktatása közönséges... betűkből 4 fillérrel, kompakt... betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szö... egyszerű beiktatása közönséges... betűkből 4 fillérrel, kompakt... betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
használtak és újak, rend-
kívüli olcsó áron kapható
a budapesti pénzszekrény-
raktárban, Budapest, V.,
Bálvány-utca 6-C.

Gyümölcsfa,
diszfa, rózsaszínűgyökkel
ingyen szolgál Weber fa-
iskolája Békásmegyeren

Réz és vasbutor
a legolcsóbb gyári áron,
rézagy 30 ft. Gyermek-
ágy 10 ft. Angol vaságy
acél sátronnal 20 ft.
Összesüköt vaságy 3 mat-
raczsal 8.25 legjobb mino-
ségben kapható Weisz J.,
Bpest. Andrassy-ut 77.,
(bejárat a Rózsa-utca)
Árjegyzék ingyen. 27980

Férfiakat-nőket
vizontelárasítokat, keres-
kedőket az ország vala-
mennyi városában nagy-
közsegekben keresek, kik
szorgalmukkal 54 filléres
világzabudalmi konyha-
kines eladásával 500, sőt
1500 koronát is kereshet-
nek 2-3 hónap alatt. Fel-
világosítás mindenkinél
adatik. Budapest, Lipót-
körút 25. „Faktor” iroda.

Egyéves önkéntességre
jogosító vizsgálatot tenni
őhajtok forduljanak hoz-
am. 18 éve foglalkozom
előkészítéssel. Kristóf
János, Kassa, József-utca
22. sz. 5887

Balatonparton
alkalmas telkem van szan-
tatóriumnak, minek éte-
sítésére részvényeseket,
különösen orvosokat keresek.
Ugyanott villatokok
eladók. Helyben vasut-
állomás. Levelek a kiadó-
hivatalba küldendők V. V.
jelige alatt. 5885

Zsebnaptár!
1910. évre, 68 oldal, 100
darabot 1 korona utánvé-
tellel küld Wagner, Buda-
pest, József-körút 15. sz.
28469

Gyümölcsfát
olesónszállit Papp Gedeon
faiskolája Nagykőrösön.
Árjegyzék ingyen. Kötő
baracklekvár kilója K 1.70
5875

Vasbutor.
Rézagy 35 ft, gyermek-
ágy 11, összesukható vas-
ágy 5, ágybetét vaskeretű
5.50, fakeretű 3.50, réz-
garnis 2.50. Összesukható
tábori ágy aczélsodronnyal
8.-, sodronnyonát
kerítést, vaskaput legol-
csóbban szállit Hicker Gy.
gyara Holló-utca 3/E.
Telefon 22-66. 26976

Csemegealmát,
diót 5 kilónként 3.60 K,
baracklekvárnak kilóját
2.40, mézédess szilvalekvár-
nak 1.20, savanyított ká-
posztát 2 koronájával.
Szabó Csongrádról.

Savanyított
káposztát hasábbal, m-
kint 14 koronájával, zöld
babot ecetben, savanyit-
tott paprikát, káposztát
postauvegenként 2.40 K-
ért. Szabó, Csongrádról.

Saláának
százat 3 kor., spenótnak
kilóját 60 fillér előleg be-
küldéssel. Szabó, Csong-
rádról.

Balatonpart
legszebb pontján villa,
mely télen is lakható, ki-
adó vagy eladó. Helyben
vasutállomás. Ugyanott
villatetek eladók. Virius
Vinze Balatonszepezd,
Zala. 5885

Tisztviselőkölcson
előjegyzéssel és előjegyzés
nélkül. Jelzálogkölc-
son 60 évre az érték 75
százalékáig gyorsan és elő-
nyösen folyósítat Rigócz
és Hartmann bankiroda,
Rózsa-utca 29. Telefon:
94-66. Képviselek alkal-
maztataink. 28561

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak
és újak, bármily méret-
ben és alakban, igen ol-
csón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.
Telefon 62-80.
Alapított 1886-ban.

100.000
Most került forgalomba Zilny
Agnes szakácskönyvének
100.000-ik példánya.
Ez bizonyítja legjobban a könyv
jószágát, hasznavehetősé-
gét. Minden háziasszonynak
nékülözhetetlen. Ara szép kö-
tésben 4.- kor. Megrendelhető:
SINGER és WOLFNER
könyvkereskedésben
Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Pénzt rögtön
butorra, szongorára, varró-
gépre, kerékpárra, könyv-
vekre és kereskedelmi
árakra, ha azokat száraz,
tisztá raktárhelyiségekbe
bizományba beraktározza
Tauber
VI. ker., Eötvös-utca 6/B.
TELEFON 84-32.

+ Soványség +
Az egyedüli eredmén-
y-től kísért háziaszer a
dr. William Bartley tanár
amerikai erőtáp-pora.
Soványség tartós, szép
telt testidomokat nyer-
nek. — Hölgyek remek
keblét. Hat hét alatt 29
kilo gyarapodásért jót-
allást. Verszegénység,
gyengesség, idegesség
ellen és gyomorbeteg-
ségeknél nélkülözhetet-
len tápszert. Kötő: Chicago,
Berlin, London, Hamburgban.
Köszönő levelek minden ország-
ból. Dobozonként 1 ft
10 kr. Használati uta-
sítással. Főraktár: Ba-
lázs Mór E. Budapest,
VII., István-ut 11, II/1.
Telefon 156-80.

BUTOROK
háló-, ebédlo-, szalon-
berendezések, továbbá
uriszoha, iroda beren-
dezések, réz- és ma-
hagoni butorok, szö-
nyegek és függönyök,
valódi angol börgar-
niturak eladása s vétele
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. I. em.
Kazinczy-u. sarok. 20521

Réthy-
név látható a valódi
pemetőfü ezukorka min-
den egyes darabkáján.

Koporsó asztalosok
részere mindennemű ko-
porsók díszítései, összes
temetkezési cikkek képes
árjegyzékét kívánatra in-
gyen küldi a Budapesti
Ravatalgyár Részvénytárs,
Nagymező-utca E. 46. sz.

**Saját gyártmányú fürdőká-
dák 14 kor.-tól feljebb; fűthető
kádad 60 kortól feljebb. Elvál-
lak mindenféle kutszivattyuk
és házi vízvezeték-berendezése-
ket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-u.
57/E. Telefon 113-46. Árjegyzék
ingyen és bérmentve.**

BUTOR
részletfizetésre
vagy meghatározott időre, szállit
árak és legkezevebb fizetési fel-
tetelek mellett. — Felvilágosi-
tással szolgál
LISZT ISTVÁN BUDAPEST,
most Kristóf-ter 8., I. em. (Váci-
utca mellett) butor-raktárban.
Telefon 171-38. Több mint 500
képpel ellátott árjegyzékünket bár-
kinek 60 fill. ellen franko elküldjük

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított
brilliansokat, gyöngyö-
ket, aranyat, ezüstöt
és ékszerket 100.000
koronáig költségmen-
tesen kiváltak és tel-
jes értéket kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.
27653

Falusi Könyvtár.
Acsiperkegomba (sampion)
és a
szarvasgomba termesztése.
Irta
Eperjessy István.
Gyakorlati utmutatás e két
igen jövedelmező termelési
ág felkarolására.
Kiadja a
FRANKLIN-TÁRSULAT.
Kapható:
LAMPEL R. Könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-ut 21,
valamint
minden könyvkereskedésben.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított
brilliansokat, gyöngyö-
ket, aranyat, ezüstöt
és ékszerket 100.000
kor. költségmentesen
kiváltak és teljes ér-
téket kifizetem. 736
SCHILLER ISZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest,
Sip-utca 8. szám.

3-4 Korona
állandó
napl ke-
reset.
Mindig
szorgal-
mas
egyének
keres-
tetnek
egy ha-
risnya-
kötőbe. Könnyű, szép és állandó
kereset saját ottóruhában. —
Ingyen oktatás. Távolsgmellékes
Munkájának átvétele fölénk, ál-
landóan biztosítva. Kérjen ál-
landóan ingyen utasítást, a
„Magyar-Keresztény Házi Ipar”
Wien, XVI/2, Frödemngasse II.
Kértek a címet olvashatón írni.
70767

Zálogcédulát,
brilliantot, aranyat, ezüs-
töt, ékszerket és régiséget
veszek és eladok. Kértesz
ékszerész Budapest, VII.,
Király-utca 85. szám.
— Telefonszám 95-48. —

MAGYAR HARZI KANARI
TENYESZDE Debrecenben.
Aki élvezetből
üzi a tenyésztést
az venye igény-
ben ezen kishir-
detést. Nemes
faj tenyész him-
harzi eredetű,
avagy tenyész
nőstény, mely mind elsőrendű,
vagy bármily kanári, mely te-
nyésztéshez jó, madártenyész-
dében bármikor kapható.
Külön az e célra kizemelt
madarak, melyek énekben is a
legtisztábbak. Most lett osztá-
lyozva, legkiválóbbak, mert jön
már az idő miden munkához lat
a madártenyésztő. Kinek szá-
néka hat madarat tenyészteni,
szíveskedjék most a rendelést
megtenni. Mert ha idjében
kezdjük a tenyésztést, hamarabb
értünk jó áldásos eredményt.
A yonyórán trillázó énekes ka-
nari darabja 7, 8, 10 és 12 ft.
Tenyésztésre alkalmas nőstények
darabja 1.50 és 2 ft. Szállítás a
legnagyobb hidegben is gondos
csomagolva történik.

AGOSTON madartelep,
Debrecen, Péterfa-utca 26. szám.
A legnagyobb tenyészde, és szel-
küldési intézet.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett
magyar-német gyorsíró is-
kola. Gépírás és magyar
német levelezés-oktatás. A
teljes kiképzés díja havi
10 kor. Kereskedelmi aka-
démia tanárok által okta-
tott szakintárgyak. Az Or-
szágos Magyar Gyorsíró-
Egyletlet hivatalos tanfo-
lyama. Alapította Markovits
Iván 1863-ban. Biztos állás-
közvetítés. Nyitva szept.
1-től júl. 1-ig. Havonként
új tanfolyamok. Tájékozta-
tást küld a Gabelsberger szak
iskola. (Csak Liszt Ferenc-
tér 10. előbb Gyár-utca 4.)
Czímre vigyázzunk! — Az
egyesület ezen kizárólagos
szakiskolája írógépezdek
től s más hirdetésünket
utánzó újabb tanfolyamok
től független. Telefon 64-68
Beiratások egész napon át.

A címre
tessek
ügyelni!
VALÓ-
di francia külön-
gességek (óvszerek)
csakis
P. Bergueran Fils
leghíresebb párisi
gyártótól legelőnyö-
sebben beszerezhetők
Polgár Sándornál
Budapest, VI. ker.,
Erzsébet-körút 50.
Részletes képes ár-
jegyzék ingyen és
bérmentve.

Pótvizsgálatra,
javítóira, póterettségre,
bármilyen vizsgálatra elő-
készít: „Szünidei Tanfo-
lyam” Garay-u. 5. II. 12/a.

Rizike gomba
gomba-, hus-, főzelék-,
gyümölcs-konzervek, gyü-
mölcsizsek, szörpök, sze-
pességi csomagékról kér-
jen árjegyzékét. Felkai
konzervgyar, Barta József
Felka, Szepesgm. 28006

**Rekord hangversenyleme-
zek legjobbak a világon!**
25 cm. mind-
két oldalon
bejárta db
K 2.50 10 db
vásárlással
K 2.40 —
Grammofo-
nok K 25.—
35.—, 50.—,
300.—,
Fonografok
Lyra K 7.—
Fonograf
hengerek K 1.30. — csakis
utánvétellel **SCHMUTZER**
TESTVÉREK gramofon és
hanglemez nagyraktárban Bu-
dapest, József-körút 20/g
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pénzkölcson
4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon
földbirtokra, jövedelmező,
fővárosi, vidéki, városi és
Budapest környékén levő
berházakra I., II., III., ho-
lyon 15-60 evig törleszt-
hető. Semélyhitelt tisztvi-
selőknek gyorsan eszkö-
zöltetik.
HOFMANN JAKAB
bankbizományi iroda, Bu-
dapest, Teréz-körút 1/a.

1 millió
magas és telmagastörzű
gyümölcsfa.
Alma 55 fillértől feljebb,
körte, dió, szelidgesztenye,
szilva, cseresznye, ősz- és
kajszinbarack stb. 1 kor-
tól feljebb. 200.000 d.sz-
és soria dronkint 80 fill-
től feljebb. 1 millió dísz-
cserje 100 dronkint 15
kor-tól feljebb. 20 millió
ákácczemete 1000 dron-
kint 2.50 kor.-tól feljebb.
30 millió erdei csemete:
híe, erdei és feketefenyő,
koacsnyostölgy stb. 1000
drb 3-15 K, továbbá alma
és körtevadonczok, tülle-
lűek, rózsák, fajbaromfiak
stb. Képes főárjegyzékét
kivánatra ingyen küld:
Gr. Batthyány Zsigmond ur.
intézsége Cseudiak, u. p.
Ferenclát, Vasm. 28546

„Hungária”
beszélő-gépek
kizárólag eredeti első-
rangú gyártmány, rész-
letfizetésre is olcsón
kaphatók,
Deményi és Társa
Budapest, VI., Király-u. 76.
Kérjen árjegyzékét

Modern
urasági butorok
alkalmi vétele
és eladása
háló-, ebédlo-, szalon-, ur-
iszoha és irodai teljes be-
rendezések. — Dus raktár
szőnyegek, függönyök, te-
ritők, csillárok, vas- és
rézbutorokban.
GROSZ SANDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér
8. szám, eszlőft Gyár-utca
Telefon 14-09.

Kis műkedvelők
részere
most jelent meg a Franklin-
Társulat kiadásában:

Gyermek-
Színház.
Nyolcz eredeti színmű leányok
és fiúk számára.
Irta Rudnyánszky Gyula.
Ara kötve 1 K 80 f.
Tartalom: A tavasz tündére. —
A karácsonya. — Alom az
erdőben. — A hazug. —
A fehér ruha. — A varáz-
sgyűrű. — Egyszeregy. —
A kályha titka.
Kapható: Lampel R. könyv-
kereskedése (Wodianer F. és
Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI.,
Andrassy-ut 21. sz. és minden
könyvkereskedésben.

10 frt
havi részletfizetésre a legjobb
zongorát,
planinót,
czimbalmot,
hegedüt
ugyanoly árért, mintha kész-
penzért venné, kizárólag csakis
REMÉNYI MIHÁLY
elsőrangú nagy hangszertelepés
Budapest, Király-utca 58
Árjegyzék és prospectus díjtalan

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek tere 3
félemelet. Vétel és eladás
használt és új
polgári, urasági lakberen-
dezéseknek mahagoni és
palisander butorok, ur-
iszobák, angol börgarniturak
és szalonbutorok, keleti
— szőnyegek, csillárok. —
Telefon 82-13.

+ VALÓDI-FRANCZIA +
GUMMIÉS
HALHÓLYAGOK
tucija 1.75, 2, 3, 10 K-ig.
3 db. lezárt csomagban mentet-K.
STERYL
Lélekv. véd. és legelőnyö-
sebb
GUMMI-KÜLÖNLEGESSÉG
csak az igennél kapható.
NEUMAYER LIPÓT
BUDAPEST, VI., VACZKÖRÚT 137.
ÁKERFÉNYMÁZ.

AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

A szerelem végzete.

— Hová, kis Sylvinám, ilyen csinosan kiöltözve?

A fiatal asszonyka öreg szülőjére emelte hosszukásan ívelt, sárgás-barna, aranyos, csillogó szemét:

— Nagymama — mondta szertartásosan, mélyen bókolván és vidáman mosolyogva, — ha megengedi, sétálni megyek. Levegőt élvezni, tavaszt szüresőlni.

— Te magad vagy a tavasz, te kis csacska, — fedte tréfásan a nagymama, az asszonyka

hat, mint a multnak egy féltő gonddal őrzött, szorgalmas, élénk, turbékoló természetével. Való- emléke; mosolyogva győzedelmeskedett az asszonyos szív-asszony. Aki kiszemelve látszik fölött.

A nagymama, egy perczig elmerengett a pajzán kis arczoskán, a hullámos, hajlékony vonalakon, amelyeket a divat remekei sejtelenesen elárultak, — végigfuttatta tekintetét a kalapon rezgő tütől a finom czipőcske orráig. Így egészében a benyomás: törékeny alak, bájos, finom, csábító.

Hangjában megrezdült a nyugtalanság, amikor megszólalt. Elkísér az anyád?

Az asszonyka, tréfásan felelt:

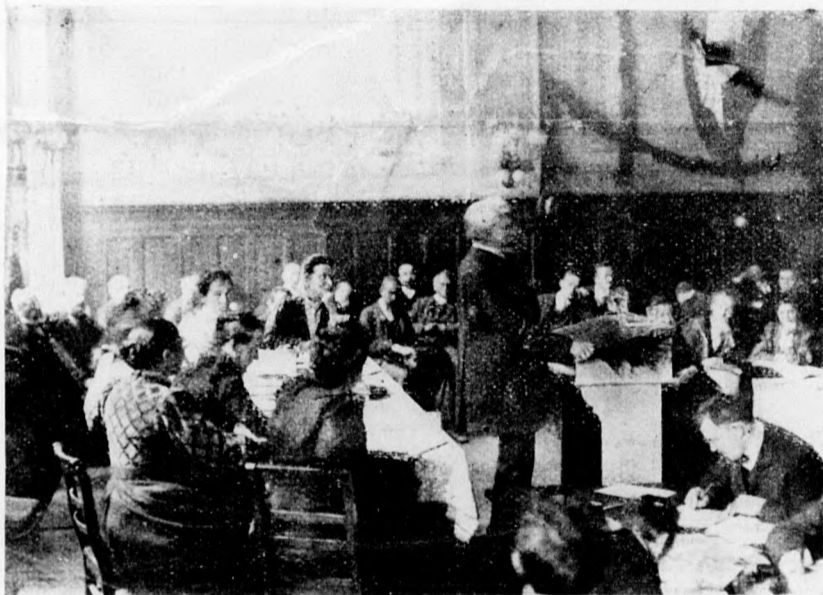
Mad nem volt odahaza. Sylvina tehát egyedül indult neki a tervbe vett sétának. A fényűzés utcáját választotta, ahol ritmikusan lépegetve, jól eső örömmel engedte át magát szépsége tudatának, a megbámultatás élvezetének.

Meg-megállott a csodásan szép virágkirakatok előtt. Itt, bájos kék jáczintot tüzetett

Bebel Ágost,

a német szocialdemokrata-párt vezetője. Bebel február 22-én ünnepelte 70-ik születésnapját.

Bebel Ágost,

a német szocialdemokrata-párt vezetője beszédet mond.

A német szocialdemokrata-párt vezetői.

Bebel Ágost és Singer utban a birodalmi gyűlés felé.

husz évére, üde, friss arczára és a karmantyujára tüzőtt ibolyára czélozva. — És ki fog nekem előlvasni?

— Kedves jó nagymamám, majd ha hazajövök, úgy hat óra felé. Igérem, hogy nem fogom elodázni. Nézzé, milyen fölséges, napsugaras idő. Vétek volna, ki nem használni.

Kinyitotta az ablakot. A napsugár a lány szellővel ölelkezve özönlött be azon.

— Igazad van, szép az idő, — hagyta helybe a nagymama mélázva. — Az én időmben az ilyen napok nem mentek ritkaságszámba.

— Hát olyan ritkaság az manap, nagymama? Tudja, az onnét lehet, hogy maga nem jár ki és nem veszi észre azokat.

— Az meglehet. És hova sietsz?

— Fölnézek Madhoz. Azután végig megyünk a rue de la Paix-n, teára, vagy talán a Bois-ba.

Az idős dáma, aki egyenes tartásával, arcának elvirított novemberi rózsához hasonló gyöngye pirjával, ezüst hajával, értékes csipkés fejkötőjével, sötétbarna selyemruhájában, úgy

— Ó, nagyanyám! ezt nem akarhatja. Ma szombat van. Mi lenne a házi szemlével. Szekrényvizsgálással. A szögletek átkutatásával!... Nem, jó nagymamám, egyedül, egészen egyedül megyek, mint egy nagy leány. — Pillanatra egy felhő huzódott át a homlokán, hangját megremegtette a bánat. — Tudja, hogy jogom van hozzá.

— Ugy van, szegény gyermekem.

Sylvina amily gyorsan elkomorult, épp oly hamar földerült. Ibolyaillat áradt a nyomában, amikor selyemsuhogás között elindult.

Az öreg dáma magára maradt a gondolataival. Husz év és egy letört élet! Rossz kezdet mindenestre. Hat hónapig tartó, zajosan összeférhetetlen házasság után az elszakadás. Az asszony tetszvágyó! A férfi gyánakvó! A világ, a barátok beavatkozása. Az önzés és sok más... A házasságot fölbonították. Minden család a magáénak a pártjára állott.

És pedig szerelemből, távol minden befolyástól, választották egymást, szegények. Valjon, mit várjon Sylvina a jövőtől? az ő

a karmantyuján lévő ibolyacsokor mellé, amott, egy idealisan kötött nárcisz ragadta el, magával vitte azt is. Ugy nézett ki, a fakadó fák bimbói között, akár egy élő, mozgó virágcsokor. Csupa tavasz.

A Rond-Point félutján volt már. Egyszerre, mintha elszállott volna a jó hangulata, maga sem tudta miért. Ugy, mint ahogy a mesebeli kis hercegnőnek drágakövekkel teli kis köpenykéje leröpül a válláról és ő újra rongyaiban találja magát.

A sétálók tömegének hullámszáma, az idegenek gyülekezetében, egy jelentéktelen kis semmiségnek érezte magát. Mintha ebben a lármásan kavargó össze-visszaságban kinek-kinek az lett volna főcélja, hogy ide hozza az érzelmét, hogy bemutathassa a szerelemét. A kocsi mélyében, az autók csigaházában, édes párocskák, akik a világban közönyösen haladnak el egymás mellett, itt kéz-kézben, közel huzódnak egymáshoz. Egymás tekintetébe veszve, lázasan isszák föl a szerelem izzó hevét...

Sylvina visszafordult.

Képek a görög válság napjaiból.

A görög király fontos tanácskozás után elhagyja a miniszterelnök palotáját.

— Vajjon, nem volna-e kellemesebb a Boisban? — gondolta.

De nem, mézesheteinek barangolásából, nagyon is sok emlék fűzi oda. Azok a cigányok! Nem bírná hallgatni az édesen behelzítő valcerokat. Nem. Szinte ideges lett az emléktől. Mintha most is látná, mint gyulad ki Jean arca attól az alattomosan csábos zenétől, hogy lángol szemében a vágyódás tüze.

— Jean!

Olyan hangosan ejtette ki ezt a nevet, hogy közvetlen mellette valaki magára vette, visszafordult és mosolygott.

Sylvina, szórakozottságáért, dühös volt önmagára. Összevonta szemöldökét. Lábával dobantott, mint azok a színésznők a színpadon, akik «ismételnek» anélkül, hogy a közönségre ügyet is vetnének.

Két évi elválás után. A feledés két éve után. Ilyen helyzetbe jutni!

— Ó, bezzeg nem sokat törődött vele azóta. Ugyan, bizony... Az elválásuk után elutazott Égyptomba... bizonyosan valami más nővel...

Sylvina összerázkódott. Ismételt elvonnult előtte élete keserű, fájdalmas csalódása.

Majd, mintha lassan legyőzte volna önmagát. Földerült, mosolygott is.

— Végre is, a mult legyen a multé! — Az emlékezés magával ragadta. Lénye, — a magasan emelkedő válaszfal dacára is, — gyönyörrel izlette a megújulás édességét, természetének kusza lágysága, könnyelmű lelkesedésben tört elő. Kábultan temette bele arcát karmantyujának színes mezejébe, lecsukta a szemét is és szerelmesen szívta be a virágok csábos illatát.

Gondolatai a Petit Père-térre vitték, templom rácsozata elé. Amikor is az az érzés lepte meg, amelyet Diogenes érezhetett, amikor a Nagy Sándor árnyéka megfosztotta őt a nap-sugártól.

Fölnyitotta a szemét és fölkiáltott:

— Maga —

— Te vagy! Sylvina, édes, édes Sylvina! —

Mondhatsz, amit akarsz. Lehetetlen könnyelműbben cselekedni. Végre is, azt hiszed, hogy szélkakasok vagyunk?

— Nem, papa.

— Atyádnak igaza van... Férjhez akarál menni Jeanhoz. Hozzáadtunk. Hat hónap mulva, el akartál válni tőle, mivel, amint mondtad, az élet elviselhetetlen. Elváltaszottunk. Csak a jó Isten tudja, hogy mennyi szenvedésünkbe, mennyi időnkbe, mennyi pénzünkbe került az és milyen fölfordult állapotba került az egész ház. Ma jössz és egész nyugodtan kijelented, hogy újra házasságra lépsz Jeannel. Mondd, gunyt akarsz üzni belőlünk?

— Nem, anyám.

— Akkor, kicsikém — vágott közbe a nagymama — magyarázd meg nekünk ezt a hirtelen változást.

Sylvina válasz helyett zokogásban tört ki. Azután könyörgő hangon fölkiáltott:

— Szeretem, nagymama.

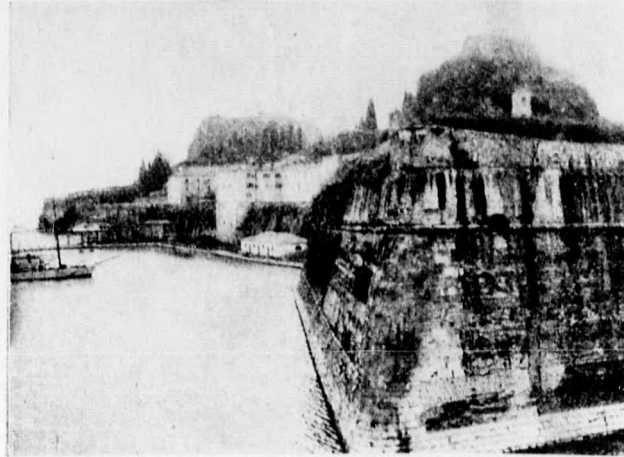
— Hogyan! — A nagymama az ujjaival megtörülte a szemüvegét, hogy jobban láthassa a szerelmes asszonykát. Alig észrevehető gunnyal mondta:

— Ez esetben, bizonyos vagy afelől...

— Még maga is, kedves anyám! Ó! De hiszen én mindig is szerettem. Ó éppen úgy. Csak bárgyuk, gögösek voltunk. Nem tudtuk!... Ma bocsánatot kértünk egymástól. Együtt sjrtunk!... Ó az uram!

— És hol történt ez a szép találkozás?

— A Notre Dame előtt.

Képek a görög válság napjaiból.

Czitadella Athén közelében, amely konfliktus esetén fontos szerepet játszik.

A csodálkozás sóhaja hallatszott és a szemüveg tokja a földre hullott. A tiszteletré méltó arc hervadt rózsája kigyult mintha új életre kelne. Hangja remegett, amikor kérdezte:

— Ő könyörgött és te meghallgattad. Megfogta a kezét és csaknem erővel fűzte a karjába. Te nem sokáig álltál ellent. Határozatlan, apró léptekkel jártatok be oda és vissza azt a félkört a templom sarkától a rue du Mail-ig. Bizonyal együtt adtatok alamizsnát egy fiatal koldusnak.

— Nem, nagymama, egy öregnek adtunk. De honnét tudja?

— És mint kétkedő hívők a Miracles kápolnában azzal fejezték be, hogy ez egyszer örök hűséget esküdtek egymásnak. Talán még most is ég ott, a viaszgyertyátok.

— Nagymama! Nagymama! Honnét tudja mindezt?

Édes, szégyenkező zavarral, mélyebb elpirulással, mintha menyasszony volna, felelt a nagymama:

— Átmentem azon én is, leányom. Ugyan-ugy, ugyanazon a helyen találtunk újra egymásra nagyapáddal, egy hosszas meghasonlás után... Minden változik, minden átalakul, csak a szerelem örök, az ő atavizmusával és végzetével együtt... És boldogok voltunk, zavartalanul, okulva tapasztalatunkon. Menj, Sylvinám, keressed föl Jeanodat!...

Képek a görög válság napjaiból.

A görög trónörökös sétaközben.

Képek a görög válság napjaiból.

Görög katona polgárokkal beszélgetve.

Elmenreich Francziska.

A hamburgi Deutsches Schauspielhaus drámai hősnője most ünnepelte 60. ik születésnapját.

A normandiai tyukok.

Sosthéne Picard ur hivatalfőnök volt az egyik minisztériumban és olyan nagyszerű jövedelme volt, hogy minden vágyát — amelyek elég szerények voltak — kielégíthette. Ami azonban a háztartás kiadásait illette, abban nem ismert tréfát és, személyét illetően is nagyon takarékosan élt.

Nemcsak azt követelte meg feleségétől, hogy mindennemű konyhaszemélyzetről lemondjon, hanem ahhoz is ragaszkodott, hogy önagysága azzal a háromszáz frankkal, amelyet minden hó elsején a konyhára adott, minden körülmény között ellássa a szükségleteket és semmiesetre sem tűrte volna el, hogy az asszony úgy a hónap 26-án, vagy 28-án egy kis pótlék kiutalványozását kérje. Az asszonnak szerinte módjában állott úgy berendezni a háztartást, hogy a hó minden napjára csak a kiszabott napi összeg legyen felhasználva.

Ez látszólag nagyon logikusan is hangzott. Csakhogy Picard urnak minden jó tulajdonsága mellett is meg volt az a sajnálatos szokása, hogy gyakran hívta meg a barátjait. Minthogy pedig tisztára elvűség kedvéért az ilyen napokon épp oly kevéssé engedélyezett bármily csekély pótlékot is, mint máskor, elképzelhető, hogy mekkora nehézséggel kellett néha megbirkóznia a ház asszonyának, főleg, ha meggondoljuk, hogy Picard ur borzasztó haragra gyuladt volna, ha az jutott volna a fülébe, hogy a felesége adósságot csinált, vagy hitelre vásárolt. Ezért folytonosan azt hangoztatta, hogy a feleségének úgy kell berendezkednie, hogy elég legyen, amit kap.

Ez bizony nem egy nehéz órát okozott Picard asszonnak, sőt bizony elvette a kedvét attól, hogy sok asszony mintájára, a divatáru üzleteket látogassa. A legkisebb fölösleges kiadás a legnagyobb gondokat okozhatta volna neki.

De hát számításai és erőlködései, valamint férje bölcs tanácsai mellett is a hónap

vége felé gyakran megesett, hogy kifogyott a pénzből. Végre azonban talált megfelelő mentőeszközre. A teljesen vigasztalan helyzetekben titokban egyik vidéki nagynénjéhez fordult, egy jólelkű öreg nénihez, aki Normandiában élt és akinek érzékeny szive megértette unokahuga keserveit.

Rendesen egy rövidke levélben, amelyet Picard ur távollétében dobott be a levélszekrénybe, vázolta a vigasztalan tényállást és akkor aztán előre biztos lehetett abban, hogy a jó öregasszony teljesíteni fogja kívánságát.

Tényleg, kérése soha nem maradt teljesítetlen. A jó öreg néni, alig hogy megkapta a titkos üzenetet, felkelt ódon karosszékéből, odacsoszogott a nehéz almáriomhoz, kinyitotta egyik fiókját és kivett egynéhány kékhajú bankót, amelyek a várva-várt segítséget nyújtották hugának.

A pénznek a rendeltetési helyére való juttatásban rejlett azonban a legnagyobb nehézség.

Postautalványra gondolni sem lehetett. Az sem volt tanácsos, hogy a bankjegyet borítékba helyezze el, mert Picard ur — mint az minden jó férjnek kötelessége lenne — gondosan őrködött élete párjának levelezése fölött. És micsoda jelenet következett volna, ha felfedezte volna ezt a rendkívüli segélyforrást.

Ilyenformán a jó néni, aki épp oly találmány volt, mint amilyen bőkezű, nagyszerű gondolatra jutott.

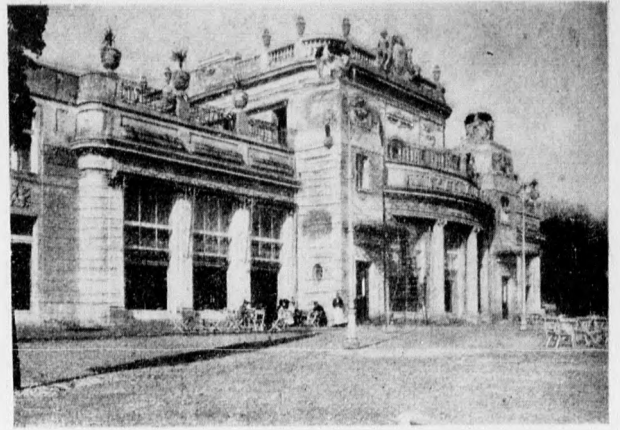
Mihelyst huga megadta az első vészjelet, a néni levágatott egyet az ő pompás normandiai tyukjai közül, amelyek akkorák voltak, akár csak egy pulykakakas. Azt megkopasztotta, belsejét kiszedette és elkészítette teljesen, úgy, hogy csak sütőbe kellett tenni. Mielőtt azonban a kosárba csomagolta, a hugának szánt bankjegyet becsavarta szürke papírosba, aztán két nagy darab vaj közé helyezte, s végül az egészet beledugta a tyuk belsejébe.

A kosárral egyidejűleg érkezett meg a kísérő-levél és minthogy feladó és címzett jóelőre megállapodtak a küldeményt kísérő sorok jelentésében, Picard ur szépen jelen lehetett a levél felbontásánál, anélkül, hogy csak a legesekélyebb gyanu fogalmazott volna is lelkében. A jó öreg néni, hogy tudtára adja hugának, hogy a tyuk belsejében utazik a kívánt pótlék, a következőket írta:

«...A tyukot rögtön megsütheted. Egy nagy darab vaját «sóval és borsal» helyeztem belsejébe».

Picardné asszony már tudta, hogy ez mit jelent.

Amikor a levél olvasása közben a «sóhoz és paprikához» ért, kimondhatatlanul megkönnyebbült. A tyukot férje szeme láttára vette ki a kosárból és Picard ur mindannyiszor megbámulta az óriást. Mikor aztán a ház ura hátat fordított a konyhának, gyorsan kihuzta a tyukból a vaját és a szürke pa-

Uj fürdőépület Abbáziában.

A napokban avatták föl Abbázia új fürdőépületét, amelynek homlokzatát mutatjuk be.

rost, amelyből aztán remegő ujjakkal bontotta ki a pénzt.

Rendkívüli esetekben tehát Picard asszony ezt a módot használta fel, hogy szorult helyzetéből kimenekülhessen, de azért soha nem élt vissza néni jószágával.

Tavaly azonban december közepén az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy egy feloszló üzletben nagyobb bevásárlást tegyen, ami a költségvetésének egyensúlyát megfontolásra méltó módon megingatta. Hogy magán segítsen, megint csak nem maradt más módozat hátra, mint írni a jó néni, hogy segítse ki újból egy megszózott és megborított tyukkal. Mert katasztrófa ritkán jár egyedül. Picard ur nemcsak a hó első felében látott vendégül több jóbarátot, hanem ugy huszadika felé közölte feleségével, hogy karácsony estére több ismerősüket invitálta meg. Egyidejűleg a menüt is összeállította: sztriga, hideg szárnyas, libamáj, tésták stb.

Aztán még komolyan hozzá is tette: — Még csak a hó második harmadában vagyunk, kedvesem. Ugy gondolom, hogy van még bőven pénzed, hogy ezt a kis vacsorát előállíthasd. Karácsony után majd, talán adok egy kis pótlékot... azaz, hogyha netán szükséges lesz...

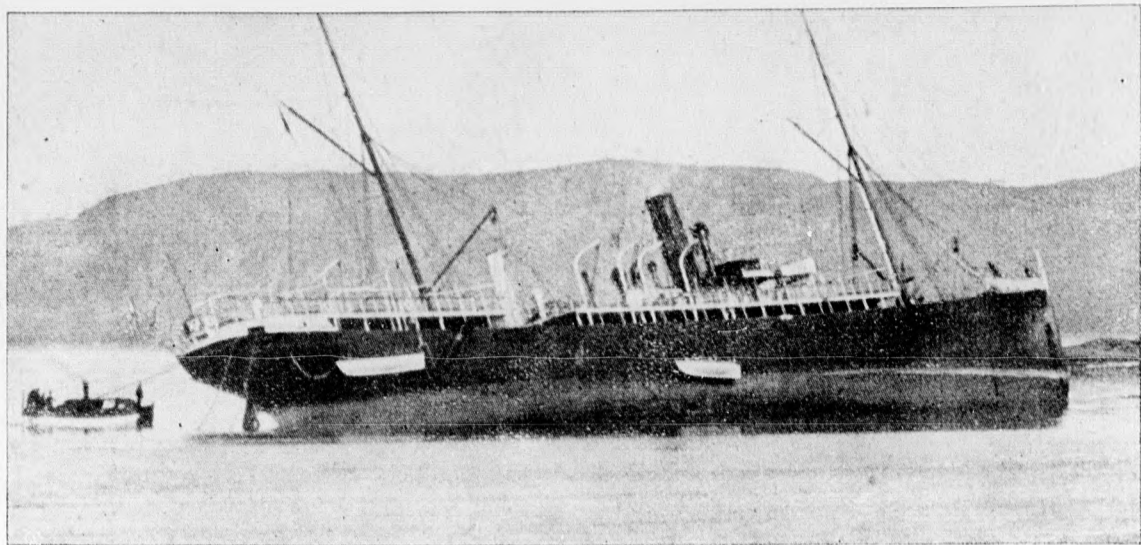
Ha szükséges lesz! Neki még kétségei voltak eziránt, míg a szegény asszony azt sem tudta, hogy mit tegyen!

És ehez járult még, hogy Picard urnak éppen most jutott eszébe ismerőseivel együtt tölteni a karácsonyt!

A fiatal asszony nem ellenkezett, de belátta, hogy most már a normandiai tyuk nélkülözhetetlenül szükségessé vált. Alig távozott tehát férje a minisztériumba, tollat és tintát vett elő és gyorsan levelet írt Normandiába.

És a legfőbb ideje volt! A jóságos rokonnak ugyancsak sietni kellett. A levél, amelyet kézhez vett, annyira sürgető volt, hogy egy percet sem lehetett késni. Alig olvasta el, máris maga szaladt a tyukolba, kikeresett

Uj munkásbörze Londonban.
Munkára várakozók csoportjaUj munkásbörze Londonban.
Az épület előtt munkások várják, hogy beírják őket a munkát keresők közé.

«General Chanzy» gőzös.

A hajó nemrégiben Minorca partjain elmerült és utasai néhány kivételével elpusztultak.

egy remek példányt, kitekertette a nyakát és megparancsolta, hogy mihelyt megtisztították, hozzák be hozzá. Aztán bezárkózott a tyukkal az ebédlőbe, elővett két szép kékhasu bankjegyet, azokat szép gyöngéden, mint az szerető nagynénihez illik, begöngyölte és oly jól, amint csak lehetett, elhelyezte az értékes papirosesomagot a tyukban. Aztán jókora vajjat dugott föléje és gazdagon meghintette az egészet sóval és borsal...

A munka végeztével maga csomagolta a tyukot a kosárba és sajátkezűleg adta fel a postára.

Bármennyire igyekezett is a jó néni a tyuk elküldésével, mégis csak 24-én délben érkezett meg rendeltetési helyére. És a sors úgy akarta, hogy éppen abban a pillanatban toppanjon be a hivatalából Picard ur is.

A tiszteletreméltó hivatalfőnök elvette a postástól a csomagot, megnézte a postabélyegzőt, aztán így szólt az asszonyhoz:

— Nézd csak Germaine, hogy elkényeztet bennünket a jó néni!... Fogadni mernék, hogy megint egy tyuk!

Az asszony kötelességszerűen adta a meglepettet.

— Óh, a jó néni!... — kiáltotta az örömtől elpirulva.

Aztán fogta a kosarat és izgatottan sietett ki vele a konyhába. Levelet ugyanis még mindig nem kapott és kíváncsi volt megtudni, hogy küldött-e valamit a néni.

Picard ur azonban, akinek éppen nem akadt más dolga, nyomban követte feleségét. Amikor látta, hogy éppen a kosár felbontásán fáradozik, dörmögni kezdett:

— Ne vágd ketté a zsineget, azt máskor is használhatod még!... Add csak ide...

Picardné kezdett nyugtalan lenni.

— Hagyjál csak, édesem... — dadogta kissé zavarodottan.

— Mondom már, hogy add ide azt a kosarat...

Az asszony kétségbeesetten engedelmessékedett. Először, mert még nem tudta, vajjon a tyuk meg van-e sózva és borsozva, másodsor, attól tartott, hogy esetleg felfedezi a «fűszereket» ha azok netán rosszul vannak elrejtve.

Alig birt nyugodtan állni a lábán. Picard ezzel ellentétben a legnagyobb lelki nyugalommal bontotta fel a kosarat. Amikor ezzel készen lett, kivette belőle a szénát és kihuzta a pompás, hizott tyukot, amelynek láttára nagyot csettentett a nyelvével.

— Micsoda remek példány! Nézd milyen kövér!... És milyen taraja van!

— Igen, kedvesem — felelte az asszony, aki még mindig ideges volt és nem nagy kedvet érzett, hogy a tyuk fejét nézegesse. Egy másik része sokkal jobban érdekelte őt.

— Ez talán jó volna vasárnapra? — jegezte meg Picard.

— Vasárnapra? — ismételte a fiatal asz-

Kolischer khán (X) perzsa tábornok.

Kolischer khán a bécsi törvényszéken becsületsértés miatt pórt indított a közös külügyminisztérium és több magasrangú katonatiszt ellen.

szony. — Ugy látszik, egészen megfeledezettél a mai vacsoráról.

A hivatalfőnök ur csodálkozva nézett feleségére.

— Hogy érted ezt, hogy ma estére?... Hát még nem vettél mára szárnyast?

— Nem... nem volt... időm... meg aztán olyan előérzetfélém volt...

— De hisz ez már nem készül el mára!

— Dehogyan, édesem! Biztosítlak róla! Ha mindjárt a sütőbe teszem...

— Azt hiszed, elég idő van még, hogy hidegen feltálalhasd?

— Feltétlenül... feltétlenül!... Mialatt levetkőzöl, elkészítem a sütőt... hisz láthatod, hogy a tyuk teljesen el van készítve...

— Mindenesetre nincsen vesztegetni való idő — felelte Picard ur és kisértett a folyosóra, hogy gyorsan letegye kalapját és felöltőjét.

Amikor visszatért, látta, hogy a felesége mélyen belenézi a tyuk belsejébe. Azt hitte, hogy az asszony azt vizsgálja, vajjon jól van-e kitéstítva a belseje, mert az ennél is fontosabb érdekről nem volt tudomása.

— Mit csinálsz? Vizsgálod, hogy nincse szaga?

— Nem... azaz, igen... óvatosságból teszem — dadogta a fiatal asszony, aki e pillanatban a férjet oda kívánta, ahol a bors terem...

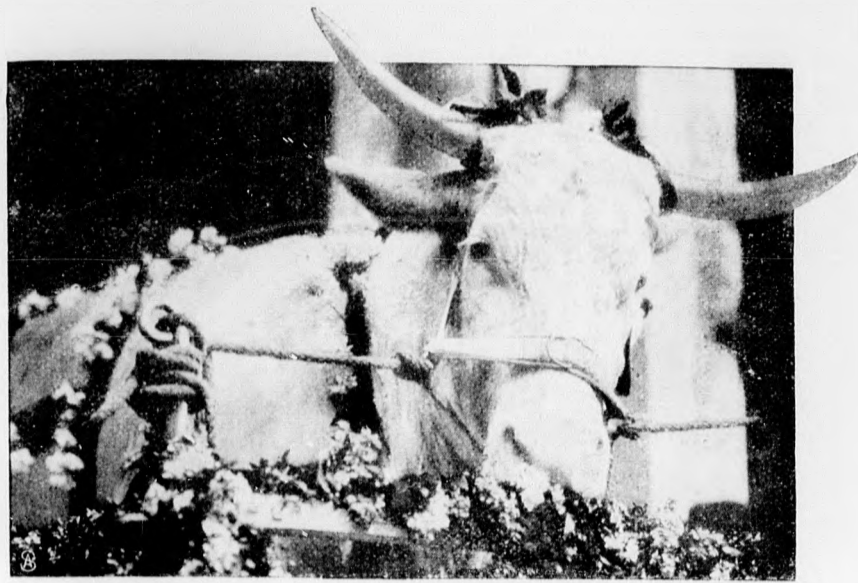
Adolf Frigyes mecklenburgi herceg Bécsben.

A herceg, (X) aki Bécsben középpafrikai utjáról tartott fölvilágást, az osztrák földrajzi társaság dísztagjává választotta.

Stegmann Emmelina.

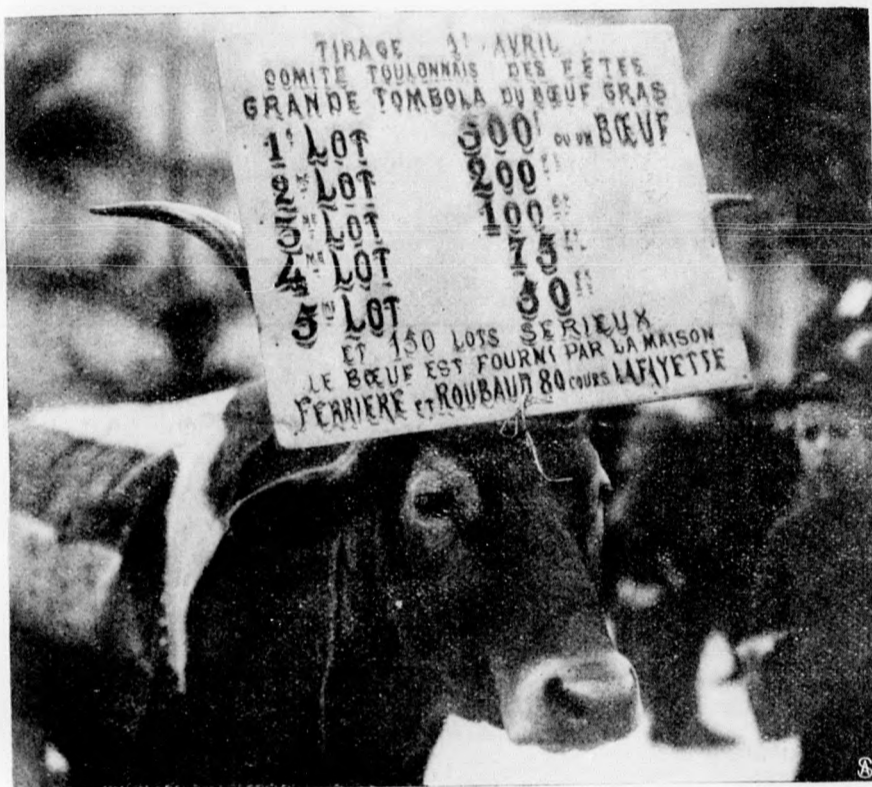
Stegmann kisasszony az első német bankigazgató. E napokban választották meg Posenben.

A «Boeuf Gras» teljes virágdíszben.

Az ökrök szarvait bearanyozzák.

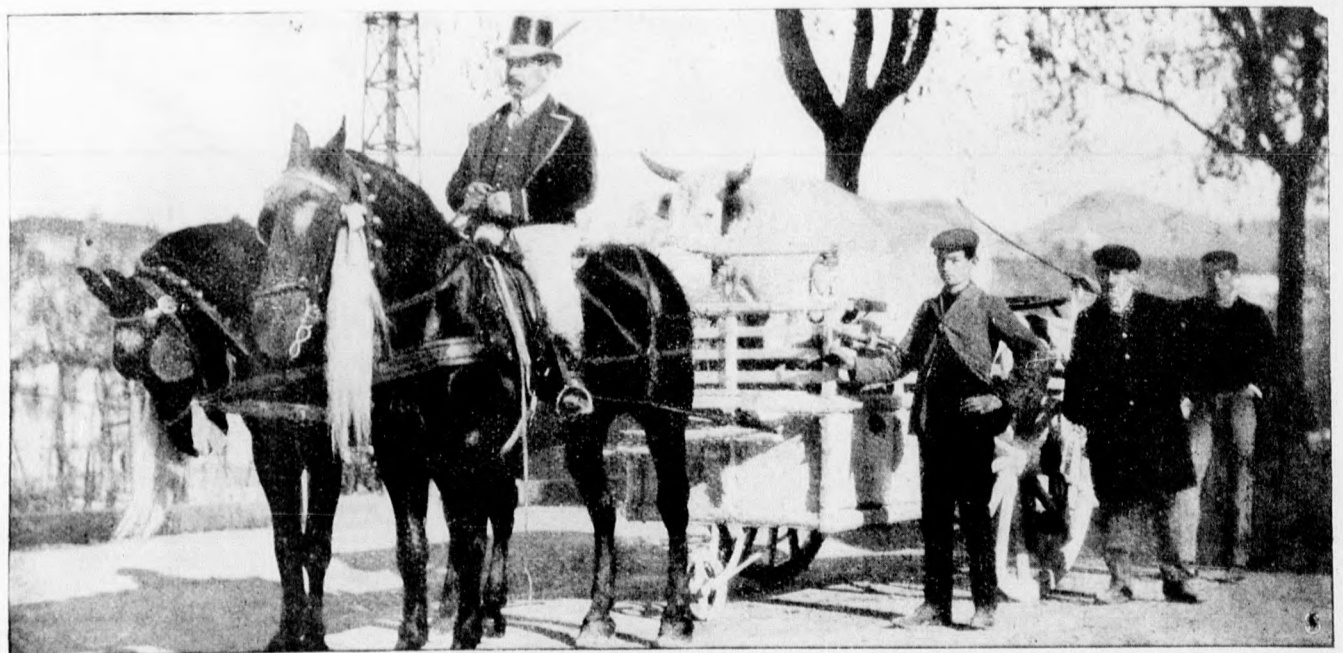
A touloni «Boeuf Gras».

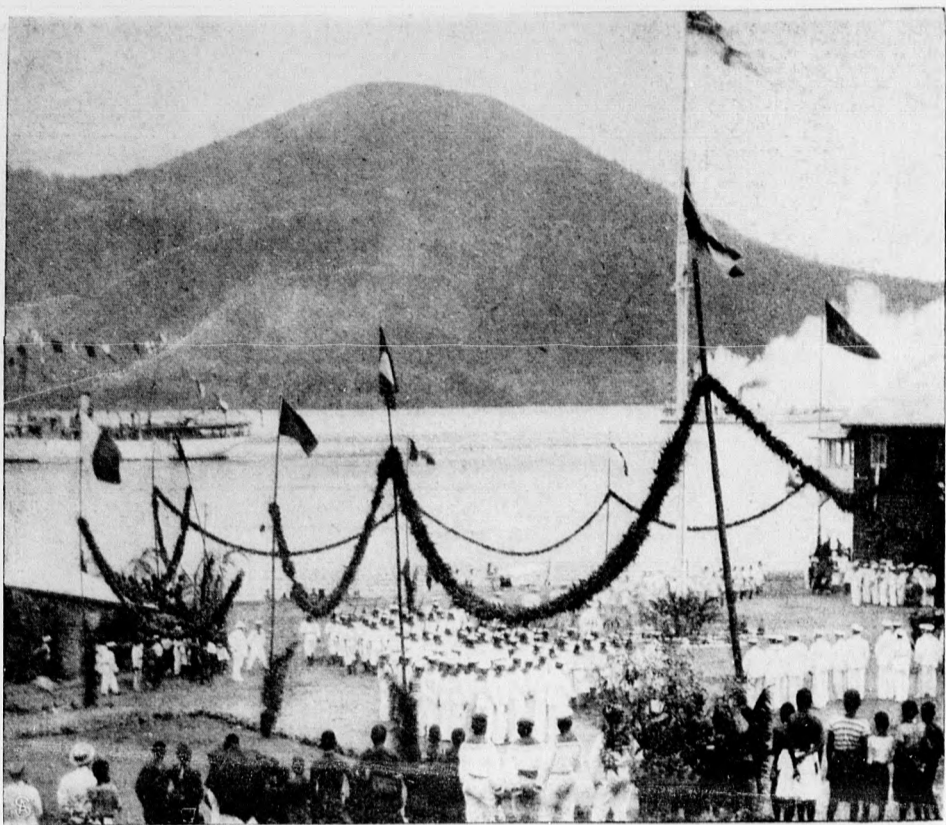
A paták bearanyozása.

A „Boeuf Gras“.

Franciaországban szokás, hogy a Mi-Carême ünnepen kövér ökröt díszítenek föl virággal és füzérekkel, azután körülhordozzák a városban. Az emberek ezrei üdvívalgással fogadják a «Boeuf Gras»-t, megcsodálják aranyozott szarvait, patáit, virágokat szórnak kocsjára és zenével kísérik végig a virágkorzón, azután az utcákon. Képeink a nizzai «Boeuf Gras» földszítését mutatják be. A díszökröt este a nizzai «Casino Municipal»-ban közszemlére teszik és pontban éjtélkor kisorsolják. A szerencsés nyerőtől ezeröttszáz frankért szokták megváltani a pompás állatot.

Az ökröt kisorsolás előtt díszkocsin hordják körül a városban.

Jubileum Német-Ujguineában.

A németek huszonöt éves visszatértét ünneplik annak a napnak, amelyen Uj Guineában a német lobogót kitiűzték.

Picard ur egyáltalán nem tudta megmagyarázni különös viselkedését.

— Hogy is gondolhatsz arra, hogy egy tegnapi leölt tyuknak szaga legyen!... Ha még nyár lenne, akkor még érteném! De most?... Deczemberben?

Ezalatt maga is kezébe vette a tyukot, hogy megszagolja. Felesége a legtökéletesebb kétségbeesés közepette állt mellette. Attól félt, hogy bármely perczben felfedezheti titkát. Akkor alighanem nagy vihar tört volna ki.

— Hát add ide már a nyársat — kezdte a férj újból. — Mire vársz még tulajdonképpen?

Picardné egy székre állott, hogy levegye az edényeket. Homlokán kövér verejtékcseppek gyöngyöztek. Helyzete borzalmas volt! Lehetetlennek tartotta, hogy képes lesz férje előtt nyársra tűzni a tyukot.

Ha a néni egy százfrankost tett a tyukba, akkor a nyárs azt is menthetetlenül keresztüldöfi.

— Istenem, menj már a szobádba, hidd el, hogy egyedül jobban megy a dolog.

De minnél jobban küldte, Picard annál makacsabbul maradt helyén.

— Mit jelentsen ez? Talán zavar a jelenlétem? — szólt végre boszusan.

— Dehogy... a legkevésbé sem... Csak...

— Ez már mégis sok — kezdte a férj újból. — Mindig panaszkodol, hogy sok a dolgod és ha én egyszer segíteni akarok, akkor elkergetesz...

— Tévedsz kedvesem, de erre egyáltalán nincsen szükségem...

— De mért kiabálsz úgy? Add csak ide azt a nyársat... Majd én jól keresztül szurom...

Picardnének elállt a lélegzete.

— Mit!?... Te... te akarod?...

A férj kutatva nézett a szeméibe.

— Hallod-e, nagyon különös vagy te ma! Hát olyan rendkívüli dolog az, ha a férj akarja feltűzni a nyársra a szárnyast?

— Egyáltalában nem... kedvesem... dadogta a szerencsétlen asszony.

Picard ur egy szót sem vesztegetett többé, hanem megfogta a tyukot és keresztülszurta rajta a nyársat. Aztán még egyet döfött keresztül.

— Így ni! Biztosítok, hogy nagyszerűen lehet majd forgatni — szólt meglegedetten.

Felesége majd elájult. Mi lesz, ha most pénzestül együtt megsüti a tyukot? A pénz egyszerűen elveszett!

A semmit sem sejtő férj pedig már a tűzhelyhez közeledett, hogy a tyukot a sütőbe tegye. Csak mikor már a tűzön volt, távozott a konyhából.

Picard asszony megkönnyebbült sóhajjal hullott az egyik székre. Még ideje sem volt letörölni verejtékét, amelyet a félelem csalt homlokára, amikor megszólalt a csengő.

Picard ur nyitott ajtót.

A levélhordó hozott levelet Picardné részére.

— Germaine! — kiáltott Picard, miután alaposan körülnézte a borítékot, — a nénitől jött levél!

— Jó, jó. — felelte az asszony, aki sietve futott ki és maga mögött gondosan betette a konyha ajtaját, nehogy férje észrevegye, hogy elzárta a tűzhelyet tápláló gázcsapot.

Izgatottan tépte fel a levelet. A férje állva maradt mellette és várta, hogy felolvassa neki a levelet.

— Olvasd már! — sürgette türelmetlenül.

Germaine engedelmeskedni kellett. Hangoosan felolvasta a levelet és amikor ahhoz a helyhez ért: «A tyukot rögtön megsütheted, csak nyársra kell tűzni. Vajat is tettem belé és kétszer megszórtam és megborsoztam...» Önkéntelenül felkiáltott:

— Óh, milyen jó ez a néni! Milyen végtelenül jó!...

Picard ur meg volt győződve, hogy feleségénél valami nincsen egészen rendben.

Hogy örült a szép normandiai tyuknak, az egészen természetes volt. De az a körülmény, hogy annyira örült annak, hogy kétszer is megszóta, és megborsozta a tyukot, az kissé rejtélyes volt előtte.

Végre visszavonult a hálószobába. Ez alatt Germaine kisietett a konyhába és gyorsan kiszedte a tyukból a nyársakat. A belsejében meg is találta a jelzett két darab százfrankost. Szerencsére épen és sértetlenül.

Gyorsan zsebetette és éppen azon fardozott, hogy az izgalomtól remegő ujjakkal ismét helyükre szurja a nyársakat, amikor Picard ur betoppant. Ezuttal azonban már sokalta a dolgot és kiabálni kezdett:

— Mit csinálsz itt? Minek vetted ki megint azt a tyukot!...

— Dehogy... kedvesem... dehogy...

— Mit, dehogy!? Hát azt hiszed, vak vagyok?...

— Csak... csak azért vettem ki, mert nem bírtam jól forgatni...

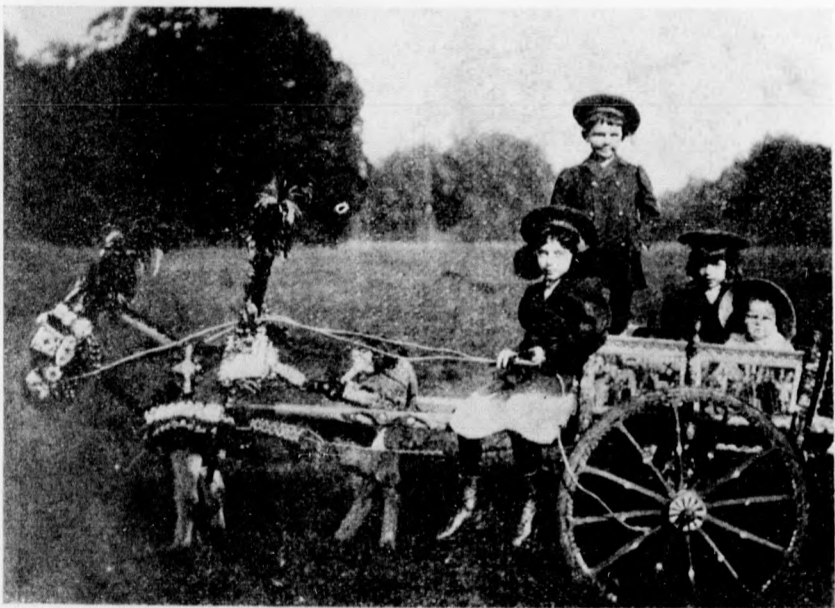
— Ez már igazán sok! Hát nem mondtam, hogy én akarom felnyársalni?... Add ide azt a tyukot! — kiáltott a hivatalfőnök és harczrakészen tartotta kezében a nyársat.

Most már nem volt oka Picardnének ellenkezni.

A pecsenye hál' Istennek sikerült!

Még ki is hült szépen és este a vendégek valamennyien magasztalták.

Amikor Germaine megköszönte a jó öreg néniének a küldeményt, elmesélte az egész történetet is. Együttal azonban megkérte arra is, hogy a jövőben a megszózott tyukokat csak a postahivatalba küldje.

Az olasz király gyermekei.

A római királyi palota parkjában a király gyermekei szicíliaisamár fogaton kocsikáznak. Jolanda főhercegnő hajtja a csacsit.

Tacsó-fogat.

Egy berlini cég eredeti módját eszelte ki a reklámnak. Hat tacsót fogott egy kis kocsi elé és a kocsira szereltette reklámtáblát.

A mezanthine-i halász.

Irta: P. Dubray.

Keresztelő szent Jánoskor esküdött meg vele, a szülők hosszú ellenzése után, akik sok akadályt gördítettek az útjába, mert a leány nagyon fiatal volt.

Igen, igen, olyan jól emlékezett még mindenre...

Mindig kissé félénken érintette meg, mert a bőre olyan finom volt s ő maga olyan törékeny, mint egy kicsi gyermek... Mikor reggelenként kiment a tengerre, még édesen szendergett, ajkait kissé kinyitva s szőke hajhullámaival beborítva... Lábujjhegyen igyekezett ki, nehogy felköltse... S aztán egész nap napsugaras derű volt a lelkében és gyorsabban, erőteljesebben dolgozott... Óh! erősnek érezte magát, amióta Marie-Jeanne a felesége lett...

Ő pedig otthon maradt, kiült a jázminbokrok árnyékába a küszöbre, kötögetett és ájtatos, öreg dalokat énekelt hozzá, aminőket már csak ott messze a szélső vármegyékben tudnak... S itt találta, amikor este visszatért, vizesen s a tenger sójától erős, átható szaga ruhában; itt találta a küszöbön, ölbe tett kezekkel, amint belebámult a lehanyatló napba... Ilyenkor félénk lett, akár a kis gyermek, nem merészelte megcsókolni s így szólott hozzá:

— Marie-Jeanne, — miért nézel te így a napba, ne nézz mindig így a napba...

És ő felelt:

— Óh, Joel, olyan szép nagy kék karikákat látok, meg egész violaszínűeket, meg pirosakat... és mindez lobog és izzik, mint a szent Antal tüze!...

És olyan halovány volt, de olyan halovány!...

Igen, igen, olyan jól emlékezett még mindenre...

Aztán jött a sűrű köd... és a nagy, vad viharok, amik ott leselkednek a szegények kunyhói körül és keresik a rést, ahol kitérjenek és elsöpörjenek mindent... és rázzák, tépázzák azokat és bömbölnek és a lélek remeg a szegény asszonyokban, akik egyedül maradtak otthon... Marie Jeanne keservesen sirdogált, mert ő neki oly soká kellett távol lennie... Egek ura, mikor kedves, szomorú szeméit látta szegénykének... De hát mit segített mindez? Épen ő miatta kellett tengerre szállnia és serényen dolgoznia. Mert... a család nemsokára meg fog egygyel szaporodni...

Igen, igen, olyan jól emlékezett még mindenre...

... Szegény asszony egész télen át vonszolta még magát, azután, hogy a kicsikét eltemették... és egyik estén, amikor hazatért a halászatról, elébe jöttek az asszonyok és szóltak hozzá: «Joel...» és karjára tették a kezüket és szomorú, tág szemekkel néztek rá... és ő úgy érezte, mintha hatalmas ütés érte volna a mellén...

Aztán hosszú órákon át ott volt mellette és csak nézte, nézte, de gondolkozni, vagy sirni nem tudott... csak, amikor a koporsóba akarták tenni, kellett még négy halászt hívni, hogy kivigyék... De addig rimáncodott, könnyögött, míg megengedték, hogy ott legyen a temetésén... Akkor aztán, zokogva, mint egy gyerek, kihuzta a szekrény fiókját... a nagy korál-füzért, amit a lakodalomra vett neki, a nyakába tette... a keskeny arany kősztyüket a csuklójára... szőke fürtös fejére a fehér fátylat, a menyasszonyi fátylat. Odaállt a koporsó mellé és úgy érezte, hogy meg kell halnia... minden ember sirt a szobában... és a négy halász durva csontos kezével szép csöndesen fölemelte. Elvitték egész a sírgödörig... az emberek előtte mentek a keskeny uton... napsugár és szellő csókolgatta a friss, zöld barázdákat a szürke földön...

Igen, igen, olyan jól emlékszik még mindenre...

És most?... Oh, most!... Istenem! halászott, mint azelőtt; a megszokás — mit akartok? De mindig magányosan járt és az emberek azt mondták, hogy akkor elveszített valamit... Magához vette mindig a halászkésztségét és távol maradt egész héten, a nyílt tengeren élt és csak vasárnap reggel tért haza... Akkor fölhozta az ünneplő kabátját, vett egy koszorút, örökzöldből valót, mindig egyformát — és mint drága kincset a karjára fektetve, kiment a kis temetőbe. Szorosan odalapult a házak falához és alig figyelt a köszöntésekre...

A sírhant egész friss volt még, de az eső lemosta már a megszáradt csokrot és öreg koszorúk fölhalmozódtak már rajta és egy kis fapad volt mellette, amire le lehetett ülni és a meghalttal társalogni.

Joel legelőbb óvatosan letette koszoruját a sírdombra ott, ahol a halott fejének kellett

feküdni, azután visszakerült a domb lábához levette süvegét és imádkozott... Ez nem ment mindjárt, mert ilyenkor már nem tudott semmiről... aztán bubánatában egészen elmerülve mozdulatlanul ült és folyton ugyanaz a gondolata gyötörte... hogy nem volt ott, amikor meghalt, hogy utolsó leheletét fölfoghatta volna... úgy tetszett neki, meg se halt volna, ha ő ott van mellette... És olyan reitentes volt elgondolni, hogy többé nem fogja látni és nem fogja hallani... és ő mégis viszont akarta látni, a hangját akarta hallani, akarta... És mintha meggyötört lelkének egy édes álma vált volna valóra, úgy éledt benne mind jobban-jobban a reménység, hogy a tulvilágon, a paradicsomban újra meg fogja őt találni...

A harangok hangjai csöndesen szálltak a földek s a tengerpart fölött és a szél messze kivitte őket a hullámokon át. Az asszonyok nagy cipőkben lépkedtek a kavicsos úton fehér főkötőjükkel, amelyek mint a sirályszárnyak lebegtek a szélben. Frissen, harmattól csillogó pázsitjával ragyogva a napsugárban, fehér keresztjeivel és a rózsabokrok közt röpdeső madaraival csöndesen nyugodott a temető... Joel, süvegével a kezében, beszélgetett velük, mesélt nekik küzködéséről a tengeren, a nagy halcsapatok vonulásáról és hogy mennyi ezüst tallért rakott már, hogy János napjára szép gránit keresztet vehessen neki... János napjára!... mély sóhaj szakadt föl kebléből... ép most lesz egy esztendeje, hogy oltárhoz vezette... álom volt csak, rövid álom... De nem, nem igaz, hogy meghalt, nem hitte, nem... úgy képzelte, hogy estére várja, ölbe tett kezekkel, mint a hanyatló napba néz...

A harangok elhallgattak, a templomból ének hangzott, mit az orgona rezgő hangja kísért... Joel még egyszer nagyot sóhajtott, egy elhervadt koszorúból kitépett egy virág-

A londoni kutyakiállítás díjnyertes állatai.

szálat, elindult és sokszor vissza-vissza pillantva, végre belépett a templomba...

Megállt az egyik oszlop homályában.

A pap fölépített a szószékre és prédikált. Neszt sem lehetett hallani; némelyek aludtak, mások álmodtak nyitott szemmel a szelid, aranyos napsugárban, amely az ablakok tarka üvegjén át szűrődött be...

— Igen — prédikálta az öreg pap — a mi Urunk, Jézus megígérte, hogy a mi megholt kedveseink nincsenek reánk nézve elveszve, ők öröködnék a mi életünk felett, ők látnak bennünket minden pillanatban, azért nem is szabad nekik fájdalmat okoznunk — ők imádkoznak értünk a mindenható Atya lábainál és ép olyan türelmetlenül várják a velünk való egyesülés és az utolsó ítélet napját, mint mi...

Hang se rezdül... némelyek álmodtak, mások egészen átengedték magukat a csöndes alvásnak... Joel előre lépett egyet, az oszlop homályából és mint a szomszédhoz, mohón itta az öreg pap szavait... A gyöngye napsugár megvilágította kiszáradt, remegő ajkait, összekulcsolt kezében ott tartotta az örökzöldet, amit felesége sírjáról szakított és áhitatos hittől átszellemült arcán lassan két könnycsepp gördült végig... ajkai imádkozva mozogtak... «Marie-Jeanne!... Marie-Jeanne!» és egyszerű lelke egész erejével áhitattal rebegte: «Marie-Jeanne!... Marie-Jeanne!»

Vegyés.

Fák ipari termékei. A természet valóságos csodái azok a fák, melyekről alább lesz s melyek olyan hasznosítható anyagokat is szolgáltatnak, aminőket rendszerint csak az állati termékek feldolgozása útján nyerünk. Így Kinában, Carolina államban és Cuba szigetén a faggyu is fán terem. A *faggyufa* (*Stillingia sebiferum*) nagyon hasonlít a mi ezüstlevelű nyárfánkhoz (*Populus alba*). Háromszögű gyümölcse van, mely kemény, borszerű burokkal van ellátva s borsónagyságu magvakat tartalmaz. Ha a gyümölcsöt héjastól együtt vízben főzzük, zsíradék-szerű anyag válik ki belőle, melyet könnyű szerrel ki lehet merni a vízből s mely csakhamar megszilárdul. Ez a faggyu. Ha kevés viaszszal és lenolajjal keverjük, igen jó minőségű gyertyát készíthetünk belőle, mely világosan, bár kissé sárgás lánggal ég. Nyugat-Indiában és Dél-Amerikában tenyész a *szappanfá* (*Sapindus saponaria*), mely 8—10 méter magasra nő, virága fehér, gyümölcse szilvaszerű csontgyümölcs. A gyümölcs husa erősen maró nedvet tartalmaz, melyet a bennszülöttek ruhatisztításra használnak. E husos gyümölcsnek megvannak azok a tulajdonságai, melyek a szappannak s még habzik is. Három vagy négy ilyen szilva megfelel félkiló szappannak, de óvatosan kell használni, mert erősen maró hatásánál fogva könnyen tönkretesz a ruhát. Malabarban is tenyész egy fa, melynek szőlőfűrtzerű gyümölcsét mosásra használják; ez a *babérszappanfá*. Afrika belsejében, melynek forró éghajlata sok helyen kizárja a szarvasmarhatenyésztést, elég gyakori a *vajfa* (*Bassia longifolia*), melynek szép nagy virága és körtealaku gyümölcse van. A gyümölcs olajbogyónagyságu magvakat tartalmaz, melyeknek zöld burka alatt kásaszerű fehér anyag van. Ennek ize olyan, mint a vajé s a bennszülöttek csakugyan annak is használják. Előnye, hogy szózatlanul is sokáig eltartható s nem egy könnyen romlik meg. A bennszülöttek még gyógycélokra is használják, amennyiben kenőcsöt készítenek belőle rheumatikus bajok ellen. Amerika tropikus vidékein, ott, ahol az izzó napfény csaknem minden növényi életet kipusztított, egy vézna és nyomoruságos külsejű fa tenyész, görcsösen bekapaszkodva erős ágaival a terméketlen sziklatalajba. Ez a szegényes külsejű fa a *teffa* (*Tabernaemontana utilis*) s valóságos jótéteménye a természetnek, mert tejszerű anyagot szolgáltat, mely rendkívül jóízű és tápláló. Ezt a tejet olyképp nyerik, hogy megfújják a fa törzsét s a kiszoruló nedvet felfogják az odatartott edény-

ben. Ez a tej még tejfölt is szolgáltat, mert ha egyideig állni hagyják, felületén sűrű anyag képződik, melynek ize csaknem ugyanaz, mint a tehén tejfölé.

Szemüveg könnycseppből. Egy német orvos írja a következő esetet, mely jellemző a német paraszt nyakasságára s állhatatosságára: Ezelőtt ötven évvel egy svábgyereket szülei a szemorvoshoz vitték, mert szemgolyója nem kerek volt, hanem tojásalakú, s ezért nem látott jól. Az orvos szemüveget rendelt neki, de mivel a faluban azt mondták, hogy a szemüveg elrontja a szemet, szépen bezárták egy fiókba. A gyermek egyszer sajátságos felfedezést tett. Az iskolában a tanító valamiért megpálczázta, könyvek gyűlte szemébe, s ime, egyszerre csak sokkal jobban tudott olvasni. Hazament s miután mesterségesen megkönyeztette a szemét, az ujságból folyékonyan olvasott szüleinek. Lassanként annyira vitte, hogy akkor gyülemlett köny a szemébe, amikor csak akarta; ez eljárással a falusi kupaktanácsban el tudta végezni az írásbeli munkákat s otthon este olvasni az ujságját. Élemedett korában azonban szeme mind rövidlátóbb lett, a könnyező módszer már nem volt elegendő s rábeszéltek, hogy menjen ismét orvoshoz, de nem azért, hogy szemüveget adasson magának, hanem hogy szürke hályogot ne kapjon. Wirtz dr. stuttgarti orvos, ki ezt az esetet megírta egy német orvosi szaklapban, megkérte a parasztot, mutassa meg, mint tud olvasni könyves szemmel. «Oly kómikus jelenet következett erre, írja az orvos, aminőt csak színpadon láthatni. Az öreg lehajtott a fejét, száját kinyitotta s oly makacsul erőltette az ásitást mindenféle fintorokkal, hogy az ember akaratlanul is vele ásitott. Harmincz másodperc múlva két könnycsepp jelent meg a szemhéj hasadékaiban s az öreg harmincz centiméterről meglehetősen kis betűket el tudott olvasni mindaddig, míg a könnyekben tartott. Vagy egy tucatszor megismételte a kísérletet. Néhányszor nem sikerült, mert tulsok köny fejlődött s lefolyt az arcán, de ha sikerült, vastag könnycsepp akadt meg a szemhéjon s a sűrű szemöldökön s ily könnycsepp fölülte erős lencse gyanánt hat. Egy ily könnycseppel vagy tíz percig tudott olvasni, ugy hogy három-négyszeri kísérlettel esti lapját végigolvashatta. S bár öreg volt s szeme egyre rosszabbodott, még ekkor sem lehetett rábírní, hogy szemüveget használjon.

Annuskáról.

*Amig én nem néztem szemedbe,
Ábrándot ismertél csupán.
Olyan voltál, mint jól elrejtett
Bomló bimbó ott fön a fán.*

*A te szemedben soha nem volt
Mosolygás, csábító beszéd;
... Valami nemes, tiszta érzés
Vonzott, vitt engemet feléd.*

*Nem muló gyönyört adsz te nekem,
Éltetöm vagy te kedvesem.
Aldott az is, ki észre nem vett
Ki meghagyott téged nekem!*

Harsányi László.

Adomák.

Egy füst alatt. Egy furfangos paraszt tüzvész ellen biztosítja a házat egyik biztosító társulat ügynökénél. Amikor a kezelő hivatalnok a díjakat fölvette és a kötvényt átadta, azt kérdi a paraszt: — Nagyságos uram, most kell azt jelentenem, hogy három nap múlva égni fog a házam?

Illemtudó hölgy. — Miért sétálsz te kutyával? — Mert egyedül járni nem illik az utcán.

Jó vadász. — Barátom egy lövésre három leterítettem. — Nyulat? — Nem, — hajtót.

Strófák.

*Sejtelem átfog, vajjon enyém-e?
Titokban a lelke nem csal-e meg?
Most, mikor vígan érte megyek
Hiv-e magához régi beszédje?*

*Vagy kaczag majd a balga bolondon?
— Míg mondom: régen, ha jött az alkony
Futóka szirma hull a ránk,
Indulást intve, csillan a láng
S füstjét kilökvé, szisszen a mozdony.*

*Csüszkali-dzsáma tüszköl a gép.
Hiv-csal a párom csacska beszédje,
Ha csattan a csókja; szívem elég-e?
Kali-kali kott-kott, vágat a gép.*

*— Távoli tájon pusztá magányba'
Hajnali gőzöst várja-e... várja:
Messzi utakra simul a szemfény.
S ah, a ligetsor vonala mentén,
Ott, hol a sinre hajlik az akác
Fölhallatszik a vonat-robogás...*

Hanuszik.

Rejtvény.

Számrejtvény.

22, 21, 24, 31, 39, 38, 55, 26, 5,	kellemes csipősséget jelent.
46, 49, 33, 32, 44, 12, 55, 25,	szomorujáték.
18, 27, 42, 19, 26, 14, 40, 44,	magyaros eledel.
	5, 26, 35, 31, elavult.
9, 10, 29, 32, 44, 26,	fizikai jelenség.
7, 26, 34, 56, 57, 58, 26,	kóros elmeállapot.
	54, 55, 61, 62, 33, Olaszország folyója.
1, 6, 50, 44, 49, 51, 15, 17,	sejtelem.
13, 16, 53, 8, 43, 58, 20,	itt választották meg a magyarok első fejedelmeket
	28, 33, 4, 5, kereskedelmi forgalom előmozdítója.
11, 36, 35, 40, 62, 23,	magyar tájképfestő.
47, 2, 3, 59, 50, 60,	alkusz.
	1—62.: Rousseau francia író életbölcsölete.

Megfejtési határidő márcz. hó 2-ika. — A megfejtők közt érdekes könyvet sorsolunk ki.

A február hó 20-iki számban közölt rejtvény megfejtése:

Lehár Ferencz.

Megfejtették: Főző István, Nemes Antal, özv. Bakay Sándorné, Neumann Jakabné, Balla Rózsi, Gáspár István, Berliner Adolf, Veress Károly, Helzár Ferencz, Riffer Edit, Herskovits Margit, Grossmann Baby, Reiner Jolán, Hevessy Julia, Toronykőy Frigyes, Rubin Gyula, Nesniger Marcella, ar. Hofmann Kálmáné, Molnár Lenke, Dénes Boriska, Haut József, Galgó Volumnia, Wanner Antalné, Ágh Zoltán, Szepessy József, Szöllőssy Rózsi, Záborszky Jolánka, Prager Ernő, Miklós Lajos, Martin Béláné, Angyalossy Ernő, Kovács Ilonka és Szerén, Schwarz Juliska, Udvardy Ferencz, id. Liptay Ede, Horányi Pálné, Kreuzer Sándor, Regéczy Miklósné, Elfer Edéné, Hamar Jolánka, özv. O.-né Lözmezy Erzsé, Király Lászlóné, Deutsch Annuska, Vértessy Vilma és Matild, Dobos István, Soós Endre, Felisch Nellyke, Puttenbech Rezső, Molnár Bella, Kohn Kató, Schimmer Etelka, Keszthelyi Gyula, Molnár Mihály, Klein Hermann, Záborszky Miklós, Wilpart Gizike, Farkas Mórné, Németh János, Krausz Henrikné, Schlesinger Adolf, Zavatszky András, Pély Lajos, Kertész Emma, Buzogány Árpád, Régner Károly, Enger Annuska, Pál István, Weiland Kató, Kolossa József, Beringer István, Weszelovszky Gyula, Brunner Sándor, Gál István.

A kütüzött díjat *Regéczy Miklósné* — *Nagyszaláncz* nyerte, akinek el is küldöttük.

on?
alkony

gy.

?

zik.

sséget

lel.

g.
apot.
olyója.

meg a
ő teje

forga-
ditója.
ofestó.

anczia
selete.

a. —
nk ki.

vény

Antal,
Balla
eress
ovits
vessy
niger
olnár
ialgó
Sze-
rszky
artin
ka és
encz,
ndor,
ánka,
lóné,
atild,
llyke,
Kató,
olnár
klós,
ános,
tszky
gány
Pál
inger
ndor,

—
öttük.

Bu

H

Értékelés
Nagy
Ezre

lászt
gyón
tette
jegna
sok é
ehez
kritik
élesit
kell f
szág
pana
gal é

a jel
kodá
legsz
rend
legki
enne
kult
mos
nap
gán
ban
kod
ten
gun
mán
ez
tart

du
azo
tró
né
ró
je
ge
vá
gé

ki
al
le
be
ra
m
ü
m
v
b
r
k
n
t
z
n
j